

Ekirs- oled waid mu maia
Oh ella ja niid elaw = ^{waiqij} ~~est~~
See olaw toina sinu tegu,
Et kiitad Jummalalt
Sest kiitku teda waim ja
Et kiitaks teda minu, meel,
Reel.

Feie ära walitsetud, lapped,
Falle karja feast, ärge
Ärge jaage ära peltud.
Wallwage waid egede sest,
Pea jütub kes teid nõndas
Tumedas-koik rahwas-istub,
Kuni wisimne pafun hüü-
jat.

Wien Pulo raamad
Wien Gernber P
Wien ? P
Wien Gernber P

A3832

May Klui inglot
kosten kacht. Y.

Sinn

Onjoli nomen

2

Pamman

Õnisa Magistri Joannesse Dwirsweldi

Waimolik

Mirri Rohhoaed

cht

**38 usklikko hinge kõnnelemist
omma armisa Jesussega.**

Ma tullen omma rohhoaeda, mo
õdde ja pruut! ma ollen omma mirri
ja omma kallist rohto ärranoppinud,
ma ollen omma kerjemet ja omma
met sõnud, ma ollen omma wina ja
omma pima jonud; sõge mo sõbrad,
joge, ja sage joobnuks armatssemistest.

Üllem. laul 5, 1.

U r m s a

Cesti-rahwa heafõ Some kelest wälja kirjotanud

Jaan Tootsel,

Kusalo kihhelkonna, Kolga Jummida kabbeli cestilaulja.

Kurresare liinas,

trükkitud Ch. Assjafrey kullu ja kirjadega.

1865.

ich bin ein Zehner und ich bin ein Zehner

Filamin

Handbuch

Daß dem Druck vorstehender Schrift von Seiten des Reval-
schen Evangelisch-Lutherischen Stadt-Consistoriums kein Hinderniß
entgegensteht, wird desmittelst attestirt.

Reval, Stadt-Consistorium, am 16. März 1865.

Im Namen des Revalischen Evangelisch-Lutherischen
Stadt-Consistoriums.

№ 76. Vice-Präsident: Dr. D. Girgensohn.

(L.S.) G. von Gloy, Secretair.

Von der Censur gestattet.

Dorpat, den 9. April 1865.

№ 52.

73731

Geskönne.

Sedda ramatut „Waimolik mirri roh-
 hoaed“ on üks meie (risti) usso
 õppetaja Saksamaal Magister Joannes
 Dwirsweld aastal 1685 kirjotanud, mis
 Leipšigi linnas piltidega trükkitud. Se ra-
 mat on pärrast aegamöda mitme wöerama
 keledesse, ni kui Inglis-, Rootsi-, Lani- ja
 Some kelese ümberpandud ja trükkitud. Üks
 mees, meie rahwa seast, Kolga waldas, kes
 Somekeelt selgeste moistab, on ammust aeast
 ettewöt nud, sedda kallist ramatut Some kelest
 ka Gesti kele ümberpanna. Ja se nou on
 temmale kahhe teise Gesti-rahwa söbra abbiga
 ka korda läinud, et nüüd römoga wöib omma
 ussowendadele need kõnnelemis sed, mis siin
 luggeda on, pakkuda. Mitme wiggade pär-
 wast olli tarwis sest saksa kele ramatust:
 waimolik mirri rohhoaed, öijendamis si ette
 wötta ja Piibli salmidega finnitada. Sal-
 mikes sed, mis igga kõnne lõppetuseses seis-
 wad, on meie kirriko laulo ramatust wöetud.

Tahhame nüüd armsa luggejatele lühhi-
delt üttelda, mis usklik hing siit ramatust
leiab. Siin kõnneleb usklik hing omma
kalli Lunnastajaga, ja mis ta muud rägib,
kui sedda, mis pühha Waim tedda Jummal
sõnnast õppetand küssima ja palluma. Jesus
wastab temmale selletades; — ja Sa wastab
ka sulle igga kord tõeste seddamõda, kui sinno
omma süddame tunnistus nõuab, ja kui suur
wõi kui piisofe sinno pühha kirja tundminne
on. — Sinna, luggeja, seisad ehk weelgi, kui
surnud ligi õues? — ehk olled kaugel Issa-
maeast ärra, nenda kui se noorem poeg Luka
Ewangeliumis, kes ütleb: „Mitto palga-
list on mo issal, kel leiba kül on, agga
minna lähhen hukka uälja pärrast!“
Sa olled weest ja waimust ueste sünnitud, ja
woib ka olla, et sa pühha ristmisse armo
olled tännine hoidnud ja uut ello alganud.
Kui luggo nenda on, siis olled kui oks wina-
pu külges, ja Jehowa armo nõu, mis Sa
prohweti Dsea su läbbi on töutanud, on sinno
hinge jures korda läinud. Minna mötlen
selle sure pühha töutusse peale Dsea 2, 21.
22., kus seisab: Ja ma tahhan sind ennesele
kihilada iggaweste, ja sind ennesele kihlata
õiguusse läbbi ja kohto läbbi, ja heldusse

läbbi, ja hallastusse läbbi. Ja tahhan sind ennesele kihlata usso läbbi, ja sa pead Jehowat tundma. Ja sel päwal peab sündima, et ma tahhan kuulda, ütleb Jehowa, et ma wöttan kuulda sedda taewast, ja se wöttab maad kuulda." —

Tulle siis isse ja wata, loe ja maitse, kui hea ja armolinne so Roja ja Dnis-teggia on; „wägga önnis on se mees, kes ta jure kippub." — Jubba Jummalalane Moses panneb sedda kitusse ja tänno-ga immeks, kui ta ütleb: „Sest mis sugune suur rahwas on, kelle jures jummalad ni liggi on, kui Jehowa meie Jummal ni mitto korda, kui meie temma pole hüame." Dawet pallub, Paul 119, 18.: „Te lahti mo filmad, et ma nään Sinno immeasjad, so kässoöppetused." — Ja kui sinna, armas luggeja, ka nenda otsid ja pallud, siis töutab Jesus sinnule taewa warrandusse uksed lahti tehha ja sinnule omma pühha kirja sõnnast wastada. Sest se on algmisest nenda olnud, et Jummal omma süddant ja tahtmist omma sõnna läbbi innimestele ilmutanud ja teada annud, ja tahhab sepärrast, et ka innimesed palwe kõnnelemisse läbbi seddasamma wisi wöttal-

sid Lemmale wastada. Ja meie ei pea mitte mõistmata ollema, kui lomad, waid Jummalala sõnnast nõu otsima, kus meid viete juhhatakse, wata Paul 32, 8.

Adamal ja Ewal olli paradisi aedas õnnis põlli, et Jehowa neid iggapääw senna tulli watama, ja nendega kui lastega kõnnelema. Agga oh kurbtust, oh willetsust! pattolangmisse pärrast said meie esiwannemad, kui nisugguseks sandiks wilja puuks, mis senna aeda mitte enam ei kõlbanud, ja said aeast wälja lükkatud. Ei rätinud nüüd Jehowa nendega ja feige rahwaga wanna seadusse aeal mitte enam pallest pallesse, waid prohwetide su läbbi, mis nemmad pühhas kirjjas üllespannud, — senni kui Jesus, meie Dnnisteggia, se teine Adam, kes meie pattolangmisse pärrast enne omma surma ühhes teises aedas, Ketsemanes sures ahhastuses feige mailma eest omma Issa pallus, werd higgistades, — taewase paradisi aea wärrawad patto ärraleppitamisses Jummalaga, feige mailma rahwale jälle lahti teggi, ja ristipu peäl surses, kohhe sedda risti podud kirjateggiat senna paradisi kasa wöttis, Luf. 24, 43.

Ja nüüd ristifoggodus! öiska ja kida

römoga: Au olgo Jummalale kõrges, ja Ma peal rahho, innimestest hea meel! Sest kui Jummal ennemuiste mittoford ja mitmel kombel wannemile prohwetide läbbi on rākinud, siis on temma neilsinnatsil wiimsil päiwil meile rākinud Boea läbbi, kedda temma on keige asjade pärriks, peaks ja wallitsejaks seadnud, kelle läbbi temma ka mailma on teinud (Ebr. 1, 1. 2. Sedda meie Jesust, — kedda meie polle näinud, ja siiski armastame, kelle siisse meie ussume, eht meie Kedda kül mitte ei nä, ja olleme wägga röömsad kalli römoga, mis ükski ei wõi üllekrākida, senni kui omma hinge õnnistust, omma usso otsa kätte same, — on Apostlid omma silmaga näinud ja omma käega katsnud; ja nemmad tunnistawad omma kirjades: „Meie nägime temma au, kui Jessast ainosündinud Boe au, täis armo ja töt. Ja temma täiussest olleme meie keif wõtnud kül armo armo pärrast.“ —

Armas luggeja! sedda teādes, ärra unusta mitte meles piddada: Edeni rohho aeda said kerubid möegaga pandud, mis nago tulleleef senna ja tenna ennast pōris, et nemmad piddid ellopu teed hoidma. Ja

ehk kül se waimolik paradisi wärraw on jälle lahti tehtud, siiski ütleb Jesus mäe-jutluseses Matt. 6., et se wärraw on kitsas, ja se tee senna miina on waewalinne ja piisut on neid, kes sedda leidwad ja tahtwad käia. Sedda panneb õnnis õppetaja Magister Dwirsweld omma waimolikko mirri rohhoaea 38 kõnne des Jesusega, lapselikkul wisil, agga siiski süggawa südame mõtledega wägga kennaste meie silmade ette.

Ta näitab, kui süggawaste meie patto porri siise olleme langenud, ja kuidas selle läbbi meie jallad otsego rauda ja pakko pandud on, et se teereis kitsa tee peal, õigusse wärrawa ja taewa ukse pole meid siin häddaorruš paljo waewab, otsego usklik Job tunnistab: „Eks waesel iunimesel ei olle otsekui söddimisse waewa Ma peal? ja eks ta päwad olle, kui palgalisse päwad. Iunimesel, kes naesest sündinud, on lühhi-kessed ellopäwad ja tülli kül.“ — Ja meie usso isä Jakob kinnitab seddasamma, kui ta ütles Barao wasto 1 Mos. 47, 9.: „Piisut ja kurjad on mo ellopäwad olnud.“

Õnnis õppetaja Dwirsweld, ristiinimesse ellokäigist taewa linna pole kõnnele-

des, põlle siis omma ramatule parremat nimme leidnud, kui „waimolik mirri rohhoaed“. Se on luggejale tähhelepannemisje wäärt. — Mirrid kaswawad maddala Ma sees; nende lehhed ja oksad on täis okkaid, haljendawad aasta läbbi ja on wägga wihha maoga; agga kui neid kätte wahhel ürutakse andwad nemmad kallist haiso wälja, ja sawad mitme rohtude sees haigedele terwiseks prufitud. — Piiblis saab mirripu mitmes kohtas nimmetud. Prohwet Sakarias näggi waimus Jesust punnase hobbose selgas seisstes mirri-pude wahhel Sak. 1, 8. — Et se pu olle meile märkiks, kuidas ristirahwa kaswamine ja seisus siin kadduwas mailmas on, kus keif lodus patto pärrast Jumjala wihha al õhlab. — Agga siiski on lunnastud ristiinnimesel kurjail ja häil päiwil ka hea põlli: kui üks tuike kaljo praggudes, on temma tule ja tormi aeal peidetud omma Unnisteggia jures, otsego mirri pude wahhel, kuidas prohwet Sakarias ette näggi. Mis se siis muud tähhendab, mis pühha Waim Paul 92, 13—15 rägib, „et se, kes õige, peab haljendama, kui palmipu, ta peab kossuma, kui seedripu Libanonis. Kes

Jehowa koiasse on istunud, need sawad meie Jummal üuede sees haljendama. Surres wannadusfes peawad nemmad weel kossuma, nemmad peawad rammukad ja haljad ollema." Eks se tähhenda seddasamma, mis Jesus ütleb: „Minna ollen se winapu ja teie ollete winapu oksad, ja kes minno siisse jääb, se kannab paljo wilja.“ — „Jah, mis on innimenne, et sa, Jõsand, temma peäle mõtled, ehk innimesse poeg, et sa tulled tedda katsma; au ja auustussega olled sa tedda otsego kroniga ehhitud.“ Küllab sa luggeja, nüüd olled arro sanud, ja mõistad, et se ramatuke: „waimolik mirri rohhoaed,“ muud ei tahha olla, kui sinnule ühheks sõbralikkus õppetusses ja juhatajaks kuida wiisi sinno süddame mõtted ja ihhaldamissed häil ja kurjil päiwil Jõsanda palle ees amwalikkus sawad, ja kuidas Jummal ennast pakkub sinnule kui lapsese, kui sinna hädda ja hirmo andmist kannatad. — Kui usklik hing Jummal witsa al, omma willetsust kaebab, siis mõistab temma ikka isseennese peäle kohhu, nenda kuidas sa luggeja, selle ramato seest isse leiad. Jesus ei mõista sinno peäle mitte enam kohhut sedda wiisi, kui usk-

mata mailma rahwa peale, kes Jummalal
armoõppetuse sõnna ei wõtta kuulda. Sel-
lepärrast wata ette, sinna pilkaja, kui sinna
selle ramato naeruks ped, ehk muido aea-
witeks tähhelepannemata ja ilma palweta-
loed, et sa mitte Jummalal pühha wihha
ennese peale põllema ei süta. Kui kohhus
jubha Jummalal koeast peale hakkab, mis
ots saab siis sinnule? Kui õige waewalt
peäseb, kuidas siis Jummalal kartmata ja
pattune forda saab?

Ugga teie, minno armsad, ärge pange
sedda pallawat mitte wõeraks, mis teile
kiusatusseks juhtub, otsego juhtuks teile
üks wõeras asji, waid nenda kui teil
Kristusse kaunatamisest ossa on,
nenda olgo rõõmsad, et teie ka tem-
ma auu ilmunisest sure rõmoga wõite
rõõmsad olla.

Et järreltullewa 38 kõnnes keif mõtted
süggawast weehallikast, se on kalli õnsaks-
teggewa Jummalal sõnnast wõetud on, ja
mitte tühjad innimesse walle mõtted ei olle,
seks on tunnistusseks igga kõnne jure Pii-
bli salmi kohhad pandud, — ja pallun
wägga, armas luggeja, wõtta ommale sedda
aega, need salmid, mis mitte sõnna sõn-

nalt polle wälja kirjotud, isse Piibli ra-
 matust järrele luggeda ja kui se wõimalik
 on, ka pähhä öppida. Jummalä sönna on
 se ellomanna, mis hinge toidab iggawesseks
 elluks. Ja kes selle hinge roaga ennast
 siin toitnud et ta kül on sanud, se ei sa üks-
 kord seal rahho maeades mitte nälgä tunda.
 Jesus on se elloleib, ja kes temma sönnade
 sisse jääb, se jääb Temma sisse ja Jesus tem-
 ma sisse iggaweste. Amen.

Regiſter

cht

juhhataja,

mis näitab, kuſt lehhe küljeſt need luggemiſſed
woib leida.

Nummer.	Lehhe külq.
1. Hinge ſuur armastus ja iggatsfeminne Önniſtegia järrele.....	1
2. Waimoliſkkuſt wiſjaſt	6
3. Tüddimus mailmaſt	10
4. Waimoliſt prudi ehhitus	14
5. Waimoliſt prudi and	20
6. Waimoliſt prudi pea-katte	23
7. Igawesſeſt elluſt.....	30
8. Taggaſi pöörnud waimoliſt pruut	42
9. Iſſanda Jeſuſſe armas heäl	50
10. Waimoliſkkuſd mötted kewwade aial	55
11. Surmaſt	59
12. Jeſus on ſuur arowitaja.....	66
13. Walle keelteſt.....	70
14. Waimoliſt ſöbda	76
15. Langenud pattune	81
16. Pattune ellofombe	86
17. Hinge willetſus	91
18. Iggatsfeminne taewa järrele.....	96
19. Jeſus, magguſ hinge toitja	101
20. Se ſallaja arowitaja	106

21.	Jesuse sündimisest	111
22.	Se helde Jesus	118
23.	Kristuse kannatamisest	127
24.	Ristilöbud Jesus	132
25.	Kaebamine taggasi langemisest	136
26.	Kannatlik ristikandja	146
27.	Põrgo wallust	158
28.	Sädaw rahho	170
29.	Ristiinimese tuggewus	175
30.	Waimolik paradisi pu	179
31.	Uflik palluja	182
32.	Ülestougnud Önnisteggia	186
33.	Jesuse armas õppetus	189
34.	Jesuse armas läbbikatsuminne	198
35.	Õppetus käskudest	204
36.	Ristiinimese ellowiis	214
37.	Kristuse tulleminne kohtuse	228
38.	Wiimsed ellopäwad siin ilmas	242

39.	.....	248
40.	.....	254
41.	.....	260
42.	.....	266
43.	.....	272
44.	.....	278
45.	.....	284
46.	.....	290
47.	.....	296
48.	.....	302
49.	.....	308
50.	.....	314

1.

Singe suur armastus ja iggatse- minne Õnnisteggia järrele.

Sing: Jeesus, armas peigmees! tulle mo süddame rohhoaeda ja wotta kasta mo süddame põldo. Ma armastan üksnes sinno seltsis olla ja so kallist liggiollemist tunda; sest keif mailma rööm on mulle wihhaks jappiks sanud. Ärra wibi kauaks, armas Jeesus! sest sinno armastus on ni wägga põllew, et ma ilma selleta ei woi ellada.

Jeesus: Wata, ma tullen mo ödde ja pruut. Minno Jeesa on sind mulle ärrawallitsenuud. „Kuninga emmandaid ja neitsid on ilmaarwamatta. Üks on minno tuike, mo täieste wagga; temma on se ainus omma emmale.“ (üü. Paul 6, 8. 9). „Tulle minnoga, oh pruut! Libanoni peält; tulle minnoga Libanoni peält; wata seie Amana mäe otsast, Seniri ja Ermoni otsast, emmaloukoerte pessade seest, pardri metsaliste mäggede peält. Sa olled mo süddame emmele wõtnud, mo ödde ja pruut! sa olled mo süddame emmele wõtnud omma ühhe silma läbbi, ühhe keega, mis sinno kaelas.“ (üü. Paul 4, 8. 9).

Sing: Jeesus, armas Õnnisteggia! mo kallis peigmees ja Lunnastaja. Ma ollen otse isjeennesest ärra se sure röömo pärrast, et ma sinno kallist liggiollemist tunda saan.

Jesus: Mo armoke! Tulle sa allanda omma süddant öiete minno ette. Raeba mulle omma hädda, mis sind waewab ja sinno süddant koormab, sest minna tahhan sinno abbimees olla. Ärra nutta mitte (Eut. 7, 13), minna ollen sulle armolinne ja kulen sinno pallumist. Mis sa tahhad, et ma sulle pean teggema? (Mark. 10, 51).

Hing: Oh armas Jhsand Jesus! Anna andeks, et hakkasin sinnoga kõnnelema, kes ma tuhk ja põrm ollen. Minna ei olle mitte selle jure armo wäärt, mis sa mulle keige minno elloaeal olled ülesnäitnud ja weel iggapäätw sedda teed. Minno kohhus on sind wägga tännada, et sa ni helde ja armolinne olled. Sa olled iggal tunnil ja filmapilgul mulle abbiks olnud omma heldusjega. Sa ei wässi armo heitnast egga tüddine mailma armastamast, et se kül sinno wasto tännamatta on.

Jesus: Minno rööm on innimeste lastega ümberkäia ja „liggi olla keikile, kes tõe sees mind appi hüüdwad.“ Minna peästan sind, aitan sind, õppetan ja tahhan sulle teed näidata, mis peäl sa pead käima. „Tulge minno jure keik, kes waewatud ja koormatud ollete, minna tahhan teile hingamist sata.“ (Matt. 11, 28) „Kes minno jure tulleb, tedda ei tahha ma mitte wäljalükkata.“ (Joan. 6, 37). Agga sa pead mind auustama ja minnuft innimeste ees tunnistama.

Hing: Keigewäggewam hallastaja! sa keige armo ja heldusje hallikas ja keige armastusje süggawus. Sinno annid ja armo warra ei löppe ial ärra. „Kui kallis on sinno heldus, oh Jhsand! et innimeste lapsed so tibade warjo alla kippuwad.“ (Eaul 36, 8).

Jesus: Armas hing! Se ep olle selle wasto middagi arwata, mis sa tulles ellus, taewa römo fees, minno jures iggaweste pead maitsema ja kätte sama; sest seal wast saad sa öiete tunda, kui hea ja helde minna ollen. Need annid, mis ma sulle siin Ma peäl annan on nenda, kui lastele piisukesi kingitusi rõnnustamiseks antakse. Sepärrast, ärgo hoidko südda nähtawatte asjade pole, sest „nähtawad asjad on aelikkud, agga näggematta asjad on iggawessesed.“ (2. Kor. 4, 18). Minno önsaksteggew jönna, pühha Waim ja mo rahho, mis ma usklikkudele annan, neid on wäart öigeks anniks ja warraks nimmetada. „Kel janno on, se tulgo ja ostko ilma rahhata ja ilma hinnata. Mikspärrast wagite teie rahha se eest, mis ep olle leib, ja omma werrewaewa se eest, mis teid ei woi täita? Kuulge mind öiete, ja söge head, siis peab teie hing römo tundma kallimast roast. Böörge ommad körwad, ja tulge minno jure, et teie hing woiks ellada.“ (Jes. 55, 1. 2. 3). Agga sa unustad waimolikkud annid hopis ärra ja nõuad aelikko warrandust. Sepärrast pead sa taewa römo ja önnistust alwaks, ja pallud, mis sa ei tea, nenda kui Sebedeusse poegade emma. (Matt, 20, 20. 21).

Hing: Jah, armas Jesus! Kõl peaksin moistlikkum ollema, agga „minna üllekohto orri efsin ifka körwale, ja ahnitjen aelikkuid asjo enam kui sünnib. — Ma tännan sind, et olled mind ristirahwa seas lastnud sündida, ja olled mind pühha ristmisse läbbi ommaks lapses ja iggawesse ello pärriaks ueste sünnitanud. Sa olled mind lapsest sadik omma pühha Waimo läbbi öigeks uskus pühhitsemud ja sinno arm.

ei olle minnust mitte ärralahkund, ehk ma küll omma lihalikkus nõdrusfes sind sagedaste ärraummustasin, mahhajätsin ja patto sisse langesin. Siiski sadad sa mind omma Waimo abbiga jälle õige tele. Temma kannab mind omma kätte peäl ja on minno õppetaja ja eestkostja, kes minno eest „paltwet teeb räkimatta õhkamistega.“ (Rom. 8, 26). Temma on minno lihha ristilõnud keige ihhaldamiste ja himmodega, mo waimo walgustanud ja pühha holega patto wasto pannud. Kui pea olleks mailm mind woinud omma wõrkudesje finni wõtta ja omma kõitega sidduda ja wangi panna, kui pühha Waim ei olleks neist wäljaaitnud. Kuida pean sind kiitma ja tämmama so ärraräkimatta armo eest, ehk, mis pean sulle andma? — Ei muud, kui isseennast. Ma jään sinno orjaks; sest ja olled mind omma kalli werrega ennesele ommaks ostnud.

Jesus: Olle ustaw armas hing! Siis tahhan minna sedda tööd, mis ma sinno sees ollen alganud, ka lõppetada. „Teie ollete minno sõbrad, kui teie tete, mis minna teid käsšin.“ (Joan. 15, 14). Keif Jesa nou ja tahtmist kulutan minna teile. Eks teie ei tea, et ollete mo waimolikkud prudid, kelle kihla-minne ja kää-andmed on mo iggawenne armastus.

Hing: Oh Jesus, armas Jesus! Minna annan sulle omma külna armastust ja pohjani ärrarikkutud süddant. Te minnoga, ni kui tunned hea ollewad. Minna ei olle mitte isseennese, waid sinno pärralt ihho ja hingega. Keif minno meel ja tahtminne jägo hopis sinno holeks. Sest, kui nenda olleme ühhendud, siis ei woi mind sinno armastusfest lahutada, ei willetsus egga ahvastus, ei nälg egga allastus, ehk

muud sellesarnatsed asjad. (Rom. 8, 35). Ma tahhan omma usso-kättega sinnust kinni hoida, ja sind ööd ning pävad nouda, kinni sind ollen leidnud, ja täieste kätte janud.

Jesüs: Agga kui minna sinnust kaugele ärralähkäsin?

Hing: Minna tahhan sind üllešotsida ja proh-weti Jonaga kül ka merre pohja minna (Jon. 1, 15); otsego Išrael punnajest merrest (2. Moš. 14, 22), ja prohwet Elias ja Eliša Jordaništ läbbi käisid. (2. Kunn. 2, 8). Sest armastus on tuggew kui surm, ja temma kange armastamine on kōwwa kui surma wald; armastusse löösk on tulline löösk, kui suur tulleleek. Baljo wet ei woi armastust ärrakustutada, egga jöed sedda upputada.“ (Üll. Taul 8, 6. 7).

Jesüs: Agga kui minno ümber tulleleek olleks, nenda kui Sinai mäel (2. Moš. 19, 16—18), ehk kui kolme mehhe ümber tulleahjus! (Tan. 3, 24—27).

Hing: Sinno jure, oh Jesüs! tahhan minna Mošesšega mäe otša pude ja pimmedusse sišse tulla (2. Moš. 20, 18) ja Sadraki, Mesaki ja Abednegoga tullise ahjo minna, mis seitsekord tullisemaks on kōtud (Tan. 3, 19); sest tulleleek ei woi armastusse leki mitte ärrakōrwetada.

Jesüs: Kui ma olleksin šōawäega ümberpiratud, mis ja siis teeksid?

Hing: Ma tahhaksin Ierist läbbitungida, ja sinno jure jouda, otsego kunninga Daweti aeal kolm wägge-wat meest Wilistidest läbbitungisid Betlemma kaewust

twet wõtma ja töid kunningale jua, kui temma sedda himmustas (2. Sam. 23, 16); eß armastus ka nenda te?

Jesüs: Dns sul nisuggune usf ja armastus, armas hing! siis peatvad enne mäed likuma ja mäekingud köikuma, kui et minno armastus sinnust peaks lahtuma. (Jes. 54, 10). Sepärrast ärra kardä, sest minna ollen sind lunnastanud ja nimme pärrast sind kutsnud: ja olled minno pärrast. Kui ja weest läbbilähäd, ei pea nemmad sind mitte ärraupputama: kui ja tulles käid, ei pea sa ärrapõllema, ja tulleleef ei pea sind mitte kõrtwõtama. (Jes. 43, 1. 2).

(Wifil: Oh Jummal! sinno peäd).

Hing: Mo rahho Jesuke,
Oh! te, et allate
So armastusfes põllen
Sind tundma usfin ollen,
Sind pühhadega kidan
Ja sega aega widan.

2.

Waimolikkust wiljast.

Hing: Minno armas söbber! Tulle minno süddame rohhoaeda ja wata sedda wilja mis seäl kaswab. Tulle, armas Jesüs! Sa olled isse mind istutanud, kui puud jõe kaldal (Paul 1, 3) ja olled mind teinud wiljakandjaks oksaks sinno, se tössise winapu külges. (Joann. 15, 2—5). Kõrsuta mo waimo wilja: armastust, rõmo, rahho, pitkameelt, söbrust, headust, usfo-

lotust, tašfandust, puhtust, kannatust ja muud selle-
sarnatsid asjo. Tulle ja wata, misšuggune mo usso-
willi on.

Jesus: Wata, siin ma ollen, mo armas lapsokē:
sinna waimolik wiljapu, tahhad omma wilja mulle
näha anda? —

Hing: Siin on, minno armas Jesus! mul se
essimenne öitšew kolmeokšaga wiljakandja pu, mis sa
išse olled istutanud ja kaštunud: Ust, lotus ja
armastus. Se on ni tuggetwaste minno sees juur-
dunud, et ei surm egga ello, egga ükski waenlane
mind ei woi lahjutada sinno armastusšest. (Rom. 8, 38. 39).
Wötta sedda wasto, kui piššukešt wösso omma aeda.
Mailma lapsed sedda kiil jalgega tallawad; agga armas
Šnnisteggia, ma ussun, et se sinno melepärrast on.

Jesus: Olle tru ja ustaw, armas hing! Sinna
olled mulle wägga armas. Kui armas olled sinna,
ša kunninga tüttar; sinna olled wägga kaunis, sepär-
rast armastan ma sind. (Jes. 43, 4).

Hing: Minna ollen, armas Jesus! wiljakandja
winapu oks, agga ellan terrawas kibbowitsa pöesas.
Sinna kalliš taewa päike! sinno armas kašte, misga
ša hommikul ja öhtul mind olled kaštunud, se on mulle
üksnes joudo ja rammo annud, muido olleksin ammogi
ärrakuiwanud.

Jesus: Kas sul weel muud on, mis tahhaksid
mulle näidata?

Hing: Oh armas Jesus! Kule minno seest-
piddist pudust. Kiil on mittokorda sinno armo üks

mulle lahtitehtud olnud, kui minno palwed ja õhka-
mised on piltwedest läbbi tunginud, ja ei lahkunud
enne kui sinno jure said, egga taggasi tulnud, enne kui
sinna armoga nende peäle waatsid. Kui siis tahhad
weel middagi minnuft nähha: Siin on pühha=hole
rosid leida, need maddalad lillikesed; ja kui sulle
kõlbawad, ka tänno=rosid; siin on mul mõllemad peud
täis. Ma tännan sind Jõsand! ma tännan sind ilma-
lõpmatta, sinno õnnistuse eest: Jõsand, sinna olled
wäärt, et sa wõttad wägge ja rikkust, ja tarkust,
ja rammu, ja auustust, ja au ja kitust iggaweste.
(Stm. 4, 11; 5, 12).

Jesus: Armas lapsok! Mis sul weel on mulle
anda, sedda anna mulle selgest armust ja ärra
unnusta mind.

Hing: Oh armas Jesus! Ei minna sind woi
ärraunnustada, ni kaua kui ma ellan, egga omma
jüddamest kautada. Kui minna sind unnustan, siis
unnustago mo parrem kässi isseennast ärra. Jägo
mo keel minno sulae külge kinni, kui ma ei lasse
sind omma feigeüllemaks römüs sada. (Zaul 137, 5).
Jõsand, ärra sinnagi mind unnuستا, waid hoia mind
omma armo ja abbiga.

Jesus: Minno armas lapsok, sa usklik hing!
Ei minna sind unnuستا egga mahhajätta. Ma tean,
mis ma sulle ollen töotanud, sest minna armastan
sind wägga. Kuidas ma sind siis woiksin ärraunnus-
tada? Wata omma kätte peäle ollen ma sind mär-
kinud. (Zej. 49, 16). Ugga mis sul weel on mulle anda?

Hing: Minna annan sulle omma armastust,

mis minno süddame rohhoaedas silmanähtawalt kaswab. Minna armastan sind keigest süddamest, Jhsand minno Ünnisteggia! minno hoidja ja kaitseja, minno armas hingepeigmees! Kui sa tahhad puhtust minnust nähha, siis on sedda leida minno elloparrandamisest, mis sinno wertisest kannatamisest punnane on.

Jesus: Sinno wilja hais on wägga hea, nenda kui kranati õumapu aed keigekallima wiljaga, ja keik-suggu kalli rohtudega. (Üu. Laul 4, 13).

Hing: Wõtta wasto, kallis hingepeigmees, sedda wilja, mis sinno pruut siin mailma kõrbes, omma süddame rohhoaedas woib kanda, kunni se kadduw, tuisune ja külm talweaeg (aalik ello) saab mödaläinud ja rõmuus taewa kewwade algab, mil iggawenne õitse-mise aeg saab ollema. Seäl saan ma kallimat wilja kandma.

(Wisi! Keik tulge minno jure nüüd).

Oh! wõtta mo sees ellada,
Mind sulle heaks puuks istuta,
Et woin head wilja kanda.
Ja sinno aedas järgeste,
Kui kaunis illus öiete,
Head haiso wäljaanda.

So paradisi aiaks sa
Mind wallitse, et haljan ma
Ni kawa, kui ma ellan.
Siis tahjan siin sind tenida,
Ka iggawest seäl lõpmatta,
Kui sinno jure tullen.

3.

Tüddimus mailmast.

Hing: Oh kui armas on se, kui ollen lahtisanud sest rahhutumast mailmast; kui hea on waimolikko pühha möttete sees olla ja mailma keige temma himmudega ärrapölgada. Minna ollen nüüd kui se, kes ühhe kõrge torni ehk mäe otsast ühhe sure linna peäle mahha watab, kus turro ja keik ulitsad inimestest likuwad. Seäl on keik nähtaw mailma wiis alwaks pandud, waimolikko tundmiise wasto. Kurri mailm! kui paljo sind weel armastakse! Kuidas on sinno lapsed hopis seggaseks läinud, ja ei tunnegi isse sedda juurt kurjust ja kahjo. Nemma on Babeli rahwa sarnatsed, kes hakkasid torni ehitama, lotes, et seält piddid taewa sama. (1. Mos. 11. 4—9. Käl naad seäl jooksid ja kandsid kitwa ja saue, ni paljo kui joudsid. Nemma lootsid sest au sada, agga jäid häbbiise keige omma töö ja teggemisega. Oh langenud Babel! sinna olled keik mailma eksitanud, et nüüdke mitto tuhhat iggapäät sinno müride kallal ehitawad. Kui mitto näwad ilmaasjata waewa, ja ehitawad au=tornisi ja tuggewaid linnasi nende kolme mailma posti ehk samba peäle, mis on: Eihha=himmo, filmahimmo ja ellokörkuus, mis kül kange tuul ühhe öga saab mahhatoukama. Mailm, sinna olled otsego Babeli torn, kelle ehitus keled ärraseggab, et kui teistwiisi rägitatse, siis teistwiisi tehakse.

Jesus: Armas hing! sinna rägid mailma kurjast ellust; agga sinna isse ellad ka weel nenda. Olled sa ni targaks sanud, et olled mailma kurja ello öppi-

nud tundma, siis katsu, et õppid ka parreminne ennese ettevaatma. Sinna rägid mailma eksinud Pabelist, agga hoia, et sa isse temma läbbi eksitud ei sa. Pöggene Babeli seest ärra, ja peästa omma hing, et sa hukka ei sa temma üllekohto sees. (Jerem. 51, 6). Taggane, taggane, minne seält wälja, ärra putu seesse, mis rojane, minne nende seast wälja ja puhhasta ennast. (Jes. 52, 11).

Hing: Armas Jesus! Kuhho pean ma minnema, et ma woiksin ainouksi sinnoga olla?

Jesus: Ei mitte innimesse laps! sedda ei olle tarwis. Sest kui tahhad mailma Pabelist pöggeneda, siis ei pea sedda lihhalikul kombel teggema. Sinna ei leia rahhopaika kusjagi siin mailmas, sest keik maailm on kurjust täis. Ei sul olle tarwis mind kõrbedest otsida, waid kussa kaks ehk kolm on minno nimmel ühheskoos, seäl ollen minna keskpaikas nende sead. (Matt. 18, 20). Sinna leiad mind keikis paikus ristikogoduses. Ka keigesurema mailma kurjusse sees woid sa ennast minno pole hoida. Kui sa ei tahha mailma lastega ühhesuggust oõsa sada, siis pead ennast mailmast hopis lahtikiskuma, muido kaännad mailma ommas süddames ja annad temmale rumi omma lihha ja werre sees. Sa pead teisel wisil mailma Pabelist wäljapöggene: se peab seestpidi sündima, se on: et sa ennast enam temma orjaks ei anna. Ärgo olgo sul teggemist pimmedusse figgimatta teggudega (Ewes. 5, 11) ja ärra wea wöeras ikkes uõlmatta rahwaga. (2. Kor. 6, 14). Ärro anna omma kurja süddamele melewalda, et püäd temma melepärrast olla, ärro olgo sul ialgi hea meel temma tahtmisest, waid

wihka sedda keigest süddamest. Seddatwisi woid sa ka keest Babelis ellada ja olled ommeti temmast wäljaläinud.

Agga ma ütlen sulle ka, et sa isse olled saggedaste ussin kül olnud mõnda kiwvi selle wanna Babeli torni ehhitamisse tarwis kokkokandma. Mõnnikord sa pöggenešid seält emale, agga lastšid ennast jälle ussinaste taggasi kutsuda. Kui sinna agga ei anna omma lihha ja werrele woimust, kül siis mailma Babel jääb sinno polest ehhitamatta.

Sing: Jah, armas Isand! Mailm on wägga kurri; kes ennast temmast tahhab lahutada, egga olle temma iggapäwase elloga ühhesuggune, siis wihkab ta sedda wägga. Ma pean tunništama, et ma ka temma melepärrast ollen ellanud, kui ma ei tahtnud temmast põlgatud sada.

Jesus: Dns sinno meel sešt kurb, et mailm usliktuud naerab ja põlgab. Ešš sa ei tea, et kes tahhab mailma söbber olla, se saab Jummalala waenlasešš. (Jat. 4, 4). Mailm ei armasta neid mitte, kes mind armastawad. Kiešsu ennast mailma seltsist lahti, ja ärra olle nenda kui Petrus, kes mailma seltsis, tulle äres ennast tahhab soendada. (Euf. 22, 55). Se peab sulle otšego ühhešš armotähhešš ollema, kui mailm sind wihkab; sešt sinna pead mailmale hopis ärrasurrema ja ükšnes mulle ellama. Ollešid sinna mailmast, siis armastatšš mailm omma. Agga sinna ei olle mailmast, waid minna ollen sind mailmast ärrawallitsenud, sepärrast wihkab sind mailm. (Joan. 15, 19. 20). Pea meles sedda sönna, miš ma omma jüngritele ollen dölnud: Sullane ep olle surem kui temma

isfand. On nemmad mind taggakiusunud, siis kiusa-
wad nemmad teidki tagga. Sest keik, kes tahtwad
jummalakartlikult ellada Kristusse Jesusse sees, neid
peab taggakiusatama. (2. Tim. 3, 12).

Hing: Anna andeks, armas Õnnisteggia! et ma
ei olle ennast öiete tähhelepannud; sest „lihha on
nõdder.“ (Mark. 14, 38). Sepärrast ollen ennast hoid-
nud mailma teituse ja häbbi cest ja ellasin mailma
wisi järrel. Agga nüüd nään, kui paljo mailm mind
on petnud, ja tean kuidas ma sinno melepärrast pean
ellama.

Jesus: Sinno südda on kahtlane: Polega
armastad mind ja teise polega hoiad mailma pole.
Sa ei woi mitte kahte isfandat tenida. (Matt. 6, 24).
Sinna olled Jerusalemma üllematte sarnane, kes usku-
sid minno sisse, agga Wariseride pärrast ei julgend
sedda üllestunnistada, et neid koggodussest ei piddand
sama wäljalükkatud. (Joan. 19, 38. 39). Nemmad
armastasid ennem inimeste, kui Jumala au. Kui
olled ennast mailmast lahtilõnud, siis pead keik omma
warra kasa wõtma, nenda, et sinna tee peäl, ommas
möttes ühtegi ei kauta, mis tuul woib taggasi aiada
ja sind mailma sisse taggasi tõmmata. Sa ei pea
middagi mailma sisse mahhajätma. Minno Israeli
rahwas ei woinud middagi mahhajätta (1. Mos. 15, 14;
2. Mos. 3, 21. 22; 12, 35. 36), ja kui olleksi middagi
mahhajänud, siis ei pea selle peäle ennem taggasi
waatma. Mõttele Lotti naese peäle (1. Mos. 19, 26),
Unnusta omma isamaea, siis saab sulle rõmo so
wäljaminnemisest; sest unnusta, mis tahha jääb, otfi
mis ülleweel on, — otfi!

Sing: Armas Jeesus! kui minna Babelist pean wäljamineema, siis tahhan jubba tänapäaw sedda tehha. Ma ollen ommad mõtted jubba kokkoggunud. Mo südda, ärka ülles! — Jä kaugele, ja eksitaja Babel. Sinno rattad ei pea mind ennam weddama. Eh hita ennast kül kaua; — minna sedda ennam ei te. Sinno müür on kui ämblikko wõrk; tuul woib sedda mahhapuhhuda. Minna tahhan taewa honet ehhitada, ja senna ennesele warra koggoda. Mailm! Sind ma ennam ei uesu. Minno ello on taewas. Minno tee siit mailma kõrbest wiib ülles taewa; sepärrast ma sinnust ei holi.

(Wisil: Oh Jeesus! sinno wallo).

Ehk ilm mind käsitsi jäda
 Weel seie ellama,
 Mis ial temmal teada
 Mul pakkus anda ka,
 Suurt au, ja rikkust, rahha,
 Ei holi minna fest,
 Se teik jääb minnust mahha,
 Ei festa iggawest.

4.

Waimolik prudi ehhitus.

Jeesus: Kes on se, kes paistab wälja kui koit, illus kui ku, selge kui päike? (üu. Iaul 6, 9). Ets se olle minno armoke, minno pruut, sedda ollen ennese kihlanud. Minna ollen sind sure armastussega armastanud ja omma werrega pattust puhtaks peenud.

Hing: Armas Jeesus, kallis Lunnastaja! sinna olled mind ennesele kihlanud ja olled mulle samnd werterepeigmehheks, kui sa omma werrega mind rojast puhtaks pessid.

Jeesus: Jah, armas hing! ma ollen sind peigmehhe armastusjega armastanud, suurt waeiva näiuud, ja sinno pärrast kauem, kui Jakob omma armsa Raeli pärrast teninud. (1. Mos. 29, 20 ja 27). Ma ollen riisti, surma, wallo ja waeiva heal meel ennese peäle wõtnud, ja sedda keik sinno pärrast kannatanud.

Hing: Oh armas Jeesus! Ei ma olle mitte selle sure armo wäärt. — Algga mis head olled sa minnust leidnud, et olled mind nenda hakkanud armastama; minna haisen omma pattude sees, ja ollen rop ja rojane.

Jeesus: Armas hing! Minna ei woinud sedda kannatada, et sinna iggaweste piddid hukka minnema ja ärrakadduma. Minno armonõu olli se, et innimeste suggu piddi sama ärrapeästetud.

Hing: Oh armas Jeesus! Mis pean ma sulle sinno põhjatuma armastusse eest tasuma, sest mul ei olle muud ühtegi anda, kui isseennast ihho ja hingega.

Jeesus: Muud ma ka ei tahha, kui sind ennast, nenda, et sa õige usso läbbi ennast mo ommaks annad.

Hing: Armas Jeesus! Siis peab mul ka prudiand kasaõ ollema: Se on minno südda. Wanna-scäduõse aial piddid keik esimesesed poeglapsed sinno pärralt ollema (2. Mos. 13, 2); nenda tahhad sa ka minnult esimesjed annid. Minna annan sulle omma

süddame, mis sa isse olled lonud ja lunnastanud: sedda ohwerdan sulle hea melega.

Jesus: Siis minno armas hing! annan ka minna ennast sinno ommaks; keit, mis mul on, peab sinno omma ollema ja minno õnnistust pead sa täieste ossaks sama.

Hing: Minna ollen nüüd sinno pruut, armas Jesuke! agga ma ollen wägga willets ja armoto, ja waene, ja pinne ja allasti (31m. 3. 17): ei olle mul prudi ehtid, et ma sinno ja so taewa Jesale kölban.

Jesus: Armas hing! Minno werre õigus peab sinno prudiehte ja pulmakuub ollema, mis sinna õigeusso läbbi pead selga pannema; ilma selleta ei kölba sinna minnule egga minno taewa Jesale.

Hing: Minna tahhan nenda tehha, ja sinno õigust usso läbbi ommaks wõtta. Dtse nenda, kui ma ihholikko kibe selga pannen, nenda tahhan ennast ka selle werre õigusse kuega uskus ehhitada, ja ütski waenlane ei woi sedda ärrarijuda.

Jesus: Kui sa nüüd minno waggadust, õigust ja õnnistust uskus ommaks wõttad, siis ollen usso läbbi sinnoga ühendud, nenda kui ihho riettega, pu oks-tega, ja Pea liikmetega.

Hing: Jah, armas Jesus! Se on kül minno waimolik prudi ehte, misga woin, kui pruut sinno ees seista. Agga misga pean ennast wäljastpidi ehhitama, et woin ka ilma silmas paista, et ta tunneks mind sinno prudi ollewad!

Jesus: Seeamma usk, armas hing! mis armas-

tusjes teggetv on, peab sinno ehte ollema. Sest riistinnimesse ehte seisab armastusjes. Se on ennam wäärt, kui keigekallimad asjad, misga sa kõlbad inglite ja innimeste ette.

Hing: Armas Jeesus! Öppeta mind, kuidas ma öiete pean ellama ja ennast ehhitama, et ma woiksin sinno meelepärast olla.

Jeesus: Sa pead ärraheitma sedda wanna innimest, kellega sa siit sadik olled ellanud, kes kurja himmude läbbi sind on eksitanud, ja pead ennast uendama omma mele-waimus, ja ennese peäle wõtma sedda uut innimest, kes Jummalas sarnatseks on lodud, tõsise õiguuse, waggaduuse ja õnnistuse sees. (Ewes. 4, 22—24). Armas hing! pea ennast, kui Jummalas ärrawallitsetud, pühha ja armastud, süddamelikko hallastusfega, heldusfega, pitkamelega (Kol. 3, 12), kes woõraid wastowõttab, kes head armastab, moislilik, õige, pühha, kasjin. Mis tõssine on, mis auus, mis õige, mis kasjin, mis löbbus, mis hea on kuulda, kui üks hea kombe, ja mis kituse wäärt on, se peäle mõtle. (Witipp. 4, 8). Kui nenda olled ehhitud, armas hing! siis on sul kännad prudiehted.

Hing: Kust ma woin nisuggused asjad öppida, et ma ennast nenda ehhitaksin?

Jeesus: Wata Jummalas kümne käsko sonnade peäle, need on, armas hing, se pegel, kelle ees pead ennast läbbikatsuma, kui tahhad hoolsast Jummalat tenida. Siis wata esiteks need kolm esimest käsko: Seält nääd, kuidas sa pead Issandat omma Jummalat tenima, tedda ille keige asjade kartma, armastama!

ja temma peäle lootma. Sa pead ennast tundma ühhe waeße pattuße ollewad; ja pead kannatlik ollema keige risti ja waewa al, mis temma so peäle lasseb tulla, ja pead lootma temma töotuste ja abbi peäle. Sa pead tedda appihüüdma, palluma, kiitma ja tänama selle armo ja abbi eest, mis temma sulle annud. Seält õppid sinna, kuidas sa pead pühhapäwa pühhitsema ja sedda holega piddama, ja temma sõnna pühhas koas usflikko ja wagga süddamega kuulma ja wastowõtma. Panne tähhele need seitse wimist käsko: Neljandama käsko sees leiad sinna üht suurt käsko, kuidas sa pead sõnnakulelik ollema omma wannematte wasto, ja ka nende wasto, kes isäsa ja emma aõsemek on, kuidas sa neid pead armastama ja auustama. Wies käsk õppetab, kuidas sa liggimesse wasto pead ollema, et sa temmale heal meel pead head teggema keiges ihho ja hinge häddas; et sa ei pea maksma kurja kurjaga egga sõimamist sõimamisega, waid se wasto õnnistama. (1. Peetr. 3. 9). Dlle rõmus rõmsattega ja nutta nutjattega. (Rom. 12, 15). Kuus käsk õppetab, kuidas sa pead ellama kassinusses ja puhtusses. Seitsemes käsk õppetab, kuidas sa pead omma liggimesse warra ja peatoidust aitama kaswatada ja hoida. Kahheksas käsk õppetab, et sa ei pea walletama egga petma. Ühheksas ja kümnes käsk kelawad sind himmustamast, mis ial liggimesse pärralt on.

Pea nüüd need asjad õiete omma meles.

Sing: Minno armas Jesus! Ma tännan sind nende armsa õppetuste eest; agga mil wiisil woin ma nüüd ennast hakkata ehhitama keige neudesinnaste asjadega?

Jesus: Panna tähhele, armas hing! et sinna õiget wahhet oskad teha omma ellowiside wahhel, et sinno kadowäärt teud ei sa laidetud; sest mouni on wägga holas wäljaspididisi asjus, ja se on üksnes wäljaspididene puhtus, kui nemmad se jures waimolikko uhkust ommas süddames salliwad. Sinna pead omma Jummalaga peäle lootma, agga mitte waimolikko uhkusele omma süddames maad andma. Kui so liggi-
 menne sinno wasto eksib, siis pead tedda wenna kombel maenitsema, ilma wihhata. (Matt. 18, 15).
 Sinna pead targa melega ollema keiges ellus. Katsu ennast läbbi, et waimolik uhkus sinno süddames ei wallitse ja kahetse ommad pattud.

Hing: Oh armas Jesus! Kuida woin ma õiget teed käia, minno südda on wägga ussin ja walnis kurja peäle ja õigelt teelt kõrwale minnema; se käib ülle minno jou. Seta läkita sinna armas Jesus, mulle omma pühha Waimo, et ma temma abbiga woiksin sinno tahtmist teha, et temma ei lasse mo süddant langeda parrema egga pahhema pole. Oh Jõsand! sinno hea Waim saatko mind tasfase tee peäle. Oh toeta sinna isse minno süddant omma armo ja abbiga. Öppetä mind, häil ja kurjel päiwil sind melespidama. Äita, et woiksin hoolt kanda ja murret pidada ilma kaksipiddi mõtlematta. — Nüüd minno hing auustab wägga Jõsandat, ja mo waim on wägga rõmus Jummalaga, minno Önnisteggia pärrast (Euf. 1, 46. 47); sest temma on önnistusse riettega mind ehitanud ja õiguuse kuega mind katnud. Ja nenda ollen ma prudi ehtega ehitatud.

(Wisi! : So hing, oh Jeesus, teško mind).

Mis pulmakuub sul? küsib sa!

Mo Jeesus isse, wastan ma;

Sis kattis ta mind häddalift,

Kui paljas peäsin kurratift.

I.

Waimolif prudi and.

Jeesus: Kus sa olled läinud, mo armoke? (üü. Paul 6, 1). Ma ollen sind tulnud otsima; ma ollen onmad käed teige päwa so järrele wäljalautanud. — Oh armas hing! Jä seisma! ärra jookse laia teed; selle te ots on hukatus.

Hing: Oh armas Jeesus! Ma lootsin mailmast suurt rõmo leida; agga nüüd nään kül, kui wägga ma ollen pettetud.

Jeesus: Mikspärrast olled sa ni wägga usknatta? Etš sa tea, kuidas sa pühhas ristnisses omma armastust mulle ni kalliste olled töotanud? Kuidas sa omma esimest armastust ni pea olled mahhajätüüd ja mind ärraunnustanud?

Hing: Oh minno teigekallim hingewarra! ma pallun sind allandlikkult: Wötta mind weel armust omma prudikš wašto.

Jeesus: Sinna olled horatööd teinud, mailma söbrust armastades. Agga tulle ommeti minno jure; minna tabhan sind weel wastowötta. Anna mulle usko, lotust ja armastust, mis sa siitsadif mailmale

olled annud. Etš sa usjo sedda: Enne peatvad mäed
lituma ja mäekingud kõikuma, enne kui minno arm
peaks sinnust lahkuma, ehk mo rahho=seäduš kõikuma.
(Jes. 54, 10).

Hing: Nüüd, armas Jeesus! annan omma
süddant sulle pandiks; sinno ommaks annan ennast
ihho ja hingega, senni, kui ükskord mind ülles taeva
pulmakotta vastovõttad.

Jeesus: Siis kihlan minna sind ennesele igga-
weste, õnnistuses, armus, helduses ja uskus. Minna
tahhan sind armastada, üllespiddada ja so eest mur-
ret kanda, senni, kui sa wannaks ja halliks saad.
(Paul 71, 18). Minna aitan ja peästan sind keige
hädä seest.

Hing: Oh minno kallis hingepeigmees! Mil
wiisil woin sinno lõpmatta armastust tunda, et woiksin
tännolik sinno wasto olla?

Jeesus: Et sa teikis asjus ustatu olled, siis tah-
han minna sulle kallist prudiandi anda, minno puhhast
ja jädawat armastusse panti, se on pühha Waim; se
on se pärris pant, sinno lunnastamisfeks, et sa minno
omma olled. Ma tahhan omma armastust, pühha
Waimo läbbi, sinno süddames põllema südata. Se
peab keige sinno elloaea sind toetama ja kinnitama,
mind weel enam armastama; se peab sind juhha-
tama, õppetama, maenitsfema ja sulle meletulletama,
mis sa mulle se eest pead teggema. Agga sedda prudi-
andi pead sa targaste tähhelepannema: pead sedda kind-
laste ommas süddames hoidma ja sedda mitte omma
kurja pattude ja holetuma ello läbbi ärrakautama.

Hing: Au, kitus ja tänno olgo sulle, minno armas hingepeigmees! Süddamest tännan sind ni kalli armastusse anni eest; mis on keik mailm omma warraga selle wasto?

Jesus: Sinna pead wägga targaste tähhelepannema, et sa ei lasse sedda kallist warra enneselt ärrawötta; sest se ei olle mapeälne, waid taewalik warra. Sest teie ei olle sanud sullase põlwe waimo, et teie jälle peaksite kartma, waid teie ollete lapsed põlwe Waimo sanud; kelle läbbi meie küssendame: Abba Jõsa! Sesamma Waim tunnistab teie waimoga, et teie ollete Jummalala lapsed. Ollete teie nüüd lapsed, siis ollete teie ka pärriad, nihästi Jummalala pärriad, kui ka Kristussega pärriad, kui teie Temmaga kannatate, et teie ka temmaga au sisse sate. (Rom.8,15—17).

Hing: Oh, misjuggust kallist prudiandi ja armastusse panti olled sa mulle annud. Minna lassen ennast sinno rinde naale, ja hoian sind ommas süddames, et Sadan egga mailm ei woi mind sinno armust lahjutada. Tulle mulle, tulle mulle, sa süddamette tundja! siis maitfen ma sinno rõmust liggiollemist ommas süddames.

(Wifil: Armas Jesus armastaja!)

Sind ma tahhan armastada,

Siin ma ollen sinno kä.

Peigmees, wotta wautada

Mind, kui pitser sinnusse.

Sa mo pärralt, minna ollen

Sinno pärralt ifka teäl:

Rül sind nähha sama tullen,

Seistes sinno parral kael.

B.

Waimolik prudi peafatte.

Hing: Oh Jesus, armas hingepeigmees! sa olled mulle armopantiks omma Waimo annud; agga mis pean ma sulle se eest andma? Mul ei olle muud, kui üks pattustkoormatud südda, mis sa omma kalli werrega olled puhhastanud, ja mis täis usko, armastust ja heldust on, ja ka eddespidi sind tahhab karta, armastada ja auustada, ja sedda põlgada ja wihkada, mis sinno wasto on.

Jesus: Armas hing! Sinna olled minno waimolik pruut; agga ees sa tea, et prudid peafattet kandwad?

Hing: Oh armas Jesus! Minna kül kannaksin rõmoga peafattet sinno auuks, agga mitte kaduwaist mailma asjust, — kroni sinna isse mind omma armoga.

Jesus: Sedda ollen minna jo teinud, kui ma sind uestesünmitasin; agga kus on se peafatte, mis sa siis said? Se on mul näggematta. Agga wotta nüüd minno käest üht piisukest peatwarjo: se näitab peält nähha kül akw, agga minno filma ees on se kallis.

Hing: Olgo se, misuggune tahhes; ma tahhan sedda süddamelikko rõmoga wastowotta, sest et se sinno armokäest mulle saab antud ja kinkitud.

Jesus: Agga sedda ütlen ma sulle, et sa mailma naero ja teotamist pead kannatama, kui sa sedda peafattet kannad, mis ma nüüd sulle annan.

Hing: Mis minna sest woin hoida! Tuhko mailm, mis ta tahhab, kui ma agga sulle kōlban. Sest se on teāda, et mailm neid wihtab, kes sind armastawad, ja on nende waenlane.

Jesus: Wōtta siis, armas hing, sedda alwa prudi peakattet, mis nimmetakse: Alw ello. Sest, kui sinna tahhad ennast minno prudiks tunnistada ja minno pole hoida, siis ei pea sa sest holima, kui mailma lapsed sind pōlgawad, naerwad ja teotawad, egga tahha sinno seltsis olla, nago olleksid sa, ei tea, kui suurt kurja teinud.

Hing: Sedda jummalakartmatta mailm kōl ussin on teggema; agga sinno pārrast tahhan ma keigealwemaks sada, keif naero, hābbi ja teotust rōmoga kanda. (2. Sam. 6, 21). Egga nemmad wōtnud sinustki hoida, kui sa mailmas ollid, keif, kes sind nāggid, teotasid sind. (Paul 35, 15; Jes. 53, 3; Matt. 27, 28. 31. 39—44. Kas minna woin siis parremat tahta? Jūnger ei olle ūllem omma õppetajast, egga sullane ūllem omma isfandast. Kōllab jūngrile sestki saab, et temma on, kui temma õppetaja, ja sullane, kui temma isfand; kui nemmad perrewannemat on Beeltsebuliks hūudnud, kui palju ennam temma perret? (Matt. 10, 24. 25; Luf. 6, 40; 11, 15). Mi kurri on mailm.

Jesus: Agga selle peakatte kōrwas on weel ūks teine, mis nimmetakse: Wihtamine. Mailm ei sa sind ūspāinis alwaks piddama, waid ka wihtama ja keikipiddi kiusama; ūhhed pūūdwad so ausat nimme teotada, teised sinno omma ārrarisuda, olgo wargusse

ehk rõwimise kumbel. Nemmad aiawad sind ka so ellopaigast wälja, et sa pead möda mailma hulkuma.

Hing: Ja mis sestki wigga, minno armas Jeesus! Sinno pärrast tahhan ma heamelega kannatada, nemmad on jo sind enne wihtanud, egga siis minnoga woi teisiti olla. Sest keik, kes tahtwad jummalakartlikult ellada Kristusse Jeesusse sees, neid peab taggakuusatama. (2. Tim. 3, 12). Sest nendasammoti, kui nemmad on prohwetid ja Apostlid taggakuusanud, nenda kuusawad nemmad mind ka. (Matt. 5, 12). Nenda kui sinna isse olled ele läinud, tahhan minna lotusess sinno järrelkäia, sest, meie peame mitme willetsusse läbbi Jummal riki minnema. (Ap. Tegg. 14, 22).

Jeesus: Agga selle, sinno prudi peakatte sees, armas hing, on ka se raske ristilinne ello. Sinno kässi ei woi sin Ma peäl hästi käia; sinna pead saggedaeste Jobi wisil kannatama (Job. 1. ja 2. p), risti ja õnnetussi pead sa allati kandma, ja sinno ellotee ei wi sind mitte rosida egga lilledede peäl ebdasi, waid sa pead kibbowitsade ja ohhakatte peäl ebdasi minnema; kui üks õnnetus lõppeb, siis teine hakkab; kui ühhest waewast pääsed, siis tulleb teine jälle. Agga ärra sedda immeks panne, „sest kedda minna armastan, sedda minna karriстан.“ (Ebr. 12, 6; 3. Im. 3, 19). Minna katsun sind läbbi ja wallitsen sind ärra willetsusse ahjus, et sa minno prudiks woiksid kõlbada. Sepärrast ei woi sa mitte ilma kuusatuseta olla.

Hing: Kui se nenda sinno pühha tahtminne on, siis tahhan sedda heamelega wastowõtta, mis sa peälepanned, sest keik peab heaks tullesma neile, kes sind armastawad.

Jesus: Sinno prudi peakatte sees on weel middagi, mis nimmetakse: Waesus. Et minna sulle ennam ei anna, kui agga, mis waetwalt üllespiddamisests tarwis on, siis ei pea sa mitte immekspannema, et jummalakartmatta inimessesed rikkad on; nende ilmlit warra on nende ossa; tulleswas ellus ei olle neil uhtegi ennam lota. Neil on nende palk jubba kaes. (Matt. 6, 16).

Hing: Minno armas Jesus! minna tahhan hea melega waene olla; sinna olled isse waene olnud. Ja ehk ma siin ellus kül waene ollen, siis tahhad sa mind seäl tulleswas ellus rikkaks tehha, kui ma siin agga jummalakartlik ollen, patto wihtan ja head armastan.

Jesus: Weel, armas hing, leiad sa omma prudi peakatte sees middagi, se on: Kurwastus. Sinna pead nutma ja ulluma, agga mailm on rõmus. Sind peab kurwastadama, agga sinno kurwastus peab rõmuks minnema. (Joann. 16, 20). Kui mailma lapsed rõmuustawad, laulawad, hüppawad, kargawad, tantsiwad, naerawad, söwad ja jowad, ja rõmuustellewad kurjatehhes, siis pead sinna nutma, ohkama ja kaebama ja ommas süddames kurbdust tundma, isseennese ja nende pattude pärrast.

Hing: Ka se tulles mulle heaks, sest et se nenda sinno tahtminne on. Se kurwastus sinno pärrast, sadab wägga suurt õnnistust, mis ennam ärra ei lõppe. Parrem on nutta kui naerda, sest kurwastusse läbbi saab südda ärratud.

Jesus: Wata, armas hing, kui sinna nüüd sedda

peakattet tahhad rõmoga kanda, siis olled sinna kuumekord enam mo melepärrast, kui enne; sest neid on palju, kes sest prudi peakatetest ei tahha hoida: se on nende melest wägga kõwra ja raske. Dmmeti pead sa teadma, et mis alw ja põlgtud on mailma ees, sedda on Jummal ärrawallitsenud. (Rom. 1, 28. Kui sinna mailma ees alw ja põlgtud olled, siis pead sa minno jures iggaweste sama auustud, kus keik inglid walms on sind tenimas. Ja wihtamist ollen ma sepärrast lastnud sinno peäle tulla, et sa minno käest abbi ja peästmist otfsid. Sest minna ollen sinno jures keiges häddas ja kiskun sind sest wälja. Minna hoian sind, kunni sa wannaks ja halliks saad. (Paul 71, 18). Hüa mind appi ahhastusse päwal, siis tahhan minna sind sest wäljakiskuda, ja sinna pead mind auustama. (Paul 50, 15).

Sing: Minno armas Jeesus! se on minno kindel lotus, et sa mind mahha ei jätta. Mind waewatakse keikipiddi, agga ma ei ahhasta ennast mitte; ma ollen kui ilmanõuta, agga ma ei olle mitte koggoniiste ilmanõuta. Mind kiusatakse takka, agga mind ei jäeta mahha; mind wiisjatakse mahha, agga ma ei sa hukka. Sest mo willetsus, mis on filmapilmise aiaks ja kerge, sadab mulle iggawest ja üllewägga suurt au; sest, et ma mitte tähhele ei panne sedda, mis nähtaw, waid mis näggematta on; sest nähtawad asjad on aialikkud, agga näggematta asjad on iggawestsed. (2. Kor. 4, 8. 9. f. 17. 18).

Jeesus: Minna tahhan sind nenda armastada, kui emma omma last (Jes. 49, 15); ma tahhan neile, kes wärsinud, rammo ja joutumille joudo anda.

(Jes. 40, 29). Ka kurwad hinged peawad sama römüstud. (Matt. 5, 4).

Hing: Sedda tean ma tõeste, et sinna mind risti koorma al abbita ei jätta. Ja ehk mo südda kül täis kurwastust on, siiski sinno pühha sõnna römustab jälle, ja annab troosti minno kurwa hingele.

Jesüs: Sinno ihholikko waesusse eest ollen sulle waimolikko rikkust annud. Kui sul peatoidust ja ihho-kattet on, siis pead sega rahhul ollema (1. Tim. 6, 8; 2. Tim. 4, 8): sinno warra on taewasse tallelepandud, kus ei koi egga rooste sedda ärra ei rikku, ja kus wargad läbbi ei kaewa egga warrašta (Matt. 6, 20). Sinno kurwastust tahhan ma waimolikkus römüks pöördä, et sinno hing mind auustab, ja sinno waim wägga römüs on, minno omma Dnisteggia pärrast. (Euf. 1, 46, 47). Kurwastus ja rööm, need möllemad sawad sinno sees ollema; „öhto jääb nut ömaiaks, agga homniko on öiskaminne.“ (Paul 30, 6; Jes. 54, 7. 8). Piitse mürristamisä ja saeo järrel lassän ma jälle päifest päistä; nenda täidan ka sind murre ja kurwas-tusse järrel taewalikko römoga. Kui pead siin aea-likkus ellus risti ja willetsust kandma, siis saad igga-wesses ellus löpmatta römo maitsema. Kui ja siin filmatweega kütwad, siis pead seäl römoga leikama (Paul 126, 5. 6; Jes. 66, 13. 14); siin käid nuttes, ja kañnad semet külwi tarwis, agga seäl tulled tõeste öiskamisäsega, ja kañnad ommad wihhud. Iggawenne rööm ja rahho saab seäl ollema, ja kurbdust ning öhkamist ei olle mitte ennam.

Hing: Seäl wöttad sinna, armas Jesüs, mülle leik tassuda, kellest ma siin ollen ilmajänuud. Sepär-

raft: keikis näitame meie ennast wälja kui Jummalateenrid sureb kannatuses, mitmes willetsuses, mitmes häddas, mitmes ahhastuses, hawus, wangis, määsamistes, mitmes töös, mitmes walwamises, mitmes paastmises, puhhastuses, tundmises, pitkas mees, helduses, puhhas Waimus, armastuses, mis ei olle fallalik; tõe sammas, Jummalawäes, õiguuse sõariistade läbbi parremal ja pahhemal polel, au ja häbbi läbbi, kurja kõnne ja hea kõnne läbbi; kui ekkitajad, ja siiski töösiised; kui tundmatta, ja ommeti kül tutwad, kui need, kes surewad, ja wata meie ellame; kui need, kedda karristakje, ja kedda ommeti ei surmata, kui kurwastud, agga ifka rõõmsad; kui waesed, agga kes paljo rikkaks teggewad; kui need, kel middagi ei olle, ja kelle kä ommeti keik on. (2. Kor. 6, 4—10).

Jesus: Kaäna nüüd rõmoga sedda alwa peakattet siin häddaorgus; taewas saad ilmanärtsimatta aukroni pärrandusfeks (1. Peetr. 1, 4), ja wiin sind, omma armast pruti, omma Jäsa maeasse. Ärra kardad, armast hing! keik, mis sinna siin saad kannatada, peab sulle taewas rohkeste täsjutud sama.

(Wifil: Üks tallekenne leppitas).

Kui tulles mulle rahhoga

Siit taewariki minna;

Siis tahhaksin so werrega

Ka ehhitatud olla;

Se olgo peakroniks mull'

So Jäsa ees, et woiksin sull'

So melepärralisfeks.

Kui prudiks sulle töötud,

Ja illufaste ehhitud,

Jäda so pärrandusfeks.

7.

Iggawesfest ellust.

Hing: Oh armas Jesus! Kui armas ja tallis on se feestpiddine hingerahho, mis ma sinno liggiollemisfest tunnen; sepärrast põlgan ma ilma ärra, ja feik, mis temma pärralt on.

Jesus: Armas hing! Olleksid sa ühhe tunni taewarigi rõmo maitseada sanud, ei siis ükski mu asfi woiks sind ennam rõmuštada. Agga mötle nüüd selle peäle, kui sa iggaweste minno jure taewa saad, kus täielinne rõöm ja rahho on minno parremal kael lõpmatta (Paul 16, 11).

Hing: Oh minno armas Jesus! Kõl woib taewas hea olla, ja meie ello peab nüüd jubba seäl ollema. Oh sedda üllewägga suurt rõmo! oh sedda iggawest õnnistust ja auustust! kes woib sedda üllesrätida!?

Jesus: Jah, armas hing! Siin ellus ei woi sa sedda ärramoista egga üllesrätida: Mis film ei olle näinud, egga kõrw kuulnud, egga ühhegi innimesse süddamesse toušnud, sedda ollen ma walmistanud neile, kes mind armastawad. (1. Kor. 2, 9).

Hing: Oh armas Jesus! Meie waesed pattused ei olle mitte sedda wäärt egga teninud, et woiksime ni rätimatta sure õnnistusse osfalisfeks sada.

Jesus: Teie ei olle sedda mitte wäärt egga teninud, agga minna ollen teile sedda omma ilmašuta kannatamisfe ja surma läbbi walmistanud; minna ollen

surma, kelle woimuusse alla teie ollite sanud, ärra-
woitnud, ja ollen ello ja huffaminnematta põlwe
walge ette tonud. (2. Tim. 1, 10). Se on nüüd teie
Jesja tahtminne, et ta teile iggatwest ello annab; sest
Jesja isse armastab teid, et teie mind ollete armaстанud.
(Joann. 16, 27).

Hing: Keigest süddamest olgo sulle kitus ja
tänno, armas Lunnastaja! Ja kidetud olgo Jummal
ja meie Jesjanda Jesuusse Kristusje Jesja, kes omma
sure-hallastusse pärrast meid ueste. on sünnitanud,
ellawaks lotusfeks, Jesuusse Kristusje üllestoumissse
läbbi surnuist, ühheks pärrandusfeks, mis ei woi hukka
miäna, egga ärrateotud sada, egga ärranärtšida, mis
taewasse on tallele pandud meile, kes Jummalala wäes
usso läbbi fesse lähhäme. (1. Peetr. 1, 3. 4).

Jesus: Jah, üksnes usso läbbi peate sedda
önnistust pärrima; sest Jummalala kallid armoanded on
iggatwestsed.

Hing: Oh, kui kallid ja armsad satwad need
önnistusje elloasfemed seäl taetwa Sionis ollema, seäl
udes Jerusalemmas, mis ülleivel on; se kallis Paradiis
ja pühhade römopait. [Joan. 14, 2; Jlm. 21; 22, 1—5].

Jesus: Kui mapeälne paradiis, kus Adam ja
Ewa ellasid, jubba illus ja armas olli [1. Mos. 2. p.],
fiiis woid sa arwata, et taewane paradiis mitto tuh-
hat ja tuhhat kord illusam ja armsam on.

Hing: Oh kui wägga römüs on minno hing
ja ihho! Oh millal saan ma sinno jure, minno
Lunnastaja ja Önnisteggia!

Jesus: Jah, armas hing! seäl saad sinna rõmused ärraräkimatta sure rõmoga. Keik se rõõm ja illo, mis lodud asjadest leida, se on keik tühi suits ja aur, ja paljas warri selle wasto, mis sinna taewas ilmalõpmatta nähha ja tunda saad, sest keik rõõm, mis innimenne Ma peäl woiks ärramöttelda, on wägga piisofe ja ei middagi arwata iggawesse taewa rõmo wasto, kuhho keik kallid warrandusjed ja rõmud otsego surest õnnistusse merrest kokkojooksetwad, ja se on paljo üllem ja ennam, kui sinna siin Ma peäl keigeparremad asjad woiksid tunda ehk maitseada. Seäl pead sinna iggaweste rõmus ollema: keik sinno meel ja moistus, keik sinno wäggi ja rammo, keik sinno töö ja teggeminne peab ollema iggawesse ja pühha rõmoga täidetud.

Hing: Mis läbbi saan ni suurt hinge õnne ja seestpiddist rõmuustamist tunda?

Jesus: Sedda antakse se läbbi, kui teile Jumala iggawest õnnistust nähha antakse; seäl sate minno au nähha, mis Jõsa mulle on annud (Joan. 17, 5, 22); se on jo teile ilmunud; teie sate temma sarnatseks; teie sate tedda nähha, nenda kui temma on. Sest nüüd näte kui ühhes peeglis, moistetusjes, agga siis pallest pallesse; nüüd tunnete piisut, agga siis sate ärratunda, nenda, kui teie ka ollete ärratuntud. (1. Joan. 3, 2; 1. Kor. 13, 12).

Hing: Oh Jesus, armas Jesus! Kas meie same siis Jumalat pallest pallesse näggema? Et Apostel üttele, et Jumal ellab ühhe walguöse sees, kuhho ükski ei sa, ja et ükski innimenne tedda ei olle näinud? (2. Mos. 33, 20; 1. Joan. 4, 12).

Jesus: Jah, armas hing! siin maailmas ei woi se kül sündida, agga ärraselletud ihhoga, üllewel taewas, saad sinna Jummalat nähha ja tedda tunda, nenda kui temma sind tunneb; sinna saad sedda pühha kolmainust Jummalat nähha, temma ollemist tunda, ja omma ärraselletud silmadega saad ka mind, omma Önnisteggiat nähha, kedda sinna nüüd weel mitte ei nä, waid kedda sa uskus armastad ja kelle peäle sa lodad.

Hing: Oh önnist, rõmust ja kallist näggemist, kui ma sinno pühha pallet saan näggema! Oh, et mo aialik surm pea tulleks, et ma sedda enneminne sinno jure saaksin.

Jesus: Ota, armas hing, senni kui ma sind siit ärrakutsun, siis pead sedda lõpmatta rõmo kätte sama; siis saad pühha inglitte sarnatseks; nenda kui inglid allati näwad minno Jõsa pallet (Matt. 18, 10), kes taewas on, nenda pead sinnagi näggema, ja se armas näggeminne aiab sind, et sa ilmalõpmatta ja iggaweste omma Jummalat kidad ja tännad.

Hing: Tõeste, suremat egga kallimat rõmo ei woi ennam olla; minna ollen nago isseennesest ärra, kui hakkas öiete selle peäle mõtlema.

Jesus: Mõtle, armas hing! kui sulle aialikkus ellus peaks üht suurt warrandust kingitama, mis mitto tuhhat kord tuhhat miljoni rubla wäärt olleks; eks se maailma ees kül suur olleks? agga mis on se siiski taewa warra wasto arwata, mis iggaweste jääb? Wata, kui suurt rõmo tundis pühha Jehwanus, kui temma ühhe filmapilkmissse aia taewast näggi lahti ollewad, ja mind seiswad Jummalat parremal posel.

(M. Lagg. 7, 56). Mendasammoti ka need kolm jüngrit, kui nemmad mäe peäl minno au näggid; kül naad ollid röömsad, ja nago isseennesest ärra; sepärrast ütles Beetrus: Jesand, se on hea, et meie siin olleme! (Matt. 17, 4; Mark. 9, 5; Lut. 9, 33. Se olli agga üks tilgakenne taetwa römo tundmissesest, mis sinna iggawesses ellus pead täielikkult maitsema. Seäl on rööm ja pühha lust, mis sinna seäl keige pühhadega iggaweste ilmamuutmatta saad tundma.

Hing: Oh Jesus, kallis Jesus! Minno südda ou wägga ligatud selle sure römo ja au ülle. Millal jouab se aeg, et ma sedda kätte saan?

Jesus: Olle ustaw, armas hing! sinna pead pea omma surrelikko maia mahhajätma, kui surmatund kätte jouab, ja sinno wiimne (surma) pääw on sinno iggawesses ello sündimisje pääw.

Hing: Agga minno ihho peab enne ärramädanema ja põrmuks sama?

Jesus: Jah, armas hing! Lihha ja werri on kadduwad. Sepärrast peab sinno ihho essite nenda kui seemne iwwa sama mahhakülvatud ja surmatud, et se ärraselletud ihho woiks kasvada. Kadduwas põlwees külwatakse ihho, hukkaminematta põlweks ärratakse sedda ülles. Muta külwatakse, au sees ärratakse ülles; nödrusjes külwatakse, wäes ärratakse ülles. Lihhalik ihho külwatakse, waimolik ihho ärratakse ülles. (1. Kor. 15, 42 — 44).

Hing: Kas ma siis wiimsel päwal saan ühhe teise ihho, mis mitte ennam surrelik ei olle?

Jesüs: Ei, armas hing! Üht teist ihho ei sa sinna mitte, waid sesamma ihho, mis ammogi muldas on pörmuks läinud, peab jälle üllestõusma, ja selsamma üllestõusnud ihhoga saad sinna Jummalapaühha pället nähha. Siis saab sinno ärraselletud ihho hiilgama ja paistma, kui selge kristali klaas. Siis saad puhastud teigest pattust ja kurjest himmudest; siis ei tunne sinna enam ühteainust pahhamöttet ommas süddames. Seal ei olle enam haigusfi egga többesid, mis siin, patto pärrast sinno peäle kääwad. Keif hädda, waew ja wallo on iggaweste kaddunud. Sest minna tahhan sinno alwa ihho muta, et se minno ärraselletud ihho sarnatseks peab sama. (Wilipp. 3, 21).

Hing: Kas siis se ärraselletud ihho, seal taewa römo sees ka tarwitab süa, jua, maggada ja muud sellesarnast ihholikko üllespidamist?

Jesüs: Ei, armas hing! Neil (kes taewas on) ei pea nälga egga janno enam ollema; ei peagi nende peäle langema päike, egga mingijuggust pallawat. (3lm. 7, 16). — Sinna saad seal pühha inglite sarnatseks, kes ei wõtta naest egga lähhä mehhele. (Matt. 22, 30; Luf. 20, 35. 36).

Hing: Anna mulle andeks, armas Jesüs, et ma ni paljo julgen küsida: Kuudas on seal nende ihhudega luggu, kes siin ellus wiggased, kirus, kõwera liikmetega, ilma kätteta, ehk jallotumad, lonkajad ehk muud wiisi wiggased ollid?

Jesüs: Keif ihhud sawad terve liikmetega üllestõusma. Esawi ihho olli karrune (1. Mos. 27, 11),

agga seal peab se selge ja sille wäljapaisuma. Saat-
sarus olli täis paisid (Luk. 16, 20); agga seal peab
ta puhhas ollema. Mewiboset, kuninga Sauli poia
poeg olli jallust wiggane (2. Sam. 9, 3—13), agga
seal on ta terve, nago teisedki.

Hing: Oh armas Jesus! Müüd on mul se
lotus, sinno sarnatsekõ sada, kes sa olled keigeillusam
innimeste laste seast, siis saan ka sinno auust ossa wõtma.

Jesus: Wata päikest, kui illus ja selge ta on;
ni selgekõ pead sinna ka sama. Sest õiged peawad
paisuma kui päike omma Jõsa kuningrikis. (Matt. 13, 43).
Kui Moses Sinai mäe peält mahhatulli, siis hiilgas
ta palle sest, et ta olli Jehowaga rākinud, nenda et
Jisraeli lapsed ei woinud temma pallesse wadata, selle
aupaisutõsse pārrast: Kui palju enam sawad teie
ihhud iggawesõses walguõses hiilgama!

Hing: Agga, armas Jesus, kas meie selle au-
paisutõsse sees keik teineteisega ühhesarnatsed olleme.

Jesus: Teil keikidel sawad ärraselletud ihhud
ollema, agga keikide paisutus ei olle ühhesuggune.
Jõse on päikesõse selguõ, ja isõse ku selguõ, ja isõse
tähtede selguõ; ja ühhel tähhel on enam selguõst kui
teisel; nendasamnoti saab ka teie ärraselletud ihhudega
ollema. Usklikud õppetajad, kes truusõses ja usõsinusõses
Jümmala sanna kulutanud, ja palju saatnud õigusõse
tele; need paisatawad surema au sees. (Tan. 12, 3).
Wühhad prohwetid ja Apostlid, kes mitto tuhhat hinge
enneõstega tonud, minno rõmo rigi sisse, paisatawad
wägga sureõ selguõses, teiste ees.

Hing: Agga, armas Jesus! ma pallun sind, et

sa mulle weel wöttakšid öölda: On seal ka wahhet meeste- ja naesterahwa wahhel; kas woib ka teineteist tunda?

Jesus: Jah tõest, armas hing! Keik need liikmed, mis teil siin olnud, peawad seal ka ollema; meeste ja naeste, piisukeste ja suurte wahhe on nenda kui siingi; wiimsel päwal peawad keik nenda üllestouma, kuidas kegi on surnud, nenda kui Joannes Imutamisse ramatus ütleb: „Ja ma näggin surnud, piisokessed ja sured, Jummal ees seiswad.“ (Jlm.20, 12). Nenda, kui sa nääd taewa al suri ja piisokessi tähta, ja metšas suri ja weikesi puid, nenda on ka taewarikis wahhe suurte ja piisukeste wahhel.

Hing: Ei ma tohhiš enam küsida, agga et sa ni helde ja armolinne olled, sepärrast pallun weel üttelda: Kas meie ka taewas üksteist woime tunda, nenda kui siin Ma peäl?

Jesus: Jah, armas hing! Se olgo sulle teäda, et taewa rööm ja õnnistus paljo täielikkum on, kui se polik ja waewalinne mailma rööm. Kui wägga röömsaks sawad siis need waggad ja usklikud õppetajad ja Jummal sönna kulutajad, kui nemmad leidwad need seal koos ollemast, kedda nemmad siin Ma peäl õpetanud ja juhhatanud. Siis sawad nemmad üttelema: „Need on need armsad lapsokessed, kellele meie olleme õnnistusje teed juhhatanud ja kes ennast on lastnud usso läbbi õnnistusje siise sata. Ja kuidas wöttwad need õnsad hinged tuhhat ja tuhhat korda omma truusi ja ustarwaid õppetajaid tännada nende raske tö ja waewa cest. Siis astub igga õppetaja omma kogodussega ette ja ütleb: „Wata, Jõsand! siin ollen

minna, ja need lapsed, mis sa mulle olled annud." (Jes. 8, 18). Siis võttab minna taeva Jäsa temmale öölda: „Sinna hea ja ustaw sullane! sinna olled ülle piško ustaw olnud, minna tahhan sind ülle paljo panna; minne omma Jäsenda rõmo sisse! (Matt. 25, 23). Kui suurt rõmo tundwad waggad abbiello rahwas, kui seäl teineteist jälle leidwad, ja wannemad, kui omma lapsi jälle nähha sawad; seäl tundwad nemmad neid mitme tuhhande pühha inglite ja önsate hulgast ni pea, kui agga näwad, ja ütlewad: „Need on meie armsad lapsokessed.“ Ja lapsed tullewad omma wannematte wasto ja hüüdwad rõmoga: „Armas isä! armas emma!“ ja langewad suud andes üksteise kaela ümber. Mendasammoti leidwad seäl wennad öbdesid ja öed wendi, söbrad söbro ja tuttawad tuttawaid seäl sure rõmo ja seltsi seas, ja sawad jälle kokko jäma.

Hing: Oh kui armas on se kuulda, armas Jeesus! Oh, kuidas rõmustan minna! Oh, kuidas ihaldan ma senna sada, et ma ka woiksin omma armsaid wannemid ja lapsi, omma wendi ja öbdesid, suggulasfi ja söbro nähha sada, kelle pärrast ma wägga paljo ollen nutta ja kurwastada sanud. — Oh, ma ei woi sedda rõmo öiete ärraarwata!

Jeesus: Se rõom on ni suur, et teie muud ei tea egga tahha, kui et keige pühhadega Jummal aujärje ette mahhahaidate ja üht kitusje laulo teise järrele laulate: „Sellele, kes aujärje peäl istub, ja Tallele olgo kitus, ja auustus ja au, ja wäggi iggaweste iggawesfeks aiaks, Amen.“ (3Im. 4, 11; 5, 12; 7, 10—12). Ja Serawid hüüdwad sure heälega: „Pühha, pühha, pühha on Jäsand, se keigewäggetam

Jummal, kes olli, ja kes on, ja kes tulleb." (Jes. 6, 2. 3; Jlm. 4, 8).

Hing: Oh kui wägga rõmustab ja ligutab se minno süddant! ja ma tunnen ommas waimus, otsego ollekjin ma jubba taewas keige inglite ja pühhade seltsis ollewad. Agga, minno armas Jeesus! Kas meie woime seäl ka neid tunda, kedda meie siin maailmas omma ihho silmadega ei olle näinud, nenda kui meie esiwannemad: Adam ja Ewa; ja need wagga peawannemaid: Noa, Abraamit, Izaakit, Jakobit, Joesepit, Mosest, Tawetit ja muid pühha wannemid, nenda kui: pühhad prohwetid ja Apostlid, ja ka neid usotunniõtajaid ja Martrid?

Jeesus: Jah, armas hing! sinna pead neid keiki tundma; sest sinno moistus saab Jummalast nenda lahtitehtud, et niipea, kui sa agga silmaga nääd, siis ka kohhe ütled: Wata, se on meie (keige usklikude) isja Abraam, ja se on Moseš, ja need meie esiwannemad, Adam ja Ewa; ja nenda tunned keiki, kedda sa enne ei olle näinud. Minno jüngrid tundsid Tabori mäel Mosest ja Eliast kohhe ärra, ehk nemmad kül neid enne ei olnud näinud; nenda saad sinna omma ärraselletud silmaga neid kohhe ärratundma, ja nemmad tulleswad sinnoga söbralikkult kõnnelema, nago ollekjid naad sinno wennad. Sest teie ello taewas, saab paljo teistwisi ollema kui siin Ma peäl. Agga minna ei woi sulle sedda nüüd weel nenda üllebräkida egga ärraselletada, kuidas seäl tõeste saab ollema; sinno moistus on nüüd weel wägga nõdder ja lühhike, et sa ei woi sest arro jada. — Seäl saad ka neid armsaid martrid ehk werretunniõtajaid nähha, kes minno

nimme tunnistamisest pürrast römoga surma läksid, kui neid uskmatta rahwast sai ellawalt ärranülitud, ärrapöletud, metsaliste ette heidetud, ristilödüd, ja muul hirmsal wiisil surmatud. Need on, „kes on tulnud surest willetsussest, ja on ommad pikkad rided pesnud, ja on ommad pikkad rided walgeks teinud Talle werres. Ja needsammad on ärrawoitud Talle werre läbbi ja omma tunnistusse fanna läbbi, ja ei olle omma ello mitte armastanud surmani.“ (Jlm. 7, 14; 12, 11).

Hing: Agga, armas Jeesus! Kas seäl woib ka süddame wallo ja kurbdust tunda, kui kegi seäl omma armast abbi kasa, wannemaid, lapsi, sugulasõi ehk sõbro mitte ei leia, ehk näab neid pürgus sures walus ollewad!?

Jeesus: Ei, armas hing! Kes armo aial polle armo wastowötnud, need peawad õigussega hukkatust pürrima, agga need ärrawallitsetud peawad löpmatta Jummalat kiitma ja tännama. Seal ei kurbwasta ükski ennam nende õnnetumatte hukkaminnemisest, kes pürgus on, ehk olleks ka keigeliggemad sugulasõed ollewad. Sest taewa rööm on ni suur ja täielinne, et seäl ennam kurbwastust ei ollegi.

Hing: Agga kuidas meie seäl iggawesses ellus isjekestis same ollema, kui ükssteist nähha same?

Jeesus: Ärrafelletud ihhoga woib ärrafelletud ihhud ärratunda. Teie ärrafelletud ihhud sawad nisugguseks, et, mis kegi himmustab, sedda ta saab. — Teie hinged täidetakse taewalikko tarkusega, et woite keif fallajad asjad teada sada. Sest siin mailmas on keif asõi polik, „agga kui se täis asõi tulleb, siis lõppeb se

ärta, mis polikult on." (1. Kor. 13, 10). Taewas on teil keif, mis ial ihhaldate; Jummalat arm ja heldus saab kui puhtast hallikast teie peäle löpmatta jooksuma, ja et keif, mis siin Ma peäl ollete näinud ja kuulnud, polik on, sate seäl parreminne tundma. Seäl peate iggaweste Jummalat näggema, temmast löpmatta rõmudtama, tedda kiitma ja tännama. Teie ollete seäl inglite auga ehhitud, ja minnoga, kui omma Beaga ühhendud. Ja nenda ellate kolmaino Jummalat, temma inglite ja keige pühhade seltsis jädawa rõmo ja au sees iggaweste. Seäl ei olle enam ühtegi hädda egga waewa; seäl ei olle middagi pudust egga kurwastust. Seäl sate õnnistamist ja rõmudtamist kätte keige omma teggude eest. Seäl sate leikama, mis siin Ma peäl ollete külwanud; teie leikate seäl keikide palwete, õhkamiste, willetsuuse ja filmatwee wilja, mis teie armastusse pärrast, omma taewa kuningaga wasto Ma peäl ollete kannatanud. — Kuld kronidega ehhitud, peate teie Issanda ees seisma ja tedda näggema, nenda kui temma on, ja tedda tenima ööd ja päwad temma templis, ja ei olle seäl ööd, egga ünd, egga wäsimust; ei olle seäl ka päikest egga kuud tarwis, et nemmad seäl peaksid paistma: sest Jummalat au walgustab sedda. (1. Joan. 3, 2; 3. Im. 7, 15; 21, 23; 22, 5). Ja kui ükskord wiimne paßun hüab, ja ma tullen koshut moistma ellawatte ja surnutte peäle, siis ollete teie, kui Issa õnnistud, keige inglite ja pühhadega minno parremal rael.

Sing: Oh, kes woib lihhalikko moistusfega sedda kallist taewalikko rõmo ja au ärramoista, ehk kes woib lihhalikko telega sedda ärraselletada. — Ärraräkimatta

rõõm täidab minno süddant, ja aiab sedda pakkatama ja õitsema, nenda kui üht wiljakandjat puud kerwade aial. Oh, ma ollen kui isseenesest ärra, kui hakkän sedda rõmo õiete järrelemõtlemä, mis sa olled neile walmistanud, kes sind armastawad. Nüüd tahhan rahhulikult ja heamelega feik hädda ja waewa, ahhas-tust ja willetsust kannatada, kunnii sa mind omma iggawesse rahho ja rõmo riki tülled ütsuma. Aita, Jeesus! et woiksin allati walmis olla ja uskus sinno tullemist odata. Jah, Amen!

(Wifil: Oh kuhho lähän ma!).

Siis, ütled Jeesuse:

Oh armas lapsokel!

Oh tulled maitse sedda,

kui maggus Jēsa südda;

Oh tulled! ütled sinna,

Sull' rõmo annan minna.

Taggasiöörnud waimolik pruut.

Jeesus: Armas hing! minno waimolik pruut, kus olled sa nüüd läinud? Mikspärrast olled ennast ekfi-tada lastnud, et olled läinud möda mailma hulkuma? Kuhho olled sa nüüd seisma jänud? Sedda olled sa läinud taggaotfima? Kelle järrele olled sa jooksnud? Olled sa nüüd minnuft ärratagganend ja ühte teist armastajat ennesele ärrawallsitsend? Kas olled nüüd hakkand mailma armastama? Oh, ärra te mitte nenda, se on ütšnes janno ennese hukatusfeks; minna

ollen jo sinno ainus abimees. Oh, mikspärrast olled sa mind, sedda ellowee hallikast mahhajätnud, ja ennefele kaewud kaewanud, mis karkised, mis wet ei pea. (Ser. 2, 13). Oh sinna uskmatta hing! Mikspärrast olled sa omna esimest armastust mahhajätnud, (ja mind ni pea ärraannustanud?) (Jlm. 2, 4. 5). Siis möttele nüüd, kust sa olled ärralangenuid, ja parranda meelt, ja te esimesesed teud. Põra ümber, sa ärrapöörnud hing, siis ei tahha minna ennese filmi mitte wihha pärrast sinno peäle lasta näotumaks sada, sest minna ollen helde; ei ma tahha mitte iggatweste wihha piddada. Agga öppi tundma omna üllekohhut, et sa Jehowa omna Jumtjala wasto olled ülleastunud. (Ser. 3, 12. 13).

Hing: Oh minno peigmees, armas Jeesus! Oh kuidas minno südda, meel ja mötte sind jälle tagga iggatsewad. Oh kule weel minno õhkamist ja kiskendamist! Oh, nüüd tunnen ma, kui wägga ma ollen ekfinud, et ollen jummalakartmatta mailma laste pole hoidnud. Oh sedda kurtwastust, ahvastust ja süddame wallo! Oh, kuidas ollen ma ni rummal ja moistmatta olnud? Kuida ollen ma ennast ni pea lastnud taggasi pörata!? Misjuggune saab nüüd minno hinge luggu ollema!? Sinna, armas Jeesus, olled mind ennefele ärrawallitsenuid, agga minna ollen ennast sinno käest lastnud ärrakiskuda; mis ma nüüd pean teggema? Argo hüüdke sinno armas heäl nüüd ennami ilmaasjata minno järrele; minna tunnistan sulle ommad pattud ülles ja pallun armo. Kas sa, oh Jeesand, mulle omma armo ust weel wöttaksid lahtitehha? Kas sa mind wastopanniat ja pörgotulle

wäärt pattust weel peakšid wastowõtma? Minna langen sinuo jalge ette mahha, ja pallun armo ja andeksandmist. Oh minno armas Jeesus! minno kallis hingepeigmees! sinna keigearmsam ja illusam innimeste laste seast; sinna olled mind ennesele kihlanud usso läbbi, ja olled ni kalliste mulle omma armastust töötanud, omma kalli werreärrawallamisje ja surma läbbi. Agga wata, kui hulluste ollen ma nüüd teinud, et ma sinnust ärralahkudes, ollen mailma järrel jooksnud; ma ollen pordoello sees temma armastust nondnud ja sinno wasto uskmatta olnud, ning nenda õigussega hukkatust teninud. Sest sinna olled jo üllem ja auulikkum kui ükski ilmalik peigmees, sepärrast ollen ma õigussega omma tagganemisje pärrast, aialikko ja igga-west hukkatust teninud. Agga ma lodan, et sul weel sesamma helde ja armolinne südda on, mis sul enne olli, kui sa mind rojast pattust mudda seest ülestõstsid ja omma werrega puhtaks pessid. Heida nüüd seford weel armo minno peäle ja wõtta mind wasto. Ma tean, et sinno helde südda mind weel ärra ei põlga. Sinno armastus, heldus ja hallastus on praego weel nisamma suur, kui se algmissest on olnud. Se on paljo surem, kui keik adjad: Taetwas ei olle ni tõrge, egga mailm ni lai, egga merri ni süggaw, kui sinno heldus ja armastus, telled ei olle mõeto, egga arro egga otša.

Jeesus: Kas ma pean sinno peäle weel armo heitma? Ets ma peaks sind omma õnnistusse paradisist wäljalükkama, otsego Adamat? (1. Mos. 3, 23). Eht sulle, otsego Sodomia ja Komorra liinadele, tulle ja weewliga otša teggema? (1. Mos. 19, 24. 25). —

Agga mul on sinnoga weel teine nou; minno heldus on wägga suur; sepärrast ei te minna sulle weel mitte omma hirmsa wihha järrel; sest minna ollen Jummal, sinno pühha Jõsand ja Ünnisteggia, ja ei mitte innimenne; innimesse heldus ullatab agga ükspäinis omma liggimesse wasto, agga minno heldus käib ülle keige taewa ja Ma. Sinna olled horatööd teinud, mailma sõbrust otsides; agga tulle ommeti jälle minno jure, ma tahhan sind weel wastowõtta. Miks sa ni kaksipiddise melega olled, et sa senna ja tenna pörad? „Ülle ustatw surmani, siis tahhan ma sulle ellokroni anda.“ (3lm. 2, 10). Miks olled sa siis maialt läinud abbi otsima, efs minna woi sulle keik anda? Efs iggatwessjed annid ja warrandussjed mitte üllemad ja kallimad ei olle kui aialikkud, ja efs taewariik mitte parrem ei olle kui sefinnane mailm?

Sing: Oh kallis peigmees, ja Jõsand! kes sind ommaks saab, sellel ei olle ühtegi pudust; minna rummal ja moistmatta lootsin kurjast mailmast parremat õnne leida; agga, oh kui hirmsaste ollen pettetud janud! — Minno pattune ja kurri lihha on mind ni kawa taggafihhutanud, kunni wimaks temma nousse heitsin ja sinno armust ni häbbematta kombel ärralahkusin.

Jesus: Se on minno melepärrast, et sa ommad pattud üllestunnistad ja neid mitte ärra ei salga. Kes ommad pattud tunneb ja kahhetseb, se peab armo leidma, agga kes neid ärrasalgab ja ennast õigeks arwab, se põlgab isse minno armo ärra. Müüd annan minna ka sulle andeks, ja wõttan sind jälle omma prudiks wasto. Mis sa olled efsinud, se peab

keif unnustud ollema. Keif sinno pattud, mie sa olled teinud, neid ei pea ennam mälletadama. Kui sinna siamale olled kangekaelne ja wastane olnud, agga nüüd, et sa eunnast olled pöörnud, peab sind ue nimmega sama nimmetud; sinna saad nüüd „aukroniks Jhsanda wäes, ja kunninga lippuks omma Jummalä käes.“ Sest nenda kui peigmees armastab omma pruti, nenda saab Jummal eunnast sinnust rõmustama.

Hing: Oh rõmo! Oh kallist rõmo taetwas ja Ma peäl! Minno armas Jeesus, minno kallis peigmees on mind kõlwatumat surest armust jälle wastotwõtnud. „Minno hing auustab wägga Jhsandat, ja mo waim on wägga rõmus Jummalä minno Önnisfeggia pärrast“, sest temma ehhitab mind õigusse kuega, nenda kui peigmees omma pruti ehhitab. Oh minno elloarmastaja! sa olled mind mo surma unneft üllest ärratanud ue ello tarwis. Sa olled mulle jälle annud kihla sõrmukse, mis ma häbbematta holetusse läbbi ollin ärrakautanud: Se on sinno pühha Waim, se armastusse pant, mis sinna kui pitselit minno süddamesse olled wautanud; minna tunnen sedda temma kallist liggiollemisest. Temma tunnistab minno waimoga, et ma Jummalä laps ja pärria ollen. (Rom.8,16). Oh sinna kallis innimeste armastaja! kui paljo head olled sa mulle teinud. Sa olled taewa au mahhajatnud ja seie häddaorro sisse tulnud mind ja keifi waesid pattusid ärrapeästma, omma kalli werre ja surmaga, ja tahhad keifi omma iggawesse õnnistusse õsosalisests teha. Agga minna pean häbbenema, et ma omma silmigi ei julge sinno pole üllestösta, et ma sinno wasto ni tännamatta ollen olnud. Minna

ollesjin sind piddand armastama, agga ma ollen ma-
nna armastanud, ja ollen kurja waino lastnud omma
hinge rojastada. Dh, et mo silmad woiksid werd
nutta, selle kurjusse pärrast, mis ollen teinud!

Jesus: Nüüd nääd sa isse, armas lapsok, mis
sa olled teinud, ja tunned omma patto. Agga, oh
kui wähhhe on neid, kes ommad pattud tundwad ja
kähhetsewad; weel wähhem neid, kes mind minno
raške kannatamisje ja surma eest süddamest tännatwad.

Hing: Keik, mis ma teinud, tahhan sulle ülles-
tunnistada: Mõdaläinud ellopäwad ollen ma pagga-
natte wiisil kurja tehhes, ärrawiitnud; sepärrast on mo
südda täis wallo ja kurwastust, et ma ni paljo patto
ollen teinud. Agga nüüd, minno kallis taewa warra,
minno Onnisteggia ja hingepeigmees! nüüd tahhan
minna sind ükspäinise armastada. Dh minno südda! rutta
uufinaste ja wõtta omma Jesust wasto! Miks olled
ni uimane, ja widad ni paljo aega!? Põlga ärra,
põlga ärra sedda kurja mailma keige temma himmu-
dega ja lihhalikko römüstamistega, ja noua üksnes
omma heldet Jesust.

Jesus: Se on õige, armas hing! Sinna pead
mailma põlgama keige temma ihhaldamiste ja himmu-
dega, kui sa mind tahhad armastada.

Hing: Minna ei tahha nüüd enam middagi
armastada, mis sestinnatsest mailmast on. Sest, mis
on mailm keige omma au ja warraga? paljas warjo-
naitminne ja tühhi aur sinno, mo kalli hingepeigmehe
sure armastusse wasto. Dh, minno hinge-himmo,
Jesus! sa minno ainus armastaja ja abbimees!

Loeta ja finniita minno süddant, et se ial ennam sust ärra ei lahku. Mikspärrast peaksin ma weel mailma kombid ja wisisi armastama? egga minno hing ei woi ennam mailma prudiks sada; sest ma ollen sinnoga kihlatud waimolikkus ja taewalikkus prudiks. Armastus on se puhhas ja rojastamatta wodi; seäl mo Jesus, on sinnoga hea hingata. Ei holi minna ka sureste wäljaspididest ehhitamisest; kui minna agga selle öige pulma ridega ehhitud ollen. Ja kui ma ka ennast wäljaspidi ehhitän, siis sündko se sinno armastusse auuks, et ma ka wäljaspidi puhhas ja kassin ollen; agga hoia mind uhkuse cest. Müüd römüstan minna sest waimolikkust prudi ehtest ja iggawesest auust. Ei tahha minna ka mitte ennam murretseda: „Mis saan ma söma, ehk mis saan ma joma, ehk misga pean ennast katma?“ (Matt. 6, 25; Luf. 12, 22). Sest sinna, minno armast Jösand, olled lubbanud mulle sedda keik anda; kül sinna sedda ka saad teggema.

Jesus: Oh et keikidel sesuggune usk olleks; oh et keik minno jüngrid ja söbrad ollekid! Kui kallis ja armast olled sinna, usklik hing! Sinno tahtminne lähhäb minno tahtmissega ühte, sest et sa ennast hopis minno ommaks annad.

Hing: Olgo nüüd minno ürrike ello, minno tö ja teggeminne, ja keik, mis mul on, sulle, armast Jesus, pühhitsetud, et sa mind iggal aial leiaksid omma tahtmisse järrel ollewad. Agga anna mulle omma pühha Waimo, kes mind iggapääw aitab söddida kurja lihahimmude wasto. Kui sinna, Jösand, mind tahhad hoida, siis aita, et mo usk ärra ei löppeks. (Luf. 22, 32). Sinno tahtminne olgo minno taht-

missjega ühendub, et ka minno tahtminne woiks sinno tahtmissjega üks olla. Mita, et keik, mis ma ial teen, woiks sinno melepärrast olla; et ma allati sinno peäle wöttaksin wadata, sinnust räkida ja sind melespidada. Mita, et sind üksnes wöttaksin otsida ja leida, ja öiget rõmo tunda sinno sees. Mita ka, et woiksin sind ülle keige asjade karta, armastada ja sinno peäle lota.

Jesüs: Ea olled mo süddame ennesele wötnud, mo ödde ja pruut! (üa. 2. 5, 9). Sinno usk ja põllew armastus on sind nenda minno külge tombanud, et ma keik, mis mul on, sinnoga tahhan jaggada. Armas hing, sinna pead mult keigeparremad anded sama, mis agga ial sinno meel mötleb, hing iggatseb, ehk südda sowib. Minna tahhan sind walmistada, toetada ja finnitada, minno tullemisse päwani. Sinno usk ja armastus ei pea mitte wähenema, waid kaswama, et sa itka täiemaks saad „armastuses, rõmus, rahhus, pitkas meles, helduses, headuses, truuses, taasanduses ja kasinusjes, ja keige pühhitusjes sees. (Mat. 5, 22).

Hing: Sel wisil siis, armas Jesüs, ollen ma so melepärrast; aita siis ka, et ma nenda woiksin walmistud olla. Ja kui minno surma tund kätte jouab, siis läkita ommad pühhad inglid minno järtele, kes mind sinno taewa pulmakotta kandwad. Oh missuggune rõõm saab seal õnjas paradisis ollema, kus on se pühha uus Jerusaleem, otsego pruut ehitud omma mehhele, se keige inglite ja pühhade ellopaik. (Alm. 21, 2). Jägo nüüd mahha se kurri ja katwal wailm, kui ma agga taewa õnnistust ja rõmo woiksin

tätte sada; sedda ma nonan, sedda ma iggatset.
Amen.

(Wisi! Kiiid paistab meile launiste).

Kiiid wägga römüs ollen ma

Ja tahhan Jesust tännada,

Kes on mo ainus warra!

Se tahhab mind ka armsaste

Stit üleswötta taewasse,

Ja peästa häddast ärra.

Amen, Amen,

Tulle taewast, peästa waewast, Jesukenne;

Sind ma otan, armokenne.

D.

Jesanda Jesuse armas heal.

Jesüs: „Tulge minno jure keik, kes waewatud ja koormatud ollete, ja minna tahhan teile hingamist sata. (Matt. 11, 28). Kui kellelgi janno on, se tulgo minno jure ja jogo. Kes minno sisse ussub, (nenda kui kirri ütleb) selle ihhust peawad ellawa wee jõed jookma. Minna ollen se elloleib: kes minno jure tulleb, se ei pea nälga näggema, ja kes minno sisse ussub, se ei pea ial jannutama. (Joan. 7, 37. 38). Minna ollen se ellaw leib, mis taewast on mahhatunud. Kui kegi sešinnatsest leiwast sööb, se peab ellama iggaweste: ja se leib, mis minna annan, se on minno lihha, mis ma annan mailma ello eest. (Joan. 6, 35. 51).

Hing: Minna kulen omma Jesanda Jesuse armast heält; ma lähhan ta jure, et saaksin tedda.

nähha ja temmaga kõnneleda: Jeesus, armas Jeesus! Kõdda sa oisid? Kõdda sa hüäd? Kõdda sa ni wägga iggatsed? — Kes peawad sinno jure tullemä ja sinno jures oklema?

Jeesus: Armas hing! Minna otsin ja kutsun keiki waesid pattusid. Eks sa tea, et ma keik mailma ollen tulnud õnsaks teggema? „Minna ep olle tulnud õigid, waid pattusid meleparrandamisesele kutsoma; minna ollen tulnud otsima ja õnsaks teggema, mis ärrakaddunud on.“ (Mark. 2, 17; Luf. 5, 32; Matt. 18, 11; Luf. 19, 10). Keik nüüd, kes on koormatud, kartlikud, nõdrad, haiged, waejed, rummalad, ärrakaddunud, ärraeksinud, willetsjad ja rammotumad, neid ollen minna tulnud otsima ja õnsaks teggema; — ruttage keik minno jure; ka teie hirmsjad patto orjad, kes teie ial ollete, olgo ristirahwa, Juda= ehk paggana madeft, kes teie põrgo hirmo ja süddame tunnistuuse pina al wärrisete; tulge minno jure: minna tahhan teid peästa ja wabbaiks tehha, ja tahhan teie nõdrad käed finnitada ja wässhinud põlwed toetada. (Jes. 35, 3). Kulutage sedda ka teiste willetsjatte ja nõdradele: „Olge rahhul ja ärge kartke; teie Jeesand tahhab teid aidata.“ — „Wadage minno pole, ja laste ennast ärrapeästa, keik mailma otja rahwas, sest minna ollen Jummal, ja ei ükski mu. Ma ollen isseenneses wandunud, sanna on mo suust wäljaläinud õiguusega, ja se ei pea mitte taggasi minnema: et keik põlwed peawad mo ette nõtkutama, ja keik keled wanduma, üks päinäs Jehowa sees on paljo õiguust ja tuggetuust.“ (Jes. 45, 22. 23. 24). Eest minna tahhan wässhinud hinged toetada ja kuriwad rõmüstada.

Sing: Oh, misjuggune armas ja lahke heäl on sul, mo helde Jesus! — Tulge nüüd keik temma jure ja ärge kartke. — Meie ešiwannemad, kui ollid patto sišse langenud, puggesid sinno pühha heäle eest warjule kešt rohhoaia pude jekka. (1. Moš. 3, 8). Ugga meil on nüüd teine luggu: meil ei olle tarwis sinno heält karta; kešt ja ei olle tulnud meie peäle kohhut moišma, waid meid önsaks teggema. Sinno heäl ei te meile hirno, waid on armas meie melešt. „Kui armsad on mäggede peäl jelle jallad, keš röömsad šannumed kulutab, keš rahho annab kuulda, keš head kulutab, keš önništust annab kuulda, keš ütleb Sionile: Sinno Jummal wallitšeb kui kunningas. Šššand on omma pühha käwarre paljaks teinud keikide pagganatte nähhes, ja keik mailma ošfad šawad meie Jummal önništust nähha.“ (Šef. 52, 7. 10).

Jesus: Teie pattused! touške ülles patto unnešt: „Šešt ö on möda läinud ja pääw on liggi tulnud. (Rom. 13, 12). Šarrandage meelt; kešt taewariik on liggitulnud. (Matt. 3, 2). Šarrandage meelt ja uskuge armoöppetust. (Mark. 1, 15). Wata, nüüd on se öige armas aeg, nüüd on se önništuse pääw“ (2. Kor. 6, 2); ärge šiš laske omma armoaega tühjalt möda minna. Minna, teie Šššand ja Lunnastaja ollen, teie liggi; minna ollen se aršt, keš teie pattoharwad woib šarrandada. (2. Moš. 15, 26). Minna ollen teie karjane, keš teid tahhab üllesöštida; teie ärraekšimud lambad, ärge eunnam mo eest kõrbe jookške, waid tulge minno jure. Minno šüdda on kül teie šarrast wallutanud, et teie minnust ollete ärralahkimud ja huntidele öšfaks šanud; keš teie käite ekšides keige mäggede peäl, ja kõrge

mäekinkudel ja ollete keikist mahhhajäetud, ja ei olle üksi, kes teie järrele watab ehk küsib. Sepärrast, „tahhan ma isse omma karja nouda, ja sedda üllesotsida. Nenda kui karjane omma karja üllesotsib sel päwal, kui ta on ommas karjas, mis laiale pillatud; nenda tahhan ma üllesotsida omma karja, ja sedda ärrapeästa keikist paikust, tuhho temma on laiale pillatud pilwe ja sure pimmedusse aial. Ja tahhan lambad wäljajata rahwa seast, ja neid kogguda made seest, ja neid wia nende male; ja neid jöta Israeli mägedede peäl, wecoiade jures, ja keikis Ma paikus, kus ellatakse. (Esef. 34, 5. 6. 11. 12. 13; Jes. 65, 2—4).

Hing: Minna ollen ka üks ärrakaddunud lammast (Paul 119, 176); otfi mind ka ülles; minna ollen ärrawässinud, nõdder ja haige; aita, tocta ja kinnita mind; sest minno hing on täis kartust ja kurvastust. „Ei olle terwist ühtegi mo lihhas so sure pahhandusse pärrast; ei olle rahho mo lukontide sees mo patto pärrast. Sest keik mo üllekohhus on ülle mo Pea läinud; kui raske koorm on need läinud raskest, kui ma sudan kanda. Mo muhhud haifewad pahhaste, ja mädanewad mo meletuma wisi pärrast. (Paul 48, 4—6). Keik Pea on haige ja keik südda on nõrk. Jallatallast peast sadik ep olle minnus terwet ühtegi, muud kui hawad ja muhhud, ja werrihed read, mis ep olle wäljawautud, egga kinniseutud, egga ölliga pehmeks tehtud.“ (Jes. 1, 5. 6).

Jesüs: Olle ustaw, armas hing! sinno hawad on kül surma hawad, ja sinno hädda on wägga suur, ja sinna isse ei woi eunast mitte aidata. — Agga minna woin sinno hawad terweks tehha.

Hing: Kuulge nüüd, keik waesed pattused, mis se helde Jeesus ütleb; kui armsaste tahhab temma keiki aidata. Oh tulge siis, ja lähhäme temma jure. „Temma on hawo lönud; temma parrandab ja aitab ka.“ (Dsea 6, 1). Wata, armas Jeesus, meie tulleme sinno jure, kui waesed, haiged ja nödrad tallekessed, kedda pörgohunt tahtis ärraneelda. Oh hallasta meie peäle, Jeesand, ja parranda meid.

Jeesus: Jah, minno armsad lambokessed, minna tahhan teid aidata; minna tahhan teid omma sülle wötta ja hoida; minna tahhan teie hawad finnisidduda ja teid terweks tehha; minna tahhan teie paltwet kuulda ja teid keigest kurjast peästa; minna tahhan keik effitussed ja pattud andeksanda, mis teie ial ollete teinud. (Jes. 40, 11).

Hing: „Mo hing! kida Jeesandat, ja keik, mis minno sees, temma pühha nimme. Mo hing! kida Jeesandat, ja ärra nnuusta mitte temma heateggemisäi ärra, temma on se, kes keik so üllekohhut andeksannab, kes ärraparrandab keik so wiggadusjed. Kes so ello lunnastab huffatusjest, kes find ehhitab heldusse ja hallastusfega kui kroniga.“ (Paul 103, 1—4). Minna waene lamboke ollin hopis ärraeksinud, agga nüüd ollen ma sanud omma öige karjatse jure. Sest „Jeesand on mo karjane, ei mul polle ühtegi waia. More rohho made peäle asjutab temma mind, ta sadab mind hingamisje wee jure.“ (Paul 23, 1. 2).

(Wifil: Sion kaebab sures häddas).

Jeesand! kule nüüd mo heäle,
Pallun minna ekfia,

Kes so pole pörab jälle,
 Wotta taewast wadata.
 Minno hing on waewatud,
 Minno südda rudjutud,
 Ärra põlga, Issand! sedda,
 Barranda mo patto hädda.

10.

Waimolikkud mõtted kewwade aial.

Hing: „Kui sured on sinno teud, Jehowa! sa olled neid keif targaste teinud: Ma on täis sinno warrandussü.“ (Eaul 104, 24). Kui ma sel armsal kewwade aial ümber watan, siis pean kül immekspannema, kuidas sa sedda maad illusa sui-riettega olled ehitanud; sa olled sedda kurwa leina riet, mis talwe aial temma selgas olli, ärrawõtnud, ja tedda nitmet karwa roside ja lilledega ehitanud, et keigetargem meistert egga maler ei olleks woinud nenda tehha, egga ükski ni illusat riet kudduda; ja siis heidab weel se armas hommiko kaste, ja ehhitab keif puud, rohhud ja öied kui keigetallima perlidega. Kui ma sinno lomise tööd hakkab tähhelepannema, kui immelikult ja targaste se keif on seätud, siis saab minno südda immekspannemise ja rõmoga täidetud.

Jesus: Mis sul on, armas hing! et sa nenda süddamest öhtad ja isseeneses kõnneled?

Hing: Minno armas Issand Jesus! Minna watan ja pannen immeks, kuidas sinna sedda maad,

mis weel monne näddali eest jääd ja lund täis olli, ja otsego surno linnaga olli kaetud, nüüd nenda olled ehhitanud. Oh, kuidas on se armas päike keif ni usfinaste woinud muta, nago ollets se Ma ueste lobud, et ennam endişi kohte ei woi tunda.

Jesüs: Sedda sa nääd, armas lapsok! et minna ollen se keigewägewam Isfand, kes mudab aastad omma heateggemistega."

Hing: Jah, Isfand! sest nään minna nüüd, et sa keif woid muta ja uendada. Nüüd ellab ja römustab keif, mis Ma peäl on. Wuud ja põesad, mis talwel nago ärrakuinud näitsid, hakkawad nüüd pakka-tama ja õitsjema; sinna elloarmastaja Isfand, annad keige lodusjele uut wägge ja rammo.

Jesüs: Olgo se, armas hing, sulle armsaks õppetusse märgiks, sinno surrelikko ihho üllestõusmisest. Sinna nääd, kuidas keif puud, rohhud ja õied ue illoga on ehhitud, et naad otsego ute ihhudega omma hingamisse paigust wäljatulnud, ehk kül talwe aeal neid ükski ei näinud, kus naad külmetand, otsego sur-nud haudades, maggasid; nenda peatwad teiegi ihhud sel surel keiwadel (üllestõusmisje päwal) sama üllēs-ärratud, ja sate haudades wäljatullema.

Hing: Jah tõeste, armas Jesüs! on se asfi üks selge tähendus, kuidas meie peame surnust üllēs-tõusma, ja ute ihhudega ehhitud sama, otsego keiwadel puud ja õied. Nenda kui lodud päikesel se rammo on, et ta keif sojendab, siggitab, ja wiljakandjaks teeb; nenda ka sinna, oh Jesüs, sa õnnistusse päike, ärra-

tab keif jälle üllesse ja teed ellawaks. Siis meiegi same jälle ellama, ja meie ihhud üllestõusma.

Jesüs: Öppi siis, armas laps, sest ilma ellota lodussest jedda moistma, mis sa monnikord kaksipiddise süddamega minno saunast ei tahtnud uskuda, et keif furnud peatwad üllestõusma. Wata, keif lilled ja rohjud, lehhed ja jured, need keif woitwad sind õppetada; naad aiawad omnad Pead Ma sees ülles, ja kui naad woiksid räkida, siis ütlesid naad sulle: Wata inimese laps, mis suur Jummal ja Loja woib teha: Meie ollime furnud, ja ellame nüüd jälle; meie wannad ihhud on Ma sees ärramäddanenud ja nüüd olleme meie jälle üllestõusnud ja ueks sanud, õitseme ja anname head haiso teie rõmuks, senni kui süggisene külm meie rammo jälle lõppetab ja närtsitab, et jälle Ma sisse puhkama peame jäma. Agga meil on se lotus, et jälle rõmolik keiwade aeg tulles siis, kui talwe on mödajõudnud, et jälle same ommaist unnest üllesärfada. Waat, nenda on ka teie surrelikko ihhudega luggu: neid peab selle aialikko ello õitsemisese järrel hauda pandama, kus nemmad mullaks ja põrmuks sawad. Agga uskuge: küll tulles ka teile pea se rõmus keiwade, kui se suur mailma talweaeg on mödajõudnud, siis peate ka teie üllestõusma ja omma haudadest wäljatullema.

Hing: Mul on häbbi, et ilma ellota ja hingeta lodus mind peab õppetama, ja mul on sinno pühha sanna ja töotussed silmade ees. Oh, et ma ni usk-matta ollen olnud! Sepärrast peawad meist alwemad lomad meid ärrawoitma ja meile häbbi teggema. —

Minna kidan teid siiski, armsad lillikesed teie hea õppetuse ja eestmärgiks ollemise eest.

Jesüs: Kas sa nüüd usud, et sinno surrelik ihho wiimisel päwal peab üllestouma?

Hing: Jah, Jõsand! „Ma tean, et sinna, mo Lunnastaja ellad, ja jääd wiimiseks põrmo peäle seis- ma, ja ma saan omma lihha seeft Jummalat nähha. (Job. 19, 25. 26). Algga se on kül imme, et need- sammad ihhud, mis ammugi Ma sees on tuhhas ja põrmuks läinud, peawad jälle üllestouma, nenda kui wannad kirjad neist werretunnistajattest ehk martriteft kulutatwad, kuidas monned neist on puritade peäl ärra- põlletud, ja nende tuht wette ehk tuulde wiisatud, mõnned metsaellajattest ärras- dud, mitmed ratta al purruks tougatud, ehk liikmed ühhest ärrawennitud; ja ommeti peawad nemmad sel surel aupäwal keif jälle terwelt üllestouma.

Jesüs: Kas arwad, et minna, kes ei ühhestki asjast taewast ja maad, ja mis nende sees on, ollen lonud, neid mitte ei woi ülleärratada, et ma nende endist ihho, mis tuhhas ja põrmuks sanud, jälle uetõ teen? Ühheainsa saunaga ja filmapilkmissiega peab nende tuht ja põrm, luud ja liikmed (ollets nemmad ka ülle keige mailma laial) kokkotullema. Siis and- wad merri ja keif süggawused ommad furnud wälja, et keigetähemat liget egga põrmo kellegil ei pea puduma. (Jlm. 20, 13).

Hing: Oh keigetähgetam Jõsand! sul on keif woimalik; sinna woid keif tehha. Nüüd ei holi ma seft, et ma pean surrema; minno ihho on kui seemne

itwa, mis mahakülvatakse; laas' tedda seäl puhhata; kül ta ommal aial jälle üllestouseb. Närtfigo ja kuivago kül minno aialikko ello lillekesed; kül naad üllestoušmišse kewwadel sawad tuhhatkord kennamad ollema kui enne ollid. Mis peaksin ma ta furno-
hauda kartma? (Job. 19, 26). „Eht kül minno ihho ušsidele toiduks saab, kui sedda mulda pannakse, süski, kui ma ükskord sinno heäle kulen, saan ma sure au ja römoga üllestoušma, ja kui päike iggaweste paistma.“

(Bisil: Oh ristirahwas, kannata).

Süis iwwa sadab wiljokest,
Kui langeb mulla sisse;
Kui muld saab katnud innimest,
Süis sadab Jesus isse
Sest põrmust tedda auusse,
Ja iggawesse ellusse,
Mis ammo walmistatud.

11.

Surmas.

Hing: „Dšego hirw kışendab weewiade järrele, nenda kışendab mo hing sinno järrele, mo hingel on janno Jummalä järrele, ellawa Jummalä järrele. (Eaul 42, 2. 3). Isšand, aita mind, muido lähhän ma hukka.“ (Matt. 8, 25; 14, 30).

Jesus: Minnä tahhan wäšsinud hinged toetada ja kurtwad römüstada. (Jerem. 31, 25). „Kel janno on, se tulgo minno jure ja jogo.“ (Joan. 7, 37). Sest siin paradisiš leiate teie üht hallikast, patto ja

rojuſſe waſto. „Keſ ial ſaab jonud ſeſt weeſt, miſ minna temmale annan, temma ei jannuta mitte ei iggaweſte; waid ſe weſſi, miſ minna temmale annan, ſaab temma ſeeſ wee kaewuſſ, miſ owab iggaweſſe elluſſe.“ (Joan. 4. 14. 15).

Hing: „Iſſand, anna mulle ſedda wet, et minna ei jannuta.“

Jeſuſ: Sinna ſaad römoga wet wötma önniſtuſſe kaewuſt, kui ſinna öige uſſo läbbi minno jure tulled.

Hing: Oh armas Jeſuſ! Minna willets, haige ja nödder lapſoke tullen ſinno jure; ärra põlga mind mitte ärra. Mul on wägga ſuur hädda, aita mind hinge ja ihho poleſt, ſeſt mollemil on ſinno abbi tarwiſ. Etſ ſa nä, kuidas ma ollen kui ſurmatwari ärralöppenud?! Mo ellopäwad on mödaläinud murre ſeeſ, ja minno aastad öhkamiſtega. „Ma kõnnin otſe wägga kuruſ ja kummarkülle, ma kün kurtwaſte keige ſe päwa. (Paul 48, 7. 8). Seſt mo puſad on täiſ põlletuſſe hatwo, ja ep olle terwiſt ühtegi mo lihhaſ. Mo rammo on kui pottitük ärrakuivanud, ja minno keel on mo ſulae külgeſ finni, ja ſa panned mind ſurma põrmo.“ (Paul 22, 16).

Jeſuſ: Minna karriſtan teid teie pattude pärraſt; keſ tänna terve, priſke ja punnane, woib homme jubba ſurnud ja uſſide toidukſ olla.

Hing: Minna tunnen ſedda töeſte: Willets ja kurb on igga inimieſſe ello ſün mailmaſ; ſündimieſſeſt ſurmani ei olle muud, kui murre, kurtwaſtuſ ja ſurma hädda.

Jesüs: Ärra karda armas laps! Se on minust nenda seätud keige lihha ülle, nihästi nende ülle, kes enne sind ellanud, kui ka nende ülle, kes pärrast sind ellavad. „Sest surm on patto palk. Sepärrast otsogo ühhe inimesse läbbi pat on mailma sisse tulnud, ja patto läbbi surm; nenda on ka surm keifide inimeste sisse läbbiläinud, kelle ühhe sees nemmad keif on patto teinud.“ (Rom. 6, 23; 5, 12).

Hing: Surma ei karda minna mitte, sest ma tean, et ma se läbbi rahhuliste saan hingada; agga se wiimne surmaga woitleminne teeb minuo lihha ja werrele wägga suurt hirmo.

Jesüs: „Töest, töest minna ütlen sulle, kui kegi minno fanna saab piddanud, se ei pea mitte surma näggema iggaweste.“ (Joan. 8, 51).

Hing: Dmmeti peawad waggad ja jummalakartlikud ka surma hädda kannatama, nenda et ükski sedda ilma mitto ja silmaweeta ei woi nähha: Sest ihho lõppeb ja kuwab ärra, luud ja kondid jäwad kangeks, käed ja jallad jäwad nõdraks, et ei suda neid enam ligutada; filmad ja filmanägo on sissewaonud, su lahti, mofkad sinnised, keel kuuw ja hakkab sulae külge kinni, kurf korriseb, südda peksab, üht surma wallo teise järrel tundes, nenda, et jelle waeje inimesse pallest külmad higgipisjarad wäljatulleswad; ja kui nisuggune haigus mitto päwa saab ollema, siis on se waene inimenne maas, keigist ülleantud. Lemma abbikasa, wannemad, lapsed, wennad ja öed, suggulassed ja sõbrad seiswad kül tenima wodi ees, agga ei woi ükski tedda aidata.

Jesús: Oh armas lapsok! Kui suur wahhe on jummalakartmatta ja jummalakartlikkude surma wahhel. Eht kül jummalakartlikud haigust, hädda ja surma wallo tundwad, siiski on nende süddames rahho. Agga jummalakartmattad tundwad ommas süddames aialikko ja iggawest surma wallo. Kui inimenne Ma peäl ellab, siis astub ta igga päwaga ühhe sammo allapole surma liggemale. Ni pea, kui lapsok on emma ihhus, ilmub ello se läbbi, et ta kaõwab ja ligutab. Agga kui ta on sündinud, siis hakkab ta näggema, kuulma, tundma, haistma, maitõma, käima ja kõndima; aega möda räkima, moistma ja hinnustama. Ja nenda on keif teie ello üks taggasimminne ellootsani. Kui jubba surma wodi peäl maas ollete, siis tunnete, kuidas haigus ja tõbbi teie ihho liikmed rammotumaks tewad, ja wiinne tunnikke liggemale jouab: meel ja moistus hakkawad lõppema, filmad lähhäwad tuhniks, kuulminne hakkab kadduma, haistminne ja maitõminne lõppewad ärra; tundminne jääb wähhemaks — ja nenda lõppeb keif, nago lamp hakkab kustuma kui ölli lõppemas on. Südda tufjub ja pekjab, katkeb ja lõppeb wiimse surma wallo sees, rinnad korrisewad, su hingab ja keel on kinni. Nenda on inimessse luggu, keä suremas on.

Hing: Armas Jesús! Dlgo se kül, kuidas on, agga kust pean minna sel tunnil omma waese hingle rõmuõtamist leidma, kui ei olle waimolikko hädda, pühha õhkamist ja wain:olikko woitõemist?

Jesús: Se on tõõssi, armas hing: Surma wodi jures on ka se järg, et seäl tohnut petakse. Ei olle ka Sadan seält kangel, waid „käib ümber kui

mõiraja loukoer, ja otsib kedda ta saats ärraneelda." (1. Peetr. 5, 8).

Hing: Mis pean minna siis teggema, armas Ennisteggia? Kust pean siis abbi leidma, kui keif unimeste abbi ennam ühtegi ei aita? (Paul 60, 13).

Jesusb: Keigeesste, ja ille keige asjade hakka mind palves appi hüüdma; minna tahhan sulle appi tulla ja sind aidata.

Hing: Agga kuidas siis on, kui ma nõdrusse pärrast ei sa ennam palluda?

Jesusb: Kui sinna ei woi ennam palluda, siis õhka minno pole, ja kui sa ei sa ennam õhkada, siis mõtle minno peäle. (Paul 34, 7; Jes. 30, 19). Ja ehk sinno moistus on hopis ärrakaddunud, siis on ommeti minno pühha Waim sinno süddames; temma aitab sind sinno nõdruseses ja pallub minno taewast Jesa sinno cest „õhkamistega, mis ükski ei woi üllebräida." (Rom. 8, 26). Ja minna isse tahhan sinno jures olla, ja sinnust mitte ärralahkuda, kui kül sinno suggulasses ja jõbrad sind mahha jättwad, et nemmad kurbdusse pärrast sinno wallo ja surma woitlemist ei woi nähha; minna tahhan sulle rammo anda ja so süddant kinnitada omma kalli werre läbbi, mis sinno cest on ristisambast mahhajooksnud. Kai sinna peaksid mõnda ihholikko waewa tundma, siis olle uätaw, et minna omma pühha Waimoga sinno liggi ollen sind aitamas ja sinno cest õhkamas. (Rom. 8, 15). Eks sa ei tea nende pühha martrite ehk usfotunnistajatte luggu? Kust said nemmad ni suurt ussojoudo ja rammo, et neid hirmsaid pinamiisji, wallo ja

waetwamiisfi römoga ärrakannatafid, kui nende lihha tulliste tangidega lude peält ärrakiisti, puritade peäl ja ahjudes põletati, löhki sagiti, ellawalt ärranülliti ja mitmel muul hirmsal wiisil pinati? Minno Waim olli nende süddames, kes neile joudo andis sedda römoga kannatada. Sepärrast olle rahhul, armas hing! kui sinna agga usjud, siis pead sa abbi sama. Kui surm kül omma nole sinno süddamesse lasteb, et so hing peab ihhust lahkuma; ärra kardda siiski mitte: minna tahhan so hinge wasto wötta ja sedda ommas sülles hoida, ja „ükski ei sa sedda seält iggaweste ärrakiiskuda.“ (Joan. 10, 28. 29).

Hing: Au, kitus ja tänno olgo sulle, armas Jeesus, sinno jure armo cest. Agga kuidas siis minno sugguwössaga, minno wannematte-, abbikasa-, laste-, wendade- ja öddedega luggu saab ollema, kes järrele jäwad? Kül nemmad löeste kurwaks jäwad ja leinawad minno lahkumisse pärrast, kes ma elloaia nende cest ollen murretsenud ja hoolt kannud? (1. Tim. 5, 16).

Jeesus: Ärra sinna sest ühtegi holi; minna tahhan neile isfaks ja emmaks olla; minna ollen neile mehheks; minna ollen waeste laste isja ja leßsenaeeste kohtomoistja. (Job. 29, 12; Paul 55, 23; 68, 6; 82, 3; 146, 9; Jak. 1, 27). Minna tahhan sinno ommaksjete cest parreminne hoolt kanda, kui sinna sedda joudsid tehha; sest minna ei olle weel ühteainust lindogi lastnud nalga surra, weel wähhem neid, kui nemmad agga minno, omma Jummal ja Issa peäle üksnes omma lotust panneksid. (Matt. 6, 26; Matt. 10, 28 — 31).

Hing: Minno Jõsand, Jesus! Sinna wõttad kül minno hinge ülles taewa omma jure, agga kuhho süis minno ihho jääb? Kas mulda mäddanema ja põrmuks jäma?!

Jesus: Jah, inimese laps! „mullast olled sinna lodud, mullaks pead sinna jälle sama“ (1. Mos. 3. 19), agga ussu jedda, mis ma sulle ütlen: „Minna tahhan teid üllesärratada wiimjel päwal. Sest se on selle tahtminne, kes mind on läkkitanud, et igga-wenne ello peab ollema iggaühhel, kes Poega näeb ja temma süise ussub, ja minna tahhan tedda üllesärratada wiimjel päwal.“ (Joan. 6, 39. 40). Sepärrast ei olle sul tarwis surma karta.

Hing: Oh minno armas Jesus! Müüd ei tahha ma ennam surma karta, waid rõmoga tedda odata, tulgo ta, millal tulleb — üksford pean ma ikka surema — agga aita Jõsand, et iggal aial woiksin walmis olla.

(Wisiil: Armas Jesus! sind ma pallun).

Armsad käed, mind wasto wõtke,
Wiimjel tunnil appi tõtke;
Kül teid wägga ihkan süis,
Kui saan häddaorrust minna
Teie jure tulla sinna,
Nenda, kui on lapse wiis.

12.

Jesus on suur arwõtaja.

(Sakar. 9, 9).

Jesus: Mikspärrast sinna siin seisad, ja watad ni. oise ülles taewa pole? (Joan. 17, 16).

Hing: Etõ minna pea ülles taewa pole waatma, kuhho minna hea melega tahhaksin sinno järrele tulla, kuhho sinna, Jõsand Jesus olled ele läinud. (Kol. 3, 2).

Jesus: Olle ustatw, armas hing! nenda kui minno jüngrid mind näggid taewa ärra minnewad, nenda saan minna seält jälle taggasi tullesma (Ap. Tegg. 1, 11) ja sind ka ülles taewa wõtma. „Sest minno Jõsa maias on mitto elloasfet; minna ollen läinud sulle asfet walmistama, ja kui ma saan läinud ja sulle asfet walmistanud, siis tullen minna jälle ja tahhan sind ennese jure wõtta, et sinna ka olled kus minna ollen.“ (Joan. 14, 23; 2. Kor. 5, 1).

Hing: Oh armas Jesus! Selle wahheia pean ma siis ilma sinnota ja ilma sinno liggiollemisjeta mailmas ollema.

Jesus: Olle ustatw, armas hing! „minna ei tahha sind mitte wacsesõ lapsesõ jätta, waid tullen sinno jure. Sest ma ollen iggapääw sinno juresõ mailma otsani.“ (Joan. 14, 18; Matt. 28, 20). Ja ehk minna ei olle kül ennem nähtawal kombel sinno juresõ, siiski ei pea

sa mõtlema, et ma sinust olleksin ärralahkunud. Minna ei olle kaugel ühheski teie seast, minno sees ellate ja ligute ja ollete teie; eks minna olle se, kes ollen taewas ja Ma peäl? (Ap. Teg. 17, 27, 28). Eht kuhho woiksid sa minna minno Waimo eest ja kuhho woiksid sa pöggeneda minno palle eest? Kui sa astuksid taewa, siis ollen minna seäl; kui sa peaksid asset tegema surma riki, wata, siis ollen minna seäl. Kui sa wöttaksid koido tiwad, ja ellaksid wiimses merre otsas; siis seälgi mo kääsi sind juhataks ja mo parrem kääsi peaks sind kinni. Ja kui sa wöttaksid öölda: Dmmeti woib pimmedus mind katta; siis ö on walguš sinno ümber. Ei te ka pimmedus sinno ees ööd pimmedaks, ja ö teeb walget kui pääw; pimmedus on nenda kui walguš. (Paul 139, 7). Keik on minno silma ees arwalik ja teada, ja minna ollen liggi keikis paitus. Minna ollen läinud ülles taewa, ja ollen istunud Jummal aujärje parrema pole, et mul olleks taewas ja Ma peäl üks ja ühesuggune olleminne minno taewa Jösaga. (Paul 47, 9; Jes. 40, 22).

Sing: Oh kui armas on se minno kurwa süddamele, et sinna, Jösand: Jesus, ifka minno jures olled. Kui mittokord ollen ma hädda sees mõttelnud; sind kaugel minno jurest ärra ollewad, ja ei teadnudki, et sinna alkati minno jures ollid.

Jesus: Minna ollen sinno jures keige hädda sees, ja küssun sind ommal aial sest wälja, ja annan sulle omma armo. (Paul 34, 19; Jer. 23, 23).

Hing: Oh, et ma allati woiksin sedda armo melespidada; agga kui mittokorda on minno südda Sioniga õhtanud: „Jehowa on mind mahha-jätanud, ja Jesand on mind ärraunnustanud.“

Jesus: Ei, armas hing! ei woi minna sind mitte ärraunnustada; „wata, omma kätte peäle ollen ma sind märkinud.“ (Jes. 49, 16).

Hing: Agga, minno armas Jesus! efs sinna siis ei nä keik sedda hädda, willetjust ja ahhastust, mis siin mailmas minno peäle käiwad. Sinna kül tunned sedda kurwastust, mis sallaja minno süddames on, ja mis üfoki inimenne ei woi teada? (Job. 42, 2; Paul 38, 10; 69, 6).

Jesus: Mis woib minno eest sallaja olla, kes ma süddamette tundja ollen? (Paul 34, 18; 139, 15). Ei olle kusagil nijuggust warjolikko paika, et minna sind ei woiks nähha ja sind hädda seest peasta. Ollekšid sinna Danieliga loukoerte aukus, ehk Jeremiaga mudda aukus; siis woin minna sind seält wäljaaidata. (Tan. 2, 22. 47; 6, 17—24; Jer. 38, 6—13.) Ehk ollekšid sinna Josepiga wangitornis, ehk maggaksid raudahelattega kinniseotud, kahhe sõamehhe wahhel, nago Peetrus; seälgi woib minno käsši sind peasta. (1. Mos. 39, 40 ja 41 p.; Ap. Teg. 12, 7). Kui sa ollekšid, nenda kui need kolm meest, tulle ahjo wisjatud, seälgi ollen ma so jures. (Tan. 3, 23—27). Ehk ollekšid sinna Jonaga waonud merre põhja, ja ollekšid kalla siisfekondas; seältki woin minna sind wälja aidata. (Jon. 2. p.). Sepärrast „ärra kardada mitte; sest ma ollen sind lunnastanud, ja

nimme pärrast sind kutsnud: sa olled minno pärralt. Kui sa weest läbbi lähäd, ollen minna soga; ja kui sa jöggedest läbbi lähäd, ei pea nemmad sind mitte ärra-
 upputama: kui sa tulles käid, ei pea sa ärrapöllema, ja tulleleef ei pea sind kõr-
 wetama. Eest minna ollen Jehowa so
 Jummal, Israeli Pühha, ja ärrapeästja.”
 (Jes. 43, 1—3).

Hing: Agga mittokord näitab, nago sa ei tun-
 nekski mind, ja lasjed mind kurwastusjes hüda ja
 hädda sees küssendada. (Eaul 10, 1; 28, 1).

Jesüs: Minna tahhan sind katsuda, kas sa ka
 nurrisematta ja kannatlikult risti tahhad kanda.
 Minna ollen ikka sinno jures, ja ei lasje „üht
 juukse karwa sinno peast mahha langeda
 ilma minno tahtmiseta.” (Eut. 21, 18). Eest
 kuida woivad waenlased sulle liga tehha, kui minna
 istun Jummal aujärje parremal polel, ja temma on
 pannud keif minno, ja nenda ka sinnogi waenlased
 minno jalgeallusjes järjets. (Eaul 110, 1).

Hing: Oh armas Jesüs! Oh et se tunnikenne
 pea jouaks, mil sa mind keigest häddast ja waewast
 peästaksid ja ülles taewa wöttaksid. (Eaul 73, 24).

Jesüs: Olle kannatlik, ja ota weel nattuke aega:
 minna tahhan sind, kui omma armast pruti omma
 jure wotta. Sepärrast ollen minna ele läinud, sulle
 asset walmistama, kuhho sa woid järrele tulla.
 (Joan. 14, 2. 3).

Hing: Oh kui wägga ihaldan ma siit lahkuda ja sinnoga olla. (Wilipp. 1, 23; 3, 20). Ma ollen jo nüüd kui ühhe jallaga taewasse astunud, kust minna sind, omma Õnnisteggiat ja Lunnastajat Jõsandat Jeesust Kristust otan. Minno südda on taewas üllewel. Sest, „kud sinna, minno warra olled, seäl on ka minno südda.“ (Matt. 6, 21; Laul 26, 11; 69, 19). Tulle siis, Jõsand! ja peästa mind sest surma ihhust.“ (Rom. 7, 24).

(Wifil: Oh Jeesus! üllem abbimees).

Ma usfun, Jeesus! süddamest,
Et õigel aial sinna
Mind peästad keige hädda seest,
Ja teed, mis pallun minna.
Sa olled enne aitnud mind,
Kui minna ollen pallund sind,
Sepärrast ollen rõmus.

13.

Walle keeltest.

(Laul 43, 1; 74, 18; 19, 21—23; 120, 2; Ebr. 13, 6).

Jeesus: Minna nään omma armokest: kui wedsi-
sed on temma filmad! Temma nutminne ja kaeba-
minne aiab mind temmaga kõnnelema. (Jes. 65, 24).

Hing: Oh armas Jeesus! Reed jummalat-
kartmatta ja kurjad innimesesed on pettiste ja walle
keeltega minno wasto tulnud, ja sõdditwad minno
wasto ümasüta. (Laul 12, 5). Mis kurja ollen minna

waene laps neile teinud? Jõsand! kui kaua pean minna hüüdma, et sinna ei tahha kuulda, ja kui kaua pean ma küssendama, et sinna ei võtta aidata! (Paul. 13, 1—5).

Jesus: Kelle peäle sinna kaebad, minno armoke? Misjugguse hädda sisse olled sinna sattunud?

Hing: Oh Jesus! Walle keled on minno peäle langenud. (Paul 120, 2). Minno hing on nenda kui lõukoerte hulka; nende hambad on kui pigid ja noled ja nende keel on kui terrav mõek. (Paul 22, 14. 22).

Jesus: Kus on siis sinno wihamehhed, kes sulle hädda teinud ja sind waetvanud?

Hing: Sinna, Jõsand, tunned neid, ja nääd sedda hädda ja waetwa, sest sul on keik teada. Minna ollen sanud keigist naerdud ja teotud. (Job. 16, 20).

Jesus: Sinna ei pea sedda immekspannema, armas lapsoke, et nisjuggused asjad sinno peäle on tulnud. (Matt. 5, 11. 12).

Hing: Agga süski teeb se mulle wägga suurt kurwastust, sest, et ma ilmasüta ollen.

Jesus: Sinna pead teadma, armas laps, et se keik minno tahtmisje järrele on sündinud.

Hing: Agga, minno kallis Jesuke! etõ sinna olle se pühha Jummal, kelle ees kurjus ei kõlba, kes wihtad keik pahha tööd ja kautad ärra keik wallelihtud. (Paul 145, 20).

Jesus: Eht minna kül ühtegi kurja ei voi sallida, ommeti ollen ma sedda lastnud sündida omma laste karristamisjeks. (Job. 5, 17; Ebr. 12, 6).

Hing: Ommeti nisuggused jummatatartmatta pahhad innimesesed walletawad minno peäle ka suurt-suggo inimeste ees, ja nenda saab sinno aunimmi teotud, ja minna saan sinno nimme tunnistamisje pärrast keikist naertud ja häbbi ja teotusje alla lükkatud. Ommeti on sinno filmad puhtad, mis ei voi kurja nähha. Egga sinna, Jösand, neile sedda andeks ei anna, ja pühha Jummal neid se eest karristamatta ei jätta?

Jesus: Kül nende kurjad teud sawad kätte maksetud, kui nende aeg tulleb; ommeti lasjen minna nende walle teled sind söeluda, sinno karristamisjeks, otsego isja omma last witsjaga karristab. Agga kui nende aeg tulleb, heidan minna neid „tulle ja weewliga põllewa järwe.“ (2. Mos. 32, 34; Ilm. 21, 8).

Hing: Kül ma kannataksin sedda römoga mis sa mulle karristamisjeks lassjed peäle tulla, agga se kurwastab mind wägga, et mittokord ja mitmes paitus nende wallet ustakse; se ei olle siis mitte üks piisso-kenne aialik, waid üks suur hinge kahjo. (Paul 74, 19).

Jesus: Minno armas lapsok! „kes peaks sulle kurja teggema, kui sinna head tagganouad? (1. Peetr. 3, 13). Ünsad on need, kedda taggakiusatakse õigusje pärrast; sest nende pärrast on taetwariik. (Matt. 5, 10). Sest kui teie head tehhes ja kurja nähhes

kannatate, se on arm Jummal jures. Sest jeks ollete teie ka kutsutud, et ka minna ollen teie eest kannatanud ja teile tähte jätnud, et teie peate minno jälgedes käima." (1. Peetr. 2, 20. 21). Mis süüd siis mul olli, kui Wariserid ja kirjatundjad ütlesid: „Wata se innimenne on södik ja wina jodik, tõlnerite ja pattuste söbber." (Matt. 11, 19; 12, 24). Ja: „Sesinnane ei aia kurje waimusid muido wälja, kui Peeltsehuli, kurja waimude üllema läbbi." (Lut. 11, 15; Joan. 8, 48). Kui palju waltetunnistussi ja wallekaebamissi tõsteti minno peäle Pilatusse kohto ees, ehk minna kül „ühtegi patto ei olle teinud, egga ühtegi pettust minno suust leitud, kes (ma) ei söimand wasto, kui mind söimati, egga ähwardanud, kui ma kannatafin, waid andsin selle holeks, kes öiete kohhut moistab." (Matt. 26 ja 27 p.; Mark. 14 ja 15 p.; Lut. 22 ja 23 p.; Joan. 18 p.; 1. Peetr. 2, 22. 23). Woi arwad sinna, et so aialik ello on innimeste käes? Ei mitte! nemmad ei woi ühtegi teha. (Jes. 51, 12). Wata kuidas minno pühhad Apostlid said söimatud, nenda kui Paulus tunnistab: „Sest minna arwan, et Jummal meid, need wiimsed Apostlid on pannud kui surmale ärraantud; sest meie olleme silmaimmeks sanud mailmale, ja inglitele, ja innimestele." (1. Kor. 4, 9). Sest „neid on (minno nimme tunnistusse pärast) kiwwidega wiisatud, lõhki sagitud, kiusatud, mõegaga surma sanud; sepärrast on nemmad lamba nahkas ja kitse nahkas

maad läbbikäinud; nemmad ollid waesed ja waewatud, ja nende käsfi käis kurjaste. Ja Moses wöttis enneminne Jumala rahwaga waewa nähha, kui ürrikesse aia patto rōmo piddada." (Ebr. 11, 37; 11, 25).

Hing: Sedda minna kül tean, Jēsand, et ka minno aialik ello ühhegi innimesse wäes ei olle.

Jesüs: Ei, armas hing! Keik innimesed, olgo nemmad kül kurjad ja tiggedad, on siiski nödrad ja rannotumad ja ei suda ühtegi tehha. Ets minna olle se Jēsand, „kes süddamed ja nerud läbbikatsub“ (Jlm. 2, 23), „ja woin innimeste süddamed pöörda, nago weesoned.“ (L.35,15). Ets se kurri Aman kannud kül wihha Israeli rahwa peäle, et tahtis sedda hulka rahwast keik ühhel päwal lasta möegaga ärratappa, kui ta kunninga ees kaebas, agga minna känasin kunninga süddame nenda, et Israeli õnnetus tulli Amani omma. Pea peäle nenda, et Aman sure pahhandussega pididi Mordekaille suurt au teggema, kellele temma sure pu olli lastnud wal-mistada, kus külge tedda pididi sama üllespodud. (Estr. 3—7 p.) Sepärrast ei olle sul tarwis innimeste kiusamist karta; wata ükspäinis minno peäle; minna ollen ustaw, ja ei tahha sind mitte ärraunnustada egga mahhajätta. Minna ei jätta sind sinno wihhameste woimusse alla; ja ehk nemmad kül sel aial sinno ülle wallitsewad, ommeti ei jätta minna sind hoiis nende kätte. Ja ehk mailm keik sinno au ja warra wöttaks ärrarisuda, siis tahhan minna sedda keik sulle jälle anda; kui ka mitte siin ilma, siis ommeti tulleswaß ellus, seäl annan minna sulle au ja

ärmo. (Matt 19, 29). Minno waggadel ei pea ühtegi head puduma. (Paul 34, 11). Önnis on se innimenne, kes keif omma lotust minno peäle panneb ja allati minno peäle lodab. (Zat. 1, 12).

Hing: Ja, minno armas Jeesus! sinna olled mind nüüd öiete kinnitanud, et minno ön ja önnetus ei olle mitte innimeeste käes, waid se seisab üksnes sinno wäes.

Jeesus: Jah, minno armas hing! Usju agga ükspäinäs minno sisse, siis ei woi ükski sulle kahjo teha. (1. Peetr. 4, 4). Ja „önsad ollete teie, kui innimesesjed teid minno pärrast laimawad ja taggakiusawad, ja rägiwad keif-suggo kurja teie wasto, kui nemmad walle-tawad.“ (Matt. 5, 11). Anna keif omma tööd ja tallitamist minno holeks ja loda minno peäle. Ella Jösanda kartusjes ja ota tedda. Ürra waidle sellega, kes kurri on, egga kes üllekohhut teeb. Löppeta wihha ja kauta tiggedus, et sa ennesele kurja ei te. „Se on innimesesele auuks, kui ta ilma riota jääb; agga igga meletö sadab ennast kimpusse. (Öpp. sann. 20, 3). Hoiä mis ilma-laitmatta, ja wata se peäle, mis öige; sest selle mehhe wiimne järg on rahho.“ (Paul 37, 37).

Hing: Nüüd tahhan minna üksnes sinno, omma Jösanda peäle loda, sest sinna wöttad minno palwet kuulda. (Paul 37). „Ärge römüstage ennam teie, minno wihhamehhed, et minna mahhalangenud; ja ärge olge wägga röömsad, kui minna kormistan; minna touseu

jälle üles. Ja ehk ma kül käin pimmeduuses, siis
 olled sinna Issand, ommeti minno valgus. Minna
 tahhan sinno karristamist rõmoga wastowõtta, sest ma
 ollen sinno wasto patto teinud. — Kül ja minno
 asjad korda sadad ja mind õiguuse tee peäle juhhatad.
 (Õpp. sann. 24, 17; Paul 13, 3—6). Sepärrast tahhan
 olla, nenda kui on kirjutud 2. Korintuuse ramatus
 6. peat. 9. ja 10. salmis: „Kui tundmatta ja
 ommeti kül tutwad, kui need, kes sure-
 wad, ja wata, meie ellame: kui need, kedda
 karristakse, ja kedda ommeti ei surmata.
 Kui kurwastud, agga ikka rõõmsad: kui
 waesed, agga kes palju rikkaks teggewad;
 kui need, kennel middagi ei olle, ja kelle
 fä ommeti keif on.“

(Wisi 1: Nüüd hing'wad innimesesed).

Kui belad teekandjad,
 Ja au teotajad
 Mind wägga waewawad,
 Ei tahha wasto panna,
 Keif üllekohhut fanda,
 Mis nennmad mulle teggewad.

II.

Waimoliik sõdda.

(Ewes. 6, 10—17).

Hing: Oh, kui sure wihtamisse wäärt olled
 sinna minno pattuse lihha rojane kuub, et sind ikka
 omma järrel pean weddama. Ei sinna anna mulle

suggugi rahho, waid keikis paikus aiad sa mind tagga ja kihhutada kurja peäle. (Rom. 7, 15—24). Minna lootsin sinno waewamistest lahti sada ja omma armsa Jesuse waimolikkust liggiollemisest römüstada. Agga nüüd touswad kurjad himmud minno süddames, mis mind tahhawad patto wõrkudesse kinnisidduda, ja mind Jesuse armust lahtitehha. Oh Jesus, armas Jesus! Wata, kuidas minno kurri südda tõuseb üles waimo wasto söddima. Oh kui wägga tunnen ma sedda. „Sest lihha himmuštab Waimo wasto ja Waim lihha wasto; agga needsinnatsed on teineteise wasto, nenda, et minna teen, mis ma ei tahha.“ (1. Joan. 2, 16; Gal. 5, 17). Oh Jõsa, armas taewane Jõsa, kes sa keigeüllem ja keigearmolissem Jõsa olled, et keik, mis taewas ja Ma peäl on, ommaks lapsiks hüäd; anna mulle joudo ja ranno, et sinno Waimo abbi läbbi wäggewaks saaksin seestpiddise innimesse polest, et ma woiksin sedda „wanna innimest“ ärrawoita ja surretada. (Rom. 6, 12; 7, 5).

Jesus: Olle tru ja ustaw, armas hing! jä kindlaste palwesse ja ärra lahku sest ärra. Ärra anna omna pattuse lih hale woimust ja ärra te omma kurja mõttete järrele, waid lö omma lihha risti keige ihaldamiste ja himmudega. (Gal. 5, 24). „Keigeennamiste wõtta usso kilpi kätte, misga sinna woid ärrakustutada keik selle tiggeda kur-rati tullised noled. Ja wõtta õnnistusse raudkübbarat, ja waimo mõeka, se on Jummalala fanna.“ (Ewes. 4, 22). Se ei olle sinno lihha üksi, mis sind kiusab, waid kurri waim

on ka sind taggatihhutamaš, „kes käib ümber kui mõiraja loukoer, ja otsib, kedda ta saaks ärraneelda.“ (Zat. 1, 14. 15; 1. Peetr. 5, 8). Se püab sind nisugguse kiusatusse läbbi jata langema, et woiks sind lükkata keigesugguse patto ja kurjusse sisse.

Hing: Oh armas Jeesus! minna woitlen ja söddin kül, agga ma ollen wägga nödder. Waenlane on minnušt wäggewam ja tungib kangešte minno peäle. Minna kardan, et mind saab ärrawoidetud. Kiusatus on keige minno liikmette sees ilmunud ue innimesse wasto; se on paljo wäggewam, ja tahhab mind wäg-gise rõhhuda patto sisse. — Oh minna ollen wägga nödder wastoseisma.

Jeesus: Olle agga uštus kindel, armas lapsokel! „minno wäggi saab (sinno) nödrusse sees täit woimust.“ (2. Kor. 12, 9). Põra ommad mõt- ted selle kiusatusse sees minno pole: Wata kui sure waewaga minna sinno cest ollen risti sambas rippunud. Se nüüd nedna, kui üks wäeti lapsokel, kes, kui ta üht kardetawat asja näab, warsti omma emma süllese narjule pöggeneb ja nenda ilma wiggata jääb. Mõttele se peäle, mis 1. Korintusse ramatus 10. peat. 13. salmis seisab: „Teile ei olle weel muud kui innimesse kiusatus kätte tulnud; agga Zummal on uštaw, kes teid ei lasse kiusata ennam, kui teie sudate kanda, waid tahhab kiusatusfega ka sedda otsa tehha, et teie sudate kanda.“

Hing: Oh Jeesand! Kiusatus on weelgi minno peäl, ja lähhab aega möda kangelmaks. Peäle sedda

tullewad weel wäljaspiddised pahhanduüsed senna körtwa. Minna kardan, minna kardan, et ma ei woi selle ees seisma jäda.

Jesús: Oh sinna nödraußsolinne! miks pärrast olled sinna kahhewahhel? (Matt. 14, 31). Sellewisiga lassed sa ennast ärrawoita. — Agga loda minno peäle; minna ollen sinno tru ja ustaw abbi-mees, kes sind woib ja tahhab kiusatussest peästa. Sepärrast nüüd kannata kurja kui üks hea Jesusse Kristusse söbdamees. Käi Waimus, siis ei te sinna mitte lihha himmo järrel.“ (2. Tim. 2, 3; Galat. 5, 16). Agga ärra olle nijsuggune, kellest Luka Ewang. 8. peat. 13. salmis seisab: „Ürrikesseks aiaks uskwad nemmad, ja kiusatusse aial tagganewad nemmad ärra.“

Sing: Nüüd ei tahha minna omma lihha himmude järrel mitte enam tehha, egga temma fihhutamessi fallida, mis jubba pühhas risimisjes said ärra-üppitud ja surmatud. Ka Sadan ei woi mind enam wäggiße sundida kurja teggema: mitte üht liget ei tahha ma enam nende temistusseks prüfida, et ma weel patto teeksin sinno pühha käskude wasto. Lemma (Sadan) woib kül pattusid möttid kui tullisid nolesi minno söbdameesse lasta, agga need olgo nenda kui tulle säddemed, mis wette kukkuvad; minna kiusutan neid Kristusse kalli werrega ärra, et need mulle ühtegi ei woi kahjo tehha. (Rom. 6, 4). „Sepärrast ei moisteta nüüd mitte neid hukka, kes Jesusse Kristusse sees ou, kes ei käi lihha järrel waid waimo järrel. (Rom. 8, 1). —

Nenda arwan ka minna ennast pattule kül
 furnud ollewad, agga Jummalale ellawad
 Kristusse Jeesusse, meie Jõsanda sees.
 Sepärrast ärgo wallitsego pat mitte kui
 kunningas minno surrelikko ihho sees, et
 minna wöttaksin temma sanna kuulda
 temma himmude sees. (Rom. 6, 11. 12). Et
 minno usk, kui se saab läbbikatsitud, peab
 leitama paljo üllema ollemast kui kuld,
 mis kaub, ja siiski tulles läbbikatsutakse,
 kitusjeks, ja auuks, ja auustamisjeks, kui
 Jeesus Kristus ilmub." (1. Peetr. 1, 7). Kas
 minna weel peaksin patto armastama ja sadanat teni-
 ma, kellest Kristus mind omma raske kannatamisje
 ja surmaga on wabbaiks teinud? Kas minna peaksin
 Kristust hakkama ueste ristilõma omma pattudega?
 (Ebr. 6, 6). Ärgo se sündko. Oh sinna ärranetud
 lai patto tee! sinno peäl ei tahha minna enam käia.
 Minna tahhan sedda kitsast elloteed ärrawallitjeda ja
 omma armsa Jeesusse järrel käia; tedda nouda ja
 armastada, ja tedda tenida waggaduuse ja õnnistuuse
 sees, mis temma melepärrast on. — Jah, Jõsand
 Jeesus! Sulle olgo au, kitus ja tänno! Nüüd ollen
 minna ärrawoitnud; waenlane on ärratagganenud,
 minno lihha on ristilõdud, et se ei woi enam patto
 himmusid täita. Oh kui rõmus on nüüd minno südda!
 Oh kui rõmus ollen minna, et ma kiusatusjest pääse-
 nud nenda kui „lind liinopüüdjatte paelast:
 pael on katkiläinud ja minna ollen ärra-
 pääsenud. Minno abbi on Jõsanda nimme
 sees, kes taewa ja Ma on teinud." (Eaul 124,
 7. 8; 121, 2). Jah tõeste! et ma woimust sanud,

on üksnes, Jõsand, siino Waimo abbi ja joub olnud. Sinna olled minno eest sõddinud ja minno waenlased ärrawoitnud. Sulle olgo au, kitus ja tänno.

(W isil: Jõsand, omma wiha sees).

Walwa, muido kurrat woib
Sinno süddant pöörda,
Kawwalast ta peäle käib,
Et ta woiks sind naerda.
Jummala Papsed ka
Temma hirno tundwad
Kui on holetumad.

Walwa, muido kurri meel
Woib sind eksitada,
Taewa õnnest siin ja seal
Hinge lahhutada;
Sest et se Kurja tö
Wabbandada wõttab,
Kawwalast end pettab.

15.

Pangenud pattune.

(Ebr. 6, 4—6).

Jesús: Oh sinna suur pattune! „Ma ollen keige se päwa ommad käed sinno wasto wäljalautanud“ (Jes. 65, 2) kas sa weelgi ei tahha omma kurjateed mahhajätta ja minno jure tulla. Sest ni mittokord, kui ollen sind pühhitsenud ja puh-taks teinud, olled ikka jälle ueste pattoga ennast rojas-tanud, ja nago „koer jälle taggasi omma oksse

Kallale, ja kui peetud sigga jälle porri
siise pöörlema läinud." (2. Peetr. 2, 22).

Hing: Oh willestust! Oh kurwastust! Oh sedda
süddame wallo! Oh Jesus! mis ollen ma nüüd
teinud!? Oh minna ollen ärrakaddunud! Minno
enne sadud arm, pühhitsus ja puhtus, keik on kaddund.
Pühha Waim, se kallis süddame jahhutaja on minnust
ärralahkunud; sest ma ollen tedda omma pattudega
kurwastanud. Nüüd ollen minna keikist mahhajäctud
„willest ja armoto, ja waene, ja pimme,
ja allasti." (3Im. 3, 17).

Jesus: Kas olled ennast siis nüüd ni sure patto
alla ärraminud, et ennam ei woi peäseada? Wötle
ommeti, kui mittokorda ollen ma sind enne hukatussest
peästnud ja sulle pattud andeksannud ja sind aitnud
armo ja heldussega, ja sinna ifka weel tahhad patto
armastada. (Ebr. 2, 7. 9). Kas minna ifka weel pean
sinnoga leppima, kui sinna ühtegi minno käskudest
egga armastussest ei holi? Ets ja karda, et ma
wahhest ärratüddinen sinno peäle armo heitmast, ja
et armo üks sinno eest saab kinnipandud. (Jes. 1, 14;
3Im. 3, 7).

Hing: Oh Issand Jesus! Mis pean minna
üttelema? Töeste ei olle minna jummalafartmatta loom
ennam sedda wäärt, et sinna minno peäle weel armo
heidad. Minna tunnistan, et paljo patto ollen teinud:
minna olleksin piddand waggamaks sama, agga ma
tunnen, et ollen kui üks ekjind lammas sinno karjasi
mahhajanud. Oh, kui sedda öiete järrelmötlen, siis
tahhab mo südda kurbdusse pärrast löhkeda. (Paul 51, 5)

119, 176). Oh kui wägga on minno kurri lihha mind petnud ja patto mulle armsaks kiitnud ja on ni wäggetwaks sanud, et ta mind ärrawõitisi. (2. Peetr. 2, 19).

Jesüs: Mikspärrast olled sa lastnud ennast ärrawoita? Sinna patto orri! Mikspärrast kaebad sa omma lihha peäle? Sul peaks häbbi ollema nenda räkides. Eks minna olle sulle omma pühha Waimo annud, kelle abbiga sa olleksid woinud kurja lihha himmude wastopanna? Kas arwad siis pühha Waimo ni joutuma ollewad, et ei olleks woinud sinno lihahimmud surretada. (Ewef. 3, 20). Kus olli sinno usk, mis mailma ärrawoidab ja woimust saab: eks se olleks ka woimust sanud sinno lihha ülle? (1. Joan 5, 4. 5). Kas olled sedda waimolikko sõddimest järrelejätanud, et sa olleksid pidanud wastoõisima sel **kurjal päwal** (Ewef. 6, 13), ja olleksid woinud keikis asjus wäggetw olla. Sinna kõlwato ja laisk sullane! Sinna isse olled ennast õnnetuõse sisse saatnud. (Eut. 19, 22—26).

Hing: Oh minno Jõsand ja Jummal! Minna ehmatan ja wärrisen, ja pean üllestunnistama, et ollen kõlwato ja laisk sullane olnud; „minna ollen patto teinud taewa wasto, ja sinno ees, ja ei olle enam wäärt, et mind so lapseteks hütakse.“ (Eut. 15, 21). Agga, oh armas Õnnisteggia! mis wõttad sa nüüd minnoga teha, kes ni hirmsast ollen efsinud?

Jesüs: Minna tahhan sind omma palle eest ärralükkada, et ma enam sinno jures ei olle.

Hing: Oh Jõsand, Jõsand Jummal! Kes sa olled „üks hallastaja ja armolinne Jummal,

pittamelega ja rikkas heldussest ja tõest. Kes heldust peab mitme tuhhandele, kes andeks annab üllekohhut, ülleastmist ja patto.“ (2. Mos. 34, 6. 7). Ärra te mulle mitte minno pattude järrel, ja ärra maksa mulle mitte minno kurje teggusid möda.

Jesús: Sinna olled kül näinud minno heldusse, kannatusse ja pittamele rikkust; siiski olled sa omma kangukse ja süddame kotivadusse pärrast minno wiha ennese peäle saatnud. (Amos. 3, 2).

Hing: Oh Jõsand! Siin ollen minna kui üks waene maofenne sinno jalge ees maas ja pallun armo: „Dlle mulle armolinne omma heldusse pärrast, kustuta mo ülleastmised omma rohke hallastusse pärrast. (Paul 51, 3).

Jesús: Se, kes armo peäle patto teeb, peab ilmaarmota patto palta sama. (1. Joan. 5, 18; Rom. 2, 9).

Hing: Oh minno armas Jesús! Ärra lükka mind weel hopis ärra omma pühha palle eest. (Opp. sann. 24, 16). Sest kui sinno armas jünger Peetrus sinno käest küsis: „Jõsand, mitto korda pean minna siis, kui mo wend minno wasto ekfib, temmale andeks andma? ons kül seitse kord?“ Siis sinna ütlesid temma wasto: „Ei minna ütle julle mitte: seitse kord, waid ka seitsekümmend kord seitse kord.“ (Matt. 18, 21. 22). Kui sinna, pühha Jõsand, ni paljo andeksandmist inimestelt nouad, kui paljo ennam woid sinna isse heldust ja armo-üllesnäidata ja meie

pattud andeksanda, kui tõsise usfoga palves sinno ette tulleme.

Jesus: Sa ei tahha minnust siis mitte lahkuda; sa ei lasse mind mitte lahti, nenda kui üksford Jakob, kui ta minnoga eitles, kurni ma tedda pidin õnnistama. (1. Mos. 32, 25—29). Sinna teed minno süddame halledusse pärrast sinno pärrast, hopis lõhkema, et ma sinnoga mitte ei te omma kange wiha järrel, waid pean sinno peäle armohetma ja sind õnnistama; sinna olled woitelnud ja woimust sanud.

Hing: Minna tean kül, minno armas Jesus, et sinno hallastus wägga suur on. Ei sinna lükta üht waest kahhetsejat pattust ärra, waid hüad armsa heäleaga: „Tulge minno jure keik, kes teie waewatud ja koormatud ollete; minna tahhan teile hingamist fata.“ Kes sinno jure tullewad, need leidwad armo. (Matt. 11, 28; Joan. 6, 37).

Jesus: Minna tahhan nüüd sekord sinno pattud sult ärrawõtta ja neid sulle andeksanda. Agga minne siis nüüd, ja „ärra te mitte ennam patto, et sulle middagi kurjemat ei sünni.“ Joan. 5, 14. Minna tahhan sulle nüüd jälle omma pühha Waimo anda ja sulle uut süddant lua. „Olle ustarw surmani, siis tahhan ma sulle ellokroni anda.“ (Esef. 41, 19; 48, 31; 3sm. 2, 10).

Hing: Sulle olgo au, kitus ja tänno, armas Jesus! Nüüd tahhan minna sind ükspäinis nouda, egga pühha Waimo mitte ennam kurwastada. (Ewef. 4, 30). Sind tahhan tenida ja sinnust kinni hoida. Sulle tahhan truits jada ellus ja surmas, iggaweste. Amen.

(Wifil: Sion kaebab sured häddas).

Nita armas Jēsand Jummal,
Et ma nenda ellan teäl,
Et ma waene arg ja rummal
Dnns ollen ilma peäl,
Et ma ellan maddalast,
Ballun sind ka usfinast
Sinno Waim miud juhhatago,
Ausas ellus tiinitago!

IB.

Pattune ellofombe.

(Zaf. 4, 9, 10).

Hing: Oh sinna hirmus raske pattokoorm! kui-
das sinna mind ni süggawasse allawaotad; sinno läbbi
saab keif minno pühha tö ja hofkandminne ärra-
riffutud ja rojastud. Ni wägga, kui ollen püüd-
nud ennast kurja eest hoida ja omma ello seada, siiski
saan ma ifka ja allati omma pattohimmudest ärra-
woidetud.

Jesús: Eest ja nääd, armas hing, et keif sinno
omma waggadus ja digus ei olle minno silma ees
muud kui üks rojane rie, ja et sinno keigeparremast
tööst ifka wigga leian, kui se ei olle usso läbbi pühhit-
setud ja puhtaks tehtud. (Rom. 3, 23).

Hing: Sedda nään minna kül, ja kohkun ja
ehmatan sepärrast, et ükski minno omma tö ei kölba,
ehk olleksid need keigeparremad minno omma teada,
kui se dige ussoallus pudub.

Jesüs: „Kas hallikas ühhest soneft illestedab maggusat ja vihha?“ (Zak. 3, 11). Kuida voitvad waggad mõtted illestousta nisuggusest süddamest, mis ei olle usso läbbi pühhitsetud ja puhtaks tehtud?

Hing: Oh kui suur õn olli meie eßiwannemattel, Adamal ja Ewal, enne pattolangemist Paradiisis, et ühtegi ei teadnud nisuggusest süddame rojussest.

Jesüs: Kui nemmad ikka olleksid selle sure õnne sisse jänud, ja sest mitte ärralangenud, siis olleksid sinna ja keif inimeste suggu ka nisuggust õnne sanud tunda ja näha. Ugga et nemmad õnnetusse sisse langesid, siis ollete teie, kes ollete Adama suggu, ka temmaga patto teinud, ja ollete enneste peäle hukkatust saatnud.

Hing: Se on suur kaebdusse wäärt asfi, et meie eßiwannemad nenda teggid, ja lasksid ennast ni pea sest ärranetud ussist ärrapetta.

Jesüs: Olleksid sinna nende assemel Paradiisis olnud, sinna olleksid nendasammoti teiud.

Hing: Kõil on kahjo, et ühheainsa õuna sömisse läbbi ni raskeste olleme langenud, ja sinno näggo ja taewa õnnistust ärrakautanud.

Jesüs: Teie eßiwannematte langemine ei olnud mitte ükspäinõs ühhe õuna sömisse pärrast, waid nemmad - eksidid ka wägga Jummalala pühha käsjo wasto, mis neile olli antud, et nemmad ei piddand sest heaja kurjatundmisje puust mitte söma egga temmasje

putuma. Sepärrast on se aäsi, et uemmad ei pidda-
 nud jedda kowwa käsko, mis neile olli antud, ja neil
 olleß joudo küll olnud jedda piddada. Sepärrast pead
 sa moistna, et ni suur, kui se Jssanda käsk olli, ni
 kurri on ka se pat arwata. Eß sul olle ka Jum-
 mala pühha kümme käsko; katju, et sa wöttad neid
 piddada, et sa nende ülle ei aäto. Eßiwannemad
 tahtsid rummala uhkusse sees Jummala sarnatses sada,
 ja teggid nenda suurt patto Jummala omma Jssanda
 ja Loja wasto. Selle hirmsa patto ja kurwastusse
 siße saatsid nemmad ka omma lapsi ja järreltullijaid,
 ja nenda on keik innimeeste suggu aialikko ja iggawesse
 surma woimusse alla sanud. Ewa ei olnud sega
 rahhul, et ta isse olli patto teinud, waid temma andis
 sest (öunast) ka omma mehhele, ja sundis tedda ka
 jeddasamma patto teggema. Agga se olli ka Adama
 armastus omma naese wasto, et ta tahtis temma
 melepärrast tehha, ja neil möllemil olli hinno se ärra-
 keeldud pu wilja järrele. Nemmad himmuästasid üht
 nisuggust asja, mis neil mitte öigus egga lubba ei
 olnud wötta ja ollid wargad, kes ärrakeeldud asjasse
 putusid. Nemmad pöörsid ommad körwad jelle kurja
 ussi pettusse pole ja uskufid temma wallet; nenda on
 se keik sündinud.

Hing: Oh nüüd moistan minna, kui suurt patto
 nemmad on teinud; enne ei sanud ma sest mitte öiete
 arro, agga nüüd olled sinna, armas Jeesus, jedda ni
 selgeste mulle ärrafelletanud.

Jeesus: Sepärrast ei olnud se karristus ka mitte
 piisokenne, mis nende peäle sai pandud. Nemmad ei
 tautanud ütspäinist Jummala näggo, waid ka nende

moistusse walguß sai tummedaks, ja Jummalä õnsaks-
 teggetw ja tark tundminne kustus neil ärra, nenda et
 nemmad hirmsa pimmedussega said täidetud, ja wõer-
 dusid Jummalä ellust ärra, se rummalusse läbbi mis
 nende sees olli, ja omma süddame kõrwadusse läbbi.
 Innimesed ei moistnud ennam Jummalä Waimo taht-
 mist ja ei sanud sedda ennam tunda. Nende pühhit-
 sus olli ärrakaddunud ja selle asjemele täielik kurjus
 asjet sanud. Keik head mõtted ja tahtmissed ollid
 löppenud ja keiksuggused kurjad mõtted ja tahtmissed
 rumi ja maad leidnud, nenda, et „innimesse
 süddame mõtted ja mõtlemissed on üöna
 kurjad iggapääw.“ (1. Mos. 6, 5). Nende meled,
 mis enne tarkussega ollid ühhendud, said nüüd hopis
 seggaseks ja söddisid teineteise wasto. Jhho, mis enne
 olli surredatta, ja keigest wallust ja waewast tead-
 matta, sai nüüd surmale jagiks, kelle sanumetojad ollid:
 mitmesuggused többed ja haigusse, waewad ja häddad,
 külm ja pallaw, jänno ja nälg, wässimus ja muud
 sellesarnatsed. Innimesse wäljaöpiddine wallitsus mude
 lomade ülle, sai ka wähhemaks, nenda et monned
 lomad ja ellajad neid weel kartsid ja nende eest pögge-
 nesid, agga monned said tiggedaks ja hakkasid wasto.
 Enne woisid eht nemmad loukoera, karrö eht monne
 mu hirmsa kiskja ellajattega otsego wagga tallekestega
 mängida; agga sestadik mitte ennam. Reid aeti sest
 illusast Paradisi aiast wäggise wälja, ja piddid selle
 laia mailma sisse, keige hädda ja murre, waewa ja
 willetsusse alla minnema ja jäma; sest et ka keik se
 Ma nende langemisse pärrast sai ärranetud. Selle-
 samma kurwa, häddalisse ja waewa ello sisse ollete
 teie, innimesse lapsed siin mailmas keik sanud.

17.

Singe willetsus.

(Rom. 7, 24).

Hing: „Oh mind kurba ja willetsat innimest!“
Mis pean minna nüüd teggema? Minno südda on
täis murret ja minno ihho ja hing on täis wallo ja
waewa; ei tea ma nüüd enam ühtegi nou. Mind
on lodud kannatama ja minno hädda on wägga suur.
Kui minno kurwastust peaks mõedetama, ja minno
kannatust peaks pandama wae peäle, siis olleks se weel
raskem, kui liiw, mis merre äres. (Paul 80, 6).

Jesüs: Mis sa kurwastad, armas hing! Miks-
pärast sa nenda nutad ja kaebad ja olled ni wägga
rahhoto? (Dsea 13, 14).

Hing: Et sa ma pea nutma ja kaebama? Sinna
nääd, Jesand, jo keif jedda hädda ja waewa, kus sees
minna ollen. „Mo filmawessi on mulle lei-
waks död ja päwad, et mo wasto iggapäwa
döldakse: Kus on so Jummal? Sest ma
tunnen suurt hirmo, ja se tulleb mo kätte,
ja mis ma kardan, se saab mulle.“ (Paul 42, 3;
Ap. Tegg. 20, 19; Job. 3, 25).

Jesüs: Sinno kurjusse pärrast saab sind nuh-
heldud, ja sinno pattude pärrast karristud. (Paul 50, 22;
Job. 8, 13).

Hing: Oh armas Jesand! Misga ollen ma
siis ni kowwa karristamist teenud, et keif häddad ja
waewad ni hulgaliste mo peäle tullewad?

Jesús: Sinna olled kül sedda wäärt, et sind karristakse; sinna tead kül, kui palju head ma sulle keige so elloaial ollen teinud, kas olled ka se eest tännolik olnud ja ommas süddames öölnud: Kartkem nüüd Jõsandat, omma Jummalat, kes annab meile hommiko ja õhto, ja warrast ja hillist wihma ommal aial, ja hoiab meid armolikkult. (Jes. 17, 10; 5 Mos. 32, 18; 11, 14. 15). Oh kui tännamatta ollid sa siis, kui ma sulle andsin korralist ja wiljalist aega ja sinno süddame roa ja rõmoga täitsin? Sepärrast ollen ma nüüd omma heldust sinno eest kinnipiddanud, et sa pead tundma, et ma omma kät sinno jurest ollen ärrawõtnud, et sa saaksid nähha, kui willets ja waene luggu se on, et sa mind omma Jõsandat ja Jummalat ei olle kartnud, waid olled mind põlganud ja mahhajatnud. (Sof. 13, 6).

Hing: „Minna tunnen ommad ülleastmisesed, ja minno pat on nro ees allati.“
Süski, „Jõsand! ärra nomi mind mitte ommas wihhas, ja ärra karrista mind mitte ommas tullises wihhas.“ (Paul 32, 5; 51, 5; 6, 1; 38, 2). Olle mulle jälle armolinne, ja lasse omma wihha möda minna. Wõtta omma karristus minnust ärra, et ma jälle sinno heldust saaksin tunda. (Paul 139, 23).

Jesús: Keit need, kes on piddanud ristikarrikast joma, ei teädnud ka mitte, mis läbbi nemmad sedda ollid teinud, agga piddid süski sedda heaks wõtma, ja sinna tahhaksid, et sa peaksid ilma karristamatta jäma. (Nahum. 1, 2). Minna ei woi sind hopis ilma karristamatta jätta, ma pean sind karristama, agga

ommeti sünnib se parrajal wiisil, „nenda kui koh-
hus“, ja se tulleb sinno heaks, armas lapsok, et
sinna se läbbi oppid ommad pattud tundma, ja pühha
hole ja murrega patto wasto pannema. (Jer. 10, 24;
30, 11; 46, 28).

Hing: Nüüd siis, armas Jesus, kui se sinno
armolinne ja pühha tahtminne on, et pean willetsust
kannatama, siis tahhan sedda römoga ja kannatlikkult
wastowötta, ja sedda riisti heal mehel kanda, mis sa
mulle karistusseks peäle panned. (Kaul 6, 2; Job 2, 10).

Jesus: Ja weel, armas hing! pead sa teadma,
et rist on sulle parrem kui head päwad. Sest kui
sinna mind häil päiwil ärraunustasid, ja teggid lihha
ja werre tahtmist, siis ollid sa üks kurri laps ja läksid
taggasi pörgo pole. Agga kui hästi hoiad sa nüüd
minno pole; kui ärdaks ja kannatlikuks olled sa nüüd
jänud, misjuggune sa enne mitte ei olnud. (Jes. 26, 16;
1. Kor. 11, 32).

Hing: Oh minno armas Jesus! Se on mulle
hea, et sinna mind nisugguse hole al pead, et minna
sinno õigust oppin tundma. Nüüd tahhan minna Issa
wihha kanda, sest et ma temma wasto ollen patto
teinud, jenni kui temma minno asjad toimetab ja sadab
mind õiguse tee peäle. (Kaul 116, 3).

Jesus: „Ärra olle kui hobbone, kui
hobbo=esel; need on moistmatta; nende suus
on sulised ja waljad, neid taltseks teha,
ei nemmad muido ei tulle so liggi.“ (E. 32, 9).
Eks sa nä ommeti, armas hing, kuidas ma ollen last-
nud sind piddada: sest keif se rist, keif murre, kur-

waastus ja waetu, mis minna ühhe ristinnimeäse peäle pannen, ei olle muud, kui selge armastusse sidde, misga tedda ennese pole tõmban ja hukkatussest wälja küssun. (Job. 21, 13; 7, 18). Eest kui teie saaksite ikka ja allati omma lihha tahtmise järrel, lustis ja rõmus ellada, ja olleksid teil agga üksnes head päwad, kui pea jääksite siis holetumaks ja uniseks omma hinge eest hoolt kandes, sepärrast läkkitan minna teile hädda ja waewa, et teie lihha himmusid hakkaksite põlgama ja ümber pöraksite omma kurja tee peält. (Paul 7, 12).

Hing: Armas Jesus! Se on tõeste tõssi, mis sinna ütled; ma tahhan sedda diete ärratunda, ja melespidada keige elloaia. (Jes. 44, 21).

Jesus: Kui minna näggin, armas hing! kuidas sinna mailma pole hakkasid hoidma ja sedda armastama (Rom. 6, 12), siis ma ütlesin: Ma tahhan temma magusad mailma rõmud temmale diete wihtaks sappiks tehha, ühhe piisokesse waewa läbbi. Ma tahhan temmale aialikko warra polest lasta kahjo sündida; ma tahhan temmalt sedda ärrawõtta, mis peäle ta omma süddant ni wägga on kinnitanud; ma tahhan temma peäle läkkitada kurja ja kaddeda inimeste walle teled, mis läbbi temma aialik ello peab sama kurwaastud, ja mis läbbi temma iggawest ello hakkaks iggatsema. (Paul 73, 18). Nenda siis, armas hing, ollen minna risti läbbi sind nende kolme sure mailma wärrawast: **lihha himmo, silma himmo ja ello kõrkussest** (1. Joan. 2, 16; 1. Kor. 10, 6) tahtnud ärrawõerutada, et sinna neid enam ei himmustaks.

Hing: Nüüd wast hakkam ma tundma sedda head, mis risti läbbi mulle tulles. Eest kui meid rist ja hädda waetwab, „siis antakse meile Jõsandaft hirmo, et meid mailmaga ei pea hukka moistetama.“ (1. Kor. 11. 32). Sepärrast Jõsand, tännan minna sind, et sa mind karrištad; minna tahhan sedda rõmoga kanda. Eest ma tean, et ma „siiski ikka ollen so jures; sa hakkad kinni mo parremast kãest. Omma nouga juhhatad ja mind, ja wõttad mind wimaks auga wasto.“ (Paul 73, 23).

Jesus: Sepärrast, armas hing! Olla uštan ja rõmusta ennaft sest, et minna sind risti al mahha ei jätta. Minna pannen koorma sinno peäle, agga aitan sedda ka kanda. Sul on üks Jummal, kes ärra-peästija, ja üks Jõsand, kes sadab surmast wälja. (Paul 68, 20. 21).

Hing: Sedda minna ussun kül, minno armas Jesus, et sinna mind mahha ei jätta, waid tahhad mind ka risti al aidata, sepärrast tahhan minna, ni kaua kui ellan rõmoga risti sinno järrele kanda; sest sinna teed sedda mulle fergetš.

Rõmuštage sepärrast keik, teie ristikandjad, ja õppige se läbbi õiete omma Jõsanda heldušt tundma, et temmal allati, ja ka ses asjas armo mõtted teiega on. (Paul 73, 25—28). Rist tehko meil kül kibbedad, Se pühha Waim teeb maggušad. —

(Wijil: Woi! mis minna ollen teinud).

Kui sa risti tulles põlled,

Wõtta agga kannata,

Jesu' warjo al siis olled,
Kui sa wöttad palluda.
Omme süddant allanda,
Wotta järgest õhata,
Kül sa siis saad pea nähha,
Et so Jesus keit woib tehha.

18.

Iggatseminne taewa järrel.

(Wilipp. 1, 23; 2. Kor. 5, 8).

Hing: Tulle nüüd taewast, armas Jesus jälle, peästa meid waewast, wi meid üllewelle, iggaw on odates keigil so lastel, tulle meil waestel. Tulle, oh „tulle wiisist, Jõsand Jesus!“ (Slm. 22, 20).

Jesus: Mitspärrast sa murretsed, armas hing? Mis tähhendatwad need kurwad õhkamisjed, mis sinno süddamest ja suust wäljatullewad? (Paul 69, 34).

Hing: Surma hirm ja kartus käib minno peäle, ja panneb mind sinno järrele, armas Jesus, wägga iggatsema. Sest „ma himmuстан siit lahkuda ja sinno jures olla, mis paljo parrem on.“ (Paul 14, 7; 53, 7; Wilipp. 1, 23).

Jesus: Mis hädda sul siis on? Mis asfi waewab ja koormab sind ni raskest, et sinna sedda ennam ei suda kanda?

Hing: Ei mitte, armas Jesus! ei ükski hädda egga rist aia mind nenda õhkama ja sinno järrele iggatsema, sest sedda ma tean, et ükski sinno ei

woi siin mailmas ilma risti ja waewata olla, ja sinna ei panne ka eennam minno peäle, kui ma kanda jouan. Ma ollen iggakord patto teinud, kui ma risti al nurri-
sefin, ja ei tahtnud sedda seätud aega odata, mil
sinna, armolinne Issand, omma targa nou järrele
sedda jälle minno peält olleksid ärrawötnud, waid se
ärraräkimatta rööm ja au, mis sa mulle taewas olled
töotanud, se ärratab mo sees iggatsemist siit ilmast
lahkuda. (Paul 130, 6; Tit. 2, 13; 2. Peetr. 3, 13).

Jesus: Se on öige, armas laps, et sul siit
ärralahkumise himmo kannatust sadab risti al, et sa
mitte nenda ei olle, kui mitmed nödrausfolisfed risti-
kandjad, kes risti al kaksipiddi mötlewad, ja se läbbi
lähhäb nende aeg wägga iggawaks. (Gal. 5, 1; 2. Kor. 6, 14).

Sing: Oh minno Issand ja Önnisteggia! sündko
sinno tahtminne; kui sinna tahhad mind weelgi lasta
waewa kannatada, siis tahhan sega rahhul olla.
Agga siiski tahhaksin enneminne sest ihhust ärra olla,
sest selle sees ei olle middagi head; sepärrast tahhaksin
hea melega sedda surrelikko maia mahha jätta
(Wiliipp. 1, 23).

Jesus: Se on öige, et sa sedda eennam nouad,
mis üllewel, kui sedda, mis siin Ma peäl on. (Jlm. 19, 9).
Mailm ei olle mitte ni kaunis ja illus kui taewas,
kuhho önsad hinged pärrast ihholikko surma lähhäwad.
Agga eks sa kardada surma? Eks se te sinno lihha
ja werrele hirmo ja kartust?

Sing: Oh ei mitte, armas Jesus! Minna
sowitsin weel tänna pääw surra, kui agga sinno pühha
tahtminne ka nenda olleks. (Rom. 7, 24).

Jesus: Kes on sulle ni suurt uskowägge annud, et ja surma ei kardata?

Hing: Sedda on sinno kannataminne, surm ja üllestousminne teinud, minno armas Õnnisteggia! Sa olled se läbbi minno surma maggusaks unneks muutnud.

Jesus: Jah, minno lapsok! „Minna ollen üllestousminne ja ello; kes minno siöse usjub, se ei pea surma näggema iggaweste; kas sinna sedda usjud?“ (Joan. 14, 25. 26).

Hing: Jah, Issand, minna ussun, sest sinno pühha sanna ütleb: „Õnsad on need surnud, kes Issandas surewad sest aiaft; töest, ütleb Waim, et nemmad peawad hingama ommast waewast, ja nende teud käiwad ka nende järrel.“ 3Im. 14, 13. Oh kui maggusaste sawad nemmad hingama, kui nende ihhud külmas Ma muldas, otsego pehme wodi sees maggawad. Seäl on wangidel rahho ja ei kule ennam wahhimeeste hüüdmist. (Jes. 57, 2). Keif nende hädda ja waew on siis otša sanud. Sinna, Issand, olled surma köied katkestanud, sepärrast ei olle usklikudel tedda tarwis karta. „Sepärrast römustab mo südda, ja mo hing on wägga römüs, mo ihho peab ka hingama julgeste. Sest sinna ei jätta mo hinge mitte hauda, egga jalli, et se, kes so melest armas, peab ärramäddanemist näggema.“ (Paul 16, 9. 10). Sinna hoiad keif minno luud, et ükski neist ei ja hukka egga sa ärrakadduda. Sel wahheaiäl (surmast kunni kohto päwani) on hing sinno, keigewäggewama Jummalä jures kunni

ja sedda ihho wöttad ülesärratada ja hingega jälle ühhendada. Surm ei woi mulle süis mitte enam wigga tehha, muud kui agga sel aial, kui ta mo hinge ihhust lahhutab, ja wiib sedda taewa, kus ta keige ingli hulkade ja pühhadega ärraräkimatta römo tunneb, sest „mis film ei olle näinud, ja körw ei olle kuulnud, ja innimesse süddamesse ei olle toustnud, sedda on Jummal walmistanud neile, kes tedda armastawad.“ (1. Kor. 2, 9; Rom. 8, 18). Eks need mõtted ei anna mulle põllewat iggatsjemist taewa järrele?

Jesüs: Agga rägi mulle, armas hing, kust tulli sulle ebsite se meel, mis sul nüüd on? Eks se armas rist, mis ma so peäle pannin, eks se olnud se aäsi, mis mailma sulle wiihakš sappiks, ja taewast ni armfaks teggi?

Hing: Jah, tõeste, armas Jesüs! kui minna murreš ja kurwastusseš ollen, süis saan jälle kergitud ja römüstud selle sure römo ja au peäle mõtteldes, mis mulle seäl peab ilmsiks sama, mis wasto „selle siinatse aia kannatamisšed ep olle ühtegi wäärt arwata.“ (1. Peetr. 5, 1; Rom. 8, 18; 2. Kor. 5, 7). Ja minna iggatsen omma ihho ärrapeästmist, ja õhtan keigest süddamešt se järrele, et pea saaksin sedda suurt römo ja au näggema. Se on teada, armas Ünnis-teggia, et kes wangis on, se otab lahtisamist; kes teed käimas, se iggatses išfama järrele; ja kes päilinne, se otab õhtut. Eks minna süis mitte ei pea iggatsjema omma kurwa ja waewališse ello õhto järrele, mil ma keigest häddast ja waewast saan peästetud, ja õnsa rahho ja hingamišse sišse saan? (Job. 7, 1, 2; 14, 6).

Jesús: Olle nüüd rahhul, armas hing! Wähhä aia pärrast täidan minna so iggatsemist ja ootmist. (Rom. 8, 24). Sinno waewa mõet saab pea täis, ja sinno murre päwad löppewad pea otša. Ota agga weel pišut aega, siis tullen ma sinno järrele, ja wiin sind fenna tōotud male, omma Jēsa riki, Abraami süllēsse. „Siis saad sinna Sioni mäe jure, ja ellawa Jummala liinna, ja taewase Jerusalemma jure, ja mitme tuhhande ingli jure, nende ešsite sündinud kokkotullemiše ja koggoduše jure, miš taewas on ülleskirjotud, ja Jummala jure, keš keitide kohtomoistja on, ja nende õigete waimude jure, keš täieste pühhaks sanud.“ (Ebr. 12, 22. 23). Seäl on rõmo ja au. „Neil (keš seäl on) ei pea nälga egga janno ennam ollema: ei peage nende peäle langema päike, egga mingi-suggust pallawat. Sest se Tal, miš keš aujärge on, peab kui karjane neid hoidma, ja neid juhhatama ellawatte weehallifatte jure, ja Jummal wõttab keit pišsarad nende silmist ärrapühkida. Ja surma ei pea ennam ollema, egga leinamist, egga kišendamist, egga waewa ei pea ennam ollema; sest, et ešjimesšed ašjad on ärralainud. (Ihm. 7, 16. 17; 21, 4; Laul 23, 2; 121, 6; Jef. 25, 8).

Hing: Oh sedda löpmatta rõmo ja õnne, oh neid kallid elloasšemid, miš sinno jures on, oh keigewäggevam Jēsand! Nüüd on minno ihho ja hing wägga rõmus, et minna Jummala pallet saan näggema.

Ma sotiksin jo selsammal tunnil selle rõmo õsfalistseks sada; ni wägga iggatseb minno hing selle järrele. (Paul 84, 2; 16, 9).

Jesús: Sedda woid sinna, armas lapsok, kindlaste uskuda, et sa sedda rõmo nüüd weel mitte ni täieste ei woi ärramoista, sest siin on sinno moistus alles polik, „agga kui se täis asji tulleb, siis lõppeb se ärra, mis polikult on.“ (1.Kor.13,12; 2.Kor. 3, 18; Ewef. 4, 13). Seäl peab sul rahho ja rõöm ollema iggatweste, ja ahhastus ja kurwastus peawad ärrapöggenema.

(Wifil: Jesús rõmustaja).

Minne kurwastaja!

Sest mo rõmustaja

Jesús on jo siin.

Kes siin armastawad

Jummalat, need sawad

Rõmo, kui on piin,

Tehhaff' tül siin häbbi mull',

Süiski jääd sa keiges waewas,

Jesús; mo rõöm taewas!

Jesús magguš hinga toitja.

(Paul 42, 3; 143, 5).

Hing: Oh Jēsand! „sinna olled minno Jummal, ma tahhan sind warra otsida; mo hingel on janno so järrele, mo lihha ihhaldab sind poudse Ma sees, mis märga

tahhab, et ep olle wet." (Laul 63, 2). Dh kui wägga iggatsen ma sinno järrele, armas Jeesus, kes sa olled se maggus taewa leib ja hinge roog. Ei olle middagi siin mailmas, mis ma ennam woiksin ihhaldada ja armastada, ehk mis minno hinge woiks toita. Dh Jeesand minno Jummal! kui sinna mul olled, siis ei olle mul middagi waia. „Kui mo lihha ärralöppeb, ja mo südda ka, siis olled sa, Jummal! mo süddame kaljo, ja mo osfa iggawest." (Laul 73, 26).

Jeesus: „Minna ollen se ello leib: kes minno jure tulleb, se ei pea nälga nägema, ja kes minno sisse ussub, se ei pea ial jannotama. Minna ollen se ellaw leib, mis taewast on mahhatulnud. Kui kegi sestinnatsest leiwast sööb, se peab ellama iggaweste: ja se leib, mis minna annan, se on minno lihha, mis ma annan mailma ello eest." (Joan. 6, 35. 51).

Hing: Dh Jeesus! Sinna olled se õige hinge karjane; „nore rohho made peäle asfutad sa mind, sa sadad mind hingamisse wee jure. Sa jahhutad mo hinge, sa sadad mind õigusse jälgede peäle, omma nimme pärrast." (Laul 23, 1—3).

Jeesus: „Tulge minno jure keik, kes koormatud ja waewatud ollete, ja minna tahhan teile hingamist sata." (Matt. 11, 28). Tehke omma hinge suud lahti, siis tahhan ma sedda täita. Sest kui minna omma Israeli rahwast ollen

Kõrbes nellikümmend aastat toitnud taewa leitwaga, siis tahhan minna nüüd teid toita ello leitwaga, se on: minno ihhoga. „Teie wannemad on Manna sönnud ja ärrasurnud: kes seddasinnast leiba sööb, se peab ellama iggaweste.“ (Laul 36, 9; Matt. 26, 29; 2. Mos. 16, 15; Joan. 6, 58; Laul 78, 24; 1. Kor. 10, 3. 5).

Hing: Agga, armas Jesus! mil wiisil woid sinna omma pühha ihho mulle süa, ja omma kallist werd mulle jua anda, et minna se läbbi saaksin hoitud iggawesteks elluks?

Jesus: Sul peab, armas hing, õige usk seäl jures ollema, ja pead keit omma lotust üksnes minno surma ja werre ärrawallamisje peäle pannema. Sest „kes minno lihha sööb ja minno werd joob, sel on iggawenne ello: ja minna ärratan tedda ülles wiimisel päwal. Sest minno lihha on tõest üks roog, ja minno werri on tõest üks jomaaeg. Kes minno lihha sööb, ja minno werd joob, se jääb minno sisse, ja minna temma sisse.“ (Joan. 6, 54. 55. 56.) Se on se waimolik söminne ja jominne, mis ei olle ükspäimis suus waid süddames.

Hing: Minno armas Jesus! Eks se olle se samma waimolik söminne ja jominne, mis sa isse enne omma lahkumist siit mailmast, seädsid, se on: pühha õhto sömaaeg?

Jesus: Minno armas hing! pühha õhto sömaaia sees on kolm asja tähhelepanna. Esiteks: üks nähtaw asji, se on: leib ja wiin; teiseks: üks nägge-

matta asfi, se on: minno ihho ja werri; ja kolmandeks: minno käst ja töotus: „Wõtge ja söge, se on minno ihho; joge keik seält seest, se on minno werri.“ Kui sa suga leiba ja wina wastowöttad, siis pead uskus leitwaga minno ihho, ja winaga minno werd wastowõtma. Nenda wöttawad keik uskittud sedda õnnistusseks wasto, agga jumalal kartmatta ja pattuspöõrmatta innimesed kohtuks ja hukatusseks, kui nemmad sedda ilma usjota, üksnes suga wastowöttwad. (1. Kor. 11, 27).

Hing: Oh armas Jhsand! minna ollen nago isseenneseest ärra, kui mötlen sinno sure armastusse peäle, mis sa mulle olled omma ihho ja werre läbbi töotanud ja teada annud. Sinna olled ühhe sure mällestusse teinud omma imme asjadele, sinna armolinne ja helde Jhsand! Ei sinna arwanud sest weel küil olletwad, et sa ennast minno eest surma sisse andsid, ja omma kallist werd minno eest lastsid ärrawallada, waid olled weel peälegi sedda suurt armastusse panti mulle annud, et ma sinno ihho woin süa ja sinno werd jua.

Jesus: Sest nääd sinna, armas hing, kui suur minno armastus sinno wasto on, et minna tahhan ennast hopis sinno ommaks anda, sömisseks ja jomisseks. Ma ollen seädnuud, et selle õnnistud leitwa ja winaga sulle minno tössist ihho ja werd saab antud. Kui sinna nüüd pühha õhto sömaiega wastowöttes ei nä muud kui leiba ja wina, ja seestpidi ei tunne egga maitse minno ihho ja werd, mis näggematta kombel selle leitwa ja winaga on ühhendud, siis ei olle sul sest mitte kasjo. Agga sa pead kindlaste uskuma, et

ja leitva ja winağa ühtlase tõeste minno ihho ja werd wastowõttad, siis saad tõeste sest õsa.

Sing: Oh sedda ärraarwamatta sallaja asja, mis inglidki ehmatades immeks pannerwad; kes on sedda ial kuulnud, ehk näinud, et ükski olleks isseennast armastussest annud süa ja jua. Oh Jeesus, armas Jeesus! kui minna siis pühha õhto sõmaaial sinno pühha ihho ja werd wastowõttan, oh, siis olled jo sinna hopis minno süddames, ja minna ollen seestpidi sinnoga ühendud.

Jeesus: Jah tõest, minna ollen usso läbbi sinno süddames, nenda, et sinna enam ei ella ennesele, waid minna ellan sinno sees. Ja kui ma ollen sinno sees, siis ei anna ma sulle isseennast üksi, waid peälegi keik, mis mo omma on: minno waggadus, minno pühhitjus, minno õigus ja minno iggawenne õnnistus.

Sing: Olle nüüd rõmus, minno südda! et olled nisugguse kallil sõbra ommale sanud, kedda taewas ja taewaste taewad ei mahhuta enneste siise. Laula ja õista nüüd keige pühhadega: „Pühha, pühha, pühha on wäggede Issand! keik mailm on temma au täis.“ (Jes. 61, 10; 6, 3; 26, 12; Zan. 7, 18; Lut. 1, 49; Ewef. 2, 19; 3. Im. 4, 8). Nüüd olled sinna üks wagga südda, mis Jeesuse omma on. Nüüd woib sind kolmaino Jumala templiks nimmetada. (1. Kor. 6, 19). Sinna, Jeesus, olled minno sees, ja minna sinno küljes, et minna sind woin tenida „pühhitjuseses ja õiguseses sinno ees keige omma elloaia“ (Laul 1, 75), ja — iggawestest aiast iggaweste.

(Wifil: Nüüd wötkem Jummalale).

Nüüd ollen pattust lahti,
Et neid mull' andeks anti,
Mo sees nüüd Jeesus ellab,
Ja bige ello annab.

20.

Se sallaja awwitaja.

Hing: Oh Jeesand, helde Jummal! Oh kui häddaliõse ja waewaliõse ello siõse olled sa mind seie mailma pannud ellama.

Jeesus: „Sepärrast katsu, kuidas sa õiete ja hästi ellad, ei mitte kui rummal waid kui tark; ja pea aega kalliks, sest need päwad on pahhad.“ (Ewes. 5, 15; Kolosj. 4, 5).

Hing: Armas Jeesus! mailma lõppetus woib pea liggi olla, sest „et üllekohhus wägga woimust wõttab“ (Matt. 24, 12) ja sinno usklikuid keikis paikus ülleliga taggatusatakse?

Jeesus: Etõs minna olle sedda teile enne ütelnud, mis nende päwade ele saab ollema. „Nenda kui Noa päiwil olli, nenda peab ka innimesse Poia päiwil ollema. Nemmad sõid, jõid, wõtsid naest, ja läksid mehhele sest päwast sadik, millal Noa laewa läks, ja wee upputus tulli ja kautas neid keik ärra.“ (Matt. 24, 38; Euf. 17, 26, 27).

Sing: Nisamma kurri ja jummalakartmatta, kui mailm Noa päitwil olli, on ta nüüd ka: ei söda egga joda enam ihho tarwidusfeks, waid ülleliig söminne ja jominne on woimust wötnud ja melewalda sanud. Oh mis hirmus ja kurri kombe on isjeärranis **wina jominne**, nenda kui sinno sanna sest tunnistab: „Ärkage ülles teie joobnud innimesesjed, ja nutke ja ulluge keik, kes teie wina jote, se wärste wina pärrast: sest sedda kistakse teie ju eest ärra. Kellel on oi oi! kennel woi woi! kellel palju rido? kel kaebdus? kel hawad ilmaasjata? kellel sinnised filmad? Neil on, kes aega witawad wina jures, kes tullewad pohjani ärrajoma segatud wina. Ärra wata wina peäle, et ta ni punnane on, et ta karrika sees näitab omma karwa, ta lähhäb otsekohhe sisse. Wimaks hammustab temma kui maddo, ja nõälab kui pasiliiski maddo. Hädda neile, kes wägga warra üllestouswad, ja aiawad tanget jomaiega tagga: kes widawad aega pimmeda õni, kunni wiin neid pallawaks teeb. (Soel. 1, 5; Öpp. s. 23, 29—32). Neil on kandlid ja nablimgid, trummid ja willed, ja wina nende jotude peäl, agga Jehowa tö peäle ei wata nemmad mitte, ja temma kätte teggo ei wata nemmad mitte. (Zef. 5, 11. 12). Sest kui teie lihha järrele wöttate ellada, siis peate teie surrema; agga kui teie Waimo läbbi wöttate ihho teud surretada, siis peate teie ellama.

Ellagem ausaste kui päwa aial, ei mitte praßimisses egga liajomisses, ei mitte abbiello ärrateotamisses, egga kimalusses, ei mitte ridus egga kaddedusses, waid ehhitage ennast Jõsanda Jesusse Kristussega, ja ärge kandke omma lihha eest hoolt nenda, et himmud sest touswad. (Rom. 8, 13; 13, 13. 14). Jodikud ei pea Jummal riki pärrima. (1. Kor. 6, 10). Ärge eksige mitte! Jummal ei anna ennast mitte pilgata; sest, mis innimenne ial külwab, sedda temma ka leikab. Sest, kes omma lihha peäle külwab, se leikab lihhaßt hukkatust; agga kes Waimo peäle külwab, se leikab Waimust iggawest ello. (Gal. 6, 7. 8). Ärge joge ennast täis wina, kust üks õnneto ello tulleb, waid sage täis Waimo.“ (Ewes. 5, 18). Ja mis on weel kurjem asji, kui winajominne? Sest tullewad wälja: „kurjad mõtlemissed, tapmissed, abbiellorikmissed, horajahhid, wargussed, walletunnistusjed, teotamissed“ (Matt. 15, 19), ka: petminne, riidleminne, praßiminne ja muud sellesarnatsjed pahhad asjad. On ühhe jodiko ello jubba siin Ma peäl hirmus, kolle ja õnneto, misjuggune saab ta luggu ükskord pärrast surma ollema, seäl, kus us ärra ei surre, ja tulli ärra ei kustu?!!

Jesus: Wanne siis nüüd tähhele, ja hoia ennast nisjugguse patto eest. Wata ette, et sa ei koorma omma süddant lia sõmissse ja lia jomisssega. (Euf. 21, 34—36). Ärra unnuستا walhwamist ja palweteggemist;

tallita omma ihho, et ifka woiksid walmis olla minno tullemisje päwa wasto. (Ewes. 6, 14. 15).

Hing: Kinnita sinna mind, Jssand! sest mailma kurjus on ni suur, et ka „need ärrawallitsetud sawad ärraeksitud, kui se woiks sündida.“ (Mark. 13, 22). Siin on paljo kiusatusi, mis tulleswad parremalt ja pahhemalt polelt sinno usklikkude peäle. Ühhelt poolt tulles õnnetus, kartus ja murre, teiselt poolt mu waew ja sellesinnatse aia kurjus, nenda, et meie ello on nenda kui laew; mis merre peäl, mis tulest aetakse ja kaksipiddi heidetakse. (Zaf. 1, 6).

Jesus: Woitle siis truište, armas hing, et sa ätkskord woidokroni kätte saaksid. Wata üksnes ülles taewa pole; seäl on sulle se õigusje kroon tallele pandud, mis minna sulle omma tullemisje päwal tahhan anda, kui truište woitled ja usko otsani kinnipead. (2. Tim. 4, 8; 3. Im. 2, 10).

Hing: Oh, kuidas woin minna kindlaks jada? kurrat, mailm ja minno omma kurri lihha kiusawad mind allati! (Matt. 26, 41; Kal. 3, 17).

Jesus: Kannata, söddi, passu, õhka, usju ja loda, siis pead sa wiimselt ärrawoitma ja woimust jama.

Hing: Oh minna ollen wägga nõdder ja ram-moto, armas Jesus! agga minno waenlasi on paljo, ja neil on paljo jõudo ja wägge. (Zaf. 4, 5).

Jesus: Usju agga! „Minno wäggi saab (sinno) nõdrusse sees täit woimust.“ (2. Kor. 12, 9).

Et siina kül iggal aial minno liggiollemist ei tunue, ommeti tundwad sinno waenlased, et minna sinnoga ollen, ja sulle jahutamist sadan omma wäe läbbi, et siina ei teadnudki, kuidas sinno südda ühhe silmapilkmise aia sees ni kergeks ja rõõmsaks on sanud. (Laul 68, 20).

Hing: Jah, minno Jesus! Sedda ollen ma kül tunda sanud: kui minna olin ahhastuses, siis rõmustasid sinna mind; kui minna hädda sees olin, ja sind pallusin, siis aitasid sa mind, ja kergitasid mo süddant ja rõmustasid mind omma Waimoga. „See sama Waim tunnistab minno waimoga, et minna ollen Jummalalaps.“ (Rom. 8, 16).

Jesus: Nenda pea siis kinni, mis sul on, ja rõmusta ennast minno sallajast abbist, siis keik aialikkud waewad on sul kerged kanda. Lasj' mailm möllata ja mäsjata; egga se parremaks ei lähhä; kui ma ükskord surel kohtopäwal tullen, kül ta siis omma palka saab. (5. Moos. 33, 26; Laul 42, 12; 62, 3; 115, 9; 140, 8; 146, 5; Jer. 3, 23). Egga sinno ja keige usklikkude jures ollen ma iggapäär, mailma otsani. (Matt. 28, 20).

(Wisiil: Kes tahhab tõest armastada).

Se Jummal, kes meid kurwastanud,
 Woib pea jälle rõmusta;
 Kui murre tund on möda läinud,
 Siis tulleb tentma abbiga:
 Kus siis so meel ei mötlege,
 Seält tulleb abbi jinnule.

21.

Jesuse sündimiseft.

Hing: „Oh! kes teeb sind mulle otsego wennaks, kes ka minno emma rinda immeks; kui ma sind leian ulitsa peält, siis tahhan ma sulle suud anda, et ka teised ei peaks mind laitma. Ma tahhaksin sind sata ja sind wia omma emma kotta, seal peaksid sa mind õppetama; ma jodaksin sind kalli rohho winaga, omma kranati-ounapude mahlaga.“ (üü. 1. 8, 1. 2).

Jesus: Minne karjastega Betlemma; seal leiad sinna mind sõime pandud ollewad. (Lut. 2, 12).

Hing: Oh! olled sinna nüüd taewauksed atwanud ja olled seie allatunud? (Jes. 64, 2). Dns nüüd taewad lahtitehtud üllewelt ja pilwed õnnistust saddannud? Dns nüüd mailm sedda suurt õnne ja au nähhasanud? Nüüd on Sionist Ibraelile abbi tulnud, et Jehowa omma rahwa wangipõlwe on pöörnud. (Paul 14, 7; 53, 7). „Kidetud olgo Ibsand, Ibraeli Jummal, et ta on tulnud katsma, ja ärralunnastamist saatnud omma rahwale; ja on meile ärratanud õnnistuõse jarwe, omma sullase Daweti suggust, (nenda kui temma on rākinud omma pūhha prohwetite su läbbi, kes mailma algusseft on olnud). Et ta meid pididi ärrapeästma meie waenlaste käest ja keikide käest, kes meid wihkawad, ja meie wannematte peäle

hallaštama, ja omma pühha seäduſt mele tulletama; ſe wande järrele, miſ ta on wandunud meie iſſa Abraamile; meile anda, et meie, omma waenlaſte käeſt ärrapeäſtetud, ilmafartmatta tedda piddime tenima pühhitſuſſeſ ja õiguſſeſ keige omma ello aia.“ (Luf. 1, 68—75).

Jefuſ: Wata! „minna ollen tulnud, nenda kui ramato ſiſſe minnuſt on kirjotud. Ma tahhan heal melel tehha ſinno melepärraſt, mo Jummal, ja mo ſüddame pohjaſ on ſo käſjoõppetuſ. (Laul 40, 8. 9). „Minna ollen tulnud oſſima ja õnſakſ teggema, miſ ärrakaddunud on. Minna ep olle tulnud, et mind tenitaſſe, waid et minna tenin, ja annan omma hinge lunnaſtamisſe hinnaſ mitme ceſt.“ (Luf. 19, 20; Matt. 20, 28). Minna, keſ ollen Jummal iggawenne ſanna, ollen ſanud lihhaſ, ja ollen wötnud kui ühheſ maiaſ teie ſeaſ ellada. (Joan. 1, 14).

Hing: Agga, armas Jefuſ! miſ ni kaua olled wiwitanud omma lihhaſſe tullemisſega, et tülled nüüd waſt, mailma wiimſel aial? (Mark. 1, 15; Kalat. 4, 4).

Jefuſ: Minna tahtſin omma wiwitamisſega teie iggatsemiſt minno järrele, ſuremaſ tehha. Käl ollekſin pärraſt patto langemiſt kohhe woinud inimieſekſ ſündida, agga minna tahtſin ennaſ teile enne laſta tutwaſ tehha, ja laſſin omma pühha prohwetide läbbi, keſ minnuſt kulutawad ja tunniſtawad, enneſe teed walmiſtada teie ſüddamette ſiſſe. Sepärraſt pannin minna ka Iſraeli rahwaſt käſjo ikke alla, ja

ollen sedda aega nüüd nenda seädnud ja teie lihha ja werd ennesele wötnud. (Jes. 35, 4; Jer. 23, 6; Sof. 1, 7; Ap. tegg. 10, 43; Lut. 1, 70; 24, 25; Rom. 10, 4; Gal. 3, 24; 3, 13).

Hing: Oh sinna armastusfest suur Jummal ja inimenne! — Waatke ommeti, teie waggad hinged: Jummal ellab innimeste seas! Temma tahhab meile Jummalaks olla, ja meie peame temmale rahwaks ollema. (Esek. 37, 27; 2. Kor. 6, 16). Oh Jesus, armas Jesus! Sinna watad minno, ühhe waese innimesse lapse peäle, kes sa olled se keigeförgem Jummal! Sinna olled se Kristus, ellawa Jummal ja Maria poeg. (Matt. 16, 16; Joan. 1, 50; 6. 69; 11, 27). Selle nimmega on sind pühhas piibli kirjas kahheksakümmend kaks korda nimmetud.

Jesus: Jah, armas hing! sepärrast ollen minna sündinud tössifeks innimeseks, et teie Adama lapsed woiksite Jummal lapses ja iggawesse ello päriaks sada. „Sest kui aeg täis sai, läkkitas Jummal mind, omma Poega, et ma pidin naesest sündima ja kässo alla sama, et minna teid, kes kässo al ollite, pidin ärralunnastama, et teie piddite laste õigust sama.“ (Galat. 4, 4).

Hing: Oh armastust, oh imme armastust! mis sind sundis taewast mahhatulema ja meie lihhas ja werrest osawõtma.

Jesus: Minna waatsin teie sure willetsusse peäle, ja ei tahtnud sedda nähha, et teie iggaweste piddite huffaminema. Sepärrast ollen minna teie peäle

armo heitnud ja „ollen tulnud otsima ja õnjas teggema, mis ärrakaddunud on.“ (Lut. 19, 20).

Hing: Oh sinna armas ja helde Issand! Eks sa olleks siis muul wiisil meid waesid ärrakaddunud innimesi woinud aidata, et sa ei olleks tarwitanud seie ilma siise tulla ja ni palju kannatada omma lomade eesi?

Jesüs: Armas hing! Jummalaga õigus ei woinud patto karristamatta jätta. Agga et keddagi muud taewast egga Ma peält ei leitud, kes sedda patto wölga olleks woinud kanda; siis ollen minna sedda omma peäle wõtnud. (Kalat. 3, 13).

Hing: Eks siis keddagi muud ei leitud, kes olleks woinud sedda suurt tööd, innimesi peästamist ja lunnastamist korda sata?

Jesüs: Keige lomise töö seest, taewas egga Ma peäl (nago ma sulle jubba enne ütlesin) ei leitud keddagi, kes sedda olleks woinud tehha; sest ükski ei woinud isseennast aidata, weel wähhem teisi lunnastada egga Jummalaga leppitada, sest ühhe hinge lunnastamine on wägga kallis. Ei inglidki woinud sedda suurt tööd korda sata, sest ükski loom ei woinud seista Jummalaga sure wihha al, egga polleks ka kellegi mu kannatamine woinud keige mailma pättud ärramasta. (1. Peetr. 1, 18). Ei olnud ükski, kes olleks woinud ussi Pead rõhhuda ja surma ärrarikkuda, sepärrast piddin minna, kes keikide Loja ollen, wahhemehhiks tulles, et se langenud inimenne piddi peästetud sama. (Tit. 2, 14; Lut. 1, 68. 74).

Hing: Nüüd minna tännan sind, armas Jeesus, keigest süddamest, et sa olled minno ja keige innimeste wasto ni suurt armastust ülesnäitnud ja olled meie waeste jure tulnud kui keigetallim ja armsam söbber. Agga, minno armas Jeesand! ärra pahhanda se ülle, mis ma weel tahhan küsida: Mikspärrast piddid sinna siis innimesse ollemist ennese peäle wõtma, eks sa olleks woinud Jummalal ollemisse sees jedda innimeste lunnastamisje tööd korda jata?

Jeesus: Se ei woinud mu wisi peäl sündida: minna piddin tössijeks innimesjeks sama, kui minna innimeste suggu piddin lunnastama. Sest kui innimenne olli patto teinud, siis piddi se ka innimesse suggu läbbi sama maksetud. (Rom. 5, 12. 17). Innimeste suggu olli patto läbbi surma huffamoiistetud, sepärrast ollen minna, innimesse ollemist omma peäle wöttes, surma omma surma läbbi ärrawoitnud, ja ollen teile iggawesse huffatusse aasemel iggawest õnnistust ja au saatnud. Ja et teie ollite patto läbbi Jummalast ärralahhutud, nenda ollen minna omma innimesse ollemisse läbbi teid Jummalaga jälle ühhendanud. Sepärrast, olge rõõmsad: keik, mis minna ial ollen teinud, ei olle ühhegi mu, kui agga üksnes **teie** kasuks ja õnnistuseks. **Teie** heaks ollen ma innimesjeks sanud, teie sarnatjeks, teie wennaks, ja ollen teie lihhasi ja werrest ossa wõtnud, et teie woite wabbaks sada. (Eaul 22; Ebr. 2, 11. 12). Teie eest ollen ma kannatanud, et teie woite kindlaste uskuda, et minna ühhegi hädda sees teid mahha ei jätta, waid tahhan kui ustaw wend teid aidata. Teie eest

ollen ma surnud, ja sega teie surma ärrawoitnud.
(Matt. 15, 20; Joan. 20, 17).

Hing: Oh sinna armastusjest suur wenna südda! Minna ussun sedda, et sinna mind ühhegi hädda sees mahha ei jätta. (Ebr. 13, 15). Agga mikspärrast olled ja isse tahtnud ni piisokekses lapses sada, ja waewaga sündida seie ilma sisse, kui muudki innimeste lapsed? Eks sinna, kes olled se keigewäggevam Jummal, olleksid woinud innimesse ollemist muul wiisil ennesele wötta, nenda kui Adam on lodud ühhest mulla tükkist, ehk nenda kui Ewa Adama külje luust?

Jesüs: Armas hing! Sa küsids sedda. Minna tahtsin keikipiddi omma wendade sarnatjeks sada. Sest nenda kui lapsokestel lihha ja werd on, nenda ollen minna siis ka selle osjalisjeks janud. (Ebr. 2, 17; 4, 15; Wilitipp. 2, 7). Minna ollen sepärrast walmistud omma emma ihho sees, ja ollen seätud aia järrel kui üks piisoke laps sündinud mailma sisse, et ka piisokekses lapsed omma emma ihhus woiwad minno, omma Õnnisteggiasst römustada. Omma pühha sündimisse läbbi ollen minna teie pattust sündimist pühhitse nud. Minna andsin ennast keikipiddi selle waewa sisse, mis Jummal innimesse suggu peäle on pannud; nenda piddin minna siis ka sündimisse waewa tundma, mis Jummal Paradisis on seädnud, mitte üksnes naese suggu, waid ühtlase keige innimesse suggu peäle; sest sündimisse waew ei waewa emma ükski, waid ka last, kui ta päwawalge ette peab tulles. Ja minna ollen sedda teinud römustusjeks, et kui emma ja laps on sures surma häddas, ja peab kegi neist äkkitselt hinge-

heitma, siis peab minno kibbe sündiminne neil usklikkuts mällestusjeks ollema.

Sing: Au ja tänno olgo sulle, armas Jeesus, sinno pühha sündimisje eest! se aitko mind ja keiki ristinnimesji keige waewa ja hädda sees. Agga miks-pärrast maggasid sinna, armas Jeesus, ni sures waesusjes külmas haisewas lautas korwa söime sees?

Jeesus: Sega, et minna waeseks ja alwaks ollen sanud, ollen ma teie uhkust tasjunud. Sest nääd sa minno armo ja heldust, „et minna teie pärrast ollen waeseks sanud, kui ma rikkas olin, et teie minno waesusje läbbi piddite rikkaks sama.“ (2. Kor. 8, 9).

Sing: Oh sinna ustaw wenna südda! kuida armastad sinna mind, ja olled minno pärrast keif sedda waewa, külma ja allastust, nälga ja janno ja suurt waesust enese peäle wötnud, nenda kui sa ommas sannas tunnistad: „Rebbastel on augud, ja lindudel, mis taewa al, pessad; agga innimesse Poial ei olle mitte, kuhho temma Pead woiks panna.“ (Matt. 8, 20). Sest, kui maial ei olnud asjet, siis piddid lojuste lautas asjet wõtma. Oh, nüüd wast tunnen ma sinno suurt ja süggawat allandamist; ei sa olle alwemaks sanud kui inglid, waid sa olled alwemaks sanud kui innimesjed. „Sest mis sagguse ingli wasto on Ta (Jummal) üttelnud: Sinna olled minno Poeg, tänna ollen ma sind sünnitanud? ja ta: Ma tahhan temmale Issaks olla, ja ta peab mulle Poiaks ollema. Agga üks on

ühhes paikas tunnistanud, ütteldes: Mis on innimenne, et sa temma peäle mötled, ehk innimesse Poeg, et sa tuled tedda katsma? Sa olled tedda ürrikesseks aiaks alwemaks teinud kui inglid; au ja auustussega olled ja tedda otsego kroniga ehhitanud, ja tedda tõstnud omma kätte teggude ülle." (Ebr. 1, 5; 2, 6. 7).

Jesus: Sedda ollen minna keik teinud sinno pärrast, et sulle omma suurt armastust woiksin ülle näidata.

Hing: Oh Jesus, armas Jesus! ei ma jowa sind ni sure armastusse eest küllalte kita ja tännada. Misjuggust andi woiksin ma sulle pakkuda. Wata, sin on minno pattune südda! wotta sedda ohwriks wasto, ja ärra põlga sedda mitte ärra. Ma heidan mahha sinno söime ette, ja laulan sinno auuks kitusse laulo:

(Wijil: Berri on meid ühhendanud).

Kallis laps! mis sündind hilja,
Sa meil sadad römo wilja,
So sa olled algmissest.
Waat, mis römo lapsed, waesed,
Pattused kett, mehhed, naesed
Lundwad sinno sünd'missest.

22.

Se helde Jesus.

Hing: Oh Isand Jummal! kui sured on sinnoimme asjad, mis sa olled meile innimeste lastele

näitnud ja teada annud, maailma algmisest siit sadik; kui ma hakkas sedda järrele mõtlema, siis ei jona minno keel ja ju sedda üllesträkida. Eest sinno heldus, oh Jhsand, on ärraräkimatta suur, ja sinno heateggemessi on ütlematta wägga paljo. (Matt. 5, 45; 7, 11; Paul 23, 6).

Jesuz: Ee on õige, armas hing, et sinna tänno likko süddamega omma heateggiat meletulletad ja temmale se eest kitust annad. (Rom. 2, 4).

Hing: Siis peaks mul kowwi-kõwwa südda olla, kui ma ei peaks sind selle suure armo eest kiitma ja sinno auuks rõõmsaid kituse laulusi laulma. (Ewef. 5, 19).

Jesuz: Oh, küll on neid paljo, kes ei tahha sedda meletulletada, weel wähhem se eest kitust anda. (Lut. 17, 17. 18).

Hing: Nenda tewad jummalakarimatta maailma lapsed, kes nenda kui moistmatta lomad, arwatwad keik, mis maailmas on, omma pärralt olla ja omma waewa läbbi sawad, ilma et se eest sulle, selle helde ja armoliise andjale hakkaksid tänno ja kitust andma.

Jesuz: Küll on paljo nisuggusid leida, kes mil-lagi ei üttele ommas süddames: „Kartkem nüüd Jhsandat omma Jummalat, kes annab meile hommiko ja õhto, ja wihma ommal aial, ja hoiab meid armoliktult keige kahjo eest. (Paul 4, 6; 50, 14. 23; 119, 108). Ja siiski ei olle temma isseennast mitte tunnistamatta jätnud, et ta teile on head teinud, ja on taewast teile wihma ja head wiljalist aega annud, ja roa ja rõmoga teie süddamed täitnud.“ (Ap. tegg. 14, 17).

Hing: Oh Jõsand! Nemmad arwawad, et se peab õiguõ ollema, et nemmad põllo peäst wilja ja lammastest willo sawad! Nemmad ei tunne sind, sepärrast nemmad ka ei tämma. (Matt. 5, 45).

Jesus: Reed ei tahha jedda tunda, et minna nende wilja põllo peäl lasssen kaswada ja peälegi muud head neile teen, „et minna annan neile nende roga ommal aial,“ ja teen lahti ommad helded ja rohked käed. (Job. 36. 31; Paul 104, 27; 145, 15).

Hing: Oh, ka minnagi ollen saagedaste tämmamatta olnud! Tõest, minna ei olle mitte selle sure armo wäärt, mis sa mulle norest põlwest seie sadit teinud olled. (1. Mos. 32, 10).

Jesus: Se on wähhä; ma tahhan sulle weel paljo ennam meletulletada: Mõtle, misjuggune sinna olleksid woinud olla, kui minna ei olleks sind emma ihhus kõlbolisjeks walmistanud. Mõtle: kui sul olleks agga üksainus lige pudojänud, olgo nüüd käsõ, jalg, film, kõrw ehk muud, siis olleksid sinna mailmas pidand wiggane, lonkaja, pimme ehk kurt ollema, kui minna ei olleks keik so liikmed ärraluggenu ja so lund arro järrele seädnu ja isse omma kättega sind walmistanud, ni illusaste ehitanud ja keige kurja ja kahjo eest hoidnu. (Paul 22, 40; 71, 6; 139, 13; Jes. 41, 1; Jer. 1, 5; Sir. 50, 24).

Hing: Oh Jõsand! Minna tämmas sind, et sa mind ni kauniste olled walmistanud ja lonud; immelikud on sinno teud. (Paul 119, 73; 139, 15). Minno luud ei olle sul teadmatta. „Ello ja head teg-

gid sa mulle, ja so üllewaatminne hoidis mo waimo." (Job. 10, 12).

Jesús: Se ei olle weel keif: Mis olleksid sinna siis teinud, kui minna olleksin sind emma ihho sisse jätnud, kui ma ei olleks sind terwelt päwa ette tonud? Kui pea olleksid sa woinud emma ihho sees hinge heita ja olleks sinno ello sealsammäs woinud löppeda, kust sa sedda esite ollid sanud.

Hing: Jah töest! Sinna, Jõsand, olled mind ka jeäl hoidnud, sest inimeste käed ei olleks sedda mitte woinud tehha, kui sinno keigetäggewan käsfi ei olleks sedda teinud.

Jesús: Agga mis olleks sul sinno aialikkust ellust kaaso olnud, kui sa olleksid kül terwelt jeie mailma sündinud, kui minna ei olleks sind pühha ristmisje läbbi weest ja Waimust, ueste sünnitanud? (1. Peetr. 3, 21).

Hing: Siis olleks minno sündiminne mulle sureks kahjuks olnud, ja se olleks siis parrem olnud, et ma ei olleksi sündinud ja ilmale tulnud, kui olleksin piddanud iggaweste hukka minnema.

Jesús: Se on õige, armas hing! Sinna tead jo, et „kui kegi ei sünni weest ja Waimust, siis ei woi temma mitte Jummalaga rigi sisse sada." (Joan. 3, 5) Ja kelle oõsa ei olle Jummalaga rakis, selle oõsa on kurrati rakis.

Hing: Oh se eest ei olle mul muud, kui sind kita ja tännada, minno armas Jesús! kes sa olled omma kalli kannatamisje ja surmaga iggawesest hukatusest päästnud. (Ebr. 9, 12).

Jesús: Jah minna, ja ei ükski mu, ollen sind aitnud ja päästnud. „Sest ühtegi muud nimet ei olle taewa al innimestele antud, kenne läbbi teie peate õnjaks sama.“ (Ap. Teg. 4, 12; Wilipp. 2, 9).

Hing: Agga, armas Jesús! kui minna olleksin jo emma ihhus ärrajurnud, kas mul siis ei olleks ühtegi olnud armo lota; kas ma siis olleksin piddanud iggaweste huffaminnema?

Jesús: Ei ma ütle mitte sedda, et sa siis olleksid piddanud huffaminnema, kui sa olleksid emma ihhus ärrajurnud. Agga kui sinna olleksid mailma siese sündinud, ja olleksid ilma ristimatta, kui üks paggan üllestaswanud; mis siis olleks nisuggusest ellust olnud? Arwad sinna, et ma lassén keik need lapsokessed, kes emma ihho sees, ehk enne ristimist surrewad, hukka miäna? „Nenda ep olle ka mitte teie Jhsa tahtminne, kes taewas on, et üks neist piisokessist peaks hukka sama.“ (Matt. 18. 14; 2. Peetr. 3, 9).

Hing: Agga, armas Jhsand! nisuggused lapsed on jo pärris patto sees sadud, ja nenda iggawesse surma wöllalissed?

Jesús: Ets sa ei tea, et minna keige innimeste suggu eest ollen surma läinud, ja nenda ollen minna ka need piisokessed lapsed iggawessest surmast päästnud.

Hing: Oh, se on kül tössi, armas Jesús! Agga ets need ükspäinis sa sinno lunnastamisest ossa, kes tössise usso läbbi sind wasto wöttab; egga ükski mu ei woi õnjaks sada, kes ei olle pühha ristimisest

läbbi sinnoga ühhendud ja ristifoggodusse liikmeks wastowoetud?

Jesus: Nenda kui minna need mitto tuhhat lapsokest, kes tiggeda kuninga Herodesse kässo peäle said tappetud (Matt. 2, 16), eunego nemmad weel said ristitud, ollen iggawesse ello sisse wõtnud, nenda woin minna ka need piisokesjed lapsed õnsaks tehha; sest et nemmad ühtegi selle ette ei woi parrata, et nemmad ilma ristitamatta surewad. Agga süski ärgo pitkendago wannemad omma lapsokest ristimisese sates, waid püüdko ni pea kui ial woimalik, hoolt kanda, et temma ristimise armo osjalisjeks saaks.

Hing: Se asji näitab teistwisi ollewad: Need lapsokesjed Betlemmas, ei sanud kül sest pühha ristimise Saakramentist osja, agga nemmad ehk olleksid sedda kül keigest süddamest sowinud, et olleksid ristitud sanud. Nemmad ollid se kulutamisse janna läbbi sanud usko sinno sisse, sega kinnitajid nemmad ennast kowwaste ja on se läbbi iggawesse õnnistusse päriaks sanud.

Jesus: Eks sa siis ussu, et nisuggustel lastel ka on õnsaksteggew usk jubba omma emma ihho sees? (Lut. 1, 41).

Hing: Kuida nemmad woitwad uskuda, kui nad ei olle kuulnud? Ja kuida need woitwad kuulda ilma kulutajatta? „Usk tulleb kulutamisest“ (Rom 10, 17), ja piisokeste laste jures on pühha ristiminne üks wahhe, mis läbbi usk saab nende süddames kinnitud. Kui neid ei sa ristitud, kust siis usk tulleb?

Jesus: Kust se siis tuli, et ristia Joannes rõõmsaste omma emma Elisabetti ihuõs hüppas, ja se olli alles kuendamal kuul? Eks se olnud üks tunnistustemmas usjust? Ja se olli temma piisokekse ja nõdra süddamesse pühhas Waimust antud, ei mitte ristimisõe egga ümberleikamisõe läbbi. Misammoti woi pühha Waim weel tänapääw nende piisokeste sündimatta ehk sündinud laste nõdra süddamettes õnsaksteggetwat usko sünnitada, ilma wahhet teggematta, et ei lapsed isõe, ei emma, egga ükski sest ei tea; sest se on üks ärraarwamatta Jummalas wäggi, kelle arros egga mõeto ükski ei woi ärratunda. (Job. 12, 13; Paul 96, 6).

Hing: „Oh seddas Jummalas rikkusõe, ja tarkusõe ja tundmisõe süggawust! kuis ärraarwamatta on temmas kohtomoistmisõesed, ja ärramoistmatta temmas wisid!“ (Rom. 11, 33—35). Minnas ei woi ennam middagis räkida, kui pean wait olles seddas suurtsallajas asjas immekspannema.

Jesus: Sas tead, kui helde ja armolinne minnas ollen! kuidas woin minnas siis neile waeste lastele ommas arros keelddas ja neid sepärrast lastas ärrakaddudas, et nemmas ristimattas surnud. Se jääks siis minnos süüks, et ollen neid ni rutto lastnud surras; sest olleksid nemmas ni kauas ellanud, et wannemad olleksid joudnud neile seddas murretsedas, siis olleksid nemmas kelle õnsas peesemisõe õsfallisõeks sanud. (Ewef. 5, 26).

Hing: Aggas, armas Jesus! Mis pean minnas sest mõtlemas, kui se sünnib, et wannemad isõe ommas lastele seddas arros kelawad, ja lastewad neid wäggas

kauda ilma ristimatta jada, nenda, et lapsed wahhest enne ärrasurrewad, ennego pühhasi ristimisest ossa on sanud. Ja mis pean minna neist lastest mötlema, kes omma jummalakartmatta emmadest, ni pea, kui ou sündinud, sawad ärramurtud, ärraläkkatud ja muul wiisil surmatud?

Jesus: Egga neil lastel sest süüd ei olle, waid need jummalakartmatta wannemad on süallused, ja peab neid õnnistusest wäljalükkatama. Jummalat kohhus on kül teada, et „poeg ei pea middagi kandma isä üllekohtust.“ (Ejet. 18, 20).

Hing: Oh kui wägga sinna, helde Jesus, keiki innimesi armastad ja armo heidad keikide nödrade ja waeste peäle! Sureks õnnistuseks woib se ka olla nende piisokeste lastele, kes on Türgi, paggana ja mu ristimatta wannemattest sündinud, ja nenda ilma ristitamatta surrewad!

Jesus: Mis sinna neile kohhut moistad, kes wäljas on! Täanna sinna Jummalat selle armo eest, et olled temma koggoduuse sees sündinud, ja ärra murretse teiste eest. (1. Kor. 5, 12. 13).

Hing: Oh armas Jesus! kitus ja täanno olgo sulle, et olled mind ristirahwa seas lasknud sündida, ja mitte pagganaks ehk muuks moistmatta lomaks, kui on: konnaks, ussiks ehk mauks, waid sa olled mind ristitud wannemattest lasknud sündida ja moistlikkuse innimeseks sada.

Jesus: Minna ollen sulle ni paljo head teinud et sa ei joua sedda üllebräkida: ma ollen sulle emma

ihhus jubba waimo annud ja sind seie sadik ellus hoidnud. Minna olled sind üllespiddanud, et sa hea terwijega, täie moistusse ja liikmetega, ausa nimmega ja rojastamatta ellowisidega mind woid tenida. Aga isseärranis ollen minna pörgo wärrawatte eest sind kaitsemud egga olle sinno pattude pärrast sind ärrapölganud, ja ollen sind keige kurja ja kahjo eest hoidnud. Minna ei woi ennam keik neid heateggemissi nimmetada, mis sa minno käest olled sanud; igga aasta, igga ku, igga nädali, igga päwa, igga tunni ja igga filmapilkmissse aia sees ollen minna omma armo ja heldust sulle maitsta annud. Wötle sedda öiete järrele: Sinna ei woiks ühte tundigi ellada, kui minna sind ülles ei peaks. „Minno sees ellad ja ligud ja olled sinna.“ (Ap. Teg. 17, 18). Ni mitto kord, kui sinna hinge tombanud, - ni mitto kord ollen minna, sinno Loja ja üllespiddaja omma armo ja heldust sinno wasto üllesnäitnud. Ei sinna woi omma wäe ja rammoga ühte sammo paigast likuda, waid keik sünnib minno wäe ja abbi läbbi. Sinna ellad minno sees ja minno läbbi nenda kui lapsokse omma emma ihhus; nenda kui temnal seäl toito ja üllespiddamist on, nenda sinnagi saad keik, mis sul tarwis on, üksnes minno armust.

Hing: Ei minna tohhi middagi ennam räkida: ma ollen nago isseennesest ärra, et ma ennam ei tea, mis ma pean üttelema ehk wastama. Oh sinna keige-armsam Issand! sinna olled täis heldust ja armo. Keik maailm on sinno au täis. (Jes. 6, 3). Sinno heldus ullatab ni kõrgele kui taewas on maast, ja ni laiale, kui taewa lautus. Ni suur on sinno arm ja

heldus. Nüüd, minno hing, wõtta temma suurt heldust kita:

(Wifil: Wõtta nüüd Isfandat wäggevat kunningast zc.)

Kida nüüd Isfandat, kes on keik targaste seädnuud, kes sure holega wäggevast ifka sind saatnuud, Sind hoiab ka

Nenda, kui himmustad sa;

Eks olle sedda sa tunnuud? :,:

23.

Kristuse Kannatamisest.

Hing: Minna otsin omma armaast Jesukest! Oh kurwastust! Oh ahhaastust! misugguse minna tedda leian ollemast: põhwili ja filmili maas Ketsemanes, kus temma sures hinge häddas ja hirmsas surma wallus werd higgistab. (Mark. 14, 32—36; Luf. 22, 41—44).

Jesus: Wata, armas hing, mis minna sinno pärrast, ja sinno eest pean kannatama! Keik teie pattud koormawad mind, ja kaitwad ülle minno Pea; kui raske koorm on se läinud raskemaks, kui ma judan tanda. Minno taewa Isja suur wiha on minno peäl! pörgohaua nõrid on mo ümber tulnuud; surm rõhhub mind. Oh, minno ahhaastus on suur ja ärraräkimatta! (Eaul 38, 5; 18, 6; 116, 3).

Hing: Oh sedda kurwastust sedda nähhes: Keigeülleer Loja, kes keik on lonud, kui ütles: „Sago“ (1. Mos. 1), ja keik sai, se on nüüd isse hirmsas surma häddas.

Jesus: Minno hing on wägga kurb; keikfuggune hädda on minno peäle tulnud. Surma nörid sidduwad mind. Minna ollen maofenne, ja ei mitte ennam innimenne. Mo südda on sanud kui meetwahha, ta on sulland ärra mo sissefondas. Minno hing on täis kurwastust ja ollen kui se, kel abbi ei olle. Jummal on mind wautanud süggawa Ma põhja, süggawa kaewo põhja, pimmedusse ja süggawusse sisse. Oh, minno waew on suur. (Paul. 18, 5; 22, 3. 7. 8. 13—18; 40, 13).

Hing: Oh sinna ilmafüta Jummal! kuida olled sinna lõhkistud ja rammoto; kuidas sinna täis wallo ja kurwastust õhkad ja kaebad. Oh ahhastust, oh kurwastust, oh süddame wallo!

Jesus: Eks minna pea wallo tundma ja wärrisema, armas hing, selle ahhastusse sees, mis minna nüüd sinno pärrast pean kannatama? Keik kässo needminne on minno peäl, mis mind wägga rõhhub. (Matt. 20, 22). Wata, armas hing! se on se werre-ristminne, misga minna ollen ennast lastnud ristida; ja oh kui palju waewab mind se weel selle aiani, kui minna sedda ristmist lõppetan. Nüüd pean minna pörgo waewa sinno pärrast kannatama. Nüüd pean minna joma sest weest, mis on tede peäl, sest mustast surma weest, sest minna ellen sinno aasemel pattuseks sanud, ja pean omma Jäsa hirmsa wihha karrikast joma. Minna pean joma sest hirmsast tulle ja weewliga põllewast jöest, mis jookseb wälja pörgo süggawusse järwest, kuhho teid innimesi, olleks pidanud heidetama; agga nüüd sate teie se läbbi sest iggawestest wallust peästetud. (Jlm. 19, 20; 20, 10).

Hing: Oh armas Jeesus! Mikspärrast sa jelle wallo ja waewa al ni kurb olled ja wärrised? Reed pühhad martrid, kedda sinno nimmetunništamišse pärrast ärrapöšletadi, nüššiti, kedeti, löhkifisti ja muul hirmsal wišil surmati, läkšid römoga surma ja ei kartnud suggugi; ja sinna Elowürst ja wäggeto woido Jöfand kardad ni wägga surma, et filmili ja kummoli mahhalanged, öhkad ja kaebad werd higgistades ja ilma rammota, ärranörked?

Jeesus: Sinna pead teadma, armas hing, et suur wahhe on minno ja nende werretunništajatte ehk martritte surma wahhel, ja et nende waeto ja piin ei olle middagi arwata minno kannatamišse ja wa:wa kõrwa. Nemmad kannatašid üksnes ihho polest, tuggetwas usso wäes, agga minna pean ihho ja hinge polest kannatama, sest minna maksan keige mailma pattud. Nemmad ollid waimolikko römo ja Jummala abbiga täidetud, agga minna ollen keigest römust ja abbist ilmajänuud ja ollen pörgo ahhastušeega ümberpiratud, nenda, et minno hing on wägga kurb surmani. (Matt. 26, 38).

Hing: Oh armas Lunnastaja ja Önništeggia! Kaš sinna šüš meie pärrast nišuggust waewa ja pina piddid kannatama?

Jeesus: Jah, oh innimenne! Sinna, sinna olled mulle keif sedda waewa ja wallo, pina ja hädda saatnuud, miš minna nüüd pean kannatama. Kwi sinna ei olleš patto teinud, šüš minnul ei olleš ka sinno eest tarwiš maksta olnud.

Hing: Oh armastušeest suur Jeesus! Oh, miš pean minna waene pattune šulle waštama? Minna

pean otse wait, mures ja kurtvastuseses ollema omma pattude pärrast, sest et need keik sedda waewa ja wallo sulle on saatnud. Sind nuhheldakse, ja minna saan peästetud; minna ollen patto teinud, ja sinna pead sedda wastama. Oh, et minna woiksin ka sinnoga ühhes kannatada, et ma woiksin sinno kibbedast wallust ja pinast osawatotta omma pattude pärrast. (Rom. 8, 17. 18).

Jesus: Ei, armas hing! sedda ei olle sul tartwis: minna tahhan üksi surrotördes tallata, ja üksi sedda risti karrikast, mis Jõsa mulle on täitnud, põhjani ärrajua. (Zef. 63, 3). Ägga ommeti pead sinna ka joma sest wähhemast ristikarrikast, mis minno Jõsast sulle siin mailmas on seätud.

Hing: Oh minno Jõsand Jesus! Mil wiisit woin minna sulle head teha ja mis pean ma sulle tassuma sinno kibbeda kannatamisese ja waewa cest?

Jesus: Minna ei tahha egga noua sinnuult muud, armas hing, kui et sa sedda öiete tunned, ja tunnistad emast waese pattuse ollewad, ja tunned omma pattude kurjust ja nende nuhtlust, mis minna sinno assemel pean kannatama, ja pead minno ilma-süta kannatamist ja surma uskus ommaks wõtma, misga minna sind ollen surmast ja iggawessest pörgo wallust peästinud.

Hing: Oh minno süddamest armas Jesus! Minna tahhan sedda heamelega teha: ialgi ei tahha ma sinno raske kannatamisese ja surma mällestust omma süddamest kautada. Tuhhat korda tännan sind,

sa tru Lunnastaja ja Õnnisteggia, sinno surma woi-
lemisse, werrepisjaratte ja keige tootusse ja waewa eest,
mis sa minno eest olled kannatanud; tuhhat korda
ma tännan sind keige pörgo ahhastusse, ja hinge
waewa eest. Minna tännan sind, oh Issand, sinno
õhkamieste, palwe ja nende seitseme sanna eest, mis sa
minno heaks weel risti külges rakinud, ja kiskendamisse
ja filmawega minno pattude eest, omma Issale
ohwrinud. Minna tännan sind keige nende hawade
ja wermede ja selle auutuma risti surma eest, mis sa
minno ja keige mailma pattude eest olled wõtnud kanda.
Oh Jeesus, armas Jeesus! ärra lasse siis omma rasket
kannatamist ja surma mulle mitte kasjuta jada.

Jeesus: Töest, töest minna ütlen sulle: „et ükski,
kes minno siise ussub, ei pea hukka sama,
waid et iggawenne ello temmal peab ollema.“
(Joan. 3, 15. 16).

Hing: Oh Jeesus, minno armastus! misjuggused
kallid tootused olled sa mulle annud. Mulle sündko
siis so sanna järrele, kallis Jeesus! Alwen. (Lut. 1, 38).

(Wisiil: Ma püan keigest hingest).

So kibbe surma hädda,

Se annab ello mull,

Ei unnusta ma sedda,

Ma ellan jälle sull.

Oh! kule minno heäle,

Ma pallun heldeste,

Ma lodan sinno peäle,

Ei sinnust taggane.

24.

Risti lödud Jesus.

Hing: Minna tahhan omma armast Jesus, omma ristilödud armastust otsida. Agga wata: temma seisab kibbowitsa pöesas ja kannab risti karrikast käes, mis seest temma on jonud meie pattude eest. (Paul 116,13; Joan. 18, 11; Matt. 26, 39. 42).

Jesus: Wadake keik, kes siit möda lähhäte: kelle hädda on ni suur ja raske, kui minno hädda, mis mind hopis mahha rõhhub ja õhkama panneb, sest minno Jäsa on sedda mo peäle pannud omma hirmsa wihha päwal. Oh pattune, oh pattune! keik se on sinno pärrast. „Sinna olled mind pannud tenima omma pattudega ja olled mulle waewa teinud omma üllekohtuste teggudega.“ (Jes. 43, 24; Wilipp. 2, 7. 8).

Hing: Oh sedda waewa, oh sedda armastust! kumbast pean ma nüüd efsite rätima? kas seft waewast, mis sinna, armas Jesus, meie pattude pärrast olled näinud? Oh, sedda ei woi ükski ärrafelletada, mis sinna olled pidanud tundma. Mitte üksnes se hädda, mis so pühha ihho karmatas, waid weel raskeemat waewa ja pörgo pina tundis sinno pühha hing. Eks se ei olle üks suur armastus, mis ei ükski söbber söbra ehk wend wenna wasto, ei wannem laps ega laps wannema wasto ei woi üllešnäidata? Agga oh sedda tämmamatta meelt, et meie ni köwwa süddamega sinno armastusse wasto olleme.

Jesus: Eks ja mötle siis ka selle peäle, et se mind wägga kurwastab, kui minna ni sure ahhaastusse

ja waewa al weel sedda pean näggema, et minno armastust ni tännamatta melega tasjutakse. Oh, se teeb minno waewa weel paljo raskemaks ja mo wallo suremaks, ja aiab mind weel ennam küssendama ja kaebama.

Hing: Ja nisuggust tännamatta meelt leiad sa weel ni mitme ja ka minnogi jurest; ehk kül sinno kallis werri keige innimeste pattude eest ni rohkeste on jooksnud, süski ei woi sest neile kasso ehk õnnistust tulla, kes sest ei holi, waid tännamatta on.

Jesüs: Se olgo nüüd sulle meletulletamisest, et need isse melega hukkatusse süsse töttawad, kes sedda pattutud abbi ärrapölgawad; sest keikide abbi on üksnes minno sees. Minna ollen teinud, mis ma ollen woinud, egga tahha et ükski peaks hukkaminema, agga se on nende omma kurjus ja sü, kes hukkalähhawad, et nemmad ei tahha armo wasto wotta.

Hing: Oh sinna keigeillusam innimeste laste seast! kuida olled sinna lõhkikistud, ja „sinno teggomood ärrarikkutud, ennam kui ühhegi mehhe teggomood, ja sinno näggo ennam kui innimeste laste näggo.“ (Jes. 52, 14; Paul 88, 10).

Jesüs: Pattud, pattud, armas hing! need on mind nenda lõhki kiskunud ja mind ni nödraks ja rammotumaks teinud.

Hing: Oh sedda kallist näggo, mis nüüd täis wallo, kurwastust ja ahashust on. Oh armas Jesüs! „Jallatallast peast sadik ep olle sinnuos terwet ühtegi, muud kui hawad ja muhhud, ja werrised reiad, mis

ep olle wäljawautud, egga finniseutud, egga õlliga pehmeks tehtud." (Jes. 1, 6; Paul 129, 3).

Jesus: Oh keif sedda waewa on mulle sinno pattud teinud; oh neid on weel ennam kui litwa merre äres ja juuksid peas, need on mind finnitwõtnud ja minno süddant mahharõhhunud, et ma pean sedda maksma mis ma ei olle teinud.

Hing: „Miks pärrast on so peälminne kuub punnane, ja so rided kui selle rided, kes surrotõrdes wina tallab?" (Jes. 63, 2).

Jesus: Sedda on minno taewa Jõsa surrotõrs teinud. „Minna üksi ollen surrotõrdes tallanud ja rahwa seast ei olnud ükski minnoga; sepärrast on se wirre mo riette peäle wirtsunud ja keif omma peälmißt kube ollen ma rojaseks teinud." (Jes. 63, 3). Minno rided on minno omma werrest punnaseks sanud, mis ma keige innimeste patto pärrast ni rohkeste jooksta lasnud.

Hing: Oh sinna õnsaksteggew Lunnastaja! et sinna ni werrine olled, sest nään minna, kuida sinno taewa Jõsa suur wihha sind on nuhhelnud. Et sinno rided werrest punnaseks sanud, woime meie nüüd walged rided sada. Oh neid hawo, mis ma sinno kättes ja jalgus nään!

Jesus: Need hawad on teie pattude pärrast. „Se karrikas olli minno peäl, et teil pididi rahho ollema, ja minno muhkude läbbi on teile terwis tulnud." (Jes. 53, 5).

Hing: Oh, mis minna weel nään! sinno pühha külge on hawatud, ja südda läbbipüstitud. (Joan. 19, 34).

Jesus: Jah, armas hing! se läbbi on sulle taewa üks lahti tehtud; minno külge haaw on se ello hallikas, kust werri ja wesji räljajookseb, mis sees mailma pattud sawad puhtaks pestud. (Ebr. 9, 12. 14; 10, 4. 11; Slm. 1, 5; 5, 9).

Hing: Oh sinna armas Lunnastaja ja Önnis-teggia. Lasse omma ärrawallatud werrest üks tilk ka minno waese hinge peäle tulla, et se woiks mind minno rästest ja hirmsast pattudest puhtaks pesta. (1. Joan. 1, 7).

Jesus: Ei mitte üksainms tilk, waid keik werre ja higgipisjarad ja tilgad, mis keige minno kannata-misse aial minno ihhust on jooksnud ja Ma peäle langenud, peawad sulle önnistusje hallikaks ollema, kus sees sa woid omma patto rojust puhtaks pesta. Keik minno reiad, wermied ja hawad, keik minno werre tilgad, keik minno piin ja wallo on sinno heaks tulnud, ja se läbbi on keik patto wölg ärrakustatud sanud.

Hing: Oh armas Jesus! kui täielikkult olled sinna meie pattud maksnud! Sinna olled se löpmatta armo merri! Oh sedda löpmatta armastust ja heldust, mis sul meie wasto on. Oh, kuidas jookseb sinno pühha werri kui selge ellowee jöggi keikide pattuste puhhastusjeks. Besse ja puhhasta siis ka minno hinge jelle sees, et ma nenda kui üks purpuri karwa roos mis sinno werrega kastetud, siin sinno koggodusje sees woiksin kosjuda ja kastwada; et ma siin mailma orrus, keiges ristis ja willetsusjes, woiksin kui lilleke kibbo-

witſa põeſas õitseda, ſenni, kuni ja mind ſiit ärra-
kutjud, ja istutad omma taewa Paradisi, kus igga-
wenne rõõm ja rahho on.

(Wifil: Oh Jeesus! illem abimees).

So Waimoga mind kinnita

Mind aitko ſinno hawad;

Ja peſſe mind ſo higgiga,

Kui lõpwad ello päwad;

Ja korriſta mind õnſaſte

Siit kurjaſt ilmaſt, Jeeſufe!

Wi taewa ſeltſi: Amen.

25.

Raebaminee taggaſi langemiseſſeſt.

(Jef. 59, 2; Miſa 3, 4).

Hing: Oh, miſſuggune juur murre, tahjo ja
waew on nüüd minno peäl! Se on wägga raſke:
minno patto on wägga paljo; mo rammo on otſa
lõppenud. Oh, miſſugguſt hirmo ja ahhaſtuſt tunnen
ma omma pattude pärraſt! (Paul 38, 5; 40, 13; 90, 8).
Oh Jeesus! aita nüüd mind rojaſt loma omma pühha-
werre ja ſurma läbbi. Sinna armo Jõſand! laſſe
nüüd ſelle hädda ſees, kus ma ollen, omma armo
minno peäle tulla. Oh aita ja toeta mind, et ma
ſinno hawades woikſin rahho leida, kaſ ma ellan ehk
ſurren. Kui ſinna mulle omma rahho annad, ſiis
woin ma rõmuſtada: ei ſiis murre enam ſüddant
koorma egga Sada ja mailm enam waewa, ſeſt ma
tean, et ſinna olled mind pattuſt peäſinud ja mulle

omma rahho annud. (Eaul 6. 5; 39, 9; 51, 16; 69, 15; 91, 3).

Jesüs: Se on minno armofesse heäl, mis mind hüab, temma on tulnud mind otsima. Minna tulen temma õhkamist, hüüdmist ja pallumist. Nüüd minna üksin jult: Redda sa otsid, armas hing? Wata, ma ollen tulnud sind aitama. Minna kuulsin jo süü, kui ja palluma hakkasid, ja olin walmis sind aitama, ni pea, kui ma sinno palwe heäle kuulsin. (Tan. 9, 23).

Hing: Oh kui rõõmsaks saan minna nüüd, et minno Jesüs mo jure tulleb. Oh sinna suur innimeeste sõbber! Minna hakkasin wast palwes sinno pole hüüdma, ja wata, sinna olled jubba siin. Kelle jummalad on ni liggi, kui sinna Jesand, meie Jummal! Ni pea, kui agga ial sinno pole hüame, siis kuled ja meid. (5. Mos. 4, 7). Minna suur pattune ei tohtind lota, et sa keige minno hüüdmiste ja palwete peäle, mind piddid kuulda wõtma, ja wata, sinna tulled ni kohhe minno jure ja annad mulle omma maggusat liggiolemist tunda ja maitseada. Töest, minna waene pattune ei olle wäärt, et ma omma silmi sinno pole woiksin illestösta, ehk omma suud lahti tehha, sinno keigewäggerama jure Jummal ees.

Jesüs: Olle agga uskus kindel, minno lapsote, ja ärra kardada! Mis asji se siis on, mis sind nüüd on sundinud mind taggaotsima? Kus sa seie sabid olled olnud, et sa ennemalt ei olle tulnud? Eest on jo wägga palju aega, kui minna wimaks weel sinno palwet ja õhkamist ollen kuulnud? Sinna ei elle hulgal aial enam mind pallunud.

Hing: Minno Jhsand ja Jummal! Minna häbbenen ja ei julge omma filmi sinno pole üllestõsta. Eest minno pattud on ülle minno Pea kašwanud, ja minno kurjad teud on kašwanud taewast sadik. (E. 88, 7). Minna willets inimenne ei woi sülle middagi öölda, agga minno filmawessi kostab mo eest.

Jesus: Rägi, minno armoke: Mis läbbi se on sündinud, et sinna seie sadik olled minno koggodussest emale hoidnud ja ei olle mitte pühha holega minno armoannid prukinud, egga palwet teinud, nenda kui sa enne teggid? Sa tullid siis igga hommiko ja öhto pühha holega palwes mo ette; mikspärrast olled nüüd ni kaua ärraolnud? Sinna ollid enne saggedašte põlwili mo ees maas, ja allandasid omma süddant minno ette; mis aasi on find nüüd keelnud sedda teggemast? (Ebr. 10, 25; Jes. 1, 3; Lut. 8, 13; Eewanja 1, 4, 6; Rom. 10, 10; 3Im. 2, 4, 5).

Hing: Oh Jesus, armas Jesus! Ei ma tohhi fallata waid pean omma patto ja kurja tööd üllestunnistama, üteldes: „Jhsa, ma ollen patto teinud taewa wasto ja sinno ees, ja ei olle ennam wäärt, et mind so poiafs hütafse.“ (Lut. 15, 21). Minna ollen uskmatta olnud; minno omma kurri südda on sedda lahutust teinud. Nüüd wast tulles se mo mele, kui ma jubba ollen ärralangenud; nüüd ma nään, misšuggune ma enne olin, ja misšuggune ma nüüd ollen. Oh kui õnnis olin minna enne, kui ma jummalakartust noudsin ja pühha hole ja põllewa armastusšega sind waimus ja tões tenisin, ja sind piddasin onimas süddames ja filmade ees. [Kui minna šoin, ehk jöin, ifka tulletasin sind

mele; ja üllepea: teggin ma, mis ma ial teggin, keif sündis sinno kartusses ja armastusses: kui minna maggama heitsin, siis tulletasin sind mele; kui ma hommiko üllestoufin, siis hakkasin sinnust esimeseseks räkima. (1. Kor. 10, 31). Minno ainus süddame rõõm olli sinmoga olla, sind palluda ja sulle auuks ellada. Agga oh! mis ollen ma nüüd teinud, et sedda keif ollen mahhajätanud ja ärraannustanud! Oh kuidas on sinno pühha kartus ja armastus minno süddames ni usfinaste külmaks läinud!

Jesus: Minna tean kül, kuidas sinna minnust olled ärralahkunud; sest minna tunnen sinno ello ja tean sinno teud: sest ühhegi innimekse süddame mõtlemises ei olle minno cest warjul; keif on minno ees awalik ja teada. (Joan. 16, 30; Jes. 3, 8; Paul 34, 17). Minna tean wägga selgeste, misjugguse kartusse-, armastusse- ja holega sa mind enne tenisid, kui sa usflikko ja wagga süddamega minnoga ümberkäisid. Minna näggin ka kül, kui sinna aeg aialt hakkasid holetumaks jäma ja kord korralt minnust ärralahkuma. Kus on nüüd sinno endine pühha hool, mis sul olli mind tenides, minno sanna tähhelepannes ja luggedes ja pühhas koias käies? (Paul 48, 10).

Hing: Oh, mis juur kahjo, et ma omma õnnis-
tusse tee peäl seisma ollen jänud! (Paul 101, 3).
Oh misjuggune pühha himmo ja ihhaldamine olli
mul enne sinno järrele! misjuggune rõõm ja lust olli
mul eddaß ruttata. Agga kuidas on, Jummal parrago!
nüüd minno luggu? (Paul 84, 11).

Jesus: Kui sa tahhad teada, siis tahhan ma
sulle sedda räkida, ja so ülleastumist sulle filmade ette

panna. (Jes. 46, 8). Wata! kui ja alles mailma teed kaisid, siis kutsusin minna sind omma pühha janna läbbi, ja tombasin omma armastusse kõitega ennese pole; siis ollid ja rõnuš jelle armo pärrast, mis julle osfaks sai. Agga sinna ei woitelnud minno Waimo abbiga kurrati, mailma ja omma lihha wasto, waid andsid järrele. Sinno usk ja armastus lõppes pääw pätwalt wähhemaks; kus olli siis se wäggi ja rammo, mis ma julle ollin annud, et se sind piddi finnitama. Minna ollin julle usko ja waggadust annud, et ja otšani selle siise piddid jäma; agga ni pea, kui ma monned kiusatusjed sinno usjo katšeks sinno peäle lasksin tulla, teggid ja omma lihha ja werre tahtmišt ja lahkusid minnšt ärra. (Jes. 48, 10; Malak. 3, 3; Zan. 12, 10). Sinna wallitšesid ennesele teišt allust ja ollid patto himmude wallitšuse al. Ja ehk ja ka weel wähhel hawal wastopannid, siiski, kui södda pitkale läks ja lihha ei tahtnud järrele anda, siis hakkasid ja libbištama, käed jäid nõrgaks, palwetegeminne jäi taggasi. Kui sinno waenlased sedda näggid, siis tullid nemnad weel jurema wäega, ja mitmesugguste kiusatusje paeltega, ja sinna ei woitelnud mitte öiete, waid lasksid ennast ärrawoita. Oh kui pimmedaks jäi siis sinno südda, sinno usfowalgus lõppes ifka ennam ja ennam, nenda kui lamp, kelle seešt ölli otša on lõppemas; ta legitšeb weel monne korra, ja kui ölli üšna otšas, kustub ta hopis ärra. Sinno armastusse tulli kustus nenda, kui õhkutwad sööd, kui wihma hakkab jaddama. Sinno ristiniimesje ello olli wäljaspidine. Sul olli weel wahhete wahhel jummalakartusse näggo, agga selle wägge salgasid sinna ärra. (2. Tim 3, 5).

Sing: Jah, armas Jeesus! Menda olli luggu töeste miinoga; minna tunnistan sedda nutto ja filma-weega: Se olli keif minno omma sü ja holetus, et minna öiete ei woitelnud omma lihha himmude waasto, ja ühtlase hakkasin ta mailma armastama, ja ei pannud tähhelegi, et ussoõlli minno hinge lambist jubba löppemas olli. Minna andsin pattule ommas süddames melewalda, kummi ta mind nago maddo nöelas. Oh minna ollen wägga, wägga holetu olnud; kuidu ollen ma ni pea laiaks jänud palwele? kuidu on keif mo waggad mõtted ärralöppenud, minno pühha hool keigis jummalikkus asjus, kaddunud ja ollen kui siggimatta ja wiljakandmatta pu palja ristinnimesse nimmega rahhul olles, ennam surnud kui ellus olnud. Oh, kui holetumal wiisil ollen ma sedda pühha Jeesameie palwet pallunud! Ja kui wahhest minno süddamest öhkamisest tousid, siis tullid need ni wäggise, kui olleksid westikiwwide alt wäljatunud. Kui tahtsin sinno sanna luggeda ehk kuulda, siis ei olnud se mul mitte armas; ei mul olnud selle peäle hoolt egga tahtmist; se ei leidnud minno süddames maad egga tunnud ma sest ühtegi wägge egga ligutamist. Agga enne ei sanud ma ommast langemisest öiget arro, kummi wimaks sure kahjoga tundsin, et sinna minnust ollid ärralahkunud. Oh Jummal! heida weel armo minno peäle! Oh sinna keigearmsam Jeesus! mis nou sinna mulle annad?

Jeesus: Oled sa nüüd Waimus hakkunud, kas tahhad siis lihhas löppetada?

Sing: Oh minno armas Jeesus! Ärge, pallun ma, ärge se sündko! Egga sinnagi jo tahha, et sinno

nõdder ja kalliste ostetud talleke peaks hopis ärrakadduma?

Jesus: Agga kas kahhetsed siis nüüd omma suurt langemist ja ärratagganemist ja on sul tõsine tahtmine endise armo seisusse sisse taggasi sada?

Hing: Jah, Jõsand! Mul on sest wägga kahjo, ja mo südda on wägga kurb, et ma nenda ollen teinud! Oh, kui wägga tahhaksin minna jälle selle endise armo seisusse osfalisjeks sada, mis ma holimatta melega ollen ärrakautanud. Nüüd hulgun minna kui Kain, omma kurja süddametunnistusse pärrast ja ei leia kusfagi rahho; minna kardan, et ma hopis hukka lähhän.

Jesus: Et sinna ni wägga kardad, sedda teeb sinno kurri süddametunnistus, mis ialgi rahho ei anna, kui olled kurja teinud, waid sinno peäle kohhut moistab.

Hing: Ei minna woi täielikkult egga öiete sedda üllebräkida, kui wägga rahhoto minna nüüd ollen. (Ebr. 6, 4—6). „Sest et minna üksford ollen olnud walgustud, ja taewast andi maitõnud, ja pühhast Waimnst oõsa sanud, ja ollen Jummal hea sanna ja tulles ilma wägge maitõnud ja ollen ärratagganenud. Ets mul olnud rahhulinne ja õnnis ello, agga nüüd ollen täis ahhastust ja kurwastust.

Jesus: Kas sul on siis nüüd jälle se meel ja nou et tahhaksid waggaks ja õnsaks sada?

Hing: Kõl tahhaksin, armas Jesus! sepärrast ollen ma nüüd sinno jure tulnud, et ma omma palwete ja õhkamiõstega woiksin sinno armo ukse peäle kopputada.

Jesús: Sedda minna kül wägga hästi tean, agga sa olled siiski üks isjemeelne: arwad sa, et sa olleksid üht keigewähemat õhtamist minno pole woinud läkkitada, kui minno pühha Waim ei olleks esüte sinno süddame ukse peäle kopputanud? (3lm. 3, 20). Agga miispärrast ei olle sa parreminne ennast tähhele pannud, et lastsid ni pea omma kroni ärrawötta. (3lm. 3, 11). Sa tead jo, et se ei sa kronitud, kes hakkab, waid se, kes hästi lõppetab.

Hing: Jah, minno armas Jõsänd! sedda teadsin kül; agga sedda ei woinud minna uskuda, et ma sinust juukse karwa wäärt piddin ärralahkuma; minno nou olli otsani usklikuks jada. Agga nüüd ollen ni häbbematta kombel ennast petta lastnud. Oh sinna wanna Adam, minno wanna kurri ja pattune südda! keik on sinno sü! Oh woiksin ma sind omma rinnust wäljakiskuda, et ma sust lahti saaksin! Kui hea olleks mul süis! Ma woiksin süis mailmas, kui ingel, waggaste ja pühaste ellada.

Jesús: Ärra sedda sowi, mis ei woi sündida. Sinna pead omma pattust lihha ni kaua kandma kui sa siin ellad. Sest, nenda kui minna Kanaani maal monnesse kohta ja paika, Jõraeli laste seltsi jätsin paggana rahwast ellama, et nemmad neid ei sanud ärraaiada, waid piddid ikka nende wasto jõddima, et ma tahtsin neid se läbbi katsuda, kas nad piddid ka truioste minno tenistusse süsse jama, woi ehk nende wöeraid jummalaid tenima hakkama. Nenda pead sinna ka omma pattuse lihaga woitlema. Et se sinust nenda seätud on, et sa pead jõddima ja woitlema, süis peab sul ka waenlasi ollema, kelle wasto sa jõddid

ja woitlesd. (Rohtom. 2, 3). Mis sõamees ja siis olleksid, kui sul waenlasi ei olleks? Sul on need waenlased: kurrat, mailm ja sinno omma lihha; (1. Joan. 2, 15. 16); ja se wiinne on weel se keige-kangem ja üllem waenlane: sest ükski mu waenlane ei ja sinno peäle woimust kui sinno südda mitte temma nousse ei heida. „Agga kes minno pärralt tahhab olla, se peab omma lihha risti löma ihhaldamiste ja himmudega.“ (Gal. 5, 24).

Hing: Ja kes woib sedda nenda tehha ja selle waenlase wastopanna? Temma on wägga meie liggi, sepärrast saab temma ni hõlpsaste woimust.

Jesus: Ärra rägi mitte nenda; sul on rammo ja joudo kül, et woiksid wastopanna: eks minna olle julle omma Waimo annud, kes paljo wäggewam on, kui sinno pattune lihha. (Jes. 40, 29). Sinna olled omma ristiinnimesse kutsmisesse wägga holetu olnud, ja ei olle omma waenlast öiete tähhele pannud, egga olle öiete kindlaste armo sees seisnud: sepärrast on sinno holetus ja laiskus sind saatnud langema. „Sepärrast, kes ennast arwab seiswad, se katško, et temma ei lange.“ (1. Kor. 10, 12). Kes nüüd holetu on, se woib wägga pea langeda.

Hing: Kül se on wägga tõssi, armas Jesus! Agga mis pean minna nüüd teggema, et ma endist armoseisust jälle woiksin kätte sada?

Jesus: Keigeesõite ja üle keige asjade pead omma usso lotust üksnes minno peäle pannema. Minno werre läbbi woid ja weel pattude andeksandmist, ärrapeastmist ja lunnastamist leida, sest minna

ollen leppitamise hinnaks samid sinno ja keige maailma pattude eest. Tulleta mele, kuidas kuningas Sauri ja minno Apostel Petrus wägga raskeste langesid; agga ommeti, kui nemmad ommad pattud kahhetsefid ja meelt parrandasid, said nemmad minno käest armo ja pattude andeksandmist. Sepärrast tule nüüd: Minna ollen nüüd sinno pattud sulle andeks annud. Minne siis nüüd, ja „ära te mitte enam patto, et sulle midagi kurjemat ei sünni.“ (Joan. 5, 14). Sepärrast ärra magga enam, waid „tõsta jälle ülles laisad käed ja nõrgad põlwed,“ (1. Tess. 5, 6; Zef. 53, 3; Ebr. 12, 12). siis saab minno Waim ja minno arm, minno jõud ja wäggi sinnoga ollema. „Ilma minnota ei woi sinna ühtegi teha. (Joan. 15, 5). Õppi nüüd targaste ellama ja nenda woitlema et sa woiksid ärrawoita ja woimust sada; ärra ella nüüd mitte enam nenda kui need rummalad, waid kui targad. (Ewef. 5, 15).

Sing: Oh minno armas Jeesus! Nüüd tahhan minna ueste peäle hakkata. Minna ollen tänni wägga holeto olnud, nüüd tahhan parreminne ettewadata. Tänno ja kitus olgo sulle, et sa sel korral weel minno pattud olled andeks annud. Tulle nüüd jälle minno süddamesse ellama ja wõtta miud wasto ommaks prudiks.

(Wisil: Oh wagga Jummal, kes).

Kül surest armust sa
Mind santi armastasid:
Ma hullutasin peäl,
Sa ifka hallastasid;

Kül wasto ofsa ma
Jään pattuspöörmata;
Ei sa mind nuhhelaud,
Waid wötsid kannata.
Sa töstsid ütles mind,
Ka teed sa näitsid mulle,
Mis pean käima nüüd,
Sest täuno annan sulle,
Sind, Summal! kidan ma,
Et wihtan patto tö
Ja wanno teggušid
Nüüd melega ei te.

2B.

Kannatlik ristikäandja.

Jesüs: „Tulge minno jure keik, keš teie waewatud ja koormatud ollete, ja minna tahhan teile hingamist sata.“ (Matt. 11, 28). Minno jurest woite teie rahho ja hinge troosti sada, minno jures woite teie rõmo ja keik head rohkeste leida.

Hing: Oh minno Jäšand Jesüs! mis rõmo woib mul olla, keš ma pimmedušeš istun ja taewa walgust näha ei sa. Minna waene innimenne ollen murret ja kurwastust täis ja keik häddad käiwad minno peäle. „Ma ollen waewatud olnud iggapääw, ja mind nomitakse igga hommiko. (Paul 73, 14). Kui kaua unnustad sinna mind lõpmatta ärra, oh Jäšand! Kui kaua panned sa omma palle minno eest warjule? (Paul 13, 2). Minno südda on wägga koormatud, iggapääw. Wata, Jäšand, minno peäle, tule mo pal-

wet ja walgušta mind, et ma selle pimmeduše siše ärra ei surre. Egga sa mind weel iggaweste ei olle mahha jätnud. Dh anna onneti weel mulle omma heldust nähha ja te töeks omma tootust.

Jesús: Se tootusse aeg ei olle weel kätte joudnud, kül se saab ka tulles; „kui se wiwib, siis ota sedda, sest se tulleb wiisiste ja ei jä järrele.“ (Sab. 2, 3; 2. Peetr. 3, 9). Need, kes sedda on ootnud, ja ennast se wasto walmistanud, sawad siis önja otša läbbi iggawest rõmo pärrima.

Hing: Dh! millal jouab se aeg tulla. Minna ollen nüüd wägga sures mures ja waewas. Dns siis nüüd armoheitminne ärraunnustud ja armo ukš kinnipandud? Dns Jummala wiha minno ülle nüüd ni sureks läinud? Minna ollen nüüd kui se, kel abbi ei olle lota. (Paul 77, 9).

Jesús: Mikspärrast sa ni paljo kaebad? Etš minna woi sind kül aidata? Minna tean keif sinno waewa ja kannatamist; keif sinno ello on mul teada. (31m. 2, 2). Minna loen keif sinno filmapisjarad et ükski neist hukka ei lähhä. (Jes. 25, 8). Need langewad kül alla sinno palgede peäle, agga siiski on nemmad taewas ülleskirjotud ja ka mulle teada. (Sir. 35, 15).

Hing: Sinna, Isšand, tead sedda keif; mikspärrast ja mind siis ni suurt hädda ja waewa lassed kannatada? Mikspärrast pean ma siin mailmas ni alwaks petud ja põllatud ollema? Lapsesest sadik on mul sešuggune järg olnud ja ei olle weelgi peästmist egga kergitamist nähha. Dh, minna ollen ülleantud

ja mahhajäetud, sinno wihha al, et sinna mind hõpis jättad minno waewa ello siße. (Jer. 17, 17).

Jesús: Ei mitte, minno armas lapsok! sinna olled ikka minno armas sõbber ja minno pruut. Sa pead teadma, et: „kedda minna armastan, sellele annan minna hirmo, agga ma pekšan igga poia, kedda ma armastan.“

Hing: Oh mind waest ja willetsat innimest! On se siis armastus, kui panned mind siin mailmas keigesugguse hädda ja waewa alla, nenda et mul ep olle ühteainust rõmo tundi lota? — „Ma kışfendan sinno pole, Jehowa! ma ütlen: Sa olled mo warjopait, mo oşja ellawatte maal. Pannet tähhele mo kışfendamist, sest ma ollen wägga alwaks sanud; peasta mind ärra nende käest, kes mind takkaaiawad, sest nemmad on wäggetamad mind. Sada mo hinge wangitornist wälja, et ma so nimme woin üllestunnistada; kes õiged on, piirwad mo ümber, kui sinna mulle saad head teinud.“ (Eaul 88, 1—3; 142, 6—8).

Jesús: „Anna Jehowale omma Jummalale au, ennego ta lasşeb pimmedust tulla, ja ennego sinno jallad ennast toukawad ämmarusse mäggede wasto; ja teie otate kül walgust, agga ta pannet sedda surmawarjusk, ja teeb sedda pilkaseks pimmedaks.“ (Jer. 13, 16). Sestjammast pead sa minno armastust tundma: et minna sulle mitte paljo ei olle häid päwi ja rõõmsaid tundisi annud siin mailma ellus, waid enneminne kurbdust, hädda ja waewa; se tulleb sulle heaks ja õnnistusse kasjusk, et sinna mind ikka meletulletakşid.

Sing: Oh minno armas Jeesus! Mikspärrast siis nenda? Eks ja sowi mulle siin willetjas mailma ellus siis ühtegi rõmustust? Minna nään ommeti, et paljo jummalakartliktuid innimesi mitte nenda hädas ja waewas ei olle, waid neil on iggapäwast ihho ja ello üllespiddamist ja tarwidust, ja tundwad õnnistust ommas ellus; mikspärrast pean minna siis ni õnneto ja waewaga koormatud ollema?

Jeesus: Minno armas lapsok! Käl minna jouaksin sulle aialikko warra anda ja annaksin hea melega; nendajammoti sowiksin minna sulle ka röömsaid päiwi, agga ma tean, et se sulle mitte kasjuts, waid kahjuts tulleb. Minna woiksin tehha, et keif mäed kulda ja keif jöed pima jofeksid; „minna jödaks teid feigeparrema nišoga, ja minna täidaksin teid meega kaljust“ (Paul 81, 17), agga se ei tulle teile mitte heaks. Teie peate ürrikesse ala kurbdušses ja monnesugguste kiusatustes ollema, „et teie usk, kui se saab läbbikatsutud, peab leitama paljo üllem ollemast kui kuld, mis kaub, ja siiski tulles läbbikatsutakse; sest teil on üks pärrandus, mis ei woi hukka miinna, egga ärrateotud sada, egga ärranärtšida, mis taewasfe on tallele pandud teile, kedda Jummal wäes usso läbbi hoitakse õnnistusseks, mis walmis on, et se peab ilmuma wiimjel aial.“ (Malak. 3, 2. 3; Tit. 2, 11. 12. 13. 14; 1. Peetr. 1, 7; 1. Peetr. 1, 4. 5).

Sing: Agga kui mitto tuhhat ristinnimest rikusse ja hea päwades sind mitte ärra ei unnušta, waid waggaste ja jummalakartliktult ellawad, kuidas

se siis mulle kahjo woib teha? Ka need usklikud peawannemad: Abraam, Izaak ja Jakob ollid õnnistud mailma warra polest.

Jesús: Armas hing! Minna jowitsin sulle Abraami usko, Lotti õigust, Isaaki sannatuulmist ja Jakobi waggadust ja kannatust. (1. Moj. 15, 6). Need wannad ussoisjad piddid paljo risti ja waewa kannatama, egga sanud roside egga lillede peäl omma ellosteed kaia; nemmad piddid ka kibbowitsade ja ohhakatte peäl eddasi astuma. Kui sinna peaksid jedda kannatama mis nemmad kandšid, kül ja siis rägikšid teist wiši. Kas arwad, et Abraamil kerge asši olli omma isjamale selga pöördä, ja minno kutsmissä peäle omma wannemattešt ja sugguwössäst lahkuda, kui piddi ümberkaudo mailmas hulkuma, ja ei teadnud, kuhho piddi minnema ehk jäma. Woi, kas arwad, et Kanaani rahwas tedda römoga wastowõtšid, kui ta nende seas tahtiš ellada? Ei olnud temmal parrem luggu, kui temma wenna poia Lottil Sodomas, kui need kurjad ja häbbematta inimessed temma wagga hinge wawasid omma kurja elloga ja üllekohtuste teggude läbbi. (2. Peetr. 2, 7. 8). Nenda olli ka Abraamil jummalakartmatta Kanaani rahwa seas. Sepärräst ei woinud temma kaua ühhes kohhas paigal seista, waid pöggenes ühhest kohhast teise.

Hing: Jah, Ißsand! se olli kül nenda; agga õmmeti olli temmal sinno kalliš liggiollemisše tootus.

Jesús: Ets sinnulgi olle se tootus pühhas kirjäs (1. Peetr. 1, 5), ja siiski olled ni laisk ja holetä omma hinge õnnistusse eest hoolt ja murret kandma.

Abraamil olli ka pattune lihha, ja werri nenda kui sinnulgi, mis tedda wahhest kartlikkuts ja arraks teggi, agga usfo labbi toetas ta ennast jälle. Kord tulli näljaaeg keige selle Ma ülle; mis pididi se usklik mees müüd teggema? Ükski ei olnud, kes tedda olleks äitnud ehk temmast holineud. Sepärrast pididi ta Egip- tusjemale minnema, kus ta ka sure kartusse sees pididi ellama. Suurt kurwastust sai ta ka siis tunda, kui kuulda sai et temma wenna poeg Lot olli wangiwoe- tud ja keif warra ärrarisutud. Peäle sedda pididi temma kaua aega otama, et ta olli ilma lapseta, ja arwas, et ta pididi surrema ilma ihhosugguta. Ja weel tulli Abraamile se raske usfokatsminne, et pididi omma ainfa poia, mis tal wanna ea sees olli, tapma ja ohwerdama, mis minna, kui ta sedda pididi hakkama teggema, omma ingli läbbi ärrakelasin. Wimaks satis temma weel sure kurwastusfega omma armsa naese Sara hauda. Nendasammoti olli luggu ka selle janna- kulelikko Isafiga: temma pididi nenda kui temma isfagi mailmas ümderkaudo käima ja mitmesuggust riisti ja waewa näggema. Esite koormas tedda se asfi, et temma naene Rebekka olli figgimatta, ja kui wimaks sai raskejallaks, siis pididi sedda ahhastust kuulma, et lapsed lütkasid teineteist emma ihhus ja pididi neile surma kartma. Eks temma piddanud ke- rarirahwast suurt wiikka ja melehaigust kannatama? Ja weel wimaks sai temma ommast poiast Esawist, kui se nellikümme aastat wanna olli ja naesed wöt- tis, siis ollid need temmale ja Rebekkale melehaigusfeks. Kui suurt waewa pididi weel wagga Jakob kannatama kui ta omma wenna cest pöggenes? Kaksikümme aastat pididi temma kui waene karjane sure murrega

Labanit tenima. Ja misfuggust melehaigust saatsid temmale ta ommad lapsed; temma ainus tüttar Tina sai ärrateotud, mis isja ja emma süddant wägga koormas. Se järrel lätsid temma kaks poega, Simeon ja Lewi, ja löid feit meesterahwast mahha möega terraga, ja saatsid omma wanna isjale sedda hädda, et ta haisema sai seält Ma rahwa melest. Egga ka se ei woinud wähe temma süddant kurwastada, kui temma armas naene Rael lapsewaewa pididi surrema. Misfuggune suur kurwastus ja ahhastus waewas siis temma süddant, kui temma poiad töid temmale sannu- mid, et kurri ellajas on temma armsa poia Josepi ärramurdnud, ja näitsid temma kirjo kue, mis nad werre sisse ollid kastnud; siis kurwastas ta ni wägga, et ta ei lasknud ennast trööstida. Pea selle järrel, satis Juda temmale uut süddame koormat, et omma minnia jures maggas. Nääd ja nüüd armas hing, et need jummalakartilikkud mehhed ei olle mitte allati siin Ma peäl rosida egga lilledede peäl käinud?

Hing: Se on kül nenda, armas Issand! Om- meti olled sa nende aialikko ello rohkesti õnnistanud, et neil ollid sured lojuste ja lammaste karjad, ja paljo muud warra, nenda et neil ei oluud tarwis waesust egga pudust tunda.

Jesus: Jah, se on tössi! Agga minna tean, et kui sul ka ni paljo warra olleks, siis saaks se sulle kahjuts ollema. (Eaul 62, 1). Ditse nenda, kui üks hea wannem ei anna omma rummala ja wäetima lapse kätte terrawat nugga, karteš, et ta sega emnesele kahjo teeb. nenda ei woi minna sulle paljo aialikko warrandust anda; se saaks sind kurjaks, tiggedaks,

uhkeks ja ahneks teggema. Sinna hakkaksid siis omma lotust enam se kadduwa rikkuse, kui minno, omma sure Jummal peäle pannema. Agga kui sul ei olle ühtegi muud, siis lodad ja üksnes minno peäle; sest et sul maial abbi ei olle. Kui sinna rikkas olleksid, kui mitto palwet ja õhtamist jääksid siis taggasi, mis ja nüüd wacjusse polwes minno pole läkitad. Kui sul rahha ja warra olleks, kui uhkeks sinna siis lähhäksid. Ülleüldse: kui sul head päwad olleksid, kui wähhä ja siis mind meletulletaksid (Mark. 10, 24; Mat. 5, 2): ja ellaksid kui se rikkas mees, kellest Luka ram. 12 p. 19 tunni 21 salmis rägitakse, kes omma hingele ütles: „Hing, sul on suur warra kottkopandud mitmeks aad- taks: olle nüüd rahhul, sõ, jo ja olle rõmus. Agga mis sai temmale ööldud: Sinna meletu, jelsinnatsel õsel noutakse sinno hing sinnullt ärra; agga kellele saab, mis ja olled walmistanud? Nenda on selle luggu, kes ennesele warra koggub, ja ei olle rikkas Jummal sees.“ Nenda olleks ka siis luggu, kui sul paljo häid jõbro olleks, kes sulle head teeksid; siis lodaksid sinna enam inimeste kui minno peäle. (Jer. 9, 23. 24). Ja nenda saaksid sinna aialikko õnnis- tusse läbbi iggawesse hukatusse fõsse. Ja et minna mitine jummalakartlikkudele warrandust, head terwist ja muud aialikkud annid annan, siis teen ma jedda se- pärrast, et nemmad sega ostawad nenda ellada, et nad sega ennestele kahjo ei te. Ja ehk kül mitmed jummalakartmattad siin ilmas sest enam õsja sawad, siis ei olle neil tulleswas ellus enam ühtegi lota, waid nende jaggo on jubba siin ellus kää, otsego sel rikkal mehhel, kellest Luka ram. 16 peat. 25 salmis ööldakse. Agga teiega, mo armjad ussolapsed, pean

ma iggaühhega nenda teggema ja iggaühhele nenda osja jaggama, kuidas ma tunnen sedda tarwis ollewad: monnele pean ma risti ja willetjust peälepannema, et se neid pehmeteks teeks, otsego wannem mitme lastega muido läbbi ei ja, kui peab neid saggedašte karristama; teisi pean lahke sannadega maenitfema, nenda kui kellegile tunnen tarwis ollewad; jüst keik ei woi mitte paljo risti kanda, ehk kül mitmetele se armas rist wägga sureks kasjaks on, et nemmad se läbbi sawad palwes, uskus ja lotusjes ärratud. Rist teeb mailma rõmo wihhaks sappiks, agga taewast armjaks. Ristitules sawad nemmad puhhastud ja läbbikatjutud, nenda kui kuningas Tarwet ommal aial ja weel muudki ristitandjad, et neid nago kulda tules läbbikatjutakse ja puhtaks tehakse. Kui paljo pididi wagga Job kannatama? (Job 23, 10; Öpp. s. 17, 3; 1. Peetr. 4, 7). Nenda pean minna iggaühhega ümberkäima, kuidas temma usk nõdrem ehk tuggewam on. Monned woiwad paljo, monned wähe kannatada, agga minna ei lasse keddagi ennam kiusata kui ta sudab kanda. (1. Kor. 10, 13). Mendasammoti ollen minna ka sinoga teinud. Eks ja olle siis üks nõdrausfolinne, kui sa arwad ennast mahhajäetud ollewad. „Kui teie nüüd keigewähhemat ei woi, mis teie siis murretsete mu eest? Pange tähhele lillikesjed, kuidas nemmad kaswawad: nemmad ei te tööd, egga fedra; agga minna ütlen teile: ei Salomongi keige omma au sees ep olle mitte nenda ehhitud olnud, kui üks neistsinnatsist. Kui nüüd Jummal rohto, mis tänna wäljal on, ja homme ahjo wisjatakse, nenda ehhitab; kui paljo ennam

teid, teie nõdrausflikkud. Ja teiegi, ärge küsige mitte, mis teie peate söma, ehk mis teie peate joma, ja ärge mõelge kassi-
pidi. Sest sedda keif noudwad mailma
pagganad tagga; agga teie Jõsa teab, et
teile sedda tarwis lähhäb." (Luk. 12, 26—30).
Siina kartsid, et sa piddid nälga surema; otsego
minna ei jouatõ sind üllespiddada. Minna ei olle
weel ühte liimokest lasknud nälgas seiõta, weel wä-
hem sind. (Matt. 6, 26; 10, 29—31). Kas sinna
woid öölda, et sa monda korda olled piddanud sömata
maggama minnema, eõs minna olle sulle ikka ni paljo
annud kui so üllespiddamisõeks tarwis on olnud?
(Luk. 22, 35).

Hing: Jah, minno armas Jeesus! se on keif
tõõsi; agga kui wägga sure waewaga, raske töö ja
laenamisse warral ollen omma iggapäwast leiba pidda-
nud tenima! (Wiliipp. 4, 12).

Jeesus: Minna tean ja nään keif sinno hädda
ja waewa, misõsuggune se on; agga tean ka, „et keif
tulleb heats neile, kes Jummalat armast-
tawad, kes temma ennepetud nou järrele
on kutsutud." (Rom. 8, 28).

Hing: Agga, armas Jeesus! kuidas sinno Jõsa
sedda woib kannatada, et sinno waene lapsõke siin
Ma peäl ni häddas ja waewas on?

Jeesus: Sepärrast, et sa se läbbi mind pead
kartma ja armastama, ja nenda teggema, kui minna
käsõin: „Omna palle higgi sees pead sa tööd tegge-
ma" (1. Moõs. 3, 19), ja seäl jures „esõsite Jum-

mala riki ja temma õigust nõudma, siis sedda keik peab sulle peälegi antama." (Matt. 6, 33). Ilma kiusatusse, riisti ja willetsuõseta ei woi sinna siin mitte jada, ja pead sega sama läbbikatsutud, otse nenda kui keik usklikkud. (1. Peetr. 5, 9).

Hing: Agga, minno armas Õnnisteggia! Minna ei olle mitte allati sinno peäle lootnud. Minna tunnistan, et minno pattune lihha on mittokord nõdder ja wastane olnud, ja on mind saatnud libbisema ja kassipiddi mõtlema. Õmmeti ollen sinno Waimo abbiga sedda jälle ärrawoitnud ja usso läbbi emnast uendanud, ja „ja jahhutasid jälle mo hinge ja saatsid mind ikka jälle õiguõse jälgede peäle omma nimme pärrast." (Paul 23, 3).

Jesús: Sedda tean minna keik selgeste. „Olle agga ustaw surmani, siis tahhan ma sulle ello kroni anda." (Jlm. 2, 40).

Hing: Minna tahhan sedda heal meel teha: minna tahhan kannatada ja kannatlik olla; agga anua sinna, Jõsand, seks mulle joudo! „Karrista mind, Jehowa; agga nenda kui kohhus, ei mitte omma wihha jees, et ja mind mitte ei kauta." (Jer. 40, 24).

Jesús: Ja, armas hing! minna tahhan sind läbbikatsuda, ja teen sind selgest willetsuõse ahjus. (Maleat. 3, 2, 3; Tit. 2, 11—14; Paul. 66, 40; Dyp. sann. 17, 3; Sakar. 13, 9).

Hing: Agga, kui kaua, oh Jõsand! peab se weel nenda ollema? Oh peästa mind pea sest häddaliõsest põlwest ja te otša minno kannatamiõtele.

Jesús: Olle ustatw, armas hing! Minno tund ei olle weel tulnud; kül se pea tulleb.

Hing: Oh Jēsand! kui kaua pean ma weel otama? Ma ollen jubba ärrawāssinud selle koorma al öhtades. „Kule mo palwe ja wotta kuulda mo kēsendamist; ärra seisa wait mo filmawee pärrast, sest ma ollen wöeras sinno ees, üks maialinne, kui keif mo wannemad. Seisa minnuft, et ma saan rōmuštud, ennego ma ärralāhhän, ja ep olle teps. (Paul 39, 13. 14).

Jesús: Lōppeta wahhest kēsendamist ja nutmist ja pühhi ommad filmad weest ärra; sest sinno tōpalk peab suur ollema. „Sest sinno willetsus, mis on filmapilkmišse aiaks ja kerge, sadab sülle iggawest ja üpris wägga suur au; sest et sinna mitte tähhele ei panne sedda, mis nähtaw, waid mis näggematta on; sest nähtawad asjad on aialikkud, agga näggematta asjad on iggawesjed.“ (2.Kor. 4, 16—18). Sest sellejinnatse aia kannatamišjed ep olle ühtegi wäärt selle au wasto, mis sülle peab ilmutadama.“ (Rom. 8, 18). Kannata keif, mis sülle weel tulleb, waitse melega. Se karristus, mišga siud karristakse, ei olle mitte rōwoli möek, waid armsa Jēsa wits. Se on nüüd kül kibbe; agga üksford kaswawad sest witsast taewa Paradiši rosid wälja. Kui se nüüd kül sinno melest armas ei olle, siis kannata: sinno Pea saab seäl ilmanärtsimatta kroniga ehhitud. Sinno kurbduš peab rōmuks ja sinno nut öiskamišfeks sawa. Sinno rist ja waew, olgo se ni suur kui on, peab sülle wiimselt ikka kasjaks ja önnis-

tusjeks tulles. Minna tahhan sind armastada nenda kui üks emma omma last armastab. (Jes. 66, 13). Kui sinna omma ristitced olled lõppetanud, wiin minna sind omma Paradisi, ja pühhin ärra keik weepisjarad sinno filmist; siis ei pea sul leinamist egga küssendamist egga waeuwa ennam ollema. (3lm. 7, 17; 21, 4). Sepärrast rõmušta ennast omma ristiwendadega keige risti ja willetsusse sees; keik peab teile wiimselt heaks tulles.

Hing: Oh minno armas Jeesus! Te nenda kui ja olled töotanud! Mita, et ma woiksin sedda aega kannatlikkult odata! „Tühja ja walle kõnne sada kaugele must ärra; waesust ja rikkust ärra auna mulle mitte; söda agga mind leiwaga, mis mo osjaks seätud.“ (Epp. f. 30, 8.9)

(Wifil: Keik tulge minno jure nüüd).

Waid kedda rist on waewanud,
 Sell' taewas rõõm on walmistud,
 Ei jowa innimenne
 Keik sedda üllekräkida,
 Ja taewast rõmo arwata,
 Mis annab Jesukenne.

27.

Põrgo wallust.

Jeesus: Oh sinna jummalakartmatta mailm! mis on so mõttes, et ennast melega hukatusse siisse tahhad jata? Ei olle keddagi sinno seas, kes omma kurjust kabhetjeks ja iäscenneselt küsüks: Mis se on, mis ma

nüüd teen? Efs ütsti asfi eht nou ennam ei aita, et teie süddamed, mis on kõwemad kui raud ja teras, woiksid sada üllesärratud ja pehmeks tehtud? (Rom. 11, 8. 9). Dus siis minno raske kannatamine teie cest ilmaasjata olnud? Ollen ma siis sedda suurt lunnastamisje tööd ilmaasjata ennese peäle wõtnud? Kas minna siis ilmaasjata ollen teie cest werd higgistanud ja pörgo waewa tunnud. Kas se peaks nüüd keif ilmaasjata ollema, et ma teie cest ollen ni paljo hawo, wermid ja hopa kannatanud; ni paljo süolge, naero ja teotust, ni paljo ahhastust, pina ja waewa, wallo ja hädda? Kuulge taewad, ja Ma panne tähhele, minno rahwa tännamatta meelt, mis neil minno wasto on, et nad minno kannatamisjest, surmast ja werre ärrawallamisjest ühtegi ei tahha hoida. Mendaks sinna Isjandat omma Jummalat kidad, tännad ja tenid, sinna kurri ja ülleanneto rahwas, et ni häwbemattal kombel minno armo põlgad ja minno werd jalgega tallad ja lodad weel suurt head ja õnne sin Ma peäl. „Ma allen ommad käed keige se päwa wäljalautanud ühhe kangekaelse rahwa wasto, kes omma möttete järrel käib sedda teed, mis ei olle mitte hea. (Jes. 65, 2; Rom. 10, 21). Kas minno Waim peab siis ilmaasjata teid otsima ja hüüdma? Kas minno sullased peawad teid ilmaasjata palluma ja maenitfema? Oh sedda pimmedust ja söggedust! Oh sedda hirmust süddame kõwwadust, et teie minno Waimo heält ei tahha kuulda egga minno armo wastowõtta! (1. Mos. 6.3).

Sing: Oh minno armas Önnisteggia! kui süddamest ja halledaste sinna omma rahwa süddame kõw-

wadusje ja kangekaelusje pärrast kaebab ja neile omma armo pakkud; agga oh kui wähe on neid, kes sinno heält kuulda wöttwad!

Jesüs: Kõil nemmad sawad omma huffatusje päwal sedda kahhetsema, et nemmad omma armoial fest ei holineud, mis nende rahhule olleks tarwis olnud. (Lut. 19, 42).

Hing: Oh kui pimmedad ja kurdid need woiswad olla, et nemmad „nähes ei nä, ja kuuldes ei kule.“ (Matt. 13, 14).

Jesüs: „Sellesinnatje mailma jummal on nende uskmatta rahwa meled söggedaks teinud, et neile ei pea paistma armoõppetuse walguis minno auust, kes ollen Jummal kuis. (2. Kor. 4, 4). Nemmad on ellawalt surnud patto sees, ja keigesugguse kurja himmude ja mailma armastusje siise waunud. Lõgo minna neid ni kõwaste kui ial tahhes, nemmad ei tunne sedda. Wannen ma neile õnnistamiist ehk ärrawandumiist ette, se neil üks keik. (Jer. 5, 3). Minna ollen neile kallid tootusfi iggawessest ellust lasknud kulutada, ja mitmel ja mitmel wiisil sedda rõmo ja õnnistust püüdnud ärraselletada, et neil iggatseminne woiks tousta selle õnnistusse järrele; agga keik on ilmaasjata olnud. Minna ollen neile ka mitmel wiisil sedda iggawest huffatust, misga pörgus jummalakartmatta innimesfi nuhheldakse, lasknud kulutada ja teada anda, et nad se ülle woiksid hirmo tunda, omma wasto rindo lüa ja omma kurja tee peält ümberpöörda. Agga midda ennam ma neid omma sanna läbbi walguistada püan, sedda pimmedamaks nemmad jäwad. Agga kui nemmad nüüd minno heält ei tahha kuulda, egga minno

armo wastowõtta, siis ei tahha minna wiimsel kohtopäwal ka neid mitte tunda egga kuulda wõtta, waid neid ilmaarmota omma palle eest ärralükkata. (Mark. 5, 1—15; Matt. 7, 23; 25, 12).

Hing: Oh kui hirmus woib jummalakartmatta rahwale se suur kohtopääw olla, kus nende iggawenne wallo ja piin saab hakkama. Oh kui wägga woitwad keik need, kes siin sinno sanna ei uskunud egga sinno armo wastowõtnud, kui nemmad siis sinno, kui selle ellawatte ja surnutte kohtomoistja sruust omma iggawesse surma kohhut peawad kuulma: „Minge ärra minnust, teie ärranetud, iggawesse tullesse, mis walmistud on kurratile ja temma inglitele.“ (Matt. 25, 41). Oh, kuidas woib se sanna kui pikkse mürristamine nende süddant läbbi pörrutada!

Jesus: Se on siis se sure wallo hakkatus, mis nad siin ellus ei uskunud, egga sest hoida ei wõtnud, ehk neile kül sedda kulutati ja teada anti; agga seal peawad nemmad lõpmatta kahjo ja walloga sedda tundma, mis nad siin ellus olles tühjaks piddasid.

Hing: Agga, armas Jesus! Et seal siis ennam suggugi woimalik ei olle pattustpöördä? Kas seal ükski kiejendamine egga pallumine ennam ei aita, et ja weel seälgi woiksid armoheita, sest sinna olled töotanud, et „iggauks, kes sinno nimme appi hüab, peab õnsaks sama.“ (Rom 10, 13).

Jesus: Ei mitte, armas laps! Se mailm on se koht ja paik, kus peab pattustpöördä, agga mitte ennam seal. „Rüüd on se õige armas aeg,

nüüd on se õnnistusse pääw“, kes sedda tüh-
jalt lasseb mödaninna, se ei woi seäl õnsaks sada.
Sepärrast, oh innimesjed! siin ilmas peate pattust-
pöörma; seäl on se jubba hilja! (Matt. 24, 40, 41;
Kogg. 11, 3). Sest, misjugguse minna sind surma-
tunnil leian ollemast, nenda minna ka so peäle kohhut
moistan. „Kui pu langeb, siis jääb ta iggaweste
mahha; langego ta loune ehk pohja pole.“ Kui sinno
aialik ello lõppeb, siis iggawenne hakkab. Ja selle
järele tulleb (kui sinna pattustpöörmata olled surnud),
se iggawenne pina ö, kus ilmaški rõmo ei olle.
„Sest nende us ei surre mitte ärra, ja
nende tulli ei kusto mitte ärra, ja nem-
mad peawad keige lih hale üks jätk asji
ollema.“ (Jes. 66, 24; Mark. 9, 44).

Hing: Oh kui hirmus on nende luggu, kes
wiimsel päwal peawad üllestouma iggawesjeks hukka-
tusjeks. Oh, parrem olleks neile, kui nemmad ei
saakski üllestouma, waid jääksid nenda kui lojuksed ja
muud lomad, kes, kui kord surnud on, mitte ennam
ülles ei touse, ja kus jääb nende ihho senna jääb ka hing.

Jesus: Ei mitte; waid keik, olgo head ehk kur-
jad, peawad ommast haudadest üllestouma: ükski ei
sa sest järele. Sepärrast peawad ka need jummal-
kartimattad üllestouma, et nende hukkaläinud hing
ihhoga saaks ühhendud, et nenda kui nemmad siin
Ma peäl jeltšis patto teggid, siis peab neil möllemattel
pörgus ka ühhesjuggune nuhtlus ja piin ollema.

Hing: Oh sedda hirmust ahvastust ja süddame
wallo, kui hing ja ihho ühheskous peawad iggawest
waewa kannatama. Algga misjuggused sawad siis need

hukkäläinud ihhud pärrast üllestoustmist ollema, ja kuidas nende luggu saab jäma?

Jesús: Nende ihhud ei ja kohtopäwal mitte nenda ärraselletud, kui uskikude ihhud; waid neil peab hirmus näggo ollema. Sepärrast ei olle nende surreminne neile mitte õnneks ja auuks, waid iggawesseks hukkatusjeks ja teotusjeks. (Matt. 25, 23. 30). Ja ehk nemmad seäl (iggawesses wallus) kül wöttaksid surma otsida, ei leia nemmad sedda mitte, ja püaksid ärrasurra, agga surm peab neist ärrapögenema. (Jlm. 9, 6; Gal. 6, 7. 8). Se on, nago surmataks neid seäl ühtepuhko, agga ommeti ei surre ärra; sest nemmad on seäl surremattaks seätud.

Hing: Agga eks siis pörgo tulleleek kauta ja löppeta neid sutumaks ärra, nago tulli ifka teeb ja issegi wiimjel päwal feik mailma ärralöppetab, miks pärrast ta siis nende hukkamoistetud ihhudega seddasamma ei te?

Jesús: Oh armas hing! pörgo tullel on ni suur wäggi, et temma sure wallo ja pinaga ihho ja hinge, luud ja liikmed läbbipölletab ja neid tulletuffi farnatsjeks teeb, agga siiski neist middagi ärra ei löppeta! Se on ni ärraräkimatta hirmus, et ta seestpiddise walloga hinge waewab; et temma ei tea, kuhho wallo pärrast ennast peaks pöörma. Sest seäl hukkäläinud ihho sees ei olle ühtki liget, kel omma issejuggust waewa ei olle. Se tulli, mis põlletab, ei kustu ialgi ärra. (Tan. 12, 2; 2. Tessal. 1, 9; Juda 7; Mark. 9, 44).

Hing: Oh teie holetumad ja kowwa süddamega inimessesed, kes nüüd armoial omma õnnistust ärra-

põlgate! Mõttelge ommeti suggugi järrele, et teie woiksite hirno tunda omma pattude pärrast et weel woiksite ommast kurjast ellust pöördä, ennego hiljaks jääb.

Jesüs: Jah, armas hing! Kõl se olleks hea, kui nemmad targa järrelemõtlemisjega aioti pörgo-
hauda lähäksid; sest kes pörgus käib kui ta weel ellab, egga se süs pörgo ei lähä, kui ta sureb. Oh, et iggäüks sedda huffatusje pina wöttaks järreleurida ja melespiddada, et woiks ennast hoida, et mitte senna hirmsa paika ei ja, mis nimmetakse „tulle ja weew-
liga põllewaks järweks“. (Zlm. 20, 10). Senna sawad keik kurjatõteggjad, „koerad ja nõiad, ja hora-
piddajad, ja tapjad, ja wõera jummalä teenrid, ja keik, kes wallet armastawad ja tewad.“ (Zlm. 22, 15). Ka mitto, kedda siin ellus ei olleks teatud armata, peawad omma pattude pärrast, mis kül inimeste ees teadmatta ollid, ka senna minnema. (Matt. 7, 13. 14). Seäl on sured ja piisufesjed, rikkad ja waesjed, ülle-
mad ja allamad keik ühheskous, selle hirmsa ärranetud surredamatta põlwe sees, otsego karjaaias lambad, läbbi-
seggaminne, ja põllewad selle kustumatta tullelefide sees iggaweste. Seäl hirmsas süggawusjes ja pimmedus-
ses peab ollema „hulluminne ja hammaste tirrista-
minne“, ja nende wallo suits touseb ülles iggaweste iggawesjeks aiaks.“ (Matt. 25, 30; Zlm. 14, 9—11).

Hing: Oh minna ehmatan ja wärrisen; keik mo juuksje karwad tousewad püsti hirno pärrast, kui hakkaw sedda öiete järrele mõtlema, kuidä nende järg seäl jaab ollema. Mis peaksid nemmad seäl ka issekeskes räki-
ma, kui keik, tutwad ja tundmatta selle hirmsa wallo sees kokko sawad?

Jesús: Seal sawad nemmad süddame wallus kiskendama ja waimo ahhastusses hulluna. Seal on neil isjekestis suur wihha ja kurjus, tiggedus ja söimamine, riid ja wanne, ja needwad ja jaiatellewad üksteist. (Luk. 11, 3). Küil woiw hirmus olla, kui hukkaläinud poeg seal söimab omma hukkaläinud isja, ja ärranetud tüttar wannub omma ärranetud emma, ja ütlewad: „Sinna ärranetud isja! sinna ärranetud emma! se on keif sinno sü, et ma nüüd pean iggawest wallo kannatama! keif sinno kurjad eesmärgid, sinno kurri ellowis, sinno holetu kaswatamine, sinno pehmus ja ülleliig ellitamine, sinno wandumine ja söimamine, keif sinno Jummalanna pölgamine ja kurja armastamine on mind seie wallo paika saatnud. Oh, mikspärrast ollete mind sünnitanud! Oh mikspidid ma neist ärranetud rindadest immema! Oh et ma emma ihhuse olleksin woinud ärrasurra, et ma ialgi ei olleks pärawalget nähha sanud!

Hing: Kui ni mitmesuggused kurjateggiad ja jummalakartmatta pattused, ni hästi ristirahwas kui ka pagganad, pörgus ühtekokko sawad, kas siis ka keifide wallo ja piin saab ühesuggune ollema, woi sawad need rohkem wallo kannatada, kes ennam patto on mailmas teinud?

Jesús: Ja, minno armas lapsok! „Sodoma ja Komorra rahwal peab hõlpsam põlli ollema, kui Kapernauma liinal.“ (Matt. 10, 15; 11, 24; Luk. 10, 12). Ristiinimesesjed, kellele Ewangeliummi walguis ni selgeste on paistnud, agga ei olle sest holinud, peawad paljo suremat wallo ja pina kannatama, kui Türgid ja pagganad, kes Ewangeliummi sanna ni selgeste ei

olle kuulda sanud. Sest se fullane, kes omma isfanda tahtmist teadnud, ja ei olle ennast mitte walmistanud, egga temma melepärast teinud, se peab palju hawo sama. Agga se, kes ei olle mitte teadnud, ja hawade wäärt teinud, peab piisut hawo sama. Sest palju küsitalse iggaühhe käest, kelle kätte palju on antud; ja kelle holeks palju on antud, selle käest peab weel ennam noutama." (Lut. 12, 47. 48). Seäl on siis isfärranis sured kurjateggiad, mõrtsukad ja muud nende sarnatsed, nenda kui kuningas Barao, Herodes, Nero ja palju teisi sesuggusid, kes suremat wallo ja pina peawad kannatama; sest kes wäggetamad olnud kurja teggema, peawad ka raskemat nuhtlust sama. Kuida kegi on siin patto teinud, nenda peab tedda seäl ka waawatama. Rikkas mees pallus omma tullise kele peäle ühtainust weetilka, ja jeddagi ei lubbatud. (Lut. 16, 24. 25). Se, kes siin omma ihho purpuri ja kalli riettega kattis, ja iggapääw rõõmsaste ja sureste ellas, pididi ommeti, kui ta surri, wallopaita minnema. Laatsfarus kerjas siin ilmas leitwarasokessi, agga rikkas mees kerjas teises ilmas weetilka omma lõhkewa kelestekes. Siin teggi üks wahhet nende wahhele, seäl määrato org; kumbas olli neist willetsjam? Rikka mehhe peäle ei hallastanud koeradki. Temma ärranetud keel pididi suremat wallo kannatama: sest se lige, misga kegi patto teeb, tunneb ka suremat waewa. Keikide jodikutte ja Jummalä teotajatte keled sawad pörgotulle ja törwaga waawatama, selle patto ja kurjusse pärrast, mis nemmad siin ilmas kelega on teinud. Eht kui kegi üllekohtoteggia, ahne, warras ja röwel

on omma kättega liggimessele liga ja üllekohhut teinud, temma warra ja pärrandust rişunud, tedda pekşnud ehk tapnud, siis peawad selle kurjateggia käd enam wallo kannatama kui muud liikmed. Kelle jallad şin on kermes olnud kurja tee peäl, kõrtsidesse ja mu selleşarnaste paikadesse jookşma, ei leia seäl ialgi rahho puhkamisefes. Mõttele nüüd järrele, kui hirmsad ja raskeed need nuhtlusşed on, misga seäl jummalakartmatta rahwast nuhheldakse. Keigewähhem pörgowaew on raskeem, kui keigehirmsamad wallud ja waewad, mis şin ilmas on, mis ial woiks ärramöttelda ehk ülleşräkida. Kui olleks keik többed ja haigusşed, keik häddad ja waewad, mis ial şin ilmas innimesse peäle woiwad tulla, kokkopanna, kui on: peawallo, süddamewallo, hambawallo, kiwvitöbbi, pistitöbbi, şoetöbbi, lastesünmitamisse waew ja muud sellesarnatsed, ja ka keik hirmsad şurmamisse wisid, misga şuri kurjateggiaid şurmatakse, kui neid raudrattaste al purruks tougataşe, hoostega lõhkikistakse, tullega põlletakse, õllikatlates kedetakse ja mu hirmsa wisidega şurmatekse; mä ütlen: kui olleks keik need raskeed többed ja haigusşed ja keik need hirmsad şurmamisse wisid kokkopanna ja neid iggawesse pörgo wallo kõrwa arwata, siis olleks şe selle kohta, kui keigewähhem kärşe hammustamine. Şest nenda kui ühhegi lihhalikko innimesse moistus ei woi taewa römo ja au ärraarwata egga ülleşräkida, nenda ei woi ühhegi innimesse moistus moistata egga ärraarwata pörgo iggawesse huffatusse ärraräkimatta wallo ja waewa. Sepärrast on keik, mis şest iggawesşest waewast ja şüggawast pinmedusşest, wallust ja pinast, şurrematta usşist ja kustumatta tulle ja weewliga põllewast järwest ööldud, otşego moistusse allusşes

rägitud, sest et teile teie lihhalikko moistusje järrel pörgowallo milgi wiisil nenda ei woi ärrafelletada, et teie sest woiksite täielikko arro sada. (Öpp. saun. 10. 28; Tan. 12, 2).

Hing: Oh kui hirmus on se kuulda! oh neid waesid hingesi, kes isse peawad sedda tundma ja näggema. Oh sedda hirmust abhastust ja jällestust, mis neil seal on! agga eks siis selle wallo ja waewamisjel ka üksford otja elle lota?

Jesus: Ei sedda lotust ei olle seal mitte enam; se jääb iggawessesest iggaweste; ni kaua kui Jummal on ja jääb, ni kaua jääb ka nende waew. Nenda kui õnsjade rööm ja õnnistus enam ärra ei löppe, nenda ei löppe ka nende hukkamoistetud hingede wallo ja waew enam ärra. Sinna woid omma mõttetega üht wägga pitka aega ärramöttelda, siiski on se iggawesse aia wasto wägga piisofe ja nago ei middagi arwata. Mõttele nüüd: kui üks liwa mäggi olleks ni suur, kui keit se mailm, ja kui saaks kümme tuhhat ferd tuhhande aasta pärrast ifka üksainus liwa terra sest mäest ärrawoetud, ni kaua, kui se otja saaks; se wöttaks kül ni paljo aega, et sedda ükski innimenne ei jous üllesarwata, agga siiski olleks weel üks lotus. Merri on suur ja lai, ja kui olleks tedda sel wiisil kuuwaks tehha, et igga kümme tuhhat ferd tuhhande aasta pärrast olleks üksainus tikt seal jurest ärrawötta, ja nenda teeks igga kümme tuhhat ferd tuhhande aasta pärrast ifka jälle ueste; kui nüüd se suur liwamäggi otja saaks, ja merre wessi ärralöppeks, et siis ka pörgo wallo otja löppeks, siis olleks ka weel suggugi lotusje warjo, ja segi olleks neile, kes seal

waewas on, sureks rõmuks. Nagga ei olle seal saggugi ei saggugi ennam peäsemisse lotust; iggaweste, oh sedda hirmust sanna: **iggaweste** peawad nemmad senna wallopaika jäma!

Hing: Oh, eks se peaks mailma laste kowwad süddamed kohkumisse ja ehmatamisega täitma, ja neid wäggewaste nende pattounnest üllesärratama, et nemmad keik kurja tööd mahhajättaksid ja so käesti hakkaksid armo otijma; et mailm ja selle armastus woiks neile wihhaks sappiks sada. Oh et nemmad sedda diete süggawaste järrelemõtlesid!

Jesus: Oh! nemmad on jo wägga kowwaks läinud. Minno pühha sanna ei mahho nende süddamesse. Nemmad ei tahha siin mailmas pörgowallo omma meletulletada egga se peäle möttelda, weel wähem sedda melespidada, ja sawad wannaks kurjel päiwil. Nemmad lakkwad ennast täis wina ja kanget jomaiega, ja ei holi Jösandast, egga mötle temma teggude peäle. (Jes. 56. 12). Sest on siis kurrat nende pärrast rõmuš ja aiab ommad hirmsad hambad laiale nende järrele; „sest ta käib ümber, kui mõitaja loukoer, ja otsib, sedda temma woiks ärraneelda.“ 1. Peetr. 5, 8).

Hing: Oh minno armas Jesus! hoiä mind armust nisagguse kurja ello cest, et ma wiimselt sedda hirmust wallo ja waimo ahhoastust ei saaks tunda, et iggawest pörgo wallo peau kannatama. Kui ma ka wahhest nõdruses ehk teadmatta patto teeu, siis aita, et ma uskus sinno surma ja werre ärrawallamisese läbbi woiksin andeksandmist otsida ja leida ja sinno tenitud õigust ommaks sada, et ühtegi hukkatust minno

sees ei olette. Nita, et ma allati woiksin walmis olla, kui sinna mind tulesed siit ilmaft ärrakutsuma.

Jesüs: Minna annan sulle sedda nou, armas hing, et ikka käid minno, omma Jssanda kartusse ja armastusse, ja et sa ikka pörgo wallo ja huffatust omma meles pead, ja ommad pattohimmud surretab, kui sa alles ellad, siis ei sa sinna mitte pörgo, kui sa surred.

(Wifil: Keit tulge minno jure nüüd).

Kui willetsus on kibbe siin,
Weel kibbedam on pörgo piin,
Mis fiske kurjad joolswad!
Seäl tunneb ihho hingega
Suurt wallo ilma löpmatta,
Mis kurjad waimud tundwad.

28.

Jädaw rahho.

Hing: Oh misjuggune rahhuto ja willets ello on siin ilmas! Ma ollen keigist aialikkuißt asjust mis siin Ma peäl on, rahho otfinud, agga ei olle ühtegi leidnud siin päikesse al, mis jädawat rahhust woib nimmetada. „Keit on tühhi aßi, selge tühhi aßi, keit on tühhi aßi. (Kogg. 1, 2. 14).

Jesüs: Armas hing! Otji mind, omma Jummalat ja Jssandat, siis leiad sinna jädawat rahho; sest minno jures woid sedda üksnes leida. (Ewes. 2, 14).

Hing: Oh sinna kallis hingeön! kui kaua ollen ma sinnußt ärraeksinud ja emal olnud. Minna aiasin

rikkust tagga, ja lootsin selle läbbi keigesuremat õnne leida, et woiksin hästi palju rahha ja warra koggoda, et mul olleks palju sullasid ja ümmardajaid, laiad põllud ja heinamaad ja illusad rohhoaiad; ja et ma woiksin sures ja uhkeste ehitud maias ellada, et mul olleksid keik aidad ja kirstud täis, sured lojuste karjad ja keiki muud aialikko warra hästi rohkeste käes ollewad. (Kogg. 2, 4—7).

Jesus: Pettetud hing! kui nõdder sinna olled: rahha ja warra, illusad maiad ja keik tühhi tuht ja põrm; mis woitwad need sind aidata, ehk mis jädawad rahho woitwad need sulle anda? Kas sinna artwad omma hinge nälga aialikko asjadega kustutada? Mis on weel kadduwam, kui aialik rikkus? ühhe ainsa filmapilkniisje aiaga woib se jo käest kadduda; kui ma tahhaksin, siis ma woiksin mitto tuhhat õnnetust nimmetada, mis läbbi sa ommast aialikkust warrast wägga hõlpaste woid lahti jada.

Hing: Lihhalikko melega lootsin minna sest suurt õnne leida, sepärrast ma ikka sedda noudsin, mis lihha ja werrele armas olli; mis mo silmad ial himmuštasiid sedda ma neile lubbasin, ja ei keelnud omma süddamele mingisuggust römo. Ma himmuštasin kallid ja wäggewaid rogasi süa ja kanget jomaaega jua, lootsin se läbbi keigesuremat römo ja õnne leida. Agga minno armas Jesus! minna ollen ennast wäga hirmjaste petta lastnud. Ja kui ma issegi sest märko sain, pöörasin sest ärra ja hakkasin muu wisil õnne otsima; minna noudsin au, kõrkust ja juri asjo, et ma woiksin ennast ülle omma wendade tõsta ja keikidest auustud ja kidetud jada. (Kogg. 1, 16).

Jesus: Oh sedda pimmedust ja söggedust! Oh sinna rummal innimekse laps! kas sa siis nisuggusist asjust omma hingele jädawad rahho olled leidnud? Sinna waene ekjutud loom lähhad ühhest pettusse paelast teise. Sinna otsid au siin mailmas, ja lodad se läbbi rahho ja head leida. Agga mötle, mis sa olled taggaianud: paljast warjo, suitsjo, põrmo ja tüh- ja tuult. Mis kasjo sadab sulle mailma au? Ni kaua sul sedda on, kui teised sulle sedda andwad, kui uemmad just ärralahkuwad, siis on sinno au otsas. Wata kui rummalaste sa olled teinud, ommale jäda- wat rahho otsides.

Hing: Armas Jesus! Keik on nenda olnud, kui sa ütled, ja sepärrast otsisin ma weel ommale rahho ja head lihhalikkust moistussest ja mailma tar- kusest; ma pöörasin omma süddame keiksuggu sügga- waid ja kõrgid asjo läbbi urima, mitmid ammetid ja wõeraid telesi õppima, ja mötlesin nende läbbi töb- sult õnne ja jädawad rahho leida.

Jesus: Sinna olled neis asjust nendasammoti ekstinud, ja se õn mis sa se läbbi lootsid kättesada, on nisamma kadunud ja tühhi kui teisedki.

Hing: Müüd, minno armas Jesus! kui minna keikis ollen ekstinud, kust ma lootsin rahho leida, kuhho pean ma siis minnema siin mailmas, et ma woisin rahho leida? Minna ollen otsego se tuike, mis Noa ommast laetwast wäljalaskis; ta lendes ümberkaudo ja ei leidnud mad kus olleks jalgo woinud toetada.

Jesus: Se on tössi, armas hing! siin mail- mas ei leia sinna kuskilpoolt jädawat rahho egga

tõmo. Sepärrast, touse üles minno armoke ja tulle seie; wata, minno hatwades woid sa jädawat rahho leida; nende sees woid sa hingada ja julge ja rahhul olla.

Hing: Oh minno armas Jesus! Minna tahhan nüüd keikist mailma asjust lahkuda ja sinno jure tulla. Wõtta mind wasto kui üht ekšinuud ja ärrakaddunud lammast, kes kuschagilt ei olle rahho leidnud. Wõtta mind omma armastusse süllesse ja toeta mind omma rinna äres, et ma sinno kallist rahho woikšintunda, nenda kui laps omma emma sülles.

Jesus: Tulle seie ja isto minno armo warjo al. „Minno pahhem käsfi on sinno Pea al, ja minno parrem käsfi hakkab so ümber kaela. Ma wannutan teid, Jerusalemma tüüred, mikšpärrast tahhate teie ülesärratada sedda, kedda ma armastan, enne kui ta isse tahhab.“ (üü. laul. 8, 3. 4). Wata, keik, mis sinna olled mailmast otšinuud, sedda leiad ja keik minno jurest. Kui sinna rikkust himmustad, siis annan minna sulle jädawat hinge warra; minna annan isjeennast keigega mis mul on, sinno ommaks. Kui minna sul ollen, siis ei olle sul muud ennam ühtegi tarwis lota ehk himmustada, ei taewas egga Ma peäl. Ja sedda warra, mis minna sul annan, ei sa ükski sult ärrarijuda, ei kurrat egga mailm. Sesuguseks, kui minna iggawessest aiast seie sadik ollen olnud, minna eddespiddi ka jään: „Jesus Kristus, eile ja tänna, ja iggaweste.“ (Ebr. 13, 8). Ei sul olle tarwis karta, et ma omma armo sinno wasto peakšin muutma ehk wahhetama. „Minna ollen ikka sesamma ja minno aastad ei lõppe mitte

ärä. Taewas ja Ma lähhewad hukka; agga minno sannad ei lähhä mitte hukka." (Paul. 102, 28; Matt. 5, 18; Luk. 21, 33). Ja nenda kui minno sannad hukka ei lähhä, ei sa minna isse ka mitte hukkaminnema egga otsa löppema. Kui sa au olled otsinud, siis leiad sedda ka minno jurest: Minno läbbi saab taewa Jäsa sind auustama ja sind taewa kunninglikkufs emmandaks töstma. Sured würstid, herrad ja wallitsejad on kül siin mailmas auustud, agga ni suurt au ei olle neil weel mitte, kui sel, kes mind kardab ja armastab, ükskord ošaks saab. Ja se au ei löppe ial ennam ärä. (Paul 31, 20; 119, 74). Kui sa olled tarkust püüdnud, minno jures leiad sinna se öige tarkusse hallika, sedda tarkust, mis üllewel on, mis minna isse ollen Jäsa jütlest teile tonud, ja mis teid öieti moistlikkufs teeb. Sepärrast lahku nüüd keigest sest ärä, mis Ma peäl on; minno jure olles saad sa keik tuhhatkord rahkem kui maial. (Saf. 3, 17).

Hing: Jätta mind rahhule, sinna pettis mailm, keige omma au ja warraga. Tagganege minnust lihha himmo, silma himmo ja ello förkus; sest teie ei olle mitte Jäsast waid mailmast. „Ja mailm lähhäb hukka, ja temma himmo; agga kes Jummalä tahtmist teeb, se jääb iggaweste." (1. Joann. 2, 17). Sinna olled minno keigekallim warra ja au, minno keigүүлem tarkus ja rööm. Mis peaksin ma weel ihhaldama ehk sowima? Sinnoga tahhan ma jäda ühhendud ja kokkolidetud, nenda kui wöso kännuga, lige ihhuga, ja ihho peaga; ehk nenda kui lammas karjatsega ja kui pruut peigmehega.

Minna jään üksnes sinno pärralt ja sinna minno pärralt. Sinnust ei tahha ma ialgi ennam lahkuda.

(Wifil: Dh Jummal Roja, pühha Waim)..

Siiis anna tarkust rohkeste,
Ja jagga omma lapsese,
Et se woiks olla minno sees,
Ja ellada mo süddames.

29.

Mistiinnimesse tuggewus.

Jesus: „Kui illus ja kui löbbus olled sinna! kui armas omma illo pärrast! Kui illusjad on so jallatallad kingis, sa heamelelinne tüttar.“ (Üu. Iaul. 7, 2. 7).

Hing: Dh minno armas Jesus! et minna sinno silma ees ollen armo leidnud, on üksnes sinno armotö. Sest se puhtus ja need ehted, misga ma ollen ehitud, on üksnes sinno anded, mis minna pühhas ristmisses so käest sanud; muido ei kõlbaks ma sulle.

Jesus: Sinna kõlbab mulle wägga hästi, armas hing! Sest sinna ei olle mitte wäljaspidi waid seespidi ehitud.

Hing: Dh armas Jesus! Aita, et ma ifka nenda woiksin ehitud olla ja jada.

Jesus: Wata ette ja panne ennast tähhele, et sa ifka nisugguseks jääd, kui sa olled olnud; hoi

ennast uskus minno pole, siis ei sa sinna mitte hääbisje. Sest feik, kes minnust ärralahkutwad, lähhätwad hukka.

Hing: Se ongi üksnes minno ainus rööm siin mailmas, et ma sinno pole hoian ja feik omma lotust sinno peäle pannen. Oh Jesand, Jesand! ilmuta mulle omma tahtmist.

Jesus: Agga minno armas hing! mis sa siis teeksid, kui minna sind tahhaksin ristiga katsma tulla? Kas arwad, et sa siis ka mulle truits ja ustawaks jääksid?

Hing: „Oh Jummal! kiusa mind läbbi, ja wotta tunda mo südand; katso mind läbbi, ja wotta tunda mo mötted; ja wata kas walle te on minno sees ja juhata mind iggawesse te peäle.“ (Eaul. 139, 23. 24). Te minnoga kui tunned hea ollewad; minna tahhan rahhul olla ja kannatada.

Jesus: Agga kui minna sind tulle- ja weekahjo läbbi lasjen feigist ilma jada, nenda kui Jobiga sündis. Kui ma lasjen wargad ja rööwliid feik ärrarisuda mis sul on, ja sind sure hädda ja waesusse süsse jata; mis sa siis wöttaksid teha.

Hing: Sinna, Jesand, olled mulle sedda annud, sinna woid sedda ka jälle ärrawotta: sinno nimmi olgo fidetud ja auustud! Sest „allasti ollen ma omma emma ihhust tulnud ja lahhan allasti jälle sinna taggasi“ (Job. 1, 21). ja ei woi surma tunnil middagi siit ärrawia.

Jesüs: Agga kui minna sadaksin sind möda mailma hulkuma, et sa teik peaksid mahhajätma, mis sul on; kuidas oleks siis luggu?

Hing: Sinna, armas Jesüs, olled see asjas mulle isse elekäinud ja mulle eesmärki jätnud; eks siis minna pea ka see asjas sinno jälgedes käima? Kui sinna piddid lapsepõlves omma armsa wannemattega isjamaalt ärrapõggenema, miks siis minna ei woi omma risti peäle wõtta ja sinno järrel käia? Peälegi ollen siin mailmas otsego teekäia ja maialinne. „Sest meil polle siin mitte üht jädawat linna, waid meie otsime sedda tullemat.“ (Ebr. 13, 14).

Jesüs: Agga kui minna sind mitmeks aastaks lasteksin haigewodi peäl maas seista, kas ja siis ka ikka weel ilma nurrisematta kannataksid, ja minno jure jääksid?

Hing: Ja ikka ma tahhan sinno jure jada: sest sinna pead minno parremast käest kinni. Kui ma ei olle sind teninud siis, kui mul terwis käes olli, siis tahhan sedda haigusse aial tehha. Kui murred mind waewawad, siis mötlen ma Jummalaga peäle; kui minno waim on täis ahhastust, siis hüan ma sinno pole ja sa aitad mind. (Eaul 77, 4).

Jesüs: Agga kui minna sinno palwet kuulda ei wõtta, ja ka omma rahho sulle ei anna; mis nõu sul siis weel ülle jääb?

Hing: Minna tahhan ikka sinno, omma õnnis-
tusse Jummalaga ja Isjanda peäle lota ja sinnust abbi

odata, sest sinna wöttad mind ikka jälle kuulda. (Eaul 26, 1; 28, 7). Sest „kes sind kardab, selle kätte ei juhto muud kurja, kui agga kuusatusse wiisil, ja sinna küssud tedda seält seest jälle ärra.“ (Eir. 33, 1). Sul ei olle jo head meelt minno hukkaminne missest; pahha ilma järrel lasjed sinna päikest jälle selgeste paista, ja küssendamisse, nutto ja kurwastusse järrel annad sinna jälle omma heldust ja armo nähha.

Jesus: Agga kui minna sind hopis omma palle eest ärralükkafsin egga ühtegi armo sülle enam ei näitaks, mis sa siis tahhaksid ettewötta?

Hing: Sedda sinna, oh Jõsand, ei wötta tõeste mitte tehha! Se olleks sinno pühha janna ja kalli tootuste wasto; sest sinna olled ütelnud, et ükski ei pea häbbisse sama neist, kes sind otawad ja sinno peäle lootwad. Se peäle lodan ja toetan minna ennast. Sest sinno kindel allus jääb seisma, ja kes selle alluse peäl seisab se ei woi kõikuda. (Eaul 25, 3; Jef. 49, 13). Sinna, Jõsand, tunned ommad, ja sinno ommad tundwad sind; ja kes sind tundwad ja sinno peäle lootwad, need teadwad, et sinna olled tõssine ja ustaw.

Jesus: Armas hing! Sinna tead keif wägga hästi: Olle nüüd ustaw selle sees, ja ärra lasse kurratit, mailma egga omma lihha mitte enam ennast ekkitada. Sest minna ollen wandunud omma pühha nimme jures, et ma sind ei tahha mahhajätta; ja minna pean omma tootust. Olle nüüd kindel ja tugew minno wäes; sest ükski ei olle häbbisse sanud, kes minno peäle on lootnud. (Ebr. 13, 5; Jef. 1, 5. 6).

(Wifil: Ets ja heida karjane).

Jesufest ei jätta ma,
Et ta mo eest podud risti,
Sest mo kohhus hakkata
Temmasse kui taljas finni;
Ta mo ello, walgus ka,
Jesufest ei jätta ma.

30.

Waimolik Paradisi pu.

Jesus: Kuulge teie, armsad lapsed, ja kaswage nenda kui puud, mis wee jure on istutud, ja jõe äres ommad jured aianud. (Paul 1, 3; Jer. 17, 8).

Hing: Oh Jesus, sinna armas waimolik kärner! wata, siin ollen minna, sinno nõdder wõõsukenne; istuta mind omma rohhoaeda, et ma seäl woiksin kaswada, tuggewaks ja sureks sada.

Jesus: Minna ollen sind, armas hing, jubba lord omma Paradisi aeda (omma koggoduuse sisse) istutanud, et ja seäl piddid kaswama ja õitsema kui palmipu, mis ommal aial wiljakannab.

Hing: Jah, armas Jesus! Minna ollen küll sinno rohhoaeda istutud, nago pu jõe kaldal, mis omma wilja annab ommal aial, ja kelle lehhed ei puddene; agga kiusatusse, murre ja wihhawaeno tuled puhhutwad ni wäggewaste minno peäle, nenda, et ma kardan, et need mind wimaks hopis mahhamurdwad.

Jesus: Sedda ei olle sul, armas hing, mitte tarwis karta: minna ollen käsko annud pohja tulele,

ja louna tulele, et need puhhutvad minno rohhoaiast läbbi, et temma kallid rohhud haiso rohkeste wäljaandwad. (Üll. laul 4, 16).

Hing: Agga, oh Jësand! need puhhutvad wägga wäggewaste, ja tahhawad mind mahhamurda!

Jesus: Widda wäggewaminni need puhhutwad, sedda kindlamaks ja tuggewamaks sawad sinno jured usso läbbi. Ärra kardad! sinna jääd seiäma. Kardad paljo ennam selle kurja patto ussi hammustamist, mis sinno sees on, ja wägga ussinaste sulle woib kahjo tehha, et sa hakkad närtsima ja kuitwama.

Hing: Hoia sinna, armas taewa kärner, mind, omma nödra wösjukest, nenda hirmsal wiisil hukkasamast!

Jesus: Pannet tähhele, et se holetusse maddo sind ei sa petma, et jääd laisaks ja holetumaks omma riistinnimesse ello sees; et sinno iggapäwane palwetegginne, jummalakartus ja pühha hool ärra ei löppe omma lihha mitmesugguste hinnude ja ihaldamiste läbbi. Pannet tähhele, et se waimolikko uhkuse maddo sind ei sa närrida, et sinna ei hakka omma jummalakartust ja waggadust suremaks piddama kui sünnib, ehk et sa nende armoandide läbbi, mis minna sulle ollen annud, tahhaksid teistest üllem ehk parrem olla. Se läbbi on monned kaunid puud minno kogodusse rohhoedas hukkäläinud ja tullesse wiisatud. Pannet tähhele, et ahnusse maddo ei imme sinno keigeparremat mahla, üddi ja rammo ärra, nenda, et „sinno südda ei sa koormatud liasõmisse, ei liasõmisse egga peatoidusse murretega“ (Lut. 21, 34); sest sel wiisil woid sinna pea kuitwaks puuks jäda. Weel wata

ette, et se ihnukse ja siitkukse maddo ei sa sulle kahjo tehha; sest kui sinna tahhad koskuda ja wilja kanda, ja hea pu olla, siis peab sinno hea willi ka nähha ollema. „Paistko sinno walgus innimeste ees, et nemmad sinno head teud näwad, ja auustawad sinno Jäsa, kes taewas on.“ (Matt. 5, 16).

Hing: Keik tahhan minna tehha, armas Jeesus! agga harri ja puhhasta, kasta ja kastwata sinna mind.

Jeesus: Minna tahhan kül neida tehha kui sa pallud; agga ärra olle mitte kui se wigipu, kelle peält minna wilja otsisin, agga ei leidnud muud kui lehtä üksi. (Matt. 21, 19).

Hing: Hoi mind armust nisuggufeks samast, sest minna tean, et „kirwes on ka jo pude jure külge pandud; sepärrast igga pu, mis head wilja ei kanna, raiutakse mahha ja wiisatatakse tullekse.“ (Matt. 3, 10; 7, 19; 15, 13; Lut. 3, 9).

Jeesus: Sepärrast katju nüüd, et sa head wilja woiksid kanda, ja mitte haisewaid kobraid. otsego se nurjaläinud winamäggi, kellest Jees. ram. 5. peat. 1 kummi 7. salmis rägitalse.

Hing: Eht mul kül wilja wägga wähe on, siiski lodan, et sinna sellega saad leppima, kui se usklikust süddamest on kastwanud.

Jeesus: Jah, armas hing! minna ei arwa sinno usso wilja mitte paljusse waid headusse järrel. Kastwa ja öitse siis nüüd siin mailmas, kummi se aeg tulleb, et sind peab pogitama ja uest istutadama, se on,

Kui minna õnna surma läbhi sind siit maailmast ärrakutsun ja istutan sind omma taewa Paradisi, kus sinna iggawessest aiaft iggaweste pead õitsema ja wilja kandma.

(Wifil: Keit tulge minno jure nüüd).

Oh! wõtta mo sees ellada,
Mind sulle heaks puuks istuta,
Et woin head wilja kanda,
Ja sinno aedas järgeste,
Kui kannis illus öiefe,
Head haiso wäljaanda.

31.

Ufklif palluja.

Hing: „Jesand! wõtta kuulda mo sannad, wõtta ärramoista mo iggatsenist. Panne tähhele mo kissendamisje heäle, minno kuningas ja mo Jummal, sest sind ma pallun.“ (Laul 5, 2. 3).

Jesus: Rägi minno lapsokke! Minna tahhan sind kuulda, ja mis sa ial pallud, sedda pead sa sama; pallu, mis ma sulle pean andma. (1. Kunn. 3, 5).

Hing: Ei minna pallu pitka igga, egga rikkust, egga omma waenlaste hinge, waid sinno pühha Waimo, et temma tulleks minno süddamesse, ja seält ennam ial ärra ei lahkuks. (1. Kunn. 3, 11).

Jesus: Kui sinna sedda pallud, ja mitte aialik-kuid asjo, siis tahhan minna sind kuulda (Lut. 11, 13); Minna annan sulle omma Waimo; temma peab sinno

süddameesse tulles (Ewef. 4, 30); agga panne tähhete, et sa tedda omma pattude, ja kurja teggudega jälle ärra ei aia.

Hing: Oh Jēsand! anna mulle pühha hoolet, et ma woiksin waggats jada; sinno heldus hoidko mind, et minno usk pääw päwalt ifka ennam ja ennam saaks uendud.

Jesus: Wata, armas hing! „Minna ollen sinno eest pallunud; et sinno usk ei pea ärralöpma. (Euf. 22, 32; Joan. 17, 9).

Hing: Oh minno Jēsand! Minno usk on wägga nödder ja piisuke; minna kardana, et se hopis woiks ärrakustuda.

Jesus: Ärra mötle kaksipiddi, armas lapsok! „Nöhhutud pillirogo ei murra ma mitte katti, ja öhkuwat tahti, mis weel suitseb, ei kustuta minna mitte ärra.“ (Jes. 42, 3). Sepärrast, „ärra kardana mitte; sest ma ollen sind lunnastanud ja nimme pärrast sind kutsunud, sa olled minno pärrast.“ (Jes. 43, 1.2). Minna finnitana ja aitan sind ja toon sulle önnistust omma parrema käe läbbi.

Hing: Jah, Jēsand! Minna tahhan sinno headust, heldust ja armo allati melespidada egga sinno kässooppetussest lahkuda, ni kaua kui ma ellan.

Jesus: Du sul, armas hing, weel middagi minno käest palluda? Sest mis sa ial minno käest pallud, minno tahtmisse järrele se peab sulle sama.

Hing: Jõsand, sinna olled se süddamette tundja!
„keit mo iggatseminne on sul teada, ja mo õhkaminne
ep olle so cest warjul.“ (Paul 38. 10). Mita, et ma
nenda woiksin ellada, et keikis, mis ma ial ettewõttan,
sinno tahtminne woiks sündida.

Jesus: Ets sa siis passu middagi, mis sulle sin
aialikkus ellus tartwis lähhäb.

Hing: Oh Jõsand! Minna annan omma ihho
ja hinge ja keik, mis mul sin aialikkus ellus tartwis
on, sinno holeks; te sellega nenda, kui sinno pühha
tahtminne on. Eõsite pallun ma hinge cest, sest et
hing üllem on kui ihho; ja on hingel rahho, siis ei
woi ka ihhul ühtegi pudust olla. Sinna olled minno
Jõsa, ja minna sinno laps, sepärrast ei jätta sinna
mind mitte mahha, waid tahhad mind toita ja ülles-
piddada. (Ebr. 13, 5). Dmmeti on mul se lotus, et
ma palwe läbbi sinuult abbi saan, sest sa olled meid
isse omma pühha suga õppetanud nenda palluma:
„Meie iggapäwast leiba anna meile tänna-
pääw.“ (Matt. 6, 11). „Waesust ja rikkust ärra
anna mulle mitte; sõda agga mind leitwaga, mis mo
õsaks seätud.“ (Epp. jann. 30, 8. 9). Kui mul paljo
aialikko warra olleks, siis woiks se pea mind sinuult
ärralahhutada, ja et ma ei warrasta kui ma kehwaiks
saaksin, ja omma Jummalala nimmesse mitte kurjaste
ei puto. Dmmeti, jägo keik sinno holeks, sest sinna
tead parreminne, mis sinno auuks ja minno hinge
õnnistuseks tartwis on. Sedda pallun sinno käest,
oh Jõsand, et minno hing woiks rikkaks sada, siis ei
olle mul middagi waia, ei sin, egga seäl iggatweste.

Jesús: Nüüd tahhan minna keik tehha, mis sa ial olled pallunud; ja weel ennam: minna ei tahha ükspäinis sinno hinge, waid ka sinno ihho eest hoolt kanda. Loda agga minno peäle.

Hing: Minna tännan sind, armas Önnisteggia, selle kalli tootuse eest; minna ussun kindlaste, et sinna sedda ka saad täitma. Agga weel pallun minna sind, ka omma liggimeste eest, minno tutwate ja sõbrade eest omma armsa hingekarjaste, kohtowannematte, isjama ja ka omma waenlaste eest. Hoia ja kaitse omma kalliste ostetud koggodušt ja keiki inimesi, siin aialikkult ja seäl iggaweste. Dtsi ja kutsu keiki, kes eksinud ja ärrakaddunud, römüsta keik kurwad, toeta keik haiged, arrad ja nödrad, olle keige lesknäeste ja waeste-laste holkandja ja abbimees keige nende hädda sees; hallasta keikide inimeste peäle, isseärranis nende surmatunnil. Oh Jösand! anna keikidele sedda, mis neile heaks ja kasuks tartwis lähhäb; önnista keiki ihho ja hinge polest, siin aialikkult ja seäl iggaweste.

Jesús: Minna ollen sind nüüd kuulnud; sinno palwe on kül suur, kui se agga usfust tulleb ja tösfine on. Sepärrast **keik**, teie usflikud hinged, pange sedda hästi tähhele: „Kui teie minno siisse jäte, ja minno sannad teie siisse jäwad, siis pallute teie, mis teie ial tahhate, ja se peab teile sündima. Keik, mis teie ial luggedes pallute, usfuge, et teie sedda sate, siis saab se teile. (Joan. 15, 7; Mark. 11, 24). Kui nüüd teie, kes teie kurjad ollete, märkate häid andid anda omma lastele; kui palju ennam annab taewane Jösa pühha

Waimo neile, kes tedda palluwad?" (Matt. 7, 11; Lut. 11, 13).

(Wisil: Arka üles minno südda).

Kui sa nenda innimenne
Palwel' ennaft walmistad,
Ja kui olled waewalinne
Pallud omma Jummalat:
Omna süddant kowwaste
Panne sinna tähhele,
Et sind kurri ilm ei nela,
Egga pallumast sind kela.

32.

Ülestoussund Önnisteggia.

Hing: Jeesus, minno armastus on ristinaelatud!
Jeesus, minno armastus, on surnud! Jeesus, minno
armastus on hauda pandud! Oh minno südda! touse
ka warra päwa toustes üles, ja minne nende naes-
tega temma hauda waatma ja temma ihho woidma;
agga ei mitte mu, kui armastusje filmapisjarattega.
(Matt. 28, 1; Mark. 16, 1. 2; Lut. 24, 1; Joan. 20, 1).

Jeesus: „Mis teie sedda ellawat sur-
nutte juresi oisite? Minna ollen üles-
tousund. Minna ollin surnud, ja wata, ma
ellan iggaweste iggawesjeks aiaks, Amen.
Ja minno kae on pörgo ja surma wõtmed.
Minna ellan, ja teie peate ka ellama.“
(Lut. 24, 5. 6; 3. Im. 1, 18).

Hing: Oh römo! oh suurt römo! Sinna olled furnuist ülesärratud ja olled „essimesseks sanud nende seast, kes on läinud maggama. Surm, kus on sinno astel? pörgohaud, kus on sinno woimus? Agga tänno Jummalale, kes meile woimust annab meie Issanda Jesuusse Kristusse läbbi.“ (1. Kor. 15, 20. 55. 57). Oh, olle terve tullemast, sinna ellowürst! Olle terve tullemast, sinna woido kuningas! „Diskamisse heäl ja woido laul on õigede maiade sees: Jehowa parrem käsfi teeb keif wahwaste. Jehowa parrem käsfi on ennast sureks tõstnud, Jehowa parrem käsfi teeb keif wahwaste. Ei ma kül surre, waid jään ellama, ja tahhan Jehowa teud juttustada. (Paul 118, 15—17).

Jesus: Jah, sinna pead nüüd iggaweste ellama; sest minna ollen sind peästnud ja lunnastanud surmast ja pörgust, et ma omma surma ja ülestoumissse läbbi neid ollen ärrawoitnud. Minna ollen wangid lahtipeästnud ja surma hopis ärrakautanud. (Paul 102, 21; Jes. 61, 1).

Hing: Oh laulgem siis selle sure ellowürsti auuks üht römolikko kitusse laulo ja mingem temma wasto selle lauloga: „Saul on lõnud omma tuhhat, ja Dawet omma kümmetuhhat (1. Sam. 18, 7), agga sinna Daweti poeg olled lõnud ennam, kui kümme fadda tuhhat. Sest sinna olled pörge Koljatit ärrawoitnud, ja keif temma joariistad, mis peäle ta lotis, ärrawõtnud ja temna jati wahajagganud. Se on se pääw, mis Issand teinud; rõnustagem ja olgem wägga rõõmsad temma sees.“ (Jes. 42, 13; 49, 24; 53, 12; Lut. 2, 43; Soan. 12, 7; Rom. 14, 6).

Jesüs: Agga efs sa ei tea, armas hing, et ka sinnagi olled üllesteuänud usfo läbbi, sellesamma Jummalala wäes, kes mind on surmast ülleärratanud; sest „otsego mind on ülleärratud surnuist Jhsa au läbbi, et sinna ka nenda pead udes ellus käima.“ „Sest se wanna inimenne on minnoga ristilödud, et patto ihho peab tühjaks minnema, et sinna mitte ennam patto ei teni. Se pärrast ärgo wallitsego pat mitte kui kunningas sinno surrelikko ihho sees, et sinna wöttaksid temma sanna kuulda temma hinnude sees. Ärra anna ka mitte ommad liikmed üllekohto sõariistuks pattule: waid anna ennast Jummalale kui need, kes surnuist on ellowaks sanud, ja ommad liikmed õigusse sõariistuks Jummalale.“ (Rom. 6, 4. 6. 11—13).

Hing: Oh minno armas Jesüs! Sedda tahhan minna hea melega tehha. Minno südda on wägga römüs, et sinna mind iggawesest surmast olled peästnud ja lunnastanud, efs siis minno kohhus olle sind tenida waggadusse ja õnnistusse, mis sinno melepärrast on.

Jesüs: Kui sinna pattule ja temma hinnudele olled surnud, siis pead mulle, omma Jummalale ellama. „Sest mis minna ollen surnud, sedda ollen ma pattule surnud ülestord; agga mis ma ellan, sedda ellan minna Jummalale. Nenda arwa ka sinna ennast pattule kül surnud ollewad, agga Jummalale ellawad minno, omma Jhsanda sees.“ (Rom. 6, 10. 11). Kui sinna ikka wöttad nenda tehha, ni kaua, kui sa siin ellad, siis ärratan minna wiimsel päwal sinno põrmuks läinud ihho jälle ülle, et se iggaweste peab ellama.

„Siis tahhan minna sinno alwa ihho muta, et se minno ärrafelletud ihho sarnatseks peab sama, sedda wägge möda, misga minna ka keif asjad woin emiese alla heita.“ (Wilipp. 3, 21).

Hing: Nüüd, minno armas Jeesus, et sa mulle ni kallist tootust olled annud, ei karda minna ennain surma; sest kui minna ollen lige sinno ihho külges, nenda kui sinna olled Pea, kes olled surmast üllestoušnud, siis ei woi ka sinno liikmed mitte iggaweste surma ja hawa siise jada, waid sawad üllestärratud iggaweseks elluks ja õnnistusjeks. (Ewes. 1, 22; 4, 15).

(Wisiil: Jeesus Önnisteggia).

Jeesus, mo õn, ellab weel,
Sest ma saan ka ello nähha,
Ellan pärrast ifka seäl,
Surm ei woi null' hirmo tehha.
Mo Pea, Jeesus, mind ei tahha
Õmma liket jätta mahha.

33.

Jeesuse armas õppetus.

Hing: Minna tahhan omma armast Jeesust otsida ja temma pole küssendada, et ta mind wõttaks kuulda. (Paul 17, 1; 88, 14). „Ma tõstan ommad filmad ülles nende mäggede pele, kust mo abbi tulles.“ (Paul 121, 1). Oh Jeesand Jeesus! minna tullen sinno jure ja kopputan sinno armo ukse tagga. Kule minno palwet ja minno hüüdmist, ja wasta mulle.

Jesus: „Tulle sinna Jesandast önnistud, mißpärrest seifad ja wäljas?“ (1. Mos. 24, 31). Nägi minno lapsokke, miß ja must tahhad! ärra olle ni uimane, minna ollen walmis sind kuulma, kui sinna mind hüad ja pallud.

Hing: Minno armas Jesand! Sinna olled ikka walmis mind aitama, ja ni pea, kui minna sind hüan, siis kuled ja mind. (Jes. 30, 19). Minna lodan keigesugguse hädda ja willetjusse sees sinno armo ja abbi peäle; minno südda on wägga römüs, et ja ni hea melega mind tahhad aidata.

Jesus: Nägi mulle, armas hing, miß ja tahhad, et ma sulle pean teggema? Sest keikide nende palwet tahhan minna kuulda, kelle südda ustatw on. (Paul 102, 18).

Hing: Jesus, armas Jesus! Minna ei pallu hõbbemat egga kulda, ei rikkust egga au, egga mingisuggust aialikko ja kaduwat asja, waid jedda, miß mulle iggawesjeks käsjuks ja önnistusjeks tulleb: Wõtta mulle anda ühhe süddame, miß sama kuleb, et ma sind woiksin tenida ja nouda õigeusso ja jummalakartlikko ello sees, et ma iggawest ello woiksin pärrida. (1. Kunn. 3, 9). Sepärrest näita mulle, Jesand, jedda õiget teed, miß ma pean käima; kinnita minno süddant, et ma sind woiksin karta.

Jesus: Se on õige, minno lapsokke, et ja jedda pallud; sest „Jesanda kartus on tartuse hakkatus: hea moistus on neil keikil, kes iggaühhe järrele tewad; temma käskmiste kitus seifad iggaweste. (Paul 111, 10). Jesanda kartus, se on tarkus, ja kurjast ärralahkuma,

se on moistus. (Job. 28, 28). Rohke tarkus on Is-
sandat kartma, ja se rõmuštab neid küllalt omma
wiljaga. Keik omma kooda täidab ta kalliste asjadega,
ja kambrid sega, mis ta sünnitab. Isjanda kartus
on tartuše kroon, se teeb, et rahho, ja parrandamisje
terwis haljandab: ta lautab kitust laiale neile, kes
tedda armastawad. Isjandat kartma on tarkuše juur,
ja temma oksad on pitk igga.“ (Siraf. 1, 17. 18. 19. 21).

Sing: Sepärrast pallun minna sind, Isjand
Jesus! et sinna annaksid mulle omma sullasele ühhe
sannakulelikko süddame, et ma woiksin sinnušt finni
hoida ja sinno käsjud piddada, et ma sind kardau,
sind tenin ja armaštan keige omma elloaia, töššije
õigusje ja pühitusje sees mis so melepärrast on.
Õppeta mind, Isjand, sedda õiget teed, et minna sedda
möda käin omma ellootsjani. Anna mulle moistušt,
et ma sinno käsjud woiksin piddada keigest ommast
süddamest.

Jesus: Kule, minno armas lapsok! minna tah-
han sulle nou anda ja sulle teed juhhatada, mis sa
pead käima. „Minna ollen se keigewägge-
wam Jummal: käi minno palle ees, ja olle
täieste wagga.“ (1. Mos. 17, 1). Pea meles, et
keik, mis sa ial teed, ehk kuhho sa ial lähhäd, et sa
olled allati minno pühha keikis paikus liggiollewa palle
ees; sest minno silma ees ei olle middagi näggematta,
waid keik on aiwvalk ja teäda, ja nenda ka se, mis
sinna waene loom weel patto teed. Lasje agga minno
kartust allati omma filmade ees seišta, siis ei te sinna
mitte patto, waid pead sedda keik, mis minna sind
ommas sannas käsfin. Sest minna, sinno Isjand ja

Jummal, ei tahha sinnust muud, kui et sa mind kardad ja armastad, ja tenid mind keigest ommast süddamest ja keigest ommast hingest, ja keigest ommast melest ja keigest ommast wäest, ja omma liggimest armastad kui isseennast. Ärra te mitte nenda kui Samaria rahwas, kes kartsid Jõsandat, ja ühtlase ka ebbajummalaid tenisid. (2. Kunn. 17, 33). Ei mitte nenda; „sinna pead Jõsandat omma Jummalat kumardama, ja tedda ükspäinist tenima.“ (Matt. 4, 10). Sepärrast pead sa mind ükspäinist truieste ja täieste tenima, ehk sedda hopist teggematta jätma: kaksipiddist süddant ei woi minna mitte fallida. Meid ristinnimesi, kes tahhawad mind ja ka ühtlase mailma armastada, ja Jummalat ja ühtlase ka mammonat tenida, tahhan minna ommast suust wäljasülitada, sest et nad külmad egga kewad, waid leiged on. (Jlm. 3, 16).

Hing: Kule nüüd minno südda, kuidas sinna pead ellama: Sinna pead Jummalat ülle keige asjade kartma, armastama ja temma peäle lootma. Sinna tead kül, kuidas esimenne ja suur kässõ fanna ütleb: „Sinna pead Jõsandat omma Jummalat armastama keigest ommast süddamest, ja keigest ommast hingest, ja keigest ommast melest, ja keigest ommast wäest, se on keigeüllem kässõfanna. Agga teine temma farnane on se: Sinna pead omma liggimest armastama kui isseennast.“ (5. Mos. 6, 4. 5; Mark. 12, 30. 31; Luk. 10, 27).

Jesüs: Se on hea, minno lapsõke, et sinna sedda tead; õnnist olled sinna, kui sinna sedda teed. (Joan. 13, 17).

Paljast teadmisest ei olle sul mitte abbi, waid sa pead se järrel ka teggema. „Sest se sullane, kes omma isfanda tahtmist teadnud, ja ei olle ennast mitte walmistanud, egga temma melepärrast teinud, se peab paljo hatwo sama.“ (Lut. 12, 47).

Hing: Jah, minno Isfand Jesus! Minna tahhaksin sedda heamelega tehha, agga minna ollen wägga nödder, sedda keik ni täieste piddada; minno südda on wägga lihhalik ja kurri, ja ei tahha sinno käsko keigest melest ja wäest melespiddada, egga sind karta, armastada ja sinno peäle lota. Sinna olled ka üttelnud: „Ürranetud on iggäuks, kes ei jä keikide süsse, mis kirjutud on käsko ramatusse, et ta sedda keik peab teggema. (5. Mos. 27, 26). Sest kes keik sedda käskoöppetust peab, ja ühhe käskosanna wasto etsib, se on keikist süalluseks sanud.“ (Jal. 2, 10). Ja nenda peaksin minna õigusse polest iggaweste hukkaminema.

Jesus: Minno lapsok! ärra karda; te agga, mis sul minno armo läbbi woimalik on. Noua täie holega mind karta ja armastada, ja ni pea, kui tunned, et sul joudo ei olle ses, mis sinna omnast melest tahhaksid, siis lasse käsk omma juhhataja olla, minno, omma Isfanda Jesuuse Kristusse jure (Kal. 3, 24); „sest minna ollen käsko ots, õigusseks iggäuhele, kes ussub.“ (Rom. 10, 4). Panne agga omma usko ja lotust minno kalli tenistusse peäle; minna tahhan keik sinno patto ja üllekohhut ärrakustutada ja sulle joudo ja wägge anda. „Sest et käsk ei woinud patust lahtitehha, sepärrast, et se rammoto olli lihha läbbi, siis läkkitas Jummal mind,

omma Poia, pattuse lihha sarnadusfes, ja patto pärrast, ja moistis sedda patto hukka, mis lihha sees; et kässo õigus pidid täieste sündima teie sees, kes teie ei käi lihha järrel, waid waimo järrel." (Rom. 8, 3. 4).

Sing: Se näitab siis, et sinna, Issand Jesus, ei olle üks päinis kässo täitnud, waid ka tühjaks teinud, nenda et meil sellega enam ühtegi wõlgo ei olle.

Jesus: Ei, minno armas lapske! minna ollen kül teie käsjud teie assemel täitnud, agga siiski mitte kässo tühjaks teinud; sepärrast ei olle teie, minno jüngrid, mitte kümnest käsjust hopis lahti. Minna ollen teid kül ärralunnastanud kässo needmisjests, kui ma sain needmisjeks teie eest (Gal. 3, 13), agga siiski ollete teie kässoaga ühtepandud, ei mitte sündmusse waid armastusse polest, nenda et teie fes, mis sees teie ollete õnsaks tehtud uskus, peate seddasamma nõri möda käima, et teie õppite head tööd hästi korda saatma. Kui teil ei olleks kässo, kuidas teie siis woiksite teada, mis hea eht mis kurri on? Nenda on käst teile kui üks täht ja õiendusse nõör, kelle järrel teie omma ello peate õiendama. (Gal. 6, 16; Wu. 3, 16).

Sing: Minna tännan sind, armas Jesus! et sa olled mulle sedda ni selgeste ärraselletanud, sest omma armamisje järrel ollen ma kahhelt poolt jes asjas eksinud: esiteks, et ma kässo läbbi püüdsin õnsaks sada, ja tahtsin ommast wäest kässo täita; ja teiseks arwasin, et ma käsjust hopis lahti pididin ollema, et ma nenda woiksin ellada, kuidas isse tahhan, sest et sinna, Issand Jesus kässo nuhtlust olled täieste ärramakenud ja taassa teinud.

Jesus: Käst ei anna sulle õnnistust, sest et kässo läbbi ei ja ükski õigeks Jummalaga ees, se on teada, sest se, kes usjust õige on, peab ellama. (Gal. 3, 11). Agga siiski on wägga palju neid innimesi, kes kässust middagi ei wõtta hoida, waid arwawad, et kui minna kord käsko ollen täitnud, siis ei olle neil enam kässoga ühtegi teggemist.

Hing: Se woib kül olla, et nisuggusid meie ristirahwa seas on leida, kes nenda mõtlewad.

Jesus: Meid on palju, kes, ehk. kül suga sedda ei julge tunnista, ommeti süddames nenda mõtlewad. Sest nisuggused wastopanniad on keik need, kes kül usjust minno siise, kiitlewad ja minno kallist ärratenimisest nende heaks, räkiwad, agga ei ialgi se peäle mõtle, et peaksid ennast uskus ja armastuses minno ommaks andma, ja jummalakartlikult ellama, waid jäwad keigesugguse patto ja kurjusse siise, otsego olleks minno kallis lummastamise töö, mis mulle ni palju waewa ja wallo on teinud, neile setarwis sündinud, et sedda julgeminne woiksid patto tehha, ja pääw päwalt patto patto peäle kogguda. (2. Peetr. 2, 1. 2).

Hing: Oh sedda suurt jummalakartmatta ello! Eks Jummalaga arm, mis õnnistust sadab, olle ilmunud keikile innimesetele, ja juhatab meid, et peame ärrasalgama jummalakartmatta ello, ja ilmalikkud himmud, ja peame moistlikult ja õiete ja jummalakartlikult ellama sešinnatjes maailmas. (Tit. 2, 11. 12). Kuidas siis tahawad need jummalakartmatta hinged omnia patto ello siise jada ja lootwad siiski õnsaks jada. Oh teie kiwirikõwiva süddamega hinged! kas teie sel

lombel täitate omma tänno ja armastust Snnisteggia wasto üllesse? Ets sest weel kül ei olle, et temma omma lihha päiwil teie pattude pärrast palwesid ja allandlikkufid pallumiissi, wägga sure küssendamisse ja filmawcega on piddanud ohwrima sellele, kes tedda wois surmast peasta (Ebr. 5, 7), kas teie tahhate temmale sedda koormat weel raskemaks tehha, mis temma se kannatlik Jummalal Tal ni heal mehel ennese peäle wõtnud? Tahhate teie Jummalal poega ueste ristil lüa omma pattudega? Oh teie Kristuse ristiwaelnased! Wöttelge ommeti järrele, mis teie tete.

Jesüs: Katju siis, armas hing, et sa melega käsjo ülle ei astu ja omma ristiinimesse nimme kurja ello läbbi ei teota. Kül keik kurjad ommal aial palka sawad. Sinna agga püa ükspäimis mind tenida ja minno nimme üllestunnistada janna ja teoga, et sa woiksid kui üks selge künal omma walguist lasta paista selle mailma pimmedusse sisse, et sa kui üks walguisse laps woiksid wahhet tehha walguisse ja pimmedusse wahhel. Sest se, mis sinno usso walguist pühha Waimo läbbi on põllema süütnud, et sinna olled waggaks ja õnsaks sanud minno tenistusse läbbi, siis peab se sinnuist ka armastusse läbbi wäljapaiitma innimeeste ees, et nemmad sinno head teud näwad, ja auustawad sinno Issa, kes taewas on." (Matt. 5, 16). Sinno armastus peab ni pallaw ja kuum ollema, kui üks tulliseks tehtud raud. Sinna pead minno werriest tenistussest nenda paistma ja hiilgama, otsego keigekallimad perlid, et kuhho sa ial lähhad, seäl pead sinna armastusse sädemid wäljalautama. Sinna pead minno werreõiguusse kuega iggapääw ennast ehhitama

ja ennaſt ikka ennam ja ennam puhhaſtama, et ſa ikka täielikkumaks ja kaunimaks ſaakſid; ſeſt ſinna olled weel otſego üks lihtimatta temanti kivi, ſepärraſt pead ſinna ikka ſelgemaks ja puhtamaks ſama, ja igga-pääw armastuſſes ja keiges riſtiinnimeſſe ellowiſides ſedda kaunimaks ja illuſamaks jäma, otſego kuld tulles.

„Ja jelleſamma aſja pärraſt kaſna ſiis keikipiddi hoolt ja näita ülles ommas uſkus head kindlat nou, ja wäggewas nous tundmiſt, ja tundmiſſes kaſſinuſt, ja kaſſinuſſes kannatuſt, ja kannatuſſes jummalakartuſt, ja jummalakartuſſes wendade armastuſt, ja wendade armastamiſſes armastuſt keikide wasto. Seſt kui ſul need aſjad on, ja neid rohkeſte ſinno jures on, ſiis ei jätta need ſind mitte laisaks egga ſug-guta mind tundma. Agga kelle jures neid ei olle, ſe on pimme ja ei nä mitte kaugele, ja on ärraannuſtanud omma endiſte pat-tude puhhaſtamist.“ (2. Peetr. 1, 5—9).

Sing: Müüd, minno Jõſand Jeſus! tahhan minna ſedda keik tehha, ni paljo kui mul ſinno armo ja abbi läbbi woimalik on; müüd tahhan tähhelepanna, miſ ſinno käſt mult nouab. Anna mulle ſeſ omma armo ja pühha Waimo: „ilma ſinno abbita ei woi minna ühtegi tehha“ (Joan. 15, 5), ſeſt ma ollen kui üks wäeti lapsok, keſ omma nõdra jalge peäle weel ei woi toetada, muido kui et emma tedda peab tallu-tama, et ta mitte ei kōmmiſta egga mahha ei kukku. Talluta ja juhata ſinna mind ka, nenda kui emma omma laſt. „Anna mulle teada omma teed, õppeta

mind omma teraddasid." (Paul 25, 4). Sinno pühha Waim saatko mind tašfase te peäle ja aitko mind minno nödrusfes; temma wötko mind mollemilt poolt kaendla alt finni ja töstko mind ülles, muido kommis-tan ja langen minna pea. „Tomba mind, siis jooksen ma so järrele." (Paul 119, 32; üü. l. 1, 4).

Jesus: Sedda tahhan minna tehha: minna tahhan sind tallutada, juhhatada, tösta ja kanda, nenda kui üks helde emma omma lapsjele teeb, et sul ühtegi ei pea karta ollema. (Jes. 46, 4).

Sing: Oh Jesus, magguš Jesus! kül minna nüüd allati saan sinno jure jäma; sest sinna pead minno parremast käest finni, ja tallutad mind omma jure rõmo ja au sišse.

(Wisit: Oh wagga Jummal, kes).

Mo ello aial mind
Nüüd wötta šata sinna,
Et ilma finnota
Ei šada ennast minna.
Kui ennast šadan ma,
Siis ekšin ikka peal';
Kui isse šadad mind,
Siis teen, mis kohhus teäl.

34.

Jesusse armas läbbikatsuminne.

Jesus: Kule minno ödde ja pruut! „armas-tad sinna mind ennem kui needšinnatsed?" (üü. laul 4, 9. 10. 12; Joan. 21, 15 — 17.

Hing: „Jesand, sa tead keik, sinna tunned, et ma sind armastan.“ Minna armastan sind keigest süddamest. „Sinna Jesand olled minno kaljo ja minno tuggew lin, ja mo ärrapeästja“, kelle peäle ma lodan. (2. Sam. 22, 2).

Jesus: Kuida woid sa öölda, et sa mind armastad, kui sa keigest süddamest minno pole ei hoia. Sest egga se woi ütelda, et ta mind armastab, kes weel müid asjo ühtlase minno kõrwas tahhab armastada. Sinna armastad mailma ja tahhad ühtlase mulle ja mailmale ühhe süddame anda; pole süddamega armastad mind ja polega tahhad mailma armastada; ei se woi sündida. Wouni kord römüstad sinna mailmaga ja aiad temma lusti tagga ja wahhete wahhel armastad mind; onõ se õige armastus? Minna tunnen sind wägga hästi, et sinno armastus ei olle minno siäse, jädatw: kes mailma armastab, selle sees ei olle mitte minno armastust. (Euf. 16, 13; 1. Joan. 2, 15).

Hing: Oh minno armas Önnisteggia! misjuggune suur süallune ma sinno ees ollen; oh kui wägga pean ma ennast häbbenema, ja üllestunnistama, et ma ei olle mitte sind nenda armastanud kui kohhus ollets olnud.

Jesus: Sest ei olle weel mitte kül, et sinna agga ütled ennast mind armastawad, waid sa pead mind armastama, mitte ükspäinõis sauna ja kelega, waid teoga ja töega. Sinno armastust ei sünni koguni armastusjeks niymetadagi; se on polik ja kaksipiddine: Ni kaua, kui sul head päwad ja keik head

Käes on, ni kaua pead mind ka ommaks armsaks Jesandaks, agga ni pea, kui ma omma palle sinnust ärrapöran, siis en sinno armastus kustunud. Muudo ei armastaks sinna mind suggugi, kui nende aialikko andide pärrast, mis ja mult olled sanud.

Hing: Minno armas Jesus! etš minna siis middagi muud ei voi armastada, mis siin mailmas on, kui agga sind aino üksi? Etš ma siis neist mapeälsist andidest, mis ja mulle olled annud, ühtegi ei voi rõmo tunda?

Jesus: Minno armas lapsokel! Sedda ei kela minna sulle mitte hopis, et sinna siin mailmas ei voi minno teggude ja annete ülle rõmustada, waid agga sedda, et sinna minnust lodud asjo ei pea eennam armastama kui mind eennast. Sinna woid minno lodud asjade ja andide ülle rõmustada, agga mitte nende, waid minno, nende Loja ja andja pärrast. Bruut ei armasta kihlamisse förmuft mitte mu pärrast, kui et peigmees sedda temmale annud. Peigmees annab temmale ka weel muud illusjad asjad, et ta temma armastust eennese wasto weiks käwatada. Nenda, armas hing, annan minna sulle ka siin mailmas mitmesuggused head ja kallid anded, et ma nendega otsego armastusse paeltega sinno süddant woiksin eennese pole tombada, et ja ikka eennam ja eennam mind hakkaksid armastama. Kui ja siis aialikko ja mapeälsse andide ülle tahhad rõmustada, siis ärra rõmusta mitte nende, waid minno, nende andja pärrast, et ja neid minno käest olled sanud. Ni mitto kord, kui sinna ial üht jutäit leiba suhho pištad, siis pead mõtlema: Sedda on mulle minno hingepeigmees

annud, armastusse anniks, et ma se eest tedda jälle pean armastama.

Hing: Oh, et ma ikka woiksin nenda tehha ja sind armas Jeesus jälle armastada, kes ja mind ni wägga armastad.

Jeesus: Agga kui sinna omma süddant jälle maailma pole peaksid pööрма ja temma armastusse kõrwas mind ärraunuustama, siis ei olle ja mitte minno armastusse wäärt. Mis ja arwaksid sest prudist, kelle peigmees üks suur würst ehk herrä olleks, kes, et ta kangel olleks ellamas, annaks omma prudile monned teenrid, kes sel wahhe aial, kui ta isse ärra on, tedda teenwad ja hoidwad, jenni, kui nende pulmad tulleswad; agga kui nüüd se pruut neid teenrid hakkaks armastama ja ennast kurja himmudega nende pole hoidma, mis ja arwad siis peigmeest temmale ütleswad?

Hing: Sejuggune olleks üks rojane ja rop inimenne, ja õigussega sedda wäärt, et peigmees tedda hopis ärrapölgab ja mahhajättab.

Jeesus: Agga mötle nüüd, armas hing! teie olle tetöest nenda minno, omma hingepeigmehe wasto: minna annan teile keiksuggused aialikkud anded, nenda kui prudile teenrid, agga teie ollete ni rummalad, et teie nende armastusse pole heidate, peate neid ommaks ainumaks rõmuks, finnitate ennast nende külge, ja unnuustate mind, omma taewa peigmeest hopis ärra.

Hing: Jah, se on kül tössi, mis ja ütled; meie olleme jummalakartmatta ja tännamatta inimessed, egga polle sedda wäärt, et sinna meid armastad. (Paul 14, 3; Rom. 3, 12).

Jesús: Kui sinna nüüd tahhad, armas hing, et minna sind, kui üht roppo horatõ teggiat ei pea ärrapõlgama, siis pead sedda kurja mailma armastust mahhajätma, ja mind ükspäinis ja ülle keige asjade armastama.

Hing: Oh minno Jesús! anna isse mulle joudo ja wägge, et ma siind nenda woit'in armastada kui kohhus on.

Jesús: Anna mulle omma süddant ja omna tahtmist, omna tööd ja teggusid, omma meelt ja mõt- tid, ja lasse neid minno armastusse tullelekiis põllema südata; sinna pead minno armastuses ni tulliseks ja pallawaks sama, kui raud tulles, ja selle läbbi nenda hiilgama ja paistma, kui keigeselgem kristali klaas. „Sest need moistlikkud peawad paistma kui taewa lautusse paiste, ja kes paljo saatwad õiguusse tele, kui tähhed ikka ja igga- weste.“ (Tan. 12, 3). Sepärrast pead sa minnuft kinnipiddama keige omma ihho ja hingega ja keigist mapeälisist asjust lahkuma. Sinna pead ennast hopis lastma minnoga ühendada, nenda kui üks wetilk, mis kalli rohho klasi sisse kukkudes seddasamma haijo ja maggo saab, mis sel rohhul on. Nenda pead sinna armastusse läbbi seestpiddi minnoga sama ühendud, et keik sinno jüdda ja meel saab waimolikkus ja jum- malakartlikkus ümbermudetud. Sest mis kegi armastab, senna pole käib temma meel. Kui sinna mailma armastad, siis on so meel ilmalik ja lihhalik, agga armastad sinna mind omma Jummalat ja Issandat, siis on so meel jummalakartlik. Sa tead jo, et „ma- ilm lähhäb hukka ja temma himmo, agga kes Jum-

mala tahtmist teeb, se jääb iggaweste." (1. Joan. 2, 17).
Mis ja nüüd tahhad ettevõtta? Kas maailma armastada ja temmaga hukka minna, ehk mind armastada ja minnoga iggawest ello pärrida?

Hing: Mailm jägo mahha, armas Jeesus! sind tahhan minna ükspäinis armastada ja sinno jure jada.

Jeesus: Agga, armas hing! se ei aita ka mitte, et sinna mind häil päiwil üksi armastad, waid ja pead ka kurjel päiwil, risti ja waewa ät, kindlas armastusjes minno pole hoidma; sest nenda kui põllew tulleleek tule puhhumisje läbbi mitte ärra ei kusto, waid se läbbi weel suremaks touseb, nenda ei pea sinno armastusse tulleleek risti ja willetjusse tulepuhhumisje läbbi mitte sama ärrakustatud, waid midda tuggetamine se sinno peäle puhhub, sedda wäggevamiini pead ja armastusjest minno wasto põllema hakkama. Sinno armastus minno wasto, peab ni kindel ja tuggetw ollema, et kui se nenda tartwis olleks, sinna ka omma ello jättaksid, nenda kui need waggad martrid, kes omma ihho pinast holimatta, wimist werre tilka armastusjest minno wasto, ohwerdasid.

Hing: Oh minno keigearmsam Jeesus! Nüüd tahhan sind öiete hakkata armastama, ja omma ihho ja hinge sulle melepärralisjeks ohwriks anda. Võtta mind omma armastusse tulleleki öiete kumaks ja tullisjeks tehha, et mo meel ja südda saaksid hopis ueks mudetud, ja nenda kui mewahha tules ärrajullatud, et keik kaksipiddine meel woiks lõppeda; ja et ma üksipiddise süddame ja melega sind woiksin armastada ikka ja iggaweste. Amen.

(Bisil: Kes Jummalat ni lasseb tehha)

Mo kallis Jõsand! anna sinna
Mull' ennam joud', kui ello on,
Ja ennam weel, kui passan minna,
Waat nõrkend süddant, mis sul toon!
Nüüd on ta armo wallus jo,
Tuld, waimo ka, tuld mulle to.

35.

Õppetus käskest.

Jesus: Minno rõõm on inimeste laste jures olla. Sepärrast: „Keik, mis Jõsa minnule annab, se tulleb minno jure, ja kes minno jure tulleb, tedda ei tahha ma mitte wäljalükkada.“ (Joan. 6, 37; Ejel. 37, 27).

Hing: Jõsand Jesus! kui minna ollen sinno ees armo leidnud, siis ärra jätta mind, omma sullast mitte mahha.

Jesus: Kui sinna mind keigest süddamest wöttad otsida, siis annan ma ennast sulle leida.

Hing: Oh Jõsand! sinno janna ütleb: „Otsige minno palle.“ (Jer. 29, 13). Sepärrast otsin minna sind, ja lodan, et sa ennast mulle leida annad.

Jesus: „Mis sa siis tahhad, et ma sulle pean teggema?“ (Lut. 18, 41). Mis sa mult passud?

Hing: Oh Jesus! Minna tean, et sa olled Jummalast tulnud õppetajaks (Joan. 3, 2); õppeta mind

sedda õiget teed, et ma selle peäl woiksin käia omma ellootsani. Anna mulle moistust, et ma woiksin sinno käsjud keigest süddamest piddada ja sinno tahtmist teha.

Jesüs: Sul on minno käsjud teada, ja olled siiski weel ni moistumatta omma ristinnimesse ello polest. „Sest sullegi, kes sa aia polest piddid õppetaja ollema, lähhäb jälle tarwis, et sind peab õpetadama, mis Jummalala sannade esimesesed tähhed on; ja sinna olled nende arruliseseks sanud, kellele piima tarwis lähhäb, ja ei mitte kowwa roga.“ (Ebr. 5, 12).

Hing: Oh Jesand! Minna tunnistan sulle omma nõdrust, et ma ni wähe ollen õnnistusse tundmisses kaswanud.

Jesüs: Sinna pead häbbenema nenda räkides; sest sinna, kes sa ristinnimesse nimme kañnad, olled seie sadik ennam minno wasto, kui minno poolt olnud. Sinna arwad enmast ni waggaks, et ükski sind ei woi laita; õmmeti ei olle sinnuul muud, kui jummalafartusse näggo, agga selle wägge salgad sinna ärra.“ (2.Tim. 3,5). Sinna mõtled küil, et sa ei olle wõeraid jummalaid teninud, nenda kui: päikest, kuud, taewa tähta, puid ehk muid kuiusid, ja arwad nüüd et sa esimest käsko olled piddanud. Õmmeti olled sa jaggedaste üht ehk teist ebbajummalat ommas süddames teninud ja sedda armastusfega kummardanud. (Rom. 1, 23). Eks olle tõssi? Eks sa olle rojaste himmudele ni mitto kord ommas süddames maad annud ja nenda kurja himmude ja horusse ebbajummalat teninud? Kas sa ei olle wahhest mammonat ommaks jummalaks tõstnud, kui sa ööd ja päwad sure ahnussfega rahha ja warra

taggaaiasid, ja nenda ennast selle orjaks andsid? Kui mittokord olled sa winakurratid teninud ja sedda ommaks jummalaks piddanud, kui sa ennast joobnuks jöid, ja weel ni mitto kord, kui sa sedda teed, siis sa iggakord selle ebbajummalale üht ohwrit wiid. Mis sa nüüd arwad sest? Ets olle tössi?

Sing: Jah, minno armas Jesus! Se on töeste tössi.

Jesus: Kas woid siis nüüd öölda, et sa mind olled armastanud. Tead sa ka, mis seestpiddine armastus käsib? (5. Moj. 10, 12).

Sing: Armas Jesus! Minna tunnistan omma eksitust ja ei salga omma kurja tööd. Agga ma pal-lun sind: „Öppeta mind teggema omma meelepärast, sest sa olled mo Jummal; sinno hea Waim, se juhhatago mind tasfase tee peäle.“ (Laul 143, 10).

Jesus: Esimesse kässo järrel seestpiddine armastus peab sind weel paljo kinni; sest se käsib sind keif omma usko ja lotust ütspäinist Jummal peäle panna, ja sannakulelik olla ni hästi häil kui kurjel päiwil.

Sing: Oh minno armas Jösand Jesus! Nüüd ma nään, kui wägga paljo ja mitmel wisil ma sinno wasto ollen eksinud. Oh kui mitto kord ollen minna omma lotust aialikko asjade peäle pannud ja saggedaste omma wäe ja rammo peäle ennam lootnud, kui sinno, omma Jummal ja Jösanda peäle. Oh kui mittokord ollen ma sinno armo ja abbi peäle lotes kaksipiddi möttelnud. Kui saggedaste ollen ma innimeste abbi peäle ennam lootnud, kui sinno peäle.

Jesús: Eest sa nääd nüüd, et sa ei olle mind mitte diete armastanud, ehk sa kül sest paljo olled fidelnud. Nendasammuti ei olle sinna ka teist käske mitte piddanud. Sinna ütled, et sa ei olle armawallikult neednud, wandunud, lausunud, walletanud egga petnud; agga se käske nouab paljo ennam: kus on sinno palwe, mis so kohhus igga hommiko ja õhto minno auuks olleks piddada? Kus on se tänno, mis sa mulle keige minno heateggemiste eest olleksid piddanud andma? (Wiliipp. 4, 6). Kus on sinno usotunnistus? Sedda feik, ja weel ennam tulleb teise käske järrel piddada.

Hing: Oh minna suur pattune! kui wägga arwa ja aioli ollen minna palwet teinud, ja oh Jummal parrago! kui ma sedda ka teggin, kui tuima melega ja ilma pühha holeta se süis sündis. Ja oh kui wägga wähe ollen ma sind sinno heateggemiste eest tännanud. Kui mittokord ollen ma sinno pühha nimme, ehk kül iggakord mitte suga, ommeti omma jummalakartmatta elloga teotanud. Kui mittokord ollen ma sinno nimme jures neednud, wandunud, walletanud ja petnud, ehk ka muul wiisil sinno pühha nimme ilmaasjata suhho wötnud.

Jesús: Wötle isfeärranis, kui häbbematta kombel sa minno pühha nimme: „**Jesús**“, ilmaasjata, ehk ka wihha ehk pahha melega suhho olled wötnud; sedda woib sinno omma süddametunnistus sulle parreminne meletulletada. Ja nendasammuti olled sinna ka kolmandama käske wasto eksinud. Mitte ühtainust pühhapäwa ei olle sinna nenda pühhitsenud, kui kohhus olleks olnud; sest ei olle ükski kül kui sinna kord

ehk kaks igga pühhapäwal kirriko tulleb, ehk et sa argipäwa tööd ei te ja omma aega muido ärrawidad. Beälegi, kui sa liasõmisse ja jomisse, mängimisse ja prassimisse, hüppamisse ja kargamissega ehk mu sellefarnaste asjadega sedda päwa teotad. Kuhho jääb siis sinno seeftpiddine pühhapäwa pühhitseminne, mis selle sees seisab, et sinna pead hingama jummalakartusjes. Ehk kui sa pühha kotta tullid, kuidas sa siis seäl pallusid? mil kombel sa Jummalasanna tähhele pannid ja sedda omma süddamesse wõtjid? ehk misfuggused mõtted ollid sul senna minnes ehk seält ärratulles? Ehk mil wisil olled ja sedda aega, mil sa mitte kirrikus ei olnud, ärrawitnud? Egga minna ei olle sind käskinud üksnes jutlusse aega ehk monned tunnid pühhitseada, waid keik sedda terwet pühhapäwa otsani.

Sing: Agga mil wisil pean ma siis muul aial sel päwal ollema, kui mul ei olle woimalik olnud pühha kotta tulla, ehk kui ma seält jälle ollen koio tulnud?

Jesus: Sinna pead koddo omma laste ja perega, ehk kui sul neid ei olle, üksi olles, jummalatenistust piddama, piibli ramatut ja muid waimolikkuid kirjasi luggema, neist kõnnelema, ja waimolikkuid laulusid laulma ju ja süddamega. (Ewes. 5, 19). Sinna woid ka heldusse ja armastusse polest omma liggimessele abbiks olla, neid haigusjes katsma minna, waesid aidata, näljasid söta ja jota ja muud sellesarnast.

Sing: Agga ons siis lubba pühhapäwal ennast ka muul wisil jahhutada ehk hea sõbrade seltsis rõmustada?

Jesus: Jah, armas hing! Sinna woid kül hea sõbrade seltsis rõmus olla; agga se peab õigel wiisil ja jummalakartuseses sündima, nenda, et teie isfkestis koos olles, olgo wäljal, heinamaal ehk maial, Jum-mala armust, heldusfest ja immeteggudest kõnnelete ja se ülle rõmo tunnete. (3os. 1, 8). Agga hoia ennast mailmaga sõbrust teggemast ja fest rõmo otsimast, mis läbbi sinna woid ekstitud sada ja patto siise langeda. Sepärrast mõtle nüüd isse järrele, kuidas sa hinga-miise päwa pead pühhitsema. (2. Mos. 20, 8).

Hing: Oh armas Jesus! minna tännan sind süddamest selle armsa õppetuse eest ja pallun andeks teit, mis ma siamale wastooksa ollen teinud. Agga weel pallun neljandama käsko polest nou anda, mis minna siis pean teggema kui mo isja ja emma ennam ellus ei olle; kuidas ma siis sedda käsko pean täitma?

Jesus: Kui sul lihhasid wannemid ennam ellus ei olle, eks sul siis ommeti olle kohtowannemad, õppe-taja ja muud Jummalast seatud üllemad ja wanne-mad, kedda sa pead armastama ja auustama nenda kui omma lihhasid wannemid: olled sa nenda teinud, woi ehk olled neid pahhandanud, nende wastopannud, ja neist kurja mõttelnud ehk rākinud? (1. Peetr. 2, 13. 14 18).

Hing: Agga, armas Jēsand! kui kohtowanne-mad üllekohhut tewad, eks siis ükski tohhi fest rākida?

Jesus: Egga sind ei olle nende ülle kohtomoist-jaks seatud; kui nemmad üllekohhut tewad, siis peawad nemmad selle keigetõrgema kohtomoistjale sel surel kohto-pāwal sedda wastama. Eest se, kes mõeka nende

kätte annud, saab sedda üksford nende käest ka tagga-
noudma, kuidas ja mil kombel nad sedda on prukinud.
(Rom. 13, 4. 5).

Hing: Nüüd, minno armas Jeesus, tahhan minna
nenda teha. Agga, oh Jeesand! et Sinno eest ei
olle ühtegi warjul, siis olled sinna mind ka leidnud
wiendana käsko wasto mittokord ja mitmel wiisil ekfi-
nud ollewad.

Jeesus: Jah, tõest, armas laps! sest ei olle weel
kül, et sa ei olle keddagi just otse tapnud, waid se
käsk nouab ka sinno käest seestpididist liggimesse armas-
tust, et sinna rahho sees omma liggimessega pead
ellama, süddamest temmale head teggema keiges ihho
ja hinge häddas ja tedda aitama nou ja teoga, olgo
ta sõbber ehk waenlane. Olled sa, armas hing,
nenda teinud?

Hing: Oh armas Jeesus! kui paljo ollen ma
teinud, mis ma ei olleks pidanud teggema ja kui
paljo teggematta jätnud mis ma olleksin pidanud
teggema! Kui mittokord ollen ma omma liggimest
ilmaasjata wihhastanud, temmaga rielnud ja tedda
wandunud. Saggedaeste olleksin woinud tedda mitme
õnnetusse ja kahjo eest hoida, agga kaddedusse pärrast
ja hohimatta mele läbbi ollen sedda teggematta jätnud
ja ollen teiste kahjo ülle römustanud. Ja kui minna
omma liggimessele ka ei olle sanud ihho polest kahjo
teha, siis ollen ommeti temmale hinge polest kahjo
teinud se läbbi, et ma omma kurja ello läbbi tedda
ollen pahhandanud. Oh heida armo minno peäle ja
anna mulle need rasked pattud andeks.

Jesus: Mõttele weel, armas hing, kuidas sinna olled kuendama kässo wasto teinud, mis ei kela üksnes hora tööd ja abbiello rikkumist, waid ka keit roppud mõtted ja himmud. Sest „iggaüks, kes naese peäle watab tedda himmustades, on jo abbiello temmaga ärrarikkunud ommas süddames.“ (Matt. 5, 28). Se käsk kelab keikjuggust roppo tööd, keit roppud kõnmed ja laulud, mis ristiiinimesjele ei sünni. Ja kes sellest ei holi, neil on kotowa wastamisse aeg ees. Ka kelatakse selle kässo sees muud sellesarnatjed asjad, kui on: tantsimine, roppud mäsjamised ja muud. Oh kui palju patto saab ka selle kässo wasto selle kurja wina jomisse läbbi tehtud; sest se pörgo kihwt wiin tulled keige kurja asjade hallikats arwata, kust keikjuggused kurjad himmud ja ihhaldamised otsego ülleskewad. Sepärrast, panne tähhele, armas laps, „et sinno südda ei sa koormatud liasõmisje, ei liajomisje egga peatoidusse murretega.“ (Euf. 21, 34). Ja nenda on neid pattusi weel arwamatta palju, mis selle kässo wasto tehakse.

Hing: Oh Jesus, armas Sunisteggia! Minna tunnistan sulle omma süddame rojust, et ma se läbbi palju ja mitmel wiisil selle kässo wasto ollen ekfinud; agga anna sedda mulle andeks omma lõpmatta jure armo pärrast.

Jesus: Agga kuidas on nüüd weel luggu seitsemendama kässoaga? Kuidas olled sa sedda pidanud. Sinna ütled kül, et sa ei olle arwalikkult warrastanud, agga selle peäle polle sa palju mõttelnud, et keit pettus ja kasjopüüdmine igga tö ja kauba

jures nendasammuti wargus on: nenda kui kegi kahhesuggust mõeto ehk wagi peab; suremaga sisse wõttab ja wähhemaga wäljaannab, ehk kui kegi santi kaupa müüb hea asjemel; ja kui kegi teiste käest middagi ostab (isfääraniis waeste käest) ja ei anna õiget hinda ja pettab nenda omma liggimest. Sest nenda sünnib sagedaste, et waene hädda ja pudusse pärrast üht ehk teist asja, kelle pärrast ta raskest waewa näinud, selle hinnaga peab ärraandma, misga kegi ahne sedda tahhab, ja ommeti ei olle se käsk ükski müattele waid nisammuti ka osjattete antud. Seie jure tullewad ka need arwata, kes tõteggiate palka õiete ei tahha maksja, waid taggasi küskuwad.

Hing: Oh armas Jõsand! kes mõtleb se peale, ehk kes holib sest, et se pat on?

Jesüs: Ommeti ei pea nemmad sepärrast muhtlematta jäma, ehk nemmad sedda nüüd kül ei ussu. Minna kannatan nüüd weel nendega ja lasjen neid omma tahtmisse järrele tehha. Algga kül aeg tulleb, et ma nende üllekohhut kätte maksan. (Jer. 46, 21). Sest sel kombel ei olle weel ükski õnnistust sanud. Kül wägga piisut on neid, kes ennast se cest hoidiwad, mis seitsemes käsk kelab, weel wähhem neid, kes kahheksama käsjo järrel ellawad. (Ewes. 4, 29; Sak. 3, 6).

Hing: Jah, armas Jesüs! Se on kül wägga pahha luggu: et ükski sõbber egga nabergi ei tahha omma liggimesest head waid hopis enneminne kurja räkida. Minna pean tunnistama, armas Jesüs, et minna nisammastuggune ollen olnud; kui sagedaste ollen ma omma liggimest teotanud ja kurjaste keelt pekõnud.

Jesus: Agga mötle ommeti, kuidas woid sa siis sel surel päwal seisma jäda, kui sa pead aru teggema iggaühhest tühjast saanast, mis sa olled rākinud? (Matt. 12, 36).

Hing: Oh armas Jesus! Minna kahhetsen sedda keigest süddamest, ja pallun sinno käest armo ja andeksandmist. Minna tahhan parreminne ettewadata et ma nisugguste kurjade kombede eest woiksin hoida.

Jesus: Te nenda, armas hing! Tallitse omma keelt, et sa sega omma liggimest hukka ei moista, ei naera egga teota.

Hing: Se jägo nenda, armas Jesus! Minna sowitsin, et ma woiksin panna wahti mo su ette, ja tössist pitserit mo ulede peäle, et ma ei lange äkkiste, ja et mo keel mind ärra ei rikku. (Sir. 22, 33).

Jesus: Agga mis sa arwad ühheksamast ja künnemast käsust, mis kurje lihha himmusid kelab? Olled sa hoidnud lihhalikko himmude eest, mis hinge wasto söddiwad, ja kas olled omma lihha risti lõnud ihhaldamistega ja himmudega? (1. Peetr. 2, 11; Kal. 5, 24).

Hing: Sedda ei olle minna kül mitte teinud, waid paljo enneminne ollen emast lastnud kurjest himmudest weddada ja patto kui kuningast omma surrelikko ihho sees wallitseda, nenda, et ma ollin surnud temma himmude sees. (Rom. 6, 12).

Jesus: Jah, armas laps! „kui sinna käid Waimnõ, siis ei te sinna mitte lihha himmo järrele.“ (Kal. 5, 16. 25).

Hing: Müüd, armas Õnnisteggia, lubban sulle, et ma enam ei tahha lihha himmude järrele teha.

Jesüs: „Kui sinna lihha järrele wöttad ellada, siis pead sa surema; agga kui sinna Waimo läbbi iho teud wöttad suretada, siis pead sa ellama,“ ja iggawest ello pärrima. (Rom. 8, 13).

Hing: Oh minno armas Õnnisteggia! Tänno ja kitus olgo sulle sinno kalli õppetusse eest.

(Wisiil: üks hingamisese pääw on se).

Reišt kästust meie õppime,
Et pat meid riff'nud kurjaste,
Ja kuidu Jummal tahhab ka,
Et ello peab petama.
Halleluja.

36.

Mistiinnimesse ellowiis.

Hing: „Anna mulle teäda, sinna, kedda mo hing armastab, kus sa olled karja hoidmas, kus sa sedda lahsed maas seista louna aeges: miks pean ma ollema kui kinnikaetud sinno seltsimeeste karjade jures?“ (üü. laul 1, 7).

Jesüs: „Kui sa ei tea, sinna keigeillusam naeste seast; siis minne wälja lammaсте jälgede peäle, ja hoiä kui karjane ommad kitse talled karjaste maiade jures.“ (üü. laul 1, 8). Kui sinna mind otsid keigest

süddamest, siis saad sinna mind leida. „Ma ellan kõrgeš ja pühhas paikas, ja nende jures, kes rõhnutud ja waimus allandlikud on, et ma allandlikkude waimo ellawaks teen, ja nende süddame, kes rõhnutud, ellawaks teen.“ (Jes. 57, 15). Sest „minno rõöm on, olla inimeste laste jures.“ (Paul 132, 14). Minno elloaše on pühha kirja paradisis. Sepärrast: „katsuge kirjad läbbi, sest teie arwate, et teil nende sees on iggawenne ello, ja need on, mis minnust tunnistawad.“ (Joan. 5, 39). Minna ollen se ellopu, mis kest Jummalä Paradisi on; kes minno wiljast sööb se ellab iggaweste. (3Im. 2, 7; Joan. 6, 35). Minno elloaše on ristikogoduše Paradisis, seäl seisän minna, kui se töšsine winapu, ja keif usklikud on minno külges kui oksad winapu külges. Ka igga usklikko süddames ollen ma ellamas. (Joan. 15, 5; Ejet. 37, 27; 2. Kor. 6, 16).

Hing: Minna tunnen sinno armast liggiollemist ommas süddames. Sinna kallis inimeste söbber, Jesus, minno Immanuel! „Mo armokenne on mulle üks mirri kimpoke, mis allati jääb mo rindade wahhele.“ (Üll. laul 1, 13).

Jesus: Jä minno jure, minno armas laps; sinna olled hea wiljakandja oks minno külges.

Hing: Oh sinna taewa ellopu, kes sinna olled se Laweti juur! Sinna annad mulle sedda ello wilja, mis mo hinge nälga kustutab. (Joan. 15, 1). Oh sinna ello päike! paista minno süddame rohhoaeda, ja te sedda heaks maaks, et se hakkaks wilja kandma, mis sinno melepärrast on. (2. Kor. 9, 8).

Jesús: Noua keigesurema holega jummalakartust; sest „jummalakartus sadab keikile asjadele kasso, ja sellele on sellesinnatse ja tulleva ello töötus.“ (1. Tim. 4, 8). Se läbbi kannab sinno usk paljo wilja minno sees. Ella moistlikult siin maailmas; kardda Jummalat ja armasta liggimest; agga wata ette, et sinno waggadus ja jummalakartus ei olle wäljaspiddine ehk polik, ja ärra teni mind pettise süddamega. Kui sa tahhad mind tenida, siis peab se töes ja waimus sündima. „Kui kegi temua tahtmissse järrele tahhab teha, se tunneb, kas se oppetus Jummalast on, ehk kas minna isseennesest rägin.“ (Joan. 7, 17).

Hing: Oh minno armas Jesús! Rõmoga tahhaksin nenda ellada kui sinno sanna käsib, agga ma ollen nõdder ja rammuto. „Sest minna teau, et minno sees, (se on mo lihha sees) ei ella mitte head: sest tahtminne on kül minno jures, agga sedda head teggemist ei leia ma mitte.“ (Rom. 7, 18).

Jesús: Armas hing! Ehk sinna kül ei sa ni täieste ellatud, kui minno pühha sanna käsib, ja sinna isse ka keigest wäest tahhaksid, siiski pead sedda iggapääw ihaldama ja püüdma, sest niisuggune pühha ihaldamine on minno melepärrast. Dimmeti ei pea sa siiski mitte holetumaks jäma, waid iggapääw keiges heateggudes kaswama, ni paljo kui sa minno armo läbbi jouad.

Hing: Minno südda on wägga kaksipiddine, ja kartlik ja lasteb ennast wägga ussinaaste kõrwale pörata.

Jesús: Sepärrast annan minna sulle nou, et sa omma süddant keikis asjus puhta hoiad ja ei rojasta

ennast uhkuse, viha, roppo mõttele, saanade egga teggudega ja keige lihhalikko hinnudega, mis hinge wasto sõddiwad. (1. Peetr. 2, 11). Sest se läbbi woid sa minno armo kautada. Sepärrast ärra anna nisuguste asjadele ommas süddames mitte maad, nenda kui minno sanna ütleb Roma ram. 13 p. 13 salmis: „Ellagem aujaste kui päwa aial, ei mitte prašsimisjes egga liajomisjes, ei mitte abbiello ärrateotamisjes, egga kimalusjes, ei mitte ridus egga kaddedusjes. (Kal. 5, 19; Luk. 21, 34). Kennel naesed on, olgo nenda, otsego olleks neil mitte. Ja kes nuttwad, otsego ei nuttaks nemmad mitte, ja kes röömsad on, otsego ei olleks nemmad mitte röömsad, ja kes ostwad, otsego ei olleks se mitte nende pärralt.“ Ja kes sellesinnatse mailma pruginwad, et nemmad sedda liaks ei prugi; sest sellesinnatse mailma näggo lõppeb ärra.“ (1. Kor. 7, 29. 30. 31).

Hing: Oh minno armas Jeesus! Minno südda on sagedaste wägga kartlik ja ilma lotuseta olnud, kui sinna wahhest hädda ehk risti minno peäle lastsid tulla, siis näitis nenda kui olleksin hopis jelle alla waonud. Ja kui sa mind ühhe waimolikko römüstamisjesega römustasid, siis wõttis uhkus woimust ja ollin isseennast täis.

Jeesus: Se ei pea mitte nenda ollema, armas hing! Kui minna so süddant omma rahho ja römoga täidan, siis pead se eest tämmolik ollema, agga mitte uhkeks jäma. Ja kui rist ja hädda peäle tulleswad, siis ei pea sinna lotust ärraheitma. (Ebr. 10, 36). Sest se läbbi saab sinno lihha surretatud, et se häil päiwil uhkust täis ei paisu. „Sepärrast kartkem, et

teie sedda tootust wahhest mahha ei jätta, minno hinga-
misse siise sada, et ei keddagi teistest ei nähta mahha-
jänud ollewad." (Ebr. 4, 1).

Hing: Agga, minno armas Jesus! kui mind
naertakse, teotakse ja keiksuggused häbbematta kõnned
minno peäle töstetakse, kas pean sega rahhul ollema?

Jesus: Kui ja minno tööseine järrelkäia tahhad
olla, siis pead sedda keik rõmoga kannatama.

Hing: Agga mailma lapsed on ni wägga jum-
malafartmattad, et nemmad üsna ilmasüta sedda mulle
tewad; kas siis pean sedda ifta ärrakannatama?

Jesus: Jah, armas laps! Sa pead sedda kannatama:
mõttele, kui paljo ollen minna ja keik prohwetid
enne mind kannatanud; tahhad ja iggawest ello pär-
rida, siis pead seddasamma teed käima, kuhho ma ele
ollen läinud.

Hing: Agga, mis pean minna siis teggema, kui
se teotaminne ja naer eunam ei tahha otsa lõppeda?

Jesus: Sinna pead omma wihamehhi ja teota-
jaid hea töö ja sannadega püüdma ärrawoita. Sest
kättemaksmissse, wiha ja sajatellemissegaga ei woi sinna
ühteainustki wihameesst ärrawoita. Headuuse läbbi
woib woito sada, agga mitte kurjuusse läbbi. Nenda
kui üks Sadan ei woi teist wäljaaiada, nenda ei woi
üks pat teise ülle woimust sada. Kättemaksmissse egga
teotamissegaga ei woida sinna wihameesst ärra, waid
teed sedda asja weel kurjemaks. „Sest keik, mis
Jummalast on sündinud, woidab mailma
ärra, ja meie usk, se on se woimus, mis

mailma on ärrawoitnud. Kes muido on, kes mailma ärrawoidab, kui agga se, kes ussub, et Jesus Jummal Poeg on." (1. Joan. 5, 4. 5). Ärra anna ennast kurjast ärrawoita, waid woida sinna kurja ärra heaga. Armasta omma wihhamehhi, õnnista neid, kes sind ärrawannuwad, te head neile, kes sind wihkawad, ja pallu nende eest, kes sulle liga tewad ja sind taggakiusawad. Kui nüüd sinno waenlasel nälg on, siis söda tedda, kui temmal janno on, siis joda tedda; sest, kui sa sedda teed, siis koggud sinna tullisid süüsi temma Pea peäle." (Rom. 12, 21; Matt. 5, 44—46; Rom. 12, 14. 17—21).

Sing: Agga ommeti lähhäb meel pahhaks, kui nään et kurjade käsfi hästi käib ja need jummalakartmattab siim mailmas sure au ja õnne sees ellawad, nenda, et ennam ei tea, kuidas neid öiete peab auustama. Selle assemel peab üks jummalakartlik waene auutumas ja willetsas põlwes ellama. (Paul 73, 3—12. 14).

Jesus: Ärra kactse neid, armas laps, kellel surem au ja rohkem aialikko warra on kui sinmul. Sinna pead neile au andma, se on sinno kohhus. Ja kui nemmad nenda ei ella egga te kui kohhus olleks, siis on neil sedda surem wastamine ees. Sepärrast, kui nääd, et tegi on midbagi andi Jummalalt sanud, mis sul mitte ei olle, siis ärra olle kadde temma wasto, waid olle se ülle rõmus ja tänna Jummalat. Sest teie ollete üks ihho, ja üks lige peab teisele abbiks ollema. Mendasammuti, kui sinna nääd teisi risti ja willetsust kannatawad, pead ka sest osja wõtma.

„Eest kui üks life kannatab, siis kannatawad ka keif liikmed, ja kui üht lifet aunistakse, siis on keif liikmed ka rõõmsad.“ (1. Kor. 12, 26). Sepärrast on ühhe ristinnimesse kannatamine armastusse tuunistusse märk. Agga wata Paulo ram. 73 laulus, 17—20 salmis, mis Njawi seäl mailmalikko innimesste julgussest ja nhkusssest ütleb: „Senni kui ma sain Jummalala pühha paika, ja pannin tähhele nende wimist otsa. Sinna panned neist töest libbeda peäle, ja lassed neid langeda sure ärrahäwitamise sisse. Kuida häwitakse neid ärra silma pilkmisjel! Nemmad sawad otsa, nemmad löpwad ärra sure hirmo pärrast. Otsjega kaub selle unnenäggo, kes üllesätkab, nenda ei panne sinna mikski, Jssand! nende näggo liinas.“

Hing: Kui se nenda on, armas Jesus! siis ei tahha minna ennam keddagi kaetseda temma önnepärrast; ei tahha ka kahhetjeda temma hea ello ja rõmo pärrast. (Rogg. 3. 12. 13).

Jesus: Siis teed sinna öicte, armas hing! Agga kule weel, mis sinno, nihästi kui igga ristinnimesse kohhus on: Jätta omma liggimesse peäle kohhut moistmatta, ja tedda sallaja tagga räkimatta; ülleüldse hoia ennast tühja jutto eest. (Zak. 4, 11; 1. Peetr. 3, 10; Öpp. sann. 21, 23).

Hing: Oh armas Jesus! Se on töeste üks pahha wiis ja kurri kombe, mis meie keikide külges on. Oh, et ma woiksin omma keelt tallitseda, et se kurje kõnnesid ei rägiks. (Zak. 1, 26).

Jesus: Kule, armas hing! Minna tahhan sulle head nou anda, kuida sa sedda pead teggema.

Esitaks: Urta mötle ial kurja omma liggimesest, sest sesuggune wiis söddib ristinnimesse armastusse wasto. (Sat. 8, 17). Sinna mötled kül nenda ehk nenda; agga temma asfi woib ka teistwiisi olla; sest egga sinna süddametundja ei olle. Sinna pead armastuses temmast üksnes head mötlema, head kõnnelema, ja keif asjad heaks kånama, nenda kui kahheksas käst õppetab. Ja kui sinno liggimenne sinno wasto ekšib, temmale andeks andma, nenda kui minno janna õppetab: Matteuse ram. 18 peat. 21 ja 22 jalmis.

Hing: Agga, armas Jesus! kui minna omma liggimesest kurja tean, mis toeste tössi on, kas siis pean kurja heaks kiitma ja sedda jummalakartmattad waggaks piddama?

Jesus: Kui sa tead, armas hing, et kellesgi innimesjel on kurjad kombed, ja on nenda ehk nenda wiisi, ja lasseb ennast wennaaks nimmetada, siis teiseks katsu teha kuidas minna käsfiu Matt. ram. 18 peat. 15 — 17 jalmis: „Kui sinno wend sinno wasto ekšib, siis minne ja nomi tedda ennese ja temma keskis ükspäimis; kui temma find kuleb, siis olled sinna omma wenna käsfiuks sanud. Agga kui temma find ei kule, siis wotta weel üks ehk kaks ennesega, et keif asfi kahhe ehk kolme tunnistaja suus seijaks. Agga kui temma neid ei kule, siis anna koggodusjele teada. Agga kui temma koggodussti ei kule, siis olgo ta sinno melest kui paggan ja tõlner.“ (1. Tim. 5, 20). Agga mötle ka selle peäle, et Kristus ja Belial ei sunni mitte kokko; sest mis on sinnul teggemist nendega, kes oues on? „Sest mis sinnul tarwis ka nende peäle kohhut moista, kes wäljas on? eks teie nende peäle

kohhut ei moista, kes sees on? Agga Jummal moistab nende peäle kohhut, kes wäljas on; sepärrast lüftage se kurjateggia enneste seast wälja. (1. Kor. 5, 12. 13). Agga öues on koerad, ja noiad, ja horapiddajad, ja tapjad, ja wõera jummalate teenrid, ja keik, kes wallet armastawad ja tewad." (3Im. 22, 15). Nisugguste ille moistab Jummal isse kohhut; sest: „kes sinna olled, kes sa teise sullase peäle kohhut moistad? temma seisab ehk langeb omma isfandale; agga tedda peab finnitadama, sest Jummal on wäggetw tedda finnitama." (Rom. 14, 4). Siis kule nüüd kolmandeks, armas hing! Kui kegi hakkab teisi teotama ehk neist kurja räkima, siis ärra wõtta sedda kuulda egga uskuda, waid üttele temmale: Minna ei tahha omma liggi-mesest mitte kurja räkida egga kuulda; paljo rägita kse ka wallet; kes teab, kas se ka tössi on? Ja kui se ka tössi on, siiski rägi parrem muist asjust; sest, kes on meid teise kohtomoistjaks pannud? ..Ärge moistke kohhut, et teie peäle kohhut ei moisteta. Sest mis kohtoga teie kohhut moistate, sega peab teie peäle ka kohhut moistetama; ja mis mõedoga teie mõedate, sega peab teile jälle mõedetama. Agga mis sa sedda pinda nääd, mis so wenna filmas on, agga sedda palki ommas filmas ei panne sa mitte tähhele? Ehk kuis tahhad sa ütelda omma wenna wasto: lasse ma kistsun sedda pinda sinno filmast wälja! ja wata, sinno filmas on palk. Oh sinna fallalik! kistsu esite sedda palki ommast filmast wälja, ja siis selletad sinna wäljakiskuda sedda pinda omma wenna filmast." (Matt. 7, 1—5).

Sing: Müüd, minno armas Jesus, tännan minna
sind siuno kalli õppetuste ja nouandmisteste eest; ma
tahhan se järrel püda ellada, ni palju, kui mul sinno
armo läbbi woimalik on. Ma tahhan hoida omma
liggimesse peäle kohhut moistmast, ja ikka palgi peäle
wadata, mis mo ennese silmas on.

Jesus: Agga sedda pead ja tähhele pannema,
et sa siis omma suud pead lahti teggema, kui sa
nääd, et so liggimesseel middagi wigga on, siis pead
tedda juhhatama tasjase waimoga. (Kal. 6, 1). Wata
2. Timot. 2 peat. 24 salmis. Ewes. 4 peat. 2 sal-
mis. Koloss. 3 peat. 12 salmis. Matteusse ram.
5 peat. 5 salmis.

Sing: Agga on se siis iggakord kasuks, omma
liggimeste tasjase waimoga nomida; mis siis tehha kui
ta häbbematta sanno mulle wasto annab ja omma
teed lähhäb?

Jesus: Et se ei sünniks, siis on tarwis, et sa
sedda parrajal aial teed: Kui sinno liggimenne on
joobnud, siis woid sedda kül jubba ette ärra nähha,
et temma sinno maenitsust ei jalli. Miks Abigail ei
tahtnud omma mehhe Nabaliga räkida, kui ta joobnud
olli, waid otis, kummi ta selgeks olli sanud? Sest
head sannad, mis mitte õigel aial ei sa rägitud, on
nenda, kui kuld õunad, mis mudda auto kuffunud.
Monni nomib omma liggimeste sel korral, kui ta par-
rem peaks wait ollema. Misuggune kõnne on nago
wäggise jooksinne haige jalgadele. Õigel aial peab
maenitsema ja õppetama; sest sannad, mis õigel aial
rägitakse, on kui kuld õunad hõbbe waagna peäl.

Ommeiti ei pea sinna wägga paljo aega ja kohta wallitsema, sest sinna ei tea, kas ialgi parremat aega leiad. „Kes tuult tähhele panneb, ei se sa külwada; ja kes pilwede peäle watab, ei se sa leikada. Külwa omma se:net hommiko, ja ärra lasse omma kät mitte õhto seišta, sest sa ei tea mitte, kumb õigeks saab, kas se ehk teine, ehk kas mollemad ühtlase heaks sawad.“ (Kogg. 11, 4, 6). Sest nenda, kui põllomees wahhiks iaga pilwe tütki peäle, nisuggune luggu olleks siis ka sinnoga, kui tahhaksid wäljaspiddise tarkuše järrel omma liggimest juhhatada, ehk seks parrajat aega wallitseda. „Sinno kõnne olgo ikka armo sees, ja solaga solatud, et sinna teaksid, kuidas sinna iggaühhele pead kostma.“ (Mark. 9, 50; Kolosj. 4, 6). Se on, et sinna wagga ja tassase melega omma liggimest pead maenitsema, kui sedda tarwis on. Ja kui temma sedda heaks ei wõtta, siis olled sa ommeiti teinud, mis so kohhus olli. Sest se on parrem, kui üks inmi:menne sinno peäle wihhaseks saab sepärrast, et sa olled õigust rätinud, kui et sa Jummalas wihha omma peäle tõmbad se läbbi, et sa olled temma pühha käsko täitnud.

Hing: Minna tännan sind, armas Jesus! et sa olled mind õppetanud, kuidas ma kui ristiiinnimene, armastusjes omma liggimessega pean ümberkäima. Dns weel middagi, mis mul tarwis teada, siis õppeta sedda mulle weel, armas Dnisteggia! minna tahhan hea melega sedda kuulda, ja sinno nouandmist wastowõtta.

Jesus: Öppi minnust, armas hing! ja ella nenda, kuidas minna omma pühha esloga sulle ollen eesmär:giks olnud. Kui sinna teed, nago Jakobus 5 peat.

19 ja 20 salmis kirjotab: „Wenmad, kui kegi teie feast tõe tee peält ärraeksiib, ja kegi pörab tedda jälle ümber tele, se peab teädma, et kes ühhe pattuse temma ekfituſse tee peält ümberpörab, se peästab hinge surmast, ja kattab pattude hulka finni.“ (Rom. 15, 1—3).
 Ma ütlen: kui ja nenda teed, siis on se mulle armas. Eht kui ja nääd, et olled Jummalalt ennam andisi sanud, kui so liggimenne, eht kui kegi on suremad patto teinud kui finna, siis ärra arwa enmast sepärrast parrema ollewad Jummalala ees, kui temma. Sest teie keif ollete patto teinud, ja teil ei olle mingijuggust kiitlemist Jummalala ees. (Rom. 3, 23. 27). Et üks teine on langenud, ja sinna seisad, se ei tulle sinno ommast wäest eht rammust, waid Jummalala armust.
 „Sepärrast, kes enmast arwab seiswad, se katško, et temma ei lange.“ (1. Kor. 10, 12). Agga kui kegi on langenud, siis on Jummal wäggetw tedda üllestöſtma ja jälle aitama.

Hing: Oh anna mulle weel nou, armas Jeesus, kuidas ma ülleüldse ommas ristiiinnimesse ellus pean ollema. —

Jeesus: „Ärgo lahkugo sellesinnatse kässoõppetuse ramat mitte so juust ärra, waid mõtle sedda järrele ööd ja päwad, et ja woiksid katjuda tehha keif sedda möda, mis senna siſse on kirjotud: sest siis woid ja omma teed korda sata, ja targaste ommad asjad aiada. (Jof. 1, 8). Sinna pead Jhsandat omma Jummalat armastama keigest ommast süddamest, ja keigest ommast hingest, ja keigest ommast melest. Sesamma on se esimenne ja suur kässofanna. Agga teine on selle sarnane: Sinna

pead omma liggimest armastama kui isese-
 ennaft. (Matt. 22, 37—39). „Sest kälmisse ots on
 armastus puhtast südamest, ja heast südametunnis-
 tusest, ja usust, mis ep olle sallalik.“ (1. Tim. 1, 5).
 Hoiä ennaft jummalafartusjes, siis ei ekfi sinna nätte.
 Keif omma elloäia pea Mind omma filma ees ja
 südames. (Paul 119, 9). „Eks se olle paastminne,
 kui sa omma leiba murrad näljatsjele, ja mid omma
 kotta need willetsad, kes pelguš on: kui sa nääd, kes
 allasti, ja kattad tedda, ja kui sa ennaft kõrtwal ei
 hoiä omma liggimesse eest? Siis tulleb so walguš
 wälja kui koit, ja so terwis wõttab kermeste kosjuda;
 ja so õiguš käib sinno ees, Jehowa au käib so järrel.
 Siis hüäd sa, ja Jehowa wastab; sa kišendad, ja
 temma ütleb: Wata, siin ma ollen! kui sa jaad ikket
 ennesest ärrasaatnud, näitamist sormega, ja nurjatunud
 kõnned. Kui sa heal meel wäljaannad näljatsjele, ja
 täidad selle hinge, kes waewatud: siis peab se walguš
 pimmedas toušma, ja so pilkane pimmedus peab olle-
 ma kui louna aeg. Ja Jehowa tahhab siind allati
 juhhatada, ja so hinge täita poua aial, ja so lukondid
 wapraks tehha; ja sa pead ollema kui kastetud rohho-
 aed, ja kui wechallikas, kelle wešši ei lõppe ial ärra.
 Ja need, kes sinnušt on, peawad üllesehhitama, mis
 iggawessjest aiašt paljaks tehtud, need raiaallused kohhad
 pead sa üllestegegema, et nemmad jäwad põlwest põl-
 weni, ja so uimmi peab ollema se, kes praud finni-
 panneb, kes jälle tecraad parrandab, et woib ellada.
 Kui sa omma jalga ei lasje hingamisse päwal käia,
 et sa ei te, mis sinno melepärrast on mo pühha
 päwal, ja kui sa nimmetad hingamisse päwa rõnuš-
 tusekõ, mis Jehowa pühha inimisesjele tulleb auustada,

ja auustad sedda, et sa ei te omma wiisid möda, ja ei püa sada, mis so melepärrast on, egga tühja kõnet ei rägi. Siis saad sa rõmo tunda Jehowa pärrast, ja ma tahhan sind wia ülle kõrgemate Ma paikade, ja tahhan sind jöta so isja Jakobi pärris-ossaga, sest Jehowa su on sedda räkinnud." (Zef. 58,7—14). „Üks puhhas ja laitmatta tenistus Jummal ja Jäsa ces on se: waeste laste ja lesknaeste järrele kulama nende willetsusjes, ja isseennast ilmariggata maailmast piddama." (Zaf. 1, 27).

Sing: Oh anna mulle omma armo, armas Jeesus, et ma uenda woiksin ellada, kui sinno pühha fanna õppetab. Anna mulle sedda õnsakstegeewat usko, ja uenda mo süddant iggapääw. Anna mulle lotust ja armastust et ma sind woiksin tenida fannakulelikko süddamega, ja et mo jummalafartus ja waggadus pääw päwast woiks kaewada, uenda, et ma woiksin mailma ärrawoita keige temma ihhaldamiste ja himmudega, ja omma lihha ristilüa ja furretada, et ma hopis sinno ommaks woiksin jäda ihho ja hii-gega, siin aialikkult, ja seäl iggaweste.

(Wisil: Armas Jeesus awwita).

Woi! mis maggus ello wiis!

Woi! mis rõõm, au, õiskaminne,

Woi! mis rahho tulles süs,

Kui saab otja woitleminne!

Ikka, ikka Jeesust kidan,

Jeesusega aega widan.

37.

Kristusse tullemisest kohtule.

Hing: Tulle nüüd taevast, armas Jeesus, jälle, peästa meid waevast, ja ärra wiivita omma tullemisfega kohtule; sest abhastus on suur ja aeg iggaw sinno järrele otes. Joua, oh joua, Jeesus! ja peästa meid kurrati käest, pattust ja pörgo waevast. „Sest loom otab pitki filmi Jummalala laste au ilmumist. Sest loom on tühja põlwe alla heidetud, ei mitte hea melega, waid selle pärrast, kes tedda on senna alla heitnud, se lotusse peäle, et ka sesamma loom peab peästetud sama sest kadduwa asja tenistusest Jummalala laste au wabbaduseks. Sest meie teame, et keik loom ühtlase äggab, ja ühtlase sureb waewas on tännini. Agga mitte ükspäinjs se, waid ka need isje, kellel Waimo eõsimesjed annid on, ja meie isje äggame isseennesteb, ja otame laste õigust, se on:— meie ihho ärrapeästmist.“ (Rom. 8, 19—23).

Jeesus: „Minna ollen A ning D, Algminne ja Dts, kes on, ja kes olli, ja kes tulleb, se keigewäggewam. Ja wata, ma tullen noppeste, ja mo palk on minnoga, iggaühhe kätte tabjuda, nenda kui temma teggo on. (Jlm. 1, 8; 22, 12). Sepärrast, walwage ja palluge, et teie kiujatusse sisse ei ja.“ (Matt. 26, 41).

Hing: Oh se kurri mailm, se teeb minno ello ni raskeks ja waewalisseks, et ma ööd ja päwad ihaldan siit lahkuda, ja sinno jures olla. „Ma tõstan

ommad silmad ütles nende mägedele pole, kust ma abbi tulles." (Paul 121, 1). Mo hing iagatses so järrele senna sadik, kui sinna, Jösand, ennaft ilmutad. Oh, ma ollen tüddinud öhkades ja kishendades, sinno tullemisse järrele; oh, ärra lasse mind ennam kaua odata! —

Jesüs: „Olge nüüd pitkamelega, mo wennad, minno tullemisest sadik. Wata, mamees otas kallist Ma wilja, pitkamelega sedda otes, kummi ta saab warratse ja hillise wihma. Olge nüüd teiege pitkamelega, kinnitage ommad süddamed, sest et minno tulleminne on liggi joudnud. Äрге öhkage mitte teine teise wasto, wennad, et teid hukka ei moisteta; wata, kohtomoistja seisab ukse ees." (Zal. 5, 7—9).

Sing: Zubba se aeg olleks, et sa peaksid tulles; sest jummalakartmatta mailm on sinno käsjud hopis mahhajätanud ja ei holi sinno sannast egga so fullaste maenitsemisest ennam sugugi. Kui ma watan sedda mailma ello, siis mul tulles mele, mis sa omma lihha päiwil omma jüngritte wasto ütlesid: „Kui inimmesje Boeg tulles, peaks temma siis Ma peäl usko leidma! Oh, kuidas on nüüd usk hopis ärrakustunud inimmeeste laste jures! Üllekohhus on wägga woimust wötnud, ja mitmede armastus külmaks läinud. (Matt. 24, 12). Ei leita ennam hallastust egga heldet meelt teiste wasto; keik öige Jummalala tundminne on kadunud: Agga walle, pettus, wargus, tapminne, horaello, riideminne, liigjominne ja muud sellesarnatjed hirmsad asjad on woimust wötnud, nenda et üks werre sü touseb teise peäle. Keik jummalakartus ja waggadus on löppenud ja keik on kurjusse sisse waunud.

Ei leppi enam wend wennaga egga ödde öega; ei wannem lapsaga egga laps wannemaga, ei jõbber jõbraga egga naber naabriga. Uhtus, ahnus ja armota meel wallitsewad keitide süddamettes; keif kurjad kumbed on nenda wisiks woetud, et üfski enam ilma nendeta ei arwa läbbi sawad. Oh kui kaua sinna, Jõsand, selle kurjusaga kannatad, et sa weel ei olle tulnud omma kohtoga; ja ommeti on sinno silmad jelgemad kui tulleleek, mis keif sedda kurjust näwad. Sinno kannatus nendega on ärraräkimatta suur. (Jlm. 1, 14).

Jesus: Jah, se on kül nenda; agga minna ollen weel pišjut aega wait, nenda, et nemmad mötlewad, nago peaksin minna nende sarnane ollema; agga süš tullen minna ja maksjan nende kätte, kui minno aeg tulleb. Süš peawad nemmad sedda näggema, mis nad enne ei olle uskuud.

Hing: Agga mikšpärrast sa weel omma tullemisjega wiwitat, eš se aeg ei olle weel käes?

Jesus: Weel on pišjut aega, süš tullen minna, ja maksjan iggaühhele kätte temma teggude järrele. Sest weel ei olle kurjus täieks sanud. Selle aia ollen minna weel kannatlik ja „pitka melega teie wasto, ja ei tahha mitte, et monned peawad huffaminnema, waid et keif peawad meleparrandamišt kätte sama.“ (2. Beetr. 3, 9). Sepärrast otan minna weel, ja annan meleparrandamišse aega.

Hing: Egga jummalakartmatta mailma lapsed sest ommeti ei wötta hoida, waid midda kaueminne ja kannatad, sedda kurjemaks nad lähhäwad; midda

ennam so janna walguš neile paistab, jedda pimmedamaks nad jäwad.

Jesús: Et nemmad minno helduše, ja kannatusše, ja pitka meele rikkust põlgawad, ja ei lasse ennast meleparrandamisse pole sata, siis kogguwad nemmad isseennestele omna kanguše ja pattustpöormatta süddamega wihha, otsekui warrandust, sel wihha ja Jumala õige kohto ilmutamisse päwal. (Rom. 2, 4. 5).

Sing: Nemmad mõtlewad ka weel pattustpöörda, agga wiivitawad jedda ühhest päwast teise, ja arwawad, et sellega weel aega küll on, sest et weel hädda nähha ei olle.

Jesús: „Sepärrast olge ka teie walmis, sest inimese Boeg tulleb sel tunnil, mil teie ei mõtle.“ (Matt. 24, 44). Sest teie isse teate öiete hästi, et minno pääw nenda tulleb, kui warras õsel. Sest kui nemmad ütlewad: Rahho on, ja polle ühtegi hädda; siis tulleb äkkilinne hukatus nende peäle, nenda kui lapse=waew selle peäle, kes käima peäl on, ja nemmad ei pääse mitte. (1. Tess. 5, 2. 3; Matt. 24 36). Sest nenda kui Noa päiwil olli, nenda peab ka inimese Boia päiwil ollema. Nemmad sõid, jõid, wõisid naest, ja läksid mehhele sest päwast sadik, millal Noa laewa läks, ja wee upputus tulli ja kautas neid keik ärra. Seddawisi peab se ollema sel päwal, millal inimese Boeg ilmub. (Euf. 17, 26. 27. 30; Matt. 24, 37—39). Agga hoidke, et teie süddamed ei sa koormatud liasõmisse, ei liajomisse, egga peatoidusse murretega, ja et se jamma pääw äkkitselt teie peäle ei tulle. Sest kui linnopael tulleb temma keikide peäle, kes keige se

Ma peäl asset on. Sepärrast waltwage ja palluge iggal aial, et teid wäärt arwatakse ärrapöggeneda teige se cest, mis peab sündima, ja seista innimesse Poia ces. (Eut. 21, 34 — 36).

Hing: Agga, armas Isand! kui sinno tulleminne hakkab kätte joudma, eks sinna sedda meile süis ta lasse teadaanda, nenda kui sa esimesse mailmale sadda ja kakskümmend aastat aega andsid, pattust-pöörmisses (1. Mos. 6, 3), ehk nenda kui sa Tanielile wärasid seitsekümmend aasta näddalat, selle sure ärrahäwitamisese pärrast, mis Jerusalemma liina peäle pididi tullemä. (Tan. 9, 24).

Jesus: „Teile ei sünni aego egga tundisid teada, mis Isä omma ennese meelwalda pannud. Agga sest päwast ja tunnist ei tea ükski, ei inglidke taewas, kui agga minno Isä üksi.“ (Ap. Teg. 1, 7; Matt. 24, 36; Mark. 13, 32). Se on teil sepärrast teadmatta, et teie sedda peate ootma ja se wasto walmistama. „Sest kui perremees teaks, mil tunnil warras tulleb, küll temma süis waltwaks, ja ei lasset omma koiakse mitte auko kiskuda. (Eut. 12, 39). Sepärrast waltwage, sest teie ei tea, mil tunnil teie Isand tulleb. (Matt. 24, 42). Teie niuded olgo töega kui wöga ümberpandud, ja teie küünlad põllego, ja olge nende innimesste sarnatsed, kes omma isandat ootwad, millal temma pulmast lahtub, et, kui ta tulleb ja kopputab, nemmad warji temmale woitwad ust lahti tehha. Ünsad on need sullased, kedda isand tulles leiab waltwamast.“ (Eut. 12, 35 — 37; Ewef. 6, 14).

Hing: Oh minno Jeesand ja Jummal! Ärrata sinna isse meid ülleš patto unnešt ja aita, et woikšime iggal aial walmis olla, et sinno tullemisše päwal truid sullasjed olleksime.

Jesus: Sepärrast kinnitan sulle weel kord, et sa allati woikšid walmis olla; sest otse nenda, kui minna sind omma tullemisše päwal leian, nenda moištan siis ka sinno peäle kohhut. Siis ei olle neil mitte ennam armo lota, kes ei olle armoaial armo wastewötnud. Siis saan minna taewast awwalikkus omma wäe inglidega, ja tullelegiga maksan nende kätte, kes Jummalat ei tunne, ja kes minno armoöppetusse janna ei tule. (2. Tesf. 1, 7. 8).

Hing: Oh kui kartusše wäärt ja hirmus woib se olla, kui se mailm, kui üks suur tulleleek saab põllema ja hukkaminnema!

Jesus: Wötta märki Sodomast ja Komorrast, mis weewli ja tullega taewast, said ärrahukkatud. (1. Mos. 19, 24. 25). Nenda, ja weel paljo hirmsam saab se ollema, kui keit mailm tulles peab hukka minnema, „millal taewad raksumisšega peawad möda minnema, ja ilmalikkud asjad ärrapõllema ja lõpma, ja Ma ja need teud, mis seal sees on, peawad ärrapõllema.“ (2. Peetr. 3, 10).

Hing: Oh teie mailma lapsed! „Et kuulge nüüd teie rikkad, nutke ja ulluge feige omma hädda pärrast, mis on tullemas teie peäle. Teie rikkus on ärramäddanenud, ja teie rided on koitest sõdud. Teie kulda ja hõbbedat on rooste rikkunud, ja nende rooste peab teile tunnistusšeks ollema, ja keit teie ihho lihha

ärrašma, kui tulloke; teie ollete warrandust foggunud wiimsil päiwil. Wata, nende tõeggiatte palk, kes teie maid on ärraleiskanud, se küssendab, ja leikajatte küssendamissed on tulnud wäggede Jösanda kõrwade ette. Teie ollete prassümisses ja omma himmude järre ellanud Ma peäl; teie ollete omnad süddamed toinud, otsekui tapmisses päwak. Teie ollete hukkamoistnud, teie ollete ärratapnud sedda õiget; temma ei panne teie wasto.“ (Zak. 5, 1—6).

Jesüs: Hädda ja ahhastust, õhkamist ja kaebamist on siis iggal pool nähha ja kuulda. „Siis hakkawad nemmad üttelema mäggedele: Langege meie peäle; ja mäekinkude wasto: Katke meid.“ (Dsea 10, 8; Luk. 23, 30; Zlm. 6, 16). Ägga siis ei olle mitte ennam kohta ehk paika leida, kuhho woiksid warjule minna, sest mailm, ja mis temma sees on, saab ärralõppema.

Hing: Oh kui sure hirno, häbbi ja walloga peawad siis need jummalakartmattad seisma ja omma koftomoistmisses otjuist otama.

Jesüs: Jah, armas hing! Kui minna mahhatullen tacwast, söaküssendamisses, Peaingli heäle ning Jumjala passunaga, siis peab keik rahwast minno ette foggutama, ni hästi ellawad kui surnud. Merri annab need surnud, kes temma sees on, ja surm ja pörgohaud andwad need surnud, kes nende sees on, ja iggäühhe peäle moistetakse kohhut nende teggude järre.“ (1. Tess. 4, 16; Matt. 25, 32; Zlm. 20, 13).

Hing: Oh kui ärraartwamatta suur woib se rahwa hulk olla, mis senna ni mitmist rikidest ja

koggodnusest, sugguarrudest ja keeltest, Iisraeli, ristirahwa ja pagganatsest kokko tulleswad. Kuida woib meie esiwannem Adam immeks panna, kui temma sedda illesräkimatta suurt rahwa hulka, mis temma suggust on sündinud, nähha saab, „et taewa ja Ma Isjand on teinud ühhest werrest keik inimeste suggu keige Ma peal ellama, ja on märanud sedda aega, mis ta enne on seädnuud, ja raiad, kus nemmad peawad ellama.“ (Ap. Teg. 17, 26).

Jesüs: Seält ei jä ükski ärra, waid keik peawad ettetullema, olgo nemmad nored ehk wannad, piisukešsed ehk sured, mehhed ehk naesed, ka need lapsedki, kes emma ihhus ärra surnuud ja polle sedda mailma näinudki, keik peawad seäl awwalikkuks sama ja arro teggema, mitte ütspäinis ouma teggudest waid ka iggast tühjast sannast, mis kegi on räkinud. Siis tahhan minna keik pimmeduše fallajad asjad päwa ette tõsta ja süddamette noud awwalikkuks teha. Iggauks peab siis sedda möda sama, kui temma ihhus on teinud, olgo hea ehk kurri. (Matt. 12, 36; Mat. 7, 9. 1 Kor. 4, 5; Ewef. 5, 13; 2 Kor. 5, 10).

Hing: Oh, kes woib siis sel surel päwal sinno ees seisma jäda?

Jesüs: „Mulle peab igga põlw ennast nikkutama, ja igga keel peab Jummalale tunnistama. Seit Isja ei moistage kohhut ei ühhegi peäle, waid keik kohto on temma Poia kätte annud, et keik peawad sedda Poega auustama, nenda kui nemmad sedda Isja auustawad.“ (Rom. 14, 11; Jes. 45, 23; Wilipp. 2, 10; Joan. 5, 22). Siis moistetakse ka kohhut kurja wai-

mude ehk nende inglide peäle, kes omma hakkatuist ei hoidnud, waid omma elloasjet mahhajätanud, ja on minno kohtoni iggawesjes wangipölwes pimmedusse ahhelattega finni pandud." (Zuda 6). Siis saab ka selle sure hora ehk Babeli peäle kohhut moistetud. 3lm. 18 p. Keikide keisride, kuningatte, würstide ja kohtomoistjatte peäle moistetakse kohhut, ja noutakse otjust, kuidas nemmad omma allamid wallitsenud ja mil kombel nemmad kohhut moistnud.

Hing: Oh, kuidas woitwad need kohtomoistjad, selle sure kohto ees seisma jäda kes on lesje naeste ja waeste laste murre piddajaks sanud, ja polle selle sees õigust teinud, ehk, kes paljo ilmasüta werd ärrawallanud, mis „kissendab Ma peält taewa pole." (Zes. 1, 23; 10, 2; Malak. 3, 5; 1 Mos. 4, 10). Ehk kes liga sõmist ja liga jomist armastanud ja roppus ellus ellanud, kes rõwimiõse ja wäckauba töga omma allamatele pahhanduist annud ja keikjuggust patto ja kurjust fallinud.

Jesus: Wägga kõwwa kohhus saab keikide ülle kaima, ja wäggetamad, kes wäggetamalt üllekohhut teinud, peawad ka sedda raskeminne sama nuhheldud. (Zes. 13, 11). Siis peawad ka keik Jummalasanna kulu-tajad ja õppetajad ette astuma ja ommaast tööst arro andma, kuudas nemmad omma kuuljatte hinge õnnis-tusse pärrast on hoolt kannud. Kui nemmad on holetumad olnud, ja se läbbi neid lasknud hukka minna, siis tahhan ma nende käest nende werd küüsida. (Zes. 33, 8; 34 p. 9. 10).

Hing: Oh kui suur saab nende õppetajatte, ehk karjaste wastaminne siis ollema, kes ei olle omma

karjale mitte truid karjatsed, waid kiskjad hundid olnud; (Eset. 34, 8.) kes ei olle omma karja pärrast holineud, kes on isseendid söötanud, agga karja ei söötanud nemmad mitte. Nemmad ei olle omma karja eest süddamest murret kannud, waid on neid lastnud wangi jada Sadana wõrkude ja paelde sisse, nende jummalakartmatta ello ja kurjussega rahhul olles.

Jesus: „Parrem olleks neile, et westikitwi nende kaela saaks podama, ja neid ärraupputadama süggawama merre kotta.“ (Matt. 18, 6). Parrem olleks neile, kui naad ei olleks sündinud! (Matt. 26, 24).

Hing: Agga kas siis ka wannemad omma laste pärrast peawad wastust andma?

Jesus: Jah, armas hing! Nemmad peawad arro teggema, kuidas nemmad omma lapsi on kaswatanud: kas on neid õnnistusse teed tundma õpetanud ja neile jummalakartusse ja wagga elluga eesmärgiks olnud, woi on neid holetusse läbbi lastnud hukka miina. Agga mitte ükspäinis omma laste, waid ka omma perre eest peawad nemmad wastama.

Hing: Wiis woitwad need jummalakartmatta wannemad siis wastata, kes on omma lapsi keigesugguse kurjusse sees lastnud ülleksawada: walletama, warastama ja muud kurja teggema õppida, et naad pärriselt põrgo orjaks saanud?

Jesus: Nende palk on omma hukkaläinud lastega ühtlase sees „tulle ja weewliga põllewas järwes.“ (Jlm. 19, 20; 20, 10). Sest lapsed isse sawad omma wannemate wasto tunnistama ja nende peäle kae-

bama, et naad nende sü läbbi on hukkalinud. Mendasammoti on ka luggu, kui wenna tapja Kain ja preestrite tapja Saul, werrewallaja Joab ja ilma süta laste tapja Herodes peawad ette astuma, siis se ilma süta werri, mis nemmad ärra wallanud, saab nende wasto tunnistama. Siis sawad need kallid martrid ette astuma ja omma pinajatte ja tapjatte peäle kaebama. Kuida sawad siis nende waenlased ärra chmatama, kes neid siin Ma peäl taggatusid, pinasid ja tapsid, kui naad nüüd sure julgusjega nende ees seiswad ja nende werd nende käest tagganoutakse. (Zark. 5, 4). Käl siis mitmede süddametunnistus woib üllesärfkada, kes holimatta kombel üht ehk teist on surnuks löönud, ja nüüd kuleb jedda ilma süta werd omma wasto kistsendatwad. Kui mitto tuhhat pijsufest lapsufest sawad siis ettetullema ja omma emmade peäle kaebama, kes neid on sallaja sünnitanud ja ärratapnud, et nende häbbematta ello ei piddanud walge ette sama. Seäl saad nähha neid, kes omma kurja tööd ostasid sallaja piddada ja wäljaspiddist waggadusse warjo enneste peäle wöttes, innimeste filmi petsid, agga ollid siiski horatö teggiad, tapjad, wargad ehk muud sellejarnatsed.

Hing: Agga kas naad siis woitwad ka ommad sallajas tehtud pattud ärrasallata?

Jesus: Se nou ei aita siis mitte enam. Innimeste ees lähhäb se kül wahhest korda, kui kegi omma kurja tööd salgab, ja ennast süüst lahti wannub, agga seäl ei woi nisuggune asji enam aidata, waid keik peab arwalikkuks sama, ja igga kurjateggia omma teotust ja häbbi kandma keige inglide ja innimeste ees.

Sing: Minna wärrisen selle peäle mötteldes, misjuggust otsust nemmad siis sawad kuulda.

Jesus: Siis ööldakse neile: „Minge ärra minnust, teie ärranatud, iggawesse tullesse, mis walmistud on kurratile ja temma inglidele.“ (Matt. 25, 41). Ja siis heidetakse neid „keigesüggawama pinimedusse sisse, seal peab ollema hulluminne ja hammaсте firristamine.“ (Matt. 22, 13). Seal sawad nemmad nähha, mis wahhe on waggade ja kurjade wahhel, selle wahhel, kes Jummalat teninud, ja selle wahhel, kes tedda mitte ei olle teninud. „Kui nemmad sedda näwad, siis ehmatawad nemmad wägga jure kartusjega ärra ja nende meel lähhäb tuimaks, se önnistusjega pärrast, mis nemmad ei arwaud teistel ollewad. Nemmad ütlewad issekeskes kahhetsedes, ja waino ahvastusse pärrast öhkades: Sesinnane olli se, kedda meie ennemuiste naeruks pannime, ja kes meil teotusse jannaks olli. Meie meletumad arwasime temma ello jannimisjeks, ja temma surma autumaks. Kuida on tedda arwatud Jummalala laste seikka, ja kuida on pühhade jures temma pärrandus? Agga meie olleme töe tee peält ärraeksinud, ja õigusse walgus ei olle meile paistnud, egga päike meile toustnud. Meil on wägga paljo üllekohto ja hukatusse teeradadadid olnud, ja olleme kõrwed läbbikäinud, kus ei sünni käia, agga Issanda teed ei olle meie mitte teadnud. Mis kassjo on meil olnud uhkusjests, ja mis head on meile rikkus hooplimisjega saatnud? Se keif on möda lainud kui warri, ja kui üks jannuar, mis ussinaste möda jookseb: kui laew, mis laenetawast weest läbbikäib, selle läbbikäimisjests ei olle jälgi leida,

egga temma otsekohhist käimise teed laensdest läbbi.“
(Lark. 5, 2—10).

Hing: Agga kuidas siis nendega luggu saab ollema, kes esmalt siin ilmas keigesugguse patto ja kurjusse sees ellasid, enne kui neimad said pattust-pöörnud ja ueste sündinud?

Jesus: Kui nende pattud jo siin usso läbbi minno werriise tenistusse peäle, on sanud andeksantud, siis ei pea sedda enam mälletatama. „Ni töeste, kui ma ellan, se on Issanda Jehowa sanna, mul ep olle head meelt selle surmast, kes hõel, waid sest, kui se, kes hõel, pörab omma tee peält, et ta woiks ellada. (Ejef. 33, 16; 33 p. 11). Kes minno sanna tuleb, ja ussub sedda, kes mind on läkkitanud, sel on iggawenne ello, ja ei tulles mitte kohto alla, waid on surmast ello sisse läinud.“ (Joan. 5, 24).

Hing: Oh armas Jesus! Anna nüüd ka minno pattud siin Ma peäl andeks, et mul nende pärrast sinno kohto ees wastamist ei olleks. Minna tunnistän sulle, et ma wägga paljo ja mitmel wiisil sinno wasto ollen patto teinud.

Jesus: Armas hing! Sinno pattud on sulle jubba andeksantud, (Matt. 9, 2; Mark. 2, 5.) minno werre pärrast, agga hoia ennast, et sa eunam mitte ükspäinis nisugguste pattude sisse ei lange, mis taewa pole kiskendawad, nenda kui on kirjotud 1 Mos. 4. peat. 10 salmis; ja 18 peat. 20 salmis; 2 Mos. 3 p. 7 ja 9 s.; Jakobusse r. 5 p. 4 salm., waid hoia ka ülleüldse pattude eest, mis minno ees kaeba-

wad; wata: 1 Teesf. 2, 5; Jes. 56, 10; 2 Peetr. 2, 1; Tit. 2, 7. 8; 2 Kor. 4, 2; 1 Sam. 15, 2. 3; Hab. 1, 15. 16; 3 Mos. 19, 17; 1 Sam. 2, 29; Öpp. sann. 23, 13. 14. Keigeennamiiste agga walwa ja hoia, et sa omma usko mitte ärra ei salga, et sa mind teist korda ristii ei lö ja patto pühha Waimo wasto ei te, mis iggaweste ei sa andeksantud. (Matt. 12, 31. 32).

Hing: Se eest hoia mind, armas Jeesand Jummal! Mita mind nenda ellada kui kohhus on, et mul ei olleks tarwis sel surel kohtopäwal keige inglide ja mailma ees omma patto wastata, waid et ma omma süddametunnistusfest jubba saaksin ärratundma, et minna mitte ei olle ni suri pattusi teinud. Hoia mind keige kurja teggude ja sannade eest, kellest mulle wastamist woiks tulla. Kui sinna olled keikide süddame mõttede ja noude ärramoistja, siis hoia mind ka keige kurja mõttede eest, ja täida se assemel minno süddant keige pühha mõttede ja himmudega ja iggaweste õnnistusese tundmisefega. Ja kui minna weelgi nödrusse läbbi eksin ja patto teen, siis anna mulle siin ellus weel andeks, et sinno kohtojärje ees ühtegi hukkatust ennam minno sees leida ei olleks. Sepärrast, ni kaua, kui ma weel siin ilmaes ellan, ei pea se suur pääw ial mo melest ärraminnema, et kui minna söön ehk joon, ehk mis minna ial teen, need sannad allati minno kõrtuus woiksid helliseda: „Touste ülles, teie surnud, ja tulge kohto ette!“

Jeesus: Se on õige, armas hing! Te sinna, mis sa ial teed, ikka mõtle omma wiimse otsa peäle, siis ei wõtta sinna ialgi melega patto tehha. Sest kes ütleb, et ta mind armastab, ja ei pea mitte minno

käasofanno, se on wallelik, ja selle sees ei elle mitte töt. (1. Joan. 2, 4).

Hing: Jah, armas Jeesand! sedda tahhan minna tehha. Agga, armas Jeesus! ärra wibi kauaks omma tullemisjega, waid tulle pea, ja peästa meid keigest kurjast ja häddast.

Jeesus: „Lapsok, wiimne tund on kä, ja nenda kui sinna olled kuulnud, et minno wastane tulleb, ja nüüd neid minno wastasid paljo sanud; sest tunned sa; et wiimne tund kä on. (1. Joan. 2, 18). Jah wiist; minna tullen noppeste. Amen.“ (Salm. 22, 20).

Hing: „Tulle wiisist, Jeesand Jeesus.“

(Wiiil: Nüüd surno tehha mattame).

Wiid wiimse päwal ärrata,

So parral' käele asfuta,

Et minna ei sa kohtusse,

Ei iggawesse wallusse.

Eiis minno ihho uenda,

Et woiks kui päite paistada,

Ja saaks so ihho sarnatsjeks,

Ja inglidele feltjiks jääks.

33.

Wiiimsed ellopäwad süin ilmas.

Jeesus: „Wötta omma ellomaia asjad seäda, sest sa pead surema.“ (Jes. 38, 1). Woib olla, et jubba tämma öse sinno hing jubba sünnult ärranoutakse ja pead omma surrelikko maja mahhajätma. (Lut. 12, 20).

Hing: Siin ma ollen, Jõsand! jündigo nulle nenda kui sa tahhad. (Euf. 1, 38).

Jesüs: Kas sinna julged kohhe sel silmapilgul, ommast mullasest maiast lahkuda ja minno jures olla? Eks sa ei tea, et üks need, kes puhtad süddames on, satvad Jummalat näggema? (Matt. 5, 8).

Hing: Oh Jummal! kui walmis minno hing on, sedda sinna tead isse parreminne; minna löön kui waene tõlner omma wasto rindo ja pallun: „Oh Jummal, olle mulle pattusele armolinne!“ (Euf. 18, 13). Wõtta mind paradisi kui sedda kurjateggiat, kes sind pallus: „Jõsand, mötle minno peäle, kui sa omma kunningriki tulled.“ (Euf. 23, 42). Minna ollen sinno rigi järrele kava jo iggatsemud ja ootnud üks pääw teise järrele, et sinna mind tulleksid siit ärrakutsjuma. Oh kui wägga minna sedda iggatsem, otsego orri iggatseb tö löppetust ja päilinne päwa palka, ja ollen ööd kui päwad sinno järrele ootnud. (Job 7, 1, 2). „Mo hingel on janno Jummal ja järrele, ellawa Jummal ja järrele; millal tullen ma senna, kus ma Jummal palle ette saan? (Eaul 42, 3; 139, 7). Mo lotus on üksnes, Jõsand, sinno armo peäle sest sinna ei tahha keddagi ärralütkada, kes sinno jure tulleb. (Joan. 6, 37) „Mõhhtud pillirogo ei murra sa mitte katti, ja õhkuwat tahti, mis weel suitseb, ei kustuta sinna mitte ärra.“ (Jes. 42, 3).

Jesüs: Agga eks sa sest ei kurwasta, et sa sedda mailma ja sedda, mis temma sees on, pead mahhajatma? (1. Joan. 2, 15).

Hing: Ei mitte suggugi; sest ma olleksin jo ammuigi iggatsenud siit kurtjast mailmast peästetud sada. (Wiltipp. 1, 21). Sest keik loom äggab, ja on ühtlase sureš waetwas tännini (Rom. 8, 22. 23): kui palju enam woin siis minna, kellel Waimo esimesesed annid on, sedda laste õigust, se on: minno ihho ärrapeäst-mist odata.

Jesus: Agga kuhho siis jääb sinno rahha ja warra, ellomaia, põllud, heinamaad ja muud aialikkud asjad; ees sa nende pärrast himmustats weel pitkemalt siin Ma peäl ellada?

Hing: Mul ei ollegi warra, sepärrast ei olle mul middagi kelle pärrast weel pitkemalt himmustatsin seie jada. Minno haud surnoedas on minno ihho pärris=ma: se on se paik, mis keikidele seätud. Se piisut warrandust, mis mul siin on, ei olle minno, waid selle mailma pärralt; sepärrast jättan need kad-dutwad pühkmed seie mailma mahha. Minna ei olle ühtegi seie mailma tonud, atwalik on, et minna mid-dagi ei woi siit ärrawia. (Job. 1, 21). Keik, mis mul on, sedda olled sa mulle armust annud nikauaks, kui ma siin ellan; kui sa mind siit ärrakutsud, siis ei olle mul sedda enam tarwis. Sepärrast, et mul taetwas üks parrem pärrandus ees on, ei olle ma omma süddant selle ürrikesse ja kaddutwa aialikko warra külge kinnitanud ja ei te se mulle kurbdust et sest pean lahkuma. Sepärrast tännan minna sind keigest süddamest, et sa mulle siin Ma peäl ei olle palju rikkust ja warrandust annud, mis mind ehk olleks saatnud sinust ärralahkuma, et mo südda olleks selle kaddutwa warra külge kinni jänud. Agga nüüd ei

olle mul middaqi muud, kui sinna Jõsand, minno ainus warra, kelle peäle ma woin lota. Ommeeti tännan minna sind, et sa mulle ni palju olled annud, kui ihho toiduseks ja üllespiddamiseks tarwis on olnud.

Jesus: Agga eks sinna tahhaks weel omma abbikasa toeks ja rõmuks kaueminne seie ilma jada; sest temma saaks sinno surma pärrast wägga kurwastama, nutma, õhkama ja kaebama?

Hing: Jah, sedda tean minna kül, et minno abbikasa minno surma läbbi sure kurwastusse jisse saab, ja et temma nutminne minno süddant wägga saaks ligutama. Agga ommeeti ei woi minna sest hoida, sest et sinna, armas Jõsand Jesus, minno süddame warra ja rõom mulle tuhat kord armsam ja kallim olled kui mo abbikasa. Kui sinno pühha tahtminne on, mind siit omma jure wõtta, siis ei woi minna selle wasto panna. Sest minna ollen omma abbikasaga kihlatud ja seltsi ühhendud agga ni kauaks, kunni surm meid lahutab, ja aega egga aastade arro, kui kauaks se kestab, ei olle mitte teada. Agga se on teada, et iggaweste ei sa siin Ma peäl ühhes olla. Sepärrast ei woi se minno süddant ni wägga kurwastada. Peälegi mõtlen minna se peäle, et minna seal omma abbikasat jälle saan näggema, ja siis peame ühhes ollema iggaweste rõmo ja au sees.

Jesus: Agga eks sinno armsad lapsed, kes sulle süddame rõmuks olnud, sulle kurwastust ei te, et neid pead mahhajätma? Eks sa nende pärrast weel tahhaks kaueminne ellada?

Hing: Mis minna omma abbitasa pärrast ollen üttemud, seddasamma ütten ka omma armsa laste pärrast: Egga meie seie ilma ommeti ei woi iggaweste kofko jäda? Minna olleksin pidanud sellega rahhul ollema, kui sinno tahtminne olleks olnud, neid minnult ärrawötta, siis on se nüüd üks keif, kui mind neilt ärrawoetakse. Mul on se lotus, et nemmad minno järrele tulleswad, siis jame iggaweste ühte jäma ja ükski ei ja meid enam lahbutama. (Jes. 8, 18).

Jesüs: Agga eks siis se sulle murret ei te, kui mötled, et sul ei olle rahha egga warra omma abbitasa ja lastele järrele jätta. Siamale ollid sinna neile toeks ja abbiks, kust peawad nemmad siis sama kui sind enam ei olle? Kes murretseb neile leiba, riet ja mund tarwidust? Sa tead jo, et mailm ei olle sulle paljo head teinud, egga ta sinno abbitasa ja laste wasto parrem ei olle.

Hing: Se on, mis minna pean tunnistama, mul isjääranis raske küll, nenda et ma sowiksin, et ma woiksin omma abbitasa ja lapsed ennesega seltsis hauda wötta, enneminne, kui nemmad pärrast minno surma sin mailmas sure waewa al peawad ellama. Oh kui sure hädda ja waejusje sees on mitmed lesjed naesjed ja waejed lapsed, kui neil ei olle eestmurretsejat egga ihho ütlespiddamist. Kes on weel alwemad ja willetjamad kui need? Minna nään sedda jubba ette ärra, et need, kes mind mo elloaial on wihtanud, et need ka ei ja armo heitma mo abbitasa ja laste peäle. Agga sinno peäle, oh Issa! sinna suur taewa ja Ma Issand! sinno peäle pannen ma sedda murret; sinno holeks annan ma neid, sest sinna olled wacste laste

isja ja leese naese kohtonroija. (Pauil 68, 6). Sinna olled mind armastanud, egga sinna ka mo ommakšid mahha ei jätta. Agga sinna, minno armas abbitasa, ja teie, minno kallid lapsed! ärge nutke egga kurwastage ühtegi. Waatke uskuš ülles taewa, kus teie ja teikide õige Jõsa on, „kes teik lapšiks hüab isse“, temma jääb teile minno asjemele. Armastage ja auustage tedda, omma armast taewa Jõsa, ja kuulge temma sanna, siis ei tahha temma teid mitte mahhajätta. Palluge tedda kui omma armast Jõsa siimaweeega ööd ja päwad. Käl siis temma isjalik südda lähhäb halledakš ja heidab armo teie peäle. „Sest temma, kes lojustele nende sõišise annab, ja norile kaarnaile, kes tedda appi hüüdwad, saab paljo enam teie cest-muret kandma, kes temma armsad lapsed ollete. (Pauil 14.7.9). „Ma ollin noor ja sain wannakš; agga ma polle mitte näinud, et õige on mahhajäetud, ja et temma suggu on leiba otsinud.“ (Pauil 37, 25). Ja kui peakši je järg kätte tullema, et peakšite teiste uste ces leiba otsima, siiski ärge heitke omma lotušt ärra, sest Jummal ei jätta teid ialgi mahha. Ärge olgo teil sest häbbi, et teie waesed ollete; kui jummalakartuš teie süddames wallitseb, siis polle wigga. Laatsarus olli ni waene, et ükski enam waesem ei woi olla, agga ommeti olli temma seäl jures wagga ja jummalakartilik. Temma ellas siin ilmaš pühha inglide kaitšuisje al, ja wiimšel tunnil kandsid need temma hinge Abraami süllešise. Seäl on teile ka asjet, kui agga selle wasto wöttate walmistada. Sepärrast olge kannatlikud ja wötke tassase melega wasto, miš Jõsand omma armolisje ja targa nou järrel teie peäle jaab pannema.

Jesus: Ets sinna siis kogguni sest ei holi, et sa omma armast abbitasa ja lapsi pead mahhajätma?

Hing: Kui sinna sedda tahhad, armas Jesus, siis ei woi minna wasto panna, sest siis ütletsid sinna, et ma naest ja lapsi ennam armastan kui sind.

Jesus: Jah, armas hing! se on öige kül: sest „kes isä eht emma ennam armastab kui mind, se ep olle mitte minno wäärt; ja kes poega eht tüttart ennam armastab kui mind, se ep olle mitte minno wäärt.“ (Matt. 10, 37). Ja iggaüts, kes on mahhajätnud koiad eht wennad, eht öed, eht isä, eht emma, eht naese eht lapsed, eht põllud minno nimme pärrast, peab sedda saaworra sama, ja iggawest ello pärrima.“ (Matt. 19, 29).

Hing: Minna lodan, et sinna iggawesjes ellus mulle teit saad jälle andma. Minna ei ja kül ennam seie omma abbitasa ja laste jure tulla, agga kül nemmad tullewad jälle minno jure; ja eht nemmad kül öhkamiöse ja filmaweega mind tagga leinanud, sawad nemmad iggawesje römo ja au sees mind jälle näggema. Jesand Jesus! tulle, ma otan sinno järtele. — Paljo terwist sowin weel sellesunnatse mailmale; teit waewad ja murred, mis mind seie sadik sinno sees on waewanud, sawad nüüd otsa löppema. Ellage heaste, teit minno wihtajad; nüüd peate ommei mind rahhule jätma omma teotamiöse, walle ja pillkamiöse kõnnetega. Woi eht tahhate mind weel pärrast surma kaetseda ja mulla põrmus teutada. Tchte kuida arwate; agga minna ei tunne sest ennam

ühtegi kurvastust. Ei olle teie taggakiufaminne mulle ennegi tahjust olnud, waid usso ello kinnitamisest. Sest se läbbi ollete teie mitto tuhhat palwet ja õhka-
mist minno süddamest wälja toibanud, ja ollen se läbbi sanud kinnitatud waggaste ja Jummal meele pärrast ellada. Agga ma ollen ka se cest kowwaste hoidnud, et ma teie teotamiste ja taggakiufamiste pärrast ei olle teid ommas süddames wihtanud egga kurja kurjaga püüdnud kätte maksta. Keit teie teotamisest, laimamisest ja taggakiufamisest on mulle karristamisest ja allandamisest olnud, kui uhkus mo süddames tahtis woimust wotta ja lihha hinnud tousta. Sest kui ma olleksin mailma sõbruses ellanud, ja sellest armastud, auustud ja fidetud sanud, kui pea olleks siis uhkus minno süddant täitnud. Ja et nüüd kül minno au ja hea nimmi on sanud teotud, ollen sedda ennam ja pühha holega omma hinge õnnistuse cest murret kannud, mis siis, kui ma teie sõbruses uhkest olleksin läinud, olleksin holetuse sisse jätnud. Keit, mis teie mo wasto ollete kurja möttelnud, räkinnud ja teinud, andko Jummal andest, ja ärgo arwago sedda teile mitte süüts. (Ap. Teg. 7, 60). Agga kui teie minno abbikasa ja lastega ka nenda tahhate tehha, kui teie mulle ollete teinud, siis katste, et leskede kotoimoistja ja waeste laste Jesa teid ei sa nuhtlema.

— Minna tahhaksin ka weel terwisid sowida omma uštawa ja trui sõbradele; agga neid on wägga piisut. Sest mailm on ni kurjust täis, et waewalt tuhhande peält woib ühte uskuda. Baljo on kül neid, kes näitawad sõbrad ollewad, agga kes neid ussub, saab pettetud; ja sedda ollen minna ka monda korda tunda sanud. Agga süüski ollen ma teikidele keigest süddamest

head jowinud. Kes mind on armastanud ja mulle head teinud, teid tännan weel furd; kül helde taewane Jõsa saab teile teie head tööd rohkeste taßsuma. Agga fiiski ei woi minna kita, et inimessed mulle palju head olleksid teinud, waid mis mul on, ollen ma raske tö ja waewaga teinud ja mitte roppo tö egga üllekohtuga. Agga se eest on mul tänno wõlgo omma Jummalala wasto, nende heateggemiste eest, mis temma mulle teinud. Mo südda on rahhul, ei ma ommaft pißkust warrast ühteainust üllekohtuga sadud asja omma lastele järrele ei jätta.

Jesus: Agga kuidas sa tahhad, et sinno ihuga pärrast surma peab tehtama?

Hing: Minna jowin, et mind saaks maetud ilma keige au ja illuta. Sest se on kül üks suur aialik au ja heateggo, mis sinna Jõsand Jesus, mulle omma trui sullasjale tahhad anda, et mind saab rahhuliste hingama pandud. Sest sa olled ahwardanud, et need, kes jummalakartmatta, peawad jäma matmatta, nenda kui sinna Jõsakimi pärrast käskisid, et tedda ei pidanud nuttetama. Nenda kui minna nüüd omma ihho annan külma haua sisse, nenda annan ma omma hinge sinno armsa taewa Jõsa kätte. Wõtta sedda wasto, armas Jõsand! sest sa olled sedda ennesjale ommafs ostnud ja lunnastanud omma pühha kalli werrega. Oh, nüüd ollen minna wägga rõmus; nüüd ollen minna walmis surma wasto. Tulle Jesus! tulle tänapäärw, sel tunnil, sel filmapilgul; minna otan sind.

(Wijil: Dh Jeesus! sinno wallo).

Mis murretfete teie,
Mo lapsokessed siis?
Eks Summal jä weel seie?
Kel on se isja wiis,
Et temma toidust annab
Teil' waeste lastele,
Ja teie eest hooft kannab,
Kui tedda kardate.

Teid õnnistago Summal,
Mo armokessed nüüd,
Ma annan teid keif temmal',
Kes kannud teie süüd;
Kül same kofko tulla
Seäl taewas üllewel,
Kus meil woib ikka olla
Üks hea ja rõmus meel.

Nüüd pallun minna: auna
Mull' õnnist tunnikest,
Mo Jeesus! taewa lanna
Mo waese hingekest,
Ja anna jedda ello,
Mis olled saatnud sa
So raste surma wallo
Ja werre higgiga.

Dh wötta kimitada
Mind, armas Jeesus!
Dh wötta kaswatada

Mo usko heldeste,
Et minna woitlen kindlast
Siis sinnust õppetud
Woin minna laulda rõõmsast:
Rüüd keik on lõppetud.

(Wifil: Jeesus tulle minnule).

Paradiis on õige paik,
Kuhho kofko jõudwad keik,
Kes siit kurja ilma kääst
Peäswad Jesu surma wääst.

Üks lääb siit ja teine sealt
Mulla sisse mulla pealt;
Paradisis rõmo sees
Du keik jälle ühhes kous.

Wägga mitto lähwad teal,
Kedda tarwis olleks weel:
Abbitasab, wannemad;
Lesjed, lapsed nuttawad.

Mitto, kedda wõetaks,
Silma weega maetaks,
Ollid wägga armsad mell,
Ja ei tahtnud anda full.

Mitto hinge ärraläind,
Mitto süddant kiilmaks jäänd,
Kes weel hea melega
Olliks tahtnud ellada.

Siiski, mis sa, Isand teind,
On keif hästi korda läind;
Illa nenda, et sest saab
Rasfo meil ja õnneks lääb.

Lesse naestel olled mees,
Waeste lastel isfa eest;
Aitad neid, kes lahkuwad,
Trööstid neid, kes nuttawad.

Sinno kallis armo nõu
Ring so pühha nimme au
On se, et keif taewa lääks,
Paradisis kofko saaks.

(Sionl laulo lannel Nr. 958).

Kus-on see linn,
Kus-on linn,
Kus partliit warawad.
Kus ullitjad kus uulita
etku-kul-last etitid,
etked on jael ifa riik
Kus waldjed riited
Kantors.

120

